NICK HORNBY

ROMAN

Türkçesi: Defne Orhun

*SEL YAYINCILIK

ÖLÜMÜNE SADAKAT*

1957 doğumlu Nick Hornby, birçok dile çevrilen üç roman yazdı: *High Fidelity* (Ölümüne Sadakat), *About a Boy* ile *How to be Good. Fever Pitch* ve *31 Songs* adlı kitaplarında futbol ile müzik üzerine yoğunlaştı. *My Favourite Year* ile *Speaking with the Angel* adlı öykü antolojilerinin de editörlüğünü yaptı. 1999 yılında E. M. Forster ödülünü alan Nick Hornby, Londra'da yaşamaktadır.

Yazarın tüm kitapları Türkçe'de yayınevimizce yayımlanacaktır.

* **SEL** YAYINCILIK
Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel. (212) 516 96 85 Faks: (212) 516 97 26
Kitabevi: Mahmut Esat Bozkurt Cad. 1 / A Alsancak - İzmir
Tel.: (232) 463 99 68

http://www.selyayincilik.com
E-mail: posta@selyayincilik.com

ISBN 975-570-244-x

* **SEL** YAYINCILIK: 236

ÖLÜMÜNE SADAKAT
Nick Hornby
Roman

Türkçesi: **Defne Orhun**
Redaksiyon: **Bağış Erten**
Kitap Editörü: **Ayşe Ece**

Kitabın özgün adı:
High Fidelity

© ONK Ajans aracılığıyla;
First published in Great Britain by Victor Gollancz, 1995
Published in Penguin Books, 2000
Copyright © Nick Hornby, 1995

Birinci Baskı: **Nisan 2005**

Kapak tasarım: **Gökçen Ergüven**

Baskı ve Cilt: **Yaylacık Matbaası**
Litros Yolu, Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203 Topkapı-İstanbul

Nick Hornby

ÖLÜMÜNE SADAKAT

Türkçesi:
Defne Orhun

Virginia'ya

bir zamanlar...

Issız bir adaya düşsem yanıma alacağım, tüm zamanların en unutulmaz beş ayrılığı, kronolojik sırayla:

1. Alison Ashworth
2. Penny Hardwick
3. Jackie Allen
4. Charlie Nicholson
5. Sarah Kendrew

Sahiden canımı yakanlar işte bunlardı. Listede kendi adını görebiliyor musun Laura? Belki ilk *ona* gelebilirdin ama ilk beşte yerin yok. Oralar senin gücünün yetmeyeceği kalp kırıklıkları ve aşağılamalar için ayrıldı. Bu söylediklerim olduğundan daha acımasız geliyordur kulağa herhalde; ama gerçek şu ki, biz birbirimizi perişan edemeyecek kadar yaşlıyız; bu da kötü değil, iyi bir şey. Yani listeye girememeyi kişisel bir başarısızlık olarak algılama. O günler geçti gitti. Cehenneme kadar da yolları var. O günlerde mutsuzluğun sahici bir anlamı vardı. Şimdiyse sadece can sıkıntısı var; nezle olmak ya da beş parasız kalmak gibi bir şey. Beni gerçekten darmaduman etmek için benimle çok önceden beraber olman gerekirdi.

1. Alison Ashworth (1972)

Gecelerin çoğunu bizim evin yakınında, köşedeki parkta takılarak geçirirdik. Hertforshire'da oturuyordum, ama İngiltere'nin herhangi bir banliyösünde de yaşıyor olabilirdim; o kadar sıradan bir banliyö ve yine sıradan bir parktı: Evden üç dakika uzaklıkta, ufak dükkân sırasının (bir VG süpermarket, bir gazete bayii ve bir içki dükkânı) tam karşısındaydı. Etrafta, coğrafi konumunuzu belirlemenize yardımcı olabilecek hiçbir şey yoktu; dükkânlar açıksa (perşembeleri birde, diğer

günler beş buçukta, pazarları ise tüm gün kapatırlardı) gazete bayiine gidip yerel bir gazete alabilirdiniz, ama o bile size aradığınız ipucunu vermeyebilirdi.

On iki ya da on üç yaşındaydık ve ironiyi –ya da en azından sonradan ironi olduğunu kavradığım şeyi– yeni keşfetmiştik: Kendimize salıncaklarda, atlıkarıncada ve orada paslanıp duran tüm çocuk ıvır zıvırında oynama iznini, şayet bunu ironik bir bilinçle yapabileceksek veriyorduk yalnızca. Bu ya dalgınmış gibi görünmeyi (ıslık çalmak veya havadan sudan konuşmak veya bir sigara izmaritiyle ya da kibrit kutusuyla oynamak çoğu zaman iş görürdü) ya da tehlikeyle flört etmeyi gerektiriyordu. Bu yüzden, daha fazla yükselemeyecek noktaya geldiğinde salıncaklardan atlıyor, daha hızlı gidemeyecek noktaya geldiğinde atlıkarıncalara sıçrıyor, neredeyse dikey bir konuma geldiğindeyse gondoldan sarkıyorduk. Bu çocukça eğlencelerin beyninizi yarma potansiyeli taşıdığını şu ya da bu şekilde kanıtlayabilirseniz, yaptıklarınız her nasılsa kabul edilebilir oluyordu.

Fakat iş kızlara gelince ironi falan yoktu ortada. Çünkü bunu geliştirecek zamanımız olmamıştı. Önceleri kızlar yoktu, en azından bizi ilgilendirecek görüntüleri yoktu, sonra bir baktık ki etraf onlarla dolmuş; her yeri sarmışlardı, fark etmemenize imkan yoktu. Bir dakika evvel kız kardeşiniz ya da başka birinin kız kardeşi oldukları için kafalarına bir tane indirmek isterken, bir dakika sonra... aslında, sonra ne istediğimizi bilmiyorduk, ama bir şey vardı, bir şey. Neredeyse bir gece içinde tüm bu kız kardeşler (başka tür bir kız yoktu, yani henüz yoktu) ilgi çekici, hatta *rahatsız edici* olmuşlardı.

Bilin bakalım bizim daha önce sahip olduklarımızdan farklı neyimiz vardı? Çatlak seslerimiz; gel gör ki çatlak bir ses pek fazla işinize yaramıyor, sizi arzu nesnesi değil alay konusu haline getiriyor. Yeni yeni filiz veren karışık bölgelerdeki kıllarsa slip donlarımız ile aramızda bir sırdı ve karşı cinsin bunların olmaları gereken yerde olduklarını doğrulayabilmesi için ara-

dan yıllar geçmesi gerekecekti. Öte yanda kızlar, besbelli ki göğüslere ve onlara eşlik etmek üzere yeni bir yürüyüş biçimine (göğüs üzerinde kavuşturulmuş kollar, aynı anda hem şişkinliği gizleyen hem de dikkati o noktaya çeken bir duruş) sahip olmuşlardı. Bir de ucuz parfüm ve beceriksizce, hatta bazen komik bir biçimde yapılmış olsa da makyaj vardı. Ama bu, işlerin bizi içine almadan, bizim ötemizde ve arkamızdan geliştiğinin tüyler ürperten işaretiydi.

Onlardan bir tanesiyle çıkmaya başladım... yo, bu doğru değil çünkü karar verme sürecine kesinlikle hiçbir katkım olmadı. Onun benimle çıkmaya başladığını da söyleyemem. Şu "biriyle çıkmak" deyimi sorun yaratıyor, çünkü bir tür başbaşalık ve eşitlik barındırıyor. Şöyle oldu: David Ashworth'ün kız kardeşi Alison her gece parkta toplanan dişi güruhundan sıyrıldı ve beni seçti, koltuğunun altına sıkıştırdı ve gondoldan uzaklaştırdı.

Bunu nasıl yaptığını şimdi anımsayamıyorum. O zaman bunun farkında olduğumu bile sanmıyorum çünkü ilk öpüşmemizin –benim ilk öpüşmemin– ortasında düpedüz sersemlediğimi, Alison Ashworth ile nasıl bu kadar yakınlaştığımızı kesinlikle açıklayamaz hale geldiğimi anımsayabiliyorum. Parkta ağabeyi, Mark Godfrey ve diğerlerinden uzağa, onun tarafına nasıl geldiğimden, kızlar güruhundan nasıl ayrıldığımızdan ya da yüzünü benimkine yaklaştırdığı zaman ağzımı onunkinin üzerine koymam gerektiğini nasıl bildiğimden bile emin değildim. Olay her türlü mantıklı açıklamaya meydan okuyor. Ama tüm bunlar yaşandı ve bir çoğu ertesi akşam ve ondan sonraki akşam da tekrarlandı.

Ne yaptığımı sanıyordum? O ne yaptığını sanıyordu? Şimdi insanları o şekilde öpmek istediğimde (dudaklar, diller falan), bu başka şeyleri de istediğim için oluyor: seks, cuma geceleri sinemaya gitmek, dostluk ve muhabbet, birbiriyle kaynaşmış aile ve arkadaşlık bağlantıları, hastalandığımda yatağıma getirilen boğaz pastilleri, plaklarım ve CD'lerim için ye-

ni bir çift kulaklık, belki Jack adında küçük bir oğlan ve Holly ya da Maisie adında küçük bir kız, henüz karar vermedim. Ama bunların hiçbirini Alison Ashworth'den istemedim. Çocuk istemedim çünkü biz kendimiz çocuktuk, sinemada geçirilen cuma geceleri istemedim çünkü sinemaya cumartesi sabahları gidiyorduk, boğaz pastilleri istemedim çünkü o işi annem yapıyordu ve seks bile istemedim; özellikle seks istemedim, Tanrım lütfen seks olmasındı, yetmişlerin başlarının en pis ve en ürkütücü icadıydı o...

Öyleyse öpüşüp koklaşmanın ne anlamı vardı? Aslına bakılırsa bir anlamı yoktu; karanlıkta kaybolmuştuk o kadar. Bir parça taklit, (1972'ye dek öpüşürken gördüğüm insanlar: James Bond, Simon Templar, Napoleon Solo, Barbara Windsor ve Sid James ya da belki Jim Dale, Elsie Tanner, Ömer Şerif ve Julie Christie, Elvis ve kafalarını bir o yana bir bu yana oynatmasalar da annemin televizyonda izlemek istediği pek çok siyah-beyaz tip) bir parça hormonal baskı, bir parça arkadaş grubu baskısı, (Kevin Bannister ve Alison Barnes bunu iki haftadır yapıyorlardı) bir parça şuursuz panik duygusu... Karın bölgesinde hissedilen yabancı ve hoşça bir ılıklığın ötesinde ne bilinç, ne arzu, ne de haz vardı. Küçük hayvanlardık; o haftanın sonunda süveterlerimizi yırtarak çıkaracak aşamaya gelmiştik demek istemiyorum. Sadece, metaforik olarak birbirimizin poposunu koklamaya başlamış ve bu kokuyu da tümüyle itici bulmamıştık.

Ama dinle Laura. İlişkimizin dördüncü gecesinde parka gittiğimde, Alison kolunu Kevin Bannister'a dolamış bir halde bankta oturuyordu. Elizabeth Barnes ise görünürlerde yoktu. Hiç kimse -ne Alison, ne Kevin, ne ben, ne de gondoldan sarkmaca oynayan, cinsel yönden geri kalmış özürlüler- tek kelime etmedi. Canım yandı, kıpkırmızı kesildim ve birdenbire, bütün uzuvlarım uyuşmuş bir şekilde, yürümeyi bile beceremediğimi fark ettim. Ne yapmalı? Nereye gitmeli? Kavga etmek istemiyordum, orada ikisiyle oturmak istemiyordum, eve

gitmek istemiyordum. Bu yüzden tüm dikkatimi kızlarla erkekler arasına çizgi çeken boş sigara paketlerine zor da olsa yoğunlaştırarak, başımı kaldırmadan ve arkama ya da etrafa hiç bakmadan gondoldan sarkmaca oynayan abaza erkek güruhuna doğru ilerledim. Sağduyumu tek bir an için, eve dönerken yarı yolda kaybettim. Durdum ve saate baktım. Bununla ne ifade etmeye ya da kimi kandırmaya çalıştığımı inan olsun bilmiyorum. Neticede, on üç yaşında bir oğlan hangi saatte bir kızın yanından hızla çark edip avuçları terleyerek, kalbi deli gibi atarak ve ağlamamak için kendini zor tutarak çocuk parkına doğru ilerler? Eylül sonlarında bir öğleden sonra, saat dörtte olmadığı kesin.

Mark Godfrey'den bir sigara otlandım ve gidip tek başıma atlıkarıncaya oturdum. Alison'un abisi David "orospu" diye tıslad, ona minnetle gülümsedim.

Hepsi bu kadardı. Nerede yanlış yapmıştım? İlk gece: park, sigara, öpüşüp koklaşma. İkinci gece: aynı. Üçüncü gece: aynı. Dördüncü gece: kıçıma bir tekme. Tamam, tamam. Belki işaretleri görmem gerekirdi. Belki bunu ben istiyordum. O ikinci "aynı" sırasında kısır bir döngüye girdiğimizi, olayların onun gözünü dışarıya çevirmesine neden olacak denli kötüleşmesine izin verdiğimi fark etmem gerekirdi. Ama o da benimle konuşmayı deneyebilirdi! Hiç olmazsa işleri yoluna koymam için birkaç gün daha verebilirdi bana.

Alison Ashworth ile ilişkim altı saat sürmüştü (okulla amatör küme maçları arasındaki iki saatlik boşluk çarpı üç) Bu yüzden, onun etrafımda olmasına alıştığımı, bir başıma ne yapacağımı şaşırdığımı iddia edemezdim. Aslına bakarsanız, şu anda onun hakkında pek bir şey anımsamıyorum. Uzun siyah saçlar? Belki. Ufak tefek miydi? Benden ufak tefekti tabii ki. Çekik, handiyse doğulu gözler ve esmer bir ten? Bu o da olabilirdi, başka biri de. Her neyse. Ama bu listeyi kronolojik sıraya göre değil de, keder sırasına göre dizseydik Alison'u kesinlikle ikinci sıraya yerleştirirdim. Yaşlandıkça, zamanın de-

ğiştiğini, ilişkilerin derinlik kazandığını, dişilerin daha az merhametsiz, derilerin daha kalın, tepkilerin daha keskin, içgüdülerin daha gelişkin hale geldiğini sanmak güzel olurdu. Ama o zamandan beri başıma gelen her şeyde o akşamdan bir parça var sanki; tüm diğer romantik öykülerim ilkinin karmakarışık bir tekrarı sanki. Elbette, bir daha asla o uzun yürüyüşü yapmak zorunda kalmadım, kulaklarım aynı öfkeyle yanmadı ve bir daha asla alaycı gözlerden ya da gözyaşı sellerinden kaçınmak için yerdeki boş sigara paketlerini saymak zorunda kalmadım... pek kalmadım, tam olarak kalmadım, böylesi başıma gelmedi. Sadece arada bir kendimi öyle kötü hissediyorum.

2. Penny Hardwick (1973)

Penny Hardwick cici bir kızdı ve o zaman bundan pek emin olmasam da, bugünlerde tümüyle cici kızlardan yanayım. Cici bir annebabası, bahçenin içinde ağaç ve süs havuzu olan müstakil, cici bir evi, cici kızlara uygun bir saç kesimi (sarışındı ve saçlarını sınıf başkanlarına yaraşır orta boyda, temiz, kalıplı, spor bir model kestirirdi) cici, gülen gözleri, kapıyı çaldığımda kibarca gülümseyen ve istediğimizde ortadan kaybolan cici bir kız kardeşi vardı. Tavırları ciciydi –annem onu çok severdi– ve okuldan her zaman cici karneler getirirdi. Penny fiziksel olarak da ciciydi ve en sevdiği beş şarkıcı Carly Simon, Carole King, James Taylor, Cat Stevens ve Elton John'du. Birçok insan ona bayılırdı. Aslında öyle ciciydi ki elimi sutyeninin içine sokmama, hatta üstüne koymama bile izin vermezdi; işte bu yüzden, kendisine nedenini elbette ki açıkça söylemesem de, onu terk ettim. Ağladı; ben de ondan nefret ettim, çünkü kendimi kötü hissetmeme neden olmuştu.

Penny Hardwick'in nasıl bir insan haline geldiğini kestirebiliyorum: cici bir insan. Üniversiteye gittiğini, başarılı olduğunu ve BBC'de radyo yapımcısı olarak çalışmaya başladığını biliyorum. Onun parlak, belki de gereğinden fazla ciddi ve in-

sanı kusturacak türden olmamakla birlikte hırslı biri olduğunu tahmin ediyordum; çıktığımız dönemde Penny tüm bu özellikleri taşıyordu ve hayatımın bir başka evresinde ben bu erdemleri çekici bulacaktım. Fakat o zamanlar niteliklerle değil, yalnızca göğüslerle ilgileniyordum ve bu yüzden Penny benim işime yaramıyordu.

Onunla uzun, ilginç sohbetler yaptığımızı ve ergenlik yıllarımız boyunca sıkı dost olarak kaldığımızı –harika bir arkadaş olurdu– söyleyebilmek isterdim, ama bir kez bile konuştuğumuzu sanmıyorum. Filmlere, partilere, diskolara gittik ve ha babam boğuştuk. Onun yatak odasında, benim yatak odamda, onların salonunda, bizim salonda, partilerdeki yatak odalarında, partilerdeki salonlarda ve yazın, bulduğumuz her çimenlikte boğuştuk. Hep aynı mesele yüzünden boğuşuyorduk. Bazen göğüslerine dokunmaya çalışmaktan o kadar sıkılırdım ki bacaklarının arasına dokunmaya çalışırdım. Kendimle alay eden bir şey vardı bu harekette; bir beşlik koparmaya çalışıp reddedilince yerine elli papel istemeye benziyordu.

Okulumda (sadece erkeklerin olduğu bir okuldu) oğlanlar diğer oğlanlara şunları sorardı: "Hiç yapıyor musun?", "Yapmana izin veriyor mu?", "Ne kadarına izin veriyor?", vesaire vesaire. Bazen soruların amacı alay etmek olurdu ve "hayır" cevabı beklenirdi. "Yapmıyorsun, değil mi?", "Memelerden hiç koklatmadı, değil mi?" Kızlar ise edilgen çatıyla yetinmek zorundaydı. Penny 'içine girilmek' deyimini kullanırdı: "Henüz içime girilmesini istemiyorum," diye sabırla ve belki biraz da üzüntüyle açıklamaya çalışırdı elimi yüz bininci kez göğsünden uzaklaştırırken (bir gün –ama şimdi değil– pes etmek zorunda kalacağını anlamış gibiydi ve o vakit geldiğinde bu hiç hoşuna gitmeyecekti). Saldırı ve savunma, işgal ve püskürtme... Göğüsler karşı cins tarafından kanun dışı yollardan ele geçirilmiş küçük mülk parçalarıydı sanki –meşru olarak bizimdiler ve onları geri istiyorduk.

Şansımıza, karşı safta hainler, ajanlar vardı. Bazı oğlanlar,

kız arkadaşları her şeyi yapmalarına "izin veren" başka oğlanlar tanıyorlardı. Bazen, bu kızların kendi tacizlerine fiilen yardımcı oldukları düşünülürdü. Hiç kimse soyunacak, hatta iç çamaşırlarını çıkaracak ya da gevşetecek kadar ileri gitmiş bir kız duymamıştı tabii. İşbirliğini fazla ilerletmek olurdu bu. Benim anladığım, bu kızların kendilerini, erişimi cesaretlendiren bir noktada konumlandırdıklarıydı. "Karnını yaslıyormuş" demişti Clive Stevens ağabeyinin kız arkadaşını takdir edercesine. Bu hareketin önemini kavramam neredeyse bir yılımı aldı. Ve tabii ki, karnını yaslayanın ismini hâlâ hatırlıyorum (Judith); bir yanım var ki hâlâ onunla tanışmak istiyor.

Herhangi bir kadın dergisini okuyun, hep aynı şikâyeti görürsünüz: Erkekler –şu on, yirmi ya da otuzlarındaki küçük çocuklar– yatakta umutsuz vakalar. "Ön sevişme" ilgilerini çekmiyor; karşı cinsin erojen bölgelerini uyarma konusunda hiçbir istekleri yok; benciller, açgözlüler, beceriksizler ve derinlikten yoksunlar. Bu şikâyetler bize hafiften ironik geliyor; elimizde değil. Bir zamanlar tüm istediğimiz ön sevişmeydi, ama bu kızların ilgisini çekmiyordu. Dokunulmak, öpülmek, uyarılmak, canlandırılmak istemiyorlardı. Daha doğrusu, bunlara yeltenecek olursak yumruğu yiyorduk. O halde, bu işlerde o kadar iyi olmayışımız aslında pek de şaşırtıcı değil. Bize çok uzun gelen son derece belirleyici iki, üç yıl bunu aklımıza bile getirmememiz gerektiğini vurgulayan azarlarla geçti. On dört ile yirmi dört yaşları arasında geçen sürede ön sevişme, oğlanların isteyip de kızların istemediği bir şeyden, kadınların isteyip de erkeklerin uğraşmak istemediği bir şeye dönüşür (Ya da öyle derler. Şahsen ben ön sevişmeden hoşlanırım; tek isteğimin dokunmak olduğu yılları dün gibi hatırlıyor olmam bunda büyük etken) Bana sorarsanız, en mükemmel uyum, *Cosmo* kadını ile on dörtlük oğlan arasında mevcuttur.

Biri bana Penny Hardwick'in memelerini avuçlamak için

niye bu kadar ölüp bittiğimi sorsaydı, ne diyeceğimi bilemezdim. Beni durdurmak için niye kendini o kadar paraladığını tutup da Penny'ye sorsalardı, bahse girerim ki o da pat diye cevap veremezdi. Benim için ne anlam taşıyordu? Ne de olsa, herhangi bir karşılık beklemiyordum. O, erojen bölgelerinin uyarılmasını niçin istemiyordu? Hiçbir fikrim yok. Tek bildiğim, böyle zor soruların yanıtlarını, şayet bulmak isterseniz, ortaya çıkan ilk kasık tüyü ile içine boşaldığınız ilk Durex arasındaki o savaş sonrası karmaşa döneminde gömülü bulabileceğinizdir.

Her neyse, belki de elimi Penny'nin sutyeninin içine sokmayı sandığım kadar istemiyordum. Belki başkaları ona dokunmamı benden daha fazla istiyordu. Penny ile şehirdeki tüm kanepelerin üzerinde savaşmakla geçen birkaç ayın sonunda canıma tak etti: Geriye dönüp baktığımda hiç akıllıca gelmese de, hiçbir yere varamadığımı bir arkadaşıma itiraf ettim. Arkadaşım öteki arkadaşlara anlattı; böylece, gaddar ve sevimsiz bir sürü şakanın hedefi oldum. Annemle babam belediye binasında *Toad of Toad Hall*'un yerel tiyatro topluluğu yorumunu izlerken kendi yatak odamda Penny'ye son bir şans verdim; yetişkin bir dişiyi öfkeden kudurtacak ve dehşete düşürecek ölçüde güç kullandım, ama hiçbir yere varamadım. Onu evine bırakırken ikimizin de ağzını bıçak açmıyordu.

Bir sonraki görüşmemizde ellerim hiç kımıldamadı ve akşamın sonunda beni öpmeye yeltendiğinde omuz silktim. "Ne anlamı var ki?" diye sordum. "Nasıl olsa hiçbir yere varmıyor." Onunla çıkmaya devam etmek isteyip istemediğimi sorduğunda başımı öbür tarafa çevirdim. Üç aydır çıkıyorduk, dördüncü sınıf için oldukça uzun bir ilişki sayılırdı (Hatta annesiyle babası bizimkilerle tanışmış ve birbirlerinden hoşlanmışlardı). Ağladı ve ben, kendimi suçlu hissettirdiği ve onu terk etmeme neden olduğu için ondan nefret ettim.

Çoktan işgal edildiğini kesin olarak bildiğim ve tekrar işgal

edilmeye karşı koymayacağını düşündüğüm –ki yanılmamışım- Kim diye bir kızla çıktım. Penny ise benim sınıfımdan Chris Thomson'la çıkıyordu. Kız arkadaş sayısı açısından hepimizi toplasan bir Chris edemezdik. Artık kabuğumdan sıyrılmıştım, Penny de öyle. Bir sabah, onunla son boğuşmamızdan sanırım üç hafta sonra, Thomson gürleyerek spor salonuna daldı. "Hey Fleming! Seni spastik. Bil bakalım dün gece kimi düdükledim?"

Salonun etrafımda döndüğünü hissettim.

"Sen üç ayda memeleri bile elleyemedin, bense onu ilk haftada düzdüm!"

Ona inandım; onun her çıktığından ne istese kopardığını bilmeyen yoktu. Gülünç duruma düşmüştüm, yenilmiştim, işim bitmişti; kendimi aptal, ufak ve bu sevimsiz, aşırı gelişmiş, boşboğaz morondan çok çok daha küçük hissettim. O kadar koymamalıydı aslında. İş belden aşağı konulara gelince Thomson kendi klasmanında yarışıyordu, dahası 4-B'de kollarını bir kızın omzuna bile atamamış bir dolu küçük ve dangalak sürüngen vardı. Tartışmanın benim yer aldığım safı bile, duyulamayacak kadar sessiz olsam da, kavrayamayacakları denli karmaşık görünmüştür onlara. O kadar da rezil olmamıştım yani. Ama olup bitene hâlâ akıl sır erdiremiyordum. Penny'deki bu dönüşüme ne sebep olmuştu? Penny, hiçbir şey yapmayan bir kızdan, yapılabilecek her şeyi yapan bir kıza nasıl dönüşmüştü? Belki de en iyisi bunun hakkında fazlaca düşünmemekti; kendimden başka hiç kimse için üzülmek istemiyordum.

Umarım Penny kendini toparlamıştır. Ben toparladım. Hatta, Chris Thomson'un dünyanın en kötü adamı olmadığını bile düşünebiliyorum. En azından artık onu, işyerine, bankasına, sigorta acentesine ya da oto galerisine dalıp, evrak çantasını bir kenara fırlatarak iş arkadaşlarından birine dönüp, kaba bir neşeyle o arkadaşının karısını düdüklediğini bildirirken tahayyül edemiyorum (Öte yandan, onu iş arkadaşının karısı-

nı düdüklerken canlandırmak oldukça kolay. O zamanlarda bile evlikadın-düdükleyici bir tipi vardı). Erkekleri tasvip etmeyen kadınlar –ki tasvip edilemeyecek bir dolu erkek mevcut–, bu işe nasıl başladığımızı ve ne kadar yol almak zorunda kaldığımızı hatırlasalar iyi olur.

3. Jackie Allen (1975)

Jackie Allen, arkadaşım Phil'in kız arkadaşıydı ve ben onu Phil'den çalmıştım; yavaş yavaş, sabrede sabrede, aylar sonunda. Kolay olmamıştı. Bir sürü zaman, çaba ve aldatmaca gerekmişti. Phil'le Jackie'nin ilişkisi, Penny'le benim ilişkimizle hemen hemen aynı zamanda başlamıştı; tek fark onların devam etmesiydi: hormonların hakimiyeti altında, kıkırdamalarla geçen dördüncü sınıf, dünyanın sonu demek olan seviye sınavlarıyla ve okul bırakmalarla dolu beşinci sınıf ve yetişkin taklidi aklıbaşındalıklarla bezeli altıncı sınıf boyunca. Onlar bizim altın çiftimizdi; Paul ile Linda'mız, Newman ile Woodward'ımız, inançsız ve dönek bir dünyada her hafta değişip durmadan büyümenin, en azından bir parça büyümenin mümkün olduğunu gösteren canlı kanıtlarımızdı.

Onları ve onların birlikte olmasına ihtiyaç duyanları üzmek için neden bunu bok etmek istediğimi tam olarak bilemiyorum. Bir dükkânda üst üste yığılmış, güzelce katlanmış ve renklerine göre sıralanmış tişörtler görüp, içlerinden bir tane almanın nasıl bir şey olduğunu bilirsiniz. Eve götürdüğünüzde asla aynı görünmez. O tişört yalnızca dükkânda iyi görünür, çünkü etrafında arkadaşları bulunuyordur; bunu fark etmek içinse çok geçtir artık. Eh, durum biraz buna benziyordu işte. Jackie ile çıkarsam o yaşını başını almış memurelere yaraşır asaletinin bana da bir parça bulaşacağını ummuştum, ama Phil olmadan asaleti falan yoktu tabii. (İstediğim buysa, her ikisiyle birden çıkmanın bir yolunu bulmam gerekiyordu belki; ama öyle bir şeyi yürütmek yetişkin olduğunuzda bile oldukça güçtür; on yedinizde ise taşlanarak öldürülmeniz için

yeterli olabilirdi).

Phil cumartesi günleri bir erkek butiğinde çalışmaya başladı; ben de boşalttığı yere yerleştim. Çalışmayanlarımız ya da benim gibi okul çıkışı çalışıp hafta sonu çalışmayanlarımız, cumartesi öğleden sonraları High Street'te bir aşağı bir yukarı yürümek, Harlequin Plakları'nda gereğinden çok zaman ve para harcamak ve kendimize filtre kahve "ısmarlamak" (annelerimizin savaş sonrası çekingenliğiyle beslenen sözcük dağarcığını bir şekilde biz de kapmıştık,) için buluşurduk. Filtre kahveyi 'cool' Fransız akımının son harikası sayıyorduk. Bazen Phil'e uğrardık; bazen personel indirimini kullanmama izin verirdi. Bu, ona fark ettirmeden kız arkadaşını becermekten alıkoymadı beni.

Birinden ayrılmanın hüzünlü olabileceğini Alison ve Penny sayesinde öğrenmiştim, ama biriyle birlikte olmanın da hüzünlü olabileceğini bilmiyordum. Oysa Jackie ve ben, heyecan verici, yetişkinlere yakışır bir tarzda hüzünlüydük. Gizlice buluşuyor, birbirimizi gizlice arıyor, gizlice sevişiyor, "Ne yapacağız?" gibisinden şeyleri gizlice söylüyor ve bir şeyleri artık gizlice yapmasak ne güzel olacağından bahsediyorduk. Bunun doğru bir şey olup olmadığını adamakıllı düşünmedim hiç. Buna vakit yoktu.

Phil'i fazla kötülememeye çalışıyordum –kız arkadaşını becerdiğim için kendimi yeterince kötü hissediyordum zaten. Ne var ki bu kaçınılmaz hale geldi, çünkü Jackie onunla ilgili kuşkularını dile getirdiğinde ben bu kuşkuları miniminnacık, hastalıklı kedi yavrularıymışçasına besledim. Onlar da sonunda, sağlıklı ve dirençli şikayetlere dönüşüp konuşmalarımıza kafalarına göre girip çıkmaya başladılar.

Sonra bir gece bir partide, Phil'le Jackie'yi bir köşeye sokulmuş halde gördüm. Phil gözle görünür biçimde kederli ve solgundu, ha ağladı ha ağlayacaktı. Sonra eve gitti. Jackie ertesi gün beni arayıp yürüyüşe çıkmak isteyip istemediğimi sordu. Kurtulmuştuk, artık bir şeyleri gizlice yapmıyorduk. Ama iliş-

kimiz yalnızca üç hafta sürdü.

Şimdi sen bunun çocukça olduğunu söyleyeceksin Laura. Rob ve Jackie'yi, otuzlarının ortasına gelmiş, durmuş oturmuş, birlikte yaşayan Rob ve Laura ile kıyaslamamın aptalca olduğunu söyleyeceksin. Yetişkin sadakatsizliğinin ergenlik sadakatsizliğini solda sıfır bıraktığını söyleyeceksin ama yanılıyorsun. O zamandan bu yana birçok kez üçgenin köşelerinden biri oldum, ama o ilk köşe en sivrisiydi. Phil benimle bir daha hiç konuşmadı; pazar günlerinin alışveriş tayfasının da bizimle pek işi olmadı. Phil'in annesi annemi aradı. Okul birkaç hafta boyunca sıkıntı verdi.

Bu tür bir karmaşayı şimdi yaratsam neler olacağını bir düşünelim: Farklı barlara ve kulüplere gidebilirim, telesekreteri açık bırakabilirim, dışarı daha sık çıkabilir, evde daha çok kalabilirim; daha çok sosyalleşip, yeni bir arkadaş grubu kurabilir (ve zaten, arkadaşlarım asla onun arkadaşları olmaz, o kim olursa olsun), yaptıklarımı onaylamayan ebeveynlerden uzak durabilirdim. Oysa o zamanlar böylesi bir gizlenme mümkün değildi. Orada durmak ve başına ne gelirse katlanmak zorundaydın.

Kafamı en çok karıştıran, Jackie o pazar sabahı beni aradığında üzerime çullanan kati düş kırıklığıydı. Bunu anlayamıyordum. Aylardır bu egemenliği planlıyordum ve teslimiyet geldiğinde hiçbir şey hissetmedim –hiçten de azdı hissettiklerim. Bunu, tahmin edileceği üzere Jackie'ye söyleyemedim; bir yandan da, onun ihtiyaç duyduğunu hissettiğim coşku ve ilgiyi göstermekten aciz olduğum için sağ koluma adını kazıtmaya karar verdim.

Bilmiyorum. Bedenimde ömür boyu taşıyacağım bir iz yaratmak, ilişkimizin saçma sapan bir hata olduğunu, onunla yalnızca zaman öldürdüğümü Jackie'ye söylemek zorunda kalmaktan çok daha kolay gelmişti. Aklım sıra, ona dövmemi gösterirsem beni aşan sözcüklerin peşinden koşmak zorunda kalmayacaktım. Dövme yaptıracak bir tip olmadığımı söyle-

meliyim; hiçbir zaman rock'n-roll cehennemekadaryolun var yozluğuna ya da bira göbekli, kaslı bir vücuda sahip olmadım. Ama o zamanlar bizim okulda dövme felaket halde modaydı ve biliyorum ki, bugün otuzlarının ortalarında olan pek çok adam, muhasebeciler, öğretmenler, personel müdürleri ve bilgisayar programcıları, o dönemde etlerine kazınmış berbat mesajlar ("MUFC KICK TO KILL" "LYNYRD SKYNYRD") taşıyorlar.

Ben yalnızca, kolumun üst kısmına ihtiyatlı bir "J❤R" yaptıracaktım, ama dövmeci Victor'un buna pek niyeti yoktu.

"Kız hangisi? 'J' mi, 'R' mi?"

"J"

"Peki bu 'J' piliciyle ne zamandır görüşüyorsun?" Dövme salonunun saldırgan erkeksi havasından, hepsi de bira göbekli kas yığınlı ekibe dahil olan ve beni orada görmekten açıklanamaz bir zevk duyan diğer müşterilerden, duvarlardaki, verilen hizmetlerin korkunç örneklerini sergileyen ve çoğu Victor'un kolunun ön kısmında layıkıyla yerini almış olan çıplak kadınlardan ve hatta Victor'un hafif saldırgan üslubundan ürkmüştüm.

"Yeterince uzun zamandır."

"Ona sen değil ben karar veririm."

Bunun tuhaf bir çalışma yöntemi olduğunu düşündüm, ama bu gözlemimi başka bir sefere saklamaya karar verdim.

"Birkaç aydır."

"Ve onunla evlenceksin, öyle mi? Yoksa kızın karnını mı şişirdin?"

"Hayır. Hiçbiri değil."

"Eh, sadece çıkıyorsunuz demek. Bir bağlılık yok yani?"

"Evet."

"Onunla nasıl tanıştın?"

"Bir arkadaşımla çıkıyordu."

"Bak sen. Ne zaman ayrıldılar?"

"Cumartesi."

"Cumartesi." Böğüre böğüre gülmeye başladı. "Annenin buraya gelip çıngar çıkarmasını istemiyorum. Siktir et bu dövme işini."

Siktir ettim o işi.

Victor tam üstüne basmıştı, haklıydı elbette; ne zaman bir kalp illetine yakalansam onu arama arzusuna kapılırım. Birinin dövme yaptırmaya değip değmeyeceğini bana on saniyede söyleyebilirdi. Ama Phil ile Jackie coşkulu ve gözü yaşlı bir halde yeniden bir araya geldikten sonra bile işler eskisi gibi olmadı. Jackie'nin okulundaki bazı kızlar ve bizim okuldaki bazı oğlanlar Jackie'nin beni, Phil'le ilişkisinin koşulları üzerinde yeniden pazarlığa oturmak için kullandığını düşünüyorlardı. Cumartesi ikindi alışverişleri de asla aynı olmadı. Ve biz uzun süredir çıkan insanlara hayranlık duymayı bırakıp onlarla dalga geçmeye başladık. Hatta onlar bile kendileriyle dalga geçiyorlardı artık. Kısacık birkaç hafta içinde "uzatmalı sevgilim" durumu imrenilen bir şey olmaktan çıkıp alay konusu haline geldi. On yedi yaşında, annebabalarımız kadar bezgin ve romantizmden uzak hale geliyorduk.

Görüyor musun, Laura? Sen Jackie gibi, hayattaki her şeyi değiştiremeyeceksin. Bu ikimizin de başına birçok kereler geldi. Dostlarımıza, barlara ve eski yaşantılarımıza geri döneceğiz, o kadar; bu işi burada bırakacağız ve büyük olasılıkla hiç kimse bu değişikliğin farkına varmayacak.

4. Charlie Nicholson (1977-1979)

Charlie ile üniversitede tanıştım: Ben medya dersleri alıyordum, o ise tasarım okuyordu. Onu ilk gördüğümde, kızlarla tanışmak isteyecek yaşa geldiğimden beri tanışmak istediğim tarzda bir kız olduğunu fark ettim. Uzun boyluydu, sarı, kısacık kesilmiş saçları vardı (St Martin'ste Johnny Rotten'ın arkadaşlarıyla takılan birkaç kişi tanıdığını söylüyordu, ama onlarla hiç tanıştırılmadım). Farklı, çarpıcı ve egzotik görünüyordu. Adı bile bana çarpıcı, farklı ve egzotik geliyordu, çünkü o gü-

ne dek kızların kız isimleri –üstelik pek de ilginç olmayan kız isimleri– taşıdığı bir dünyada yaşamıştım. Çok konuşuyordu, bu sayede altıncı sınıftaki randevularımın çoğuna damgasını vurmuş o korkunç, zoraki sessizlikleri yaşamıyordunuz. Konuştuğu zaman da hakikaten ilginç şeyler söylüyordu -kendi bölümü hakkında, benim bölümüm hakkında, müzik hakkında, filmler, kitaplar ve politika hakkında.

Ve Charlie benden hoşlanıyordu. O *benden* hoşlanıyordu. *O* benden hoşlanıyordu. O benden *hoşlanıyordu*. Ya da en azından ben öyle sanıyorum. Ben öyle *sanıyorum*. Vesaire. Kadınların bende ne bulduğunu asla tam olarak anlayamadım, ama azmin işe yaradığını biliyorum (hatta sizi karşı konulmaz bulan birine karşı koymanın ne kadar güç olduğunu da biliyorum) ve ben kesinlikle azimliydim: Kimsenin başına bela olmazdım, en azından son ana dek; kimseye fazlalık olmazdım, en azından fazlalık sayılmadığım sürece; nazik, içten, düşünceli ve sadıktım; onunla ilgili şeyleri hatırlıyor, ona güzel olduğunu söylüyor, aramızda kısa süre önce geçmiş konuşmalara gönderme yapan hediyeler veriyordum. Bunların hiçbiri özel bir çaba gerektirmiyordu elbette ve hiçbiri hesaplayarak yapılmadı: Onunla ilgili şeyleri hatırlamak benim için kolaydı, çünkü ondan başka bir şey düşünmüyordum; gerçekten onun güzel olduğunu düşünüyordum; kendimi ona küçük hediyeler almaktan alıkoymam mümkün değildi ve sadık taklidi yapmam da gerekmiyordu. Çabaya gerek yoktu. Bu yüzden, Charlie'nin arkadaşlarından biri, Kate adında bir kız, bir öğle arasında hülyalı bir edayla, "Keşke senin gibi birini bulabilsem," dediğinde şaşırmış ve heyecanlanmıştım. Heyecanlanmıştım, çünkü Charlie bizi dinliyordu, ama bunun bana bir zararı yoktu; şaşırmıştım, çünkü tüm yaptığım kendi isteklerim doğrultusunda hareket etmekti. Gene de öyle görünüyordu ki, bu beni arzulanır biri yapmaya yeterli olmuştu. Tuhaf.

Her neyse, Londra'ya taşınarak kızlar tarafından beğenilme işini kolaylaştırmıştım. Mahallemizde hemen herkes kü-

çüklüğümden beri beni ya da annemleri tanır ya da beni veya annemleri tanıyan birini tanırdı. Bu nedenle, çocukluk hallerim her an dünyaya teşhir ediliverecekmiş gibi rahatsız edici bir hisse kapılırdım. İzci üniformanızın elbise dolabınızda hâlâ asılı durduğunu bilirken, bir kızı kafede gazoz içmeye nasıl götürürebilirsiniz ki? Sadece birkaç yıl önce anı olsun diye anorağınıza Norfolk Broads ve Exmoor izci kamplarının amblemlerini dikmekte direttiğinizi bilen (ya da bilen birini tanıyan) bir kız sizi niçin öpmek istesin ki? Aile evinin dört bir yanı, beni kocaman kulaklarla ve felaket giysilerle traktörlerin üzerinde otururken, minyatür tren minyatür istasyonlara girerken coşkuyla el çırparken gösteren fotoğraflarla dolu. Sonradan kız arkadaşlar bu fotoğrafları şirin bulsa da, o zamanlar, kendimi bu konuda rahat hissetmem için henüz erkendi. On yaşında bir veletten on altı yaşında bir velede dönüşmem yalnızca altı yılımı almıştı ve altı yıl bu çapta bir değişim için yeterince uzun değildi elbette. Ben on altımdayken, o amblemli anorak henüz sadece birkaç beden küçülmüştü.

Fakat Charlie benim on yaşındaki halimi bilmiyor, bilen birini de tanımıyordu. O beni genç bir yetişkin olarak tanımıştı. Onunla tanıştığımda oy verecek yaşa gelmiş; geceyi –bütün bir geceyi– onunla onun yurdunda geçirecek, kendine ait görüşleri olacak, yaşımın kanıtı olan ehliyetimin cebimde durduğunu bilmenin güvencesiyle ona barda bir içki ısmarlayacak kadar büyümüştüm... ve bir geçmişe sahip olacak yaştaydım. Büyüdüğüm yerde ise bir geçmişim yoktu; herkesin bildiği, tekrarlamaya değmeyecek hikâyeler vardı yalnızca.

Gene de kendimi sahtekâr gibi hissediyordum. Birdenbire saçını kazıtan ve *daima* punk olduklarını söyleyen tipler gibiydim; punk'ın esamisi bile okunmazken onlar punk'tı. Sırrım her an ortaya çıkacakmış, biri birdenbire üniversite barına dalıp anoraklı fotoğraflarımdan birini sallayarak "Rob bir *veletti*. Küçük bir *bebek*!" diye bağıracakmış ve Charlie de bunu görüp bana tekmeyi basacakmış gibi geliyordu. Onun da ailesinin St

Albans'taki evinde gizlenmiş bir yığın ayıcıklı kitap ve gülünç parti elbiseleri olabileceği hiç aklıma gelmedi. Bana kalırsa devasa küpeleri, boru paça kot pantolonları ve etrafa turuncu boyalar fışkırtan bir herifin eserlerine karşı duyduğu inanılmayacak kadar derin merakı doğuştandı.

Birlikteliğimiz iki yıl sürdü ve bu iki yılın her anında kendimi ölümüne dik bir uçurumun kıyısında duruyormuş gibi hissettim. Bir türlü rahatlayamıyordum, bilmem anlatabiliyor muyum; gerinecek ve rahatlayacak alan bulamıyordum. Elbise dolabımın sönüklüğü canımı sıkıyordu. Bir âşık olarak yeteneklerim konusunda endişelerim vardı. Kaç kez açıklamış olursa olsun, o turuncu boyalı herifte ne bulduğunu anlayamıyordum. Ona ilginç ya da eğlenceli gelebilecek hiçbir şey söyleyememekten korkuyordum. Tasarım dersindeki diğer adamlar gözümü korkutuyor ve onlardan biriyle çekip gideceğine inanıyordum. Nitekim onlardan biriyle çekip gitti.

Bir süreliğine bende film koptu. Olay örgüsünü, senaryoyu, müziği, on dakika arayı, patlamış mısırı, jeneriği ve çıkış kapısının yönünü yitirdim. Arkadaşlarından bazıları beni yakalayıp temiz bir sopa çekmekle tehdit edinceye dek Charlie'nin kaldığı yurdun etrafında dolandım durdum. Uğruna beni terk ettiği Marco'yu (Marco!) öldürmeye karar verdim ve geceler boyu, bunu nasıl yapacağımı planladım –sonradan, ona her rastladığımda bir selam geveleyip sıvıştım gerçi. Şu anda anımsayamadığım bir sebeple, dükkânlardan ufak tefek şeyler aşırmaya başladım. Aşırı dozda Valium aldım ve bir dakika geçmeden boğazıma parmak attım. Charlie'ye, bir kısmını postaladığım bitmez tükenmez mektuplar yazdım ve hiç gerçekleştirmediğimiz upuzun diyaloglar kaleme aldım. Ve birkaç ay süren karanlıktan sonra dünyaya geri döndüğümde, kendimi, derslerden çakmış ve Camden'daki Plak ve Kaset Değiştirme dükkânında çalışırken buldum.

Her şey çok hızlı yaşanmıştı. Yetişkinlik dönemimin uzun,

esaslı ve bilgilendirici olacağını ummuştum, ama her şey o iki yıla sığıvermişti. Bazen, o zamandan beri başıma gelen her şey çerezmiş gibi geliyor. Bazı insanlar altmışları ya da savaşı ya da gruplarının Hope and Anchor'da Dr. Feelgood'u desteklemek için çaldığı geceyi asla aşamaz ve kalan zamanlarını geri geri yürüyerek geçirirler; ben de Charlie'yi asla tam olarak aşamadım. Önemli ve beni ben yapan şeyler o zamandan beri hep aynı kaldı.

En sevdiğim şarkılardan bazıları: Neil Young'dan "Only Love Can Break Your Heart", Smiths'ten "Last Night I Dreamed That Somebody Loved Me", Aretha Franklin'den "Call Me", herhangi birinden "I Don't Want to Talk About It". Ayrıca, "Love Hurts" ve "When Love Breaks Down" ve "How Can You Mend A Broken Heart" ve "Speed Of The Sound Of Loneliness" ve "She's Gone" ve "I Just Don't Know What To do With Myself"... de var. Bu şarkıların bazılarını on altı, on dokuz ya da yirmi bir yaşından beri ortalama olarak haftada bir kez dinledim (İlk ayda üç yüz kez, sonraları aklıma geldikçe). Bunun içinizde bir yerde yaralar açmaması mümkün mü? Sizi ilk aşkınız hüsranla sonuçlandığında paramparça olmaya yatkın birine dönüştürmemesi mümkün mü? Hangisi önce başladı, müzik mi, ıstırap mı? Istırap çektiğim için mi müzik dinliyordum? Yoksa müzik dinlediğim için mi ıstırap çekiyordum? Tüm bu şarkılar insanı melankolik mi yapıyor?

İnsanlar, silahlarla oynayan çocuklar ve şiddet dolu filmler izleyen gençler için kaygılanıyorlar; bir tür şiddet kültürünün onları ele geçireceğinden korkuyoruz. Kimse kırık kalpler, reddedilme, acı, hüzün ve kayıp üzerine binlerce –kelimenin tam anlamıyla binlerce– şarkı dinleyen çocuklar için kaygılanmıyor. Romantizm söz konusu olduğunda, tanıdığım en mutsuz insanlar, pop müzikten en çok hoşlananlardır ve bu mutsuzluğa pop müziğin yol açıp açmadığını bilmiyorum ama, bildiğim bir şey var ki insanlar mutsuzluk üzerine yazılmış şarkıları mutsuzluğu yaşamaya başladıklarından çok daha

uzun zamandır dinliyorlar.
Her neyse. İşte bir kariyerin nasıl planlanmayacağı: a) Kız arkadaşınızdan ayrılın. b) Üniversiteyi boş verin. c) Bir plak dükkânında çalışmaya başlayın. d) Hayatınızın geri kalanını plak dükkânlarında geçirin. Pompei'deki insanların o resimlerini görürsünüz ve ne tuhaf diye düşünürsünüz: Çayınızı içtikten sonra aklınıza bir el zar atmak geliyor ve o anda taş kesiliyorsunuz; insanlar da sonraki birkaç bin yıl boyunca sizi böyle anımsıyor. Peki ya o, sizin hayatta oynadığınız ilk zar oyunu ise? Ya sadece arkadaşınız Augustus'a eşlik etmek için oynuyorsanız? Ya az önce görkemli bir şiir falan yazmayı yeni bitirmişseniz? Bir zar oyuncusu olarak anılmak sinir bozucu olmaz mıydı? Bazen dükkânıma (son on dört yıl boyunca yerimde çakılıp kalmadım! Yaklaşık on yıl önce kendi dükkânımı açmak için borç aldım!) her cumartesi düzenli olarak gelen müşterilere bakıyorum ve Pompei'lilerin ne hissetmiş olabileceğini çok iyi anlıyorum; tabii eğer bir şey hissedebildilerse (gerçi onları anlamlı kılan biraz da, bir şey hissetmiyor olmaları ama). Ben bu rolde, bu dükkân sahibi rolünde sonsuza dek sıkışıp kaldım, çünkü 1979'da birkaç haftalığına kafayı hafiften yemiştim. Daha kötüsü de olabilirdi sanırım; bir askerlik şubesine ya da en yakındaki mezbahaya dalmış da olabilirdim. Öyle bile olsa, yüzümle garip bir mimik yapmışım, rüzgar değişmiş ve hayatımın geri kalanını bu berbat, çarpık ifadeyle geçirmek zorundaymışım gibi hissediyorum.

Sonunda mektupları postalamayı bıraktım; ondan birkaç ay sonra mektup yazmayı da kestim. Hâlâ Marco'yu öldürme hayalleri kuruyordum, ama bu hayali ölümler artık daha hızlı oluveriyordu (Filmlerdeki gibi, son sözünü söylemesine izin veriyordum ve BAM!). Çin işkencesi gibi yavaş olaylara pek girmiyordum. Yeniden birileriyle yatmaya başlamıştım, ama bu kısa ilişkileri bir rastlantı, tek gecelik bir macera, kendime dair beslediğim umutsuz düşüncelerimi değiştirmeyecek bir şey olarak görüyordum (*Yükseklik Korkusu*'ndaki James Ste-

wart gibi ben de bir tip geliştirmiştim: kısacık sarı saçlı, sanatçı havalı, hafif budala ve korkunç hatalara yol açacak kadar geveze bir tip). Eskisi kadar içmiyordum artık, şarkı sözlerini marazi bir hayranlıkla dinlemeyi bırakmıştım. (Bir süre, bir kişinin bir başka kişiyi yitirdiğini anlatan hemen her şarkıyı kendi durumuma tüyler ürpertecek kadar yakın buldum. Bu tema pop müziğin tümünü kapsadığı, ben de bir plakçıda çalıştığım için haliyle sürekli ürperip duruyordum). Charlie'yi, pişmanlık içinde ve kendinden nefret ederek yerlerde kıvrandıran, kısa, vurucu ve ölümcül cümleler de kurmuyordum artık.

Gene de, bir şeyi garantiye aldım: Asla çok derin ilişkilere girmeyecektim, ne aşkta ne de işte. Charlie'den her an bir telefon alabileceğime ve o anda harekete geçmek zorunda kalacağıma inandırdım kendimi. Ya Charlie onunla birlikte yurtdışına gitmemi ister de ben yeterince tez davranamazsam diye düşünerek kendi dükkânımı açma konusunda bile kararsız kaldım. Evlilik, uzun vadeli ev kredileri ve baba olmak ise gündemde bile yoktu. Gerçekçiydim de: Ara sıra, bir felaketler zinciri tasarlayarak Charlie'nin hayatını güncelliyordum (Marco ile yaşıyor! Birlikte bir ev aldılar! Evlendi onunla! Hamile kaldı! Küçük bir kızı oldu!), sırf kendimi tetikte tutmak için yapıyordum bunu, fantezilerimi canlı tutabilmek için olayları sürekli yeniden düzenlemek ve değiştirmek gerekiyordu (Ayrıldıklarında gidecek hiçbir yeri olmayacak! Ayrıldıklarında *gerçekten* gidecek hiçbir yeri olmayacak ve onu mali açıdan desteklemem gerekecek! Evlilik aklını başına getirecek! Başka bir adamın çocuğunu kabul etmem ne mükemmel bir adam olduğumu ona gösterecek!). Başa çıkamayacağım hiçbir havadis yoktu; Charlie ile Marco'nun beni, bu yaşadıklarımızın sadece bir evre, gelip geçici bir dönem olmadığına ikna etmek için yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Bildiğim kadarıyla onlar hâlâ birlikteler; bana gelince, bugün yine tek başımayım.

5. Sarah Kendrew (1984-1986)

Charlie fiyaskosundan çıkardığım ders, sıkletinizi iyi ayarlamanız gerektiğiydi. Charlie benim sıkletimde değildi: Fazla hoş, fazla akıllı, fazla şakacıydı, fazlaydı. Ben neyim? Vasat. Bir orta sıklet. Dünyanın en parlak herifi olmayabilirim, ama en siliği de değilim kesinlikle. *Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği* ve *Kolera Günlerinde Aşk* gibi kitapları okudum ve sanırım anladım (kızlar hakkındaydılar, değil mi?), ama bu tür kitaplardan pek hoşlanmıyorum; tüm zamanların en sevdiğim beş kitabı: Raymond Chandler'dan *Büyük Uyku*, Thomas Harris'den *Kızıl Ejder*, Peter Guralnick'ten *Tatlı Soul Müziği*, Douglas Adams'tan *Her Otostopçunun Galaksi Rehberi* ve bilemiyorum, William Gibson ya da Kurt Vonnegut'tan herhangi bir şey; *NME* ve popüler müzik dergilerinin yanısıra *Guardian* ve *Observer* da okurum; altyazılı film izlemek için Camden'a gitmeye karşı değilim (En sevdiğim beş altyazılı film: *Betty Blue*, *Metro*, *Bağla Beni*, *Kayboluş*, *Diva*); gene de ilk tercihim Amerikan filmleridir (En sevdiğim beş Amerikan filmi, dolayısıyla şimdiye dek yapılmış en iyi filmler: *Baba*, *Baba II*, *Taksi Şoförü*, *Sıkı Dostlar* ve *Rezervuar Köpekleri*).

Tipim idare eder; aslında tip yelpazesinin bir ucuna Mel Gibson'ı öteki ucuna da gülünç çirkinliği okulda efsane olmuş Berky Edmonds'ı koyarsanız, Mel'in tarafında yer alacağımı sanıyorum. Bir keresinde bir kız arkadaşım Peter Gabriel'i andırdığımı söylemişti, eh, fena sayılmaz, değil mi? Ortalama boydayım, ne sıska ne de şişkoyum, suratımda rahatsız edici kıllar yok, temizliğime dikkat ederim, kot pantolon, tişört ve deri ceket giyerim –yazları ceketi evde bırakıyorum. Oyumu İşçi Partisi'ne veririm. Bir yığın klasik komedi video kasetim var –*Python*, *Fawlty Towers*, *Cheers* vesaire. Radikaller hariç, feministlerin ne istediğini çoğu zaman anlayabiliyorum.

Benim deham –böyle adlandırabilirsek şayet- bir sürü vasatlığı tek bir potada eritmekte yatıyor. Benim gibi milyonlarcası olduğunu söyleyebilirdim, ama yok aslında: Bir sürü he-

rif kusursuz bir müzik zevkine sahip ama okumuyor, bir sürüsü okuyor ama çok şişko, bir sürü herif feminizme sıcak bakıyor ama aptal sakalları var, bir kısmı Woody Allen tarzı bir espri anlayışına sahip ama Woody Allen'a benziyor. Bir sürü herif çok içiyor, bir sürü herif araba kullanırken salakça davranıyor, bir sürü herif kavgalara karışıyor, parasıyla gösteriş yapıyor ya da uyuşturucu kullanıyor. Ben bunların hiçbirini yapmıyorum, gerçekten bunların hiçbiri tarzım değil. Kadınlarla aram iyiyse, bunun nedeni sahip olduğum erdemler değil sahip olmadığım kusurlardır.

Hal böyleyken, ne zaman kabuğunuzdan çıktığınızı bilmeniz gerekir. Ben Charlie'yle kabuğumdan çıkmıştım; ondan sonra bir daha asla çıkmamaya da kararlıydım. Bu yüzden beş yıl boyunca, yani Sarah ile tanışana dek yalnızca sığ sularda yüzdüm. Charlie'yle ben *uyuşmuyorduk.* Marco'yla Charlie uyuşuyordu; Sarah ile ben de uyuşuyorduk. Sarah ortalama bir çekiciliğe sahipti (ufak tefek, ince, iri ve tatlı kahverengi gözler, hafif öne çıkık dişler, kuaföre ne kadar sık giderse gitsin daima kesime ihtiyacı varmış gibi görünen, omuz hizasında koyu renk saçlar) ve benimle hemen hemen aynı giysileri giyerdi. Onun için tüm zamanların en iyi beş müzisyeni: Madness, Eurythmics, Bob Dylan, Joni Mitchell, Bob Marley. Tüm zamanların en iyi beş filmi: *Büyük Yarış, Diva* (Vay!), *Gandhi, Kayıp, Uğultulu Tepeler*..

Sarah kelimenin tam anlamıyla üzgündü. Birkaç yıl önce, BBC'de bir halt olmak isteyen, Michael adında, Charlie'nin erkek versiyonu bir herif tarafından terk edilmişti (Herif BBC'ye girmeyi asla başaramadı, kazma; onu televizyonda görmediğimiz ya da radyoda sesini duymadığımız her gün içten içe sevinirdik). Charlie benim hayatımda nasıl bir iz bıraktıysa, Michael da Sarah'nın hayatında öyle bir iz bırakmıştı; ayrıldıklarında Sarah bir süre erkeklere tövbe etmişti, tıpkı benim kadınlara tövbe ettiğim gibi. Birlikte tövbe etmek, karşı cinse olan nefretimizi birleştirmek ve aynı zamanda bir yatağı pay-

laşmak mantıklı görünüyordu. Arkadaşlarımızın hepsi çift olmuştu, kariyerlerimiz donup kalmış gibi görünüyordu ve hayatımızın geri kalanında yalnız kalmaktan korkuyorduk. Sadece belli bir karakterdeki insanlar, henüz yirmi altı yaşındayken hayatının geri kalanında yalnız kalmaktan korkar, biz o insanlardandık. Her şey olması gerekenden daha geç gerçekleşmiş gibi görünüyordu bize, dolayısıyla birkaç ay sonra Sarah bana taşındı.

Bir odayı dolduramıyorduk. Yeterince ıvır zıvırımız yoktu demek istemiyorum. Onun bir sürü kitabı vardı (İngilizce öğretmeniydi), benim yüzlerce plağım vardı, zaten dairem de oldukça küçüktü – on yıldan fazladır burada yaşıyorum ve kendimi çoğu zaman çizgi filmlerdeki, bütün gün kulübesinden çıkmayan köpekler gibi hissediyorum. Demek istediğim, ikimizin de yeterince gürültülü ya da güçlü olmadığıydı. Yani birlikteyken sadece bedenlerimizin yer işgal ettiğinin farkındaydım. Kimi çiftlerin yapabildiği gibi kendimizi mekâna *yansıtamıyorduk.*

Bunu ara sıra denedik; bizden bile suskun çiftlerle dışarı çıktığımızda. Neden bir anda daha keskin ve gürültücü olduğumuz hakkında hiç konuşmadık, ama ikimizin de bunun farkında olduğumuzdan eminim. Bunu, yaşamın başka bir yerde akıp gittiği, Michael ve Charlie'nin bir yerlerde birlikte olduğu, bizden daha parıltılı insanlarla bizden daha iyi zaman geçirdikleri gerçeğinin bize verdiği acıyı hafifletmek için yapıyorduk. Gürültü çıkarmak bir tür meydan okuma biçimiydi, beyhude ama gerekli bir tavırdı (Bunu gittiğiniz her yerde görebilirsiniz: restoranlarda, kulüplerde, şarap evlerinde gürültü yapan, hayatları kendilerini düş kırıklığına uğratmaya başlamış genç, orta sınıftan insanlar. "Bana bakın! Sandığınız kadar sıkıcı değilim! Eğlenmeyi bilirim!" Trajik. Evde oturup somurtmayı öğrendiğim için memnunum). Alaycı ve çıkara dayalı tüm evlilikler gibi bizimki de kolaylığa dayanıyordu. Hayatımın geri kalanını onunla geçirebileceğimi düşünüyordum

gerçekten. Bu bana koymazdı. Sarah bana yeterdi.

Bir komedi dizisinde –*Man About the House*'da galiba– bir espri duymuştum. Korkunç derecede mantıksızdı. Adamın biri, bir akşam dört göz ve cidden şişko bir kızla çıkıyor, kızı sarhoş ediyor ve eve götürürken üzerine abanıyor. Kız, "Ben senin bildiğin kızlardan değilim" diye ciyak ciyak bağırıyor. Adam kıza dehşet içinde bakıyor. "Ama... Ama olmalısın" diyor. On altı yaşındayken bu beni güldürmüştü, ama Sarah başka biriyle tanıştığını söyleyinceye dek bir daha hiç aklıma gelmemişti. "Ama... Ama tanışmış olamazsın" diye bağırmak istedim. Sarah'nın beğenilmeyecek biri olduğunu kastetmiyorum –kesinlikle öyle değildi. Zaten bu öteki herif onu bir şekilde beğenmiş olmalıydı. Kastettiğim, başka biriyle tanışmış olmasının aramızdaki anlaşmanın ruhuna tümüyle aykırı olduğuydu. Aslında tek ortak noktamız (*Diva*'ya olan ortak hayranlığımızın, dürüst olmak gerekirse ilk birkaç aydan sonra bize pek hayrı dokunmamıştı), birileri tarafından terk edilmiş olmamızdı ve dolayısıyla terk etmeye bütünüyle karşıydık. Her ikimiz de ateşli terk-muhalifleriydik. Öyleyse nasıl olmuştu da terk edilmiştim?

Gerçekçi değildim elbette. Zamanınızı birlikte geçirmeye değer herkesi kaybetme riskiniz vardır, tabii kaybetmek konusunda fazla paranoyaklaşıp kaybedilemeyecek, büyük olasılıkla kimseye çekici gelmeyecek birini seçmediyseniz. Bu işe girişecekseniz, bir şeylerin yolunda gitmeyeceği, sözgelimi Marco ya da bu örnekteki gibi Tom adlı birinin ortaya çıkıp sizi altüst edeceği ihtimali ile yaşamak zorundasınız. Ama o zamanlar olaya böyle yaklaşmıyordum. O zaman gördüğüm tek şey, küme düşmeme rağmen yürümediğiydi; bu da büyük acılar çekmem ve kendime acımam için yeterli bir neden gibi görünüyordu.

Sonra seninle tanıştım Laura ve birlikte yaşadık ve şimdi de sen gittin. Ama biliyorsun işte Laura, bununla bana *yeni* bir şey sunmuyorsun. Listeye illa ki girmek istiyorsan bundan da-

ha iyisini yapmalısın. Alison'ın ya da Charlie'nin beni terk ettiğinde olduğum kadar zayıf değilim; Jackie gibi günlük hayatımın bütün yapısını değiştirmedin; Penny gibi kendimi kötü hissettirmedin (ve beni, Chris Thomson'un yaptığı gibi küçük düşürmen mümkün değil) ve Sarah'nın gittiğinde hissettiğimden çok daha güçlüyüm– terk edildiğinde derinlerden bir yerden fokurdayarak yüzeye vuran tüm hüzne ve güvensizliğe rağmen senin benim için son ve en iyi ilişki şansı olmadığını biliyorum. Görüyorsun işte. İyi denemeydi. Az farkla kaçırdın. Görüşürüz.

şimdi...

Laura pazartesi sabahı erkenden, bir torba ve bir çantayla evi terk ediyor. Eşyalarına, demliklerine, kitaplarına, resimlerine ve Hindistan'dan aldığı heykelciğe çok düşkün olan bu kadının yanına ne kadar az şey aldığını görünce kendime geliyorum. Çantaya bakıyorum ve Tanrım, diye düşünüyorum, benimle kalmayı işte bu denli istemiyor.

Ön kapıda kucaklaşıyoruz ve biraz ağlıyor.

"Ne yaptığımı pek bilmiyorum" diyor.

"Bunu görebiliyorum" diyorum, yarı şaka yarı ciddi. "Hemen gitmek zorunda değilsin. İstediğin kadar kalabilirsin."

"Sağol. Ama zor kısmını atlattık. Kalabilirdim de, biliyorsun işte..."

"E, bu gece kal öyleyse."

Yüzünü ekşitmekle yetiniyor ve kapı koluna uzanıyor.

Acemice bir çıkış. Elleri dolu, ama gene de kapıyı açmaya çalışıyor ve başaramıyor; onun için ben açıyorum kapıyı, ama yolu tıkamaktayım; bu yüzden dışarı çıkabilmesi için merdiven sahanlığına çıkıyorum, ama omzuyla kapıyı açık tutmak zorunda kalıyor, çünkü anahtarımı almadım ve kapı arkasından kapanmadan önce eğilip bükülerek yanından geçmeliyim. Hepsi bu.

Pişmanlık duysam da söylemeliyim ki bu muhteşem bir duygu; yarı özgürlük, yarı huzursuzluk dolu bir coşku, ayak parmaklarımdan başlayarak büyük bir dalga halinde bedenime yayılıyor. Bunu daha önce de hissettim ve pek bir anlamı olmadığını biliyorum –karmaşık bir şey, çünkü bu önümdeki birkaç hafta boyunca delicesine mutlu olacağım anlamına gelmiyor. Ama bununla idare etmem, sürdüğü sürece zevkine varmam gerektiğini biliyorum.

Bekârlık Krallığıma dönüşümü şöyle kutluyorum: Burada hep benimle kalacak olan koltuğa oturuyorum ve kolunu tır-

tıklamaya başlıyorum; henüz erken olmasına ve canım pek çekmemesine rağmen, sırf artık istediğim zaman evde kavgasız gürültüsüz sigara içebileceğim için bir tane yakıyorum; bundan sonra yatacağım kişiyi şimdiden tanıyıp tanımadığımı merak ediyorum, bana tümüyle yabancı biri mi olacak, nasıl bir tip olacak, burada mı yoksa onun evinde mi yapacağız ve evi nasıl bir yer ve benzeri sorular kafamdan geçiyor; oturma odasının duvarına bir Chess Plakları logosu yaptırmaya karar veriyorum (Camden'da, bütün plak şirketi logolarının –Chess, Stax, Motown, Trojan– girişin yanındaki tuğla duvara kalıp şeklinde monte edildiği bir dükkân vardı ve muhteşem görünüyordu. Belki onu yapan adamı bulur ve buraya daha ufaklarını yapmasını isteyebilirim). Hiç fena değilim. Kendimi iyi hissediyorum. İşe gidiyorum.

Dükkânımın adı Championship Vinyl. Punk, blues, soul, R&B, biraz ska, biraz indie, biraz da 60'ların pop albümlerini satıyorum; penceredeki ironik eski moda yazının dediği gibi "Ciddi Bir Plak Koleksiyoncusunun Aradığı Her Şey". Holloway'de sakin bir sokakta, geçip gidenlerin çok azının ilgisini çekmek üzere konuşlandırılmış bir yerdeyiz. Bu semtte yaşamıyorsanız buraya gelmeniz için hiçbir neden yoktur; burada yaşayanlar da benim özel basım Stiff Little Fingers'ımla –buna 1986'da on yedi papel ödemiştim, size 25'e olur– ya da monofonik basım *Blonde on Blonde*'umla pek ilgili görünmüyorlar.

Cumartesi günleri buraya alışveriş yapmak için özellikle gelen genç, ama daima genç, John Lennon gözlüklü, deri ceketli ve yeşil postacı çantalı adamlar ve posta siparişleri sayesinde geçiniyorum. Parlak rock dergilerinin arkalarına reklam veriyorum ve Manchester, Glasgow ya da Ottawa'daki genç adamlardan ama daima genç adamlardan mektup alıyorum; zamanlarının büyük bir kısmını albümlere girememiş Smiths single'larını ya da "ORİJİNAL; YENİ BASIM DEĞİL!" etiketli Frank Zappa albümlerini aramakla geçiren genç adamlar bun-

lar. Deliliğe, artık hiçbir şeyin farkında olmayacak kadar yakınlar.

İşe geç kalıyorum ve vardığımda Dick çoktan kapıya dayanmış kitap okuyor. Otuz bir yaşında, uzun, yağlı, siyah saçlı bir adam; Sonic Youth tişörtü ve sadece bir yıl önce almış olmasına karşın daha güzel günler gördüğünü erkekçe ispatlamaya çalışan siyah bir deri ceket giyiyor. Yalnız kulaklarını değil yüzünün yarısını örten gülünç denecek kadar kocaman kulaklıkları olan bir walkman taşıyor. Okuduğu kitap, ciltsiz bir Lou Reed biyografisi. Ayağının dibinde duran, gerçekten daha güzel günler görmüş olan postacı çantası dehşet moda bir Amerikan bağımsız plak şirketinin etiketini taşıyor; Dick bu çantayı ele geçirmek için bin türlü belaya katlandı ve ne zaman çantasının yanına yaklaşsak acayip huzursuzlanıyor. Çantayı kasetlerini oraya buraya taşımak için kullanıyor; dükkândaki plakların çoğunu dinlemiş durumda ve aynı şeyi ikinci kez dinleyerek zaman harcamaktansa işe yeni şeyler (arkadaşlarından edindiği kasetler, postayla sipariş ettiği korsanlar) getirmeyi tercih ediyor (Haftada birkaç kez Barry ya da ben "Öğle yemeği için bizimle kafeye gelmek ister misin Dick?" diye sorarız. Küçük kaset yığınına kederle bakar ve iç çeker. "Çok isterdim ama bütün bunları halletmem gerek").

"Günaydın Richard."

Tedirginlikle dönüyor, devasa kulaklığın bir tarafı kulağına takılıyor, diger tarafı gözünün üzerine düşüyor.

"Ah, merhaba. Selam Rob."

"Özür dilerim geciktim."

"Yo, yo sorun değil."

"Hafta sonun iyi geçti mi?"

O eşyalarını toplamak için debelenirken dükkânın kilidini açıyorum.

"İdare eder, evet, fena değil. Camden'da Liquorice Comfits'in ilk kaydını buldum. Testament of Youth'takini. Burada piyasaya sürülmemişti. Japonya'dan gelenler var sadece."

"Harika." Neden söz ettiğini bilmiyorum.

"Sana çekerim."

"Sağol."

"İkinciyi sevmiştin, hatırlasana öyle demiştin. *Pop, Girls, Etc.* Kapağında Hattie Jacques olanı. Sen kapağı görmedin gerçi. Bir tek benim çektiğim kaset vardı sende."

Liquorice Comfits albümünü benim için çektiğinden, benim de sevdiğimi söylediğimden eminim. Ev, Dick'in benim için çektiği ve benim çoğunu bir kez bile dinlemediğim kasetlerle dolu.

"Ya sen nasılsın? Hafta sonun nasıldı? İyi miydi? Kötü müydü?"

Dick'e hafta sonumu anlatacak olsam aramızda ne gibi bir konuşma geçeceğini hayal edemiyorum. Laura'nın evi terk ettiğini söylesem büyük olasılıkla dağılırdı. Dick'in bu tür şeylerle pek arası yoktur; aslında, ona birazcık kişisel bir şeylerden söz etsem, mesela bir annem ve babam olduğunu ya da gençken okula gittiğimi anlatsam, sanırım yalnızca kızarır, kekeler ve Lemonheads'in yeni albümünü dinleyip dinlemediğimi sorardı.

"İkisinin ortası. Hem iyi, hem kötü."

Başını sallıyor. Bu doğru cevap besbelli.

Dükkânın içi, kesif bir duman, nem, plakları tozlanmaktan koruyan plastik kapak kokusuyla kaplanmış; dar ve dökütülerle dolu ve kirli ve tıkış tıkış bir yer. Bunun nedeni kısmen, benim böyle hoşuma gitmesi –plak dükkânlarının böyle görünmesi gerekir ve yalnızca Phil Collins hayranları dükkânın orta sınıf bir yaşam alanı gibi temiz ve düzenli görünmesine önem verir-, kısmen de dükkânı temizletecek ya da yeniden düzenleyecek parayı denkleştirememem.

İki tarafta ve pencerenin pervazında plak rafları, duvarlardaki cam dolaplarda CD ve kasetler var. Dükkân da bu kadar zaten, müşteri gelmediği sürece yeterince büyük –bu nedenle çoğu zaman bize yetiyor. Arka taraftaki depo öndeki dükkân

kısmından daha büyük, ama depoya koyacak bir şeyimiz yok, cidden, sadece kimsenin fiyat yapıştırmakla uğraşmadığı birkaç yığın ikinci el plak var. Bu nedenle, depo çoğunlukla hiçbir iş yapmadan takılmak için kullanılıyor. Doğruyu söylemek gerekirse, buranın görüntüsü beni hasta ediyor. Bazı günler, cinnet geçireceğimden, tavanda dönüp duran Elvis Costello posterini söküp attıktan sonra "Country Sanatçıları (Erkek) A-K" rafını sokağa fırlatacağımdan ve Virgin Megastore'lardan birine çalışmaya gidip asla dönmeyeceğimden korkuyorum.

Dick bir albüm koyuyor –West Coast'tan duyuları kışkırtıcı bir şey-, sonra da, ben sipariş mektuplarını incelerken kahve yapıyor, sonra kahve içiyoruz, sonra ben birkaç posta siparişini paketlerken Dick bazı plakları, ağırlıktan yamulmuş, gıcırdayan rafa sıkıştırmaya çalışıyor. Sonra o Amerika'dan gelen bir rock dergisini okurken ben *Guardian*'ın bulmacasına göz atıyorum, sonra ben Amerika'dan gelen dergiyi okurken o *Guardian*'daki bulmacaya bakıyor ve hiç farkına varmadan, kahve yapma sırası bana geliyor.

Saat on bir buçuk civarında Johnny adında İrlandalı bir ayyaş sendeleyerek içeri dalıyor. Haftada aşağı yukarı üç kez bizi görmeye gelir ve ziyaretleri ne benim ne de onun değiştirmek isteyeceği, koreografisi hazır, sözleri yazılmış bir rutindir. Zalim ve belirsiz bir dünyada güvenecek bir şey edinmek için birbirimize bel bağlıyoruz.

"Siktir git Johnny," diyorum.

"Ne o, param işine yaramıyor mu yoksa?" diyor.

"Ne sende para var, ne de bizde senin almak isteyeceğin bir şey."

Bu cümle üzerine Johnny, Dana'dan "All Kinds of Everything"in coşkulu bir yorumuna başlar. Ardından ben kasanın arkasından çıkıp onu kapıya doğru iterim, o kendisini plak raflarından birine doğru fırlatır, ben de bir elimle kapıyı açıp öbür elimle Johnny'nin rafa yapışmış elini gevşeterek onu dışarı atarım. Bu hareketleri birkaç yıl önce geliştirdiğimiz için

artık hiç duraksamadan yapabiliyoruz.

Johnny öğleden önce gelen tek müşterimiz. Delicesine hırslı olanlara göre bir iş değil benimki.

Barry öğle yemeğinden sonraya dek ortalarda görünmüyor; normal bir şey bu. Hem Dick'i, hem Barry'yi part-time işe almıştım; her biri haftada üç gün gelecekti, ama kısa süre sonra cumartesi dahil her gün gelmeye başladılar. Bu konuda ne yapacağımı bilmiyordum. Gerçekten gidecek başka bir yerleri ya da yapacak başka bir işleri yoksa, bu noktaya dikkat çekmek istemiyordum, bilirsiniz işte, bir tür ruhsal kriz falan yaratmamak için. Bu yüzden paralarını birazcık artırdım ve konuyu öylece bıraktım. Barry ücret artışını saatlerini yeniden azaltma işareti olarak yorumladı; ben de ona bir daha zam yapmadım. Bu dört yıl önceydi ve bu konuda şimdiye dek hiçbir şey söylemedi.

Clash'tan bir şeyler mırıldanarak dükkâna giriyor. Aslında, "mırıldanmak" sözü yanlış: Oğlan çocuklarının dudaklarını gerip dişlerini kenetleyerek "DA DA DA!" diye ortalıkta dolandığı o gitar sesini çıkarıyor. Barry otuz üç yaşında.

"N'aber millet? Hey, Dick! Bu müzik de neyin nesi abicim? İğrenç!" Yüzünü buruşturuyor ve eliyle burnunu kapatıyor: "Öğğğ."

Barry, Dick'in gözünü öyle korkutmuş ki o dükkândayken Dick neredeyse hiç konuşmuyor. Ben sadece, Barry gerçekten kırıcı olduğunda müdahale ediyorum. Bu yüzden Dick'in kasanın üzerindeki müzik setine uzanıp kaseti durdurmasını izliyorum yalnızca.

"Sağolasın be. Çocuk gibisin Dick. Sürekli seni kollamak gerekiyor. Bunu niye yapacakmışım, onu da bilmiyorum ya. Ne koyduğunu fark etmedin mi, Rob? N'apıyosunuz abi siz ya?"

Amansızca konuşur ve söylediklerinin hemen hepsi boştur. Müzikten, bir o kadar da kitaplardan (Terry Pratchett'tan ve

içinde canavarlar, gezegenler vs. geçen diğer şeylerden), filmlerden ve kadınlardan söz edip durur. Liquorice Comfits'in dediği gibi Pop, kızlar, vesaire. Ama onun konuşması sırf numaralandırmadan ibarettir: İyi bir film izlediyse, konuyu ya da neler hissettiğini değil, yılın en iyileri listesinde, tüm zamanların en iyileri listesinde ve on yılın en iyileri listesinde kaçıncı sırada yer aldığını söyler –en iyi beşler ve onlarla düşünüp konuşur, sonuç olarak Dick ve ben de ona uyarız. Ayrıca, bize sürekli listeler yazdırır. "Pekâlâ beyler. En iyi beş Dustin Hoffman filmi." Ya da gitar soloları ya da kör müzisyenlerin albümleri ya da Gerry ve Sylvia Anderson şovları ("Kaptan Scarlet'i bir numaraya koyduğuna inanmıyorum Dick! Herif ölümsüzdü! Bunun neresi komik ki?") ya da kavanozda satılan şekerlemeler ("İkinizden biri Rhubarb and Custard'ı ilk beşe koyduysa şimdi istifa ediyorum").

Barry elini deri ceketinin cebine sokuyor, bir kaset çıkarıyor, alete takıyor ve sesi sonuna kadar açıyor. Birkaç saniye içinde dükkân Katrina and the Waves'in "Walking on Sunshine"ının baslarıyla sarsılmaya başlıyor. Aylardan Şubat. Hava soğuk. Yağmurlu. Laura gitti. "Walking on Sunshine"ı duymak istemiyorum. Bir şekilde ruh halime uymuyor.

"Kapat şunu Barry!" Bağırmak zorunda kalıyorum, fırtınadaki bir cankurtaran teknesinin kaptanı gibi.

"Daha çok açılmıyor."

"Aç demedim bok kafalı, kapat dedim."

Gülüyor ve saksofon bölümlerini haykırarak depoya giriyor: "Da DA! Da da da da da-da da-da-da-da." Müziği kendim kapatıyorum ve Barry dükkâna geri geliyor.

"Ne yapıyorsun?"

"Walking on Sunshine'ı duymak istemiyorum!"

"O benim yeni kasetim. Pazartesi sabahı kasetim. Onu dün gece özellikle çektim."

"Eh, iyi ama bu boktan pazartesinin öğleden sonrasındayız. Yataktan daha erken çıkman gerekiyordu."

"Sabah çalmama izin verecektin, öyle mi?"

"Hayır. Ama şimdi hiç olmazsa bir bahanem var."

"Seni neşelendirecek bir şey istemiyor musun? Zavallı orta yaşlı kemiklerine bir parça sıcaklık getirmek istemez misin?"

"Hayır."

"Tepen attığında ne dinlemek istersin peki?"

"Bilmiyorum. Ama kesinlikle 'Walking on Sunshine' değil."

"Tamam onu geçerim."

"Sonraki parça ne?"

" 'Little Latin Lupe Lu' "

Sızlanmaya başlıyorum.

"Mitch Ryder and the Detroit Wheels mi?" diye soruyor Dick.

"Hayır. The Righteous Brothers." Barry'nin sesindeki savunma tınısını duyabiliyorsunuz. Mitch Ryder yorumunu hiç duymadığı belli.

"Ah. Peki. Boşver." Dick asla, Barry'ye sıçtığını söyleyecek kadar ileri gitmez, ama ima çok açık.

"Ne var?" diyor Barry, diklenerek.

"Hiçbir şey."

"A, hadi ama. The Righteous Brothers'ın nesi var?"

"Hiiiç. Ben diğerini tercih ediyorum sadece."

"Palavra."

"Bir tercihi belirtmenin nesi palavra oluyor?" diye soruyorum.

"Eğer yanlış tercihse palavradır."

Dick omuz silkiyor ve gülümsüyor.

"Ne? Ne var? Neden öyle ukala ukala gülümsüyorsun?"

"Onu rahat bırak Barry. Bir önemi yok. O boktan 'Little Latin Lupe Lu'yu dinlemeyeceğiz zaten, o yüzden kes artık."

"Bu dükkânda ne zamandan beri faşizm hüküm sürüyor?"

"Sen o berbat kaseti getirdiğinden beri."

"Tek yapmaya çalıştığım hepimizi birazcık neşelendirmek-

ti. Hepsi bu. Kusura bakmayın. Gidin ve o sulu gözlü morukların müziklerinden koyun, bakın bakalım umurumda mı."

"Sulu gözlü morukların müziklerini de istemiyorum. Duymazdan gelebileceğim bir şey istiyorum sadece."

"Harika. Plak dükkânında çalışmanın zevki de burada zaten, değil mi? Duymak istemediğin şeyleri çalmak. Bu kasetin konuşmamız için bir zemin hazırlayacağını düşünmüştüm. Yağmurlu bir pazartesi sabahı çalmayı en sevdiğiniz beş şarkıyı soracaktım, ama siz tutup her şeyi mahvettiniz."

"Gelecek pazartesi yaparız."

"Bunun ne anlamı var ki?"

İşte böyle sürüp gidiyor; büyük ihtimalle çalışma hayatımın geri kalanı böyle geçecek.

İnsana hiçbir şey hissettirmeyen ilk beş şarkı listesini yapmak isterdim; böylece Dick'le Barry bana bir iyilik yapmış olurdu. Eve gider gitmez Beatles çalacağım. Muhtemelen *Abbey Road*'u, "Something"i atlayarak çalması için CD'yi programlayacak olsam da. Beatles, çikletten çıkan kartlardı ve cumartesi sabahı sinemasında çalınan *Help*'ti ve oyuncak plastik gitarlardı ve okul gezilerinde otobüsün en arka koltuğunda avazım çıktığı kadar *"Yellow Submarine"*i söylemekti. Bu şarkılar bana ait; Laura'yla bana, Charlie'yle bana ya da Alison Ashworth'le bana değil. Bir şeyler hissetmeme neden olsalar bile, hissettirecekleri şey kötü olamaz.

İki

Bu gece eve döndüğümde neler hissedeceğim konusunda endişeliydim, ama her şey iyi gidiyor: Sabahtan beri üzerimde olan o güvenilmez "iyi hissetme duygusu" hâlâ benimle. Zaten hep böyle olmayacak, sağda solda eşyaları durmayacak. Yakında nesi var nesi yok toplayacak; komodinin üzerinde duran, yarılanmış Julian Barnes kitabı ve çamaşır sepetindeki

kirli donlarıyla birlikte evdeki Marie Celeste havası da yok olacak (Biriyle birlikte yaşama kariyerime atıldığımda kadın donları benim için korkunç bir düş kırıklığı olmuştu. Kadınların da bizim yaptığımızı yaptıklarını keşfetmenin şokunu asla atlatamadım: En iyi donlarını birisiyle yatacaklarını bildikleri gecelere saklarlar. Bir kadınla yaşamaya başladığınızda bu solmuş, ağzı burnu eğrilmiş Marks&Spencer artıkları birdenbire evin her tarafındaki radyatörlerin üzerinde beliriverir; ergenlik çağındayken, yetişkinlik döneminiz boyunca –sürekli ve Tanrım sana sesleniyorum, sürekli- kurduğunuz seksi iç çamaşırlarıyla çevrili bir evde yaşayacağınıza dair şehvetli düşler tuzla buz olur).

Dün geceki travmanın kanıtlarını yok ediyorum: kanepenin üzerindeki misafir yorganı, top top olmuş kâğıt mendiller, içinde sigara izmaritleri yüzen ve soğuk, yağlı gibi duran bir tortuyla dolu kahve fincanları. Sonra Beatles'ı koyuyorum, *Abbey Road*'u ve *Revolver*'ın ilk birkaç parçasını dinledikten sonra Laura'nın geçen hafta getirdiği beyaz şarabı açıyorum ve kaydettiğim *Brookside* derlemesini izliyorum.

Rahibelerin aynı günde adet görmesi gibi, Laura'nın annesiyle benim annem de, gizemli bir biçimde, haftalık telefonlarını aynı zamana denk getirmeye başladılar. Önce benimki arıyor.

"Merhaba bir tanem."

"Merhaba."

"Her şey yolunda mı?"

"Fena değil."

"Nasıl geçti bu hafta?"

"Eh, bilirsin işte."

"Dükkân nasıl gidiyor?"

"Şöyle böyle. Bir iyi bir kötü." Bir iyi bir kötü olsa muhteşem olurdu. Bir iyi bir kötü, en azından bazı günlerin diğerlerinden daha iyi olduğunu, müşterilerin gelip gittiğini belirtirdi. Açıkçası, durum pek öyle değil.

"Babanla ben piyasadaki bu durgunluktan çok endişeleniyoruz."

"Hı hı. Söylemiştin."

"Şanslısın ki Laura'nın işleri iyi gidiyor. O olmasaydı, sanırım ikimizin de gözüne uyku girmezdi."

O gitti anne. Beni kurtlara attı. Orospu beni terk etti ve siktirip gitti... Hayır. Bunu yapamam. Kötü haberi vermek için doğru zaman değil sanki.

"Tanrı bilir onun o kör olası eski pop plaklarıyla dolu dükkânı görmeden önce de yeterince derdi vardı."

1940'tan önce doğanların "pop" sözcüğünü telaffuz edişleri nasıl tarif edilebilir? Yirmi yıldan uzun süredir, annemle babamın tek hecelik bir patlamaya benzeyen bu sözcüğü küçümseyerek söyleyişlerini dinliyorum: Sözcüğü ağızlarından çıkarmaları için geçen süre boyunca başları ileride duruyor ve yüzlerinde aptal bir ifade oluyor (çünkü pop yıldızları aptaldır).

"...sana dükkânı sattırıp şöyle doğru dürüst bir işe başlamanı sağlamamasına şaşıyorum. Sana bu kadar dayanması bile mucize. Ben olsam seni yıllar önce bırakırdım."

Dayan Rob. Seni ele geçirmesine izin verme. Oltaya atlama, yapma... Hassiktir...

"Bıraktı zaten, keyfin yerine gelir artık!"

"Nereye gitti?"

"Hiçbir fikrim yok. Gitti işte. Taşındı. Yok oldu."

Uzun, upuzun bir sessizlik. Sessizlik o kadar uzun sürüyor ki ahizeden gelen, acı çeken iç çekişi duymadan önce Jimmy ile Jackie Corkhill arasında yaşanan bir tartışmanın tümünü izleyebiliyorum.

"Alo, orada mısın?"

İşte şimdi bir şey *duyabiliyorum;* annemin sessizce ağlayışını. Bu annelerin derdi ne? Neler oluyor? Bir yetişkin olarak, hayatınızın ilerleyen devrelerinde giderek daha fazla zamanınızı size bakmış insanlara bakmakla geçireceğinizi bilirsiniz,

bu sürpriz olmaz. Ama annemle ben rolleri, ben yaklaşık dokuz yaşındayken değiştik. Son yirmi yıldır başıma gelen tüm kötü şeyler –nezarete atılmalar, berbat sınav sonuçları, dayak yemeler, okuldan atılmalar, kız arkadaşlarla ayrılmalar-, annemin böyle, görülür ya da duyulur bir biçimde üzülmesiyle sonuçlandı. On beş yaşında Avustralya'ya taşınıp da evi haftada bir kez arayarak bir dizi uyduruk zafer kazandığımı bildirseydim her ikimiz için de daha iyi olacaktı. Dünyanın bir ucunda, parasız, arkadaşsız, ailesiz, işsiz ve niteliksiz bir şekilde yaşamak on beş yaşındakilerin çoğuna zor gelirdi, ama bana değil. Haftalar boyu bu lafları dinlemenin yanında hiç kalırdı.

Bu....evet, evet, bu *haksızlık*. Bu haksızlık. Hep de böyleydi. Evden ayrıldığımdan beri tek yaptığı ağlayıp inlemek, vesvese yapmak ve yerel gazeteden eski okul arkadaşlarımın küçük çaplı başarılarını anlatan kupürler göndermek. Bu mu iyi ebeveynlik? Benim kitabımda öyle yazmıyor. Ben hoşgörü, anlayış, tavsiye ve para istiyorum –sıralama önemli değil– ama Canning Close'da bunlar uzaydan gelme kavramlar.

"Beni merak ediyorsan, ben iyiyim."

Beni merak etmediğini biliyorum.

"Benim derdim bu değil, biliyorsun."

"Lanet olsun. Bu olması gerekirdi, öyle değil mi? Öyle değil mi? Bak anne, daha yeni terk edildim. Kendimi pek iyi hissetmiyorum." O kadar da kötü değil; Beatles, yarım şişe Chardonnay ve *Brookside* işe yaradı, ama bunu ona söylemiyorum. "Bırak seninle uğraşmayı, kendimle uğraşmaya bile halim yok."

"Bunun olacağını biliyordum."

"Peki biliyorsan niye bu kadar kahroldun?"

"Şimdi ne *yapacaksın* Rob?"

"Televizyonun karşısına geçip kalan şarabı bitireceğim. Sonra yatacağım. Sonra da kalkıp işe gideceğim."

"Ya sonra?"

"Tatlı bir kızla tanışacağım ve çocuk yapacağım."

Bu doğru yanıt.

"O kadar kolay olsaydı keşke."

"O kadar kolay olacak, söz veriyorum. Bir sonraki konuşmamızda hepsini halletmiş olacağım."

Hafifçe gülümsüyor. Bunu duyabiliyorum. Bu uzun ve karanlık telefon tünelinin sonunda bir ışık görmeye başlıyorum.

"Peki Laura ne dedi? Niçin gittiğini biliyor musun?"

"Tam olarak değil."

"Ben biliyorum."

Nereye varmak istediğini anlayana dek bir an için korkuya kapılıyorum.

"Bunun evlilikle ilgisi yok anne, söylemeye çalıştığın buysa yani."

"Sen öyle diyorsun. Bunu bir de ondan duymak isterdim."

Sakinleş. Buna izin verme. Oltaya gelme... Hassiktir.

"Anne, Tanrı aşkına, daha kaç kere söyleyeceğim? Laura evlenmek *istemiyordu*. Şöyle diyeyim: Bildiğin kızlardan değil o. İşler artık öyle yürümüyor."

"İşlerin artık nasıl yürüdüğünü bilmiyorum. Tek bildiğim şu: Biriyle tanışıyorsun, birlikte yaşıyorsunuz, sonra o gidiyor. Başkasıyla tanışıyorsun, birlikte yaşıyorsunuz, o da gidiyor."

Sanırım doğru noktaya parmak bastı.

"Anne, kes artık."

Birkaç dakika sonra Bayan Lydon arıyor.

"Merhaba Rob. Ben Janet"

"Merhaba Bayan L."

"Nasılsın?"

"İyiyim. Siz?"

"İyiyim, teşekkürler."

"Ken nasıl?"

Laura'nın babasının durumu pek parlak değil –nefes darlığı var ve erken emekli olmak zorunda kaldı.

"İdare eder. Bir iyi bir kötü. Bilirsin işte. Laura orada mı?"

İlginç. Evi aramamış. Suçluluk belirtisi mi acaba?

"Ne yazık ki değil. Liz'de. Sizi aramasını söyleyeyim mi?"

"Çok geç gelmezse."

"Sorun değil."

Muhtemelen son kez konuşuyoruz: "Sorun değil". Hayatlarımız farklı yönlere sapmadan önce birine söylediğim son söz bu. Tuhaf, değil mi? Birilerinin evinde yılbaşı geçiriyorsunuz, geçirdikleri ameliyatlar yüzünden endişe duyuyorsunuz, onları kucaklıyor, öpücükler ve çiçeklere boğuyorsunuz, onları sabahlıklarıyla görüyorsunuz... sonra, bum! Bitti. Sonsuza dek bitti. Ve er ya da geç, başka bir anne, başka bir yılbaşı ve varisli yeni damarlar olacaktır. Her şey aynı. Yalnızca adresler ve giyilen sabahlıkların rengi değişiyor.

Üç

Dükkânın arka tarafında ortalığı bir parça toplamaya çalışırken, sesinden orta yaşlı bir adam olduğu anlaşılan ve müzikten kesinlikle anlamayan bir müşteri ile Barry arasındaki konuşmaya kulak misafiri oldum.

"Kızım için bir plak arıyorum. Doğum günü için. 'I Just Called To Say I Love You' var mı sizde?"

"Ah, evet," diyor Barry. "Var tabii."

Şu anda elimizde olan tek Steve Wonder single'ının "Don't Drive Drunk" olduğundan eminim; sittin senedir burada ve ondan kurtulmayı bir türlü başaramadık, 60 peniye bile. Barry ne yapmaya çalışıyor?

Neler olup bittiğini görmek için ön tarafa geçiyorum. Barry herife gülümseyerek öylece dikiliyor; herifin acelesi var gibi.

"Alabilir miyim öyleyse?" "Lütfen" demeyi son anda hatırlamış küçük bir çocuk gibi, rahatlayarak hafifçe gülümsüyor.

"Hayır. Üzgünüm ama alamazsınız."

Kumaştan bir kasket ve kirli bej renginde bir yağmurluk gi-

yen ve düşündüğümden daha yaşlı olan müşteri, olduğu yere mıhlanmış gibi duruyor; zaten ben başından beri bu gürültülü, karanlık deliğe gelmek istememiştim diye düşündüğünü anlayabiliyorsunuz. Benim de kafam karışıyor.

"Neden alamıyorum?"

"Efendim?" Barry, Neil Young çalıyor ve Neil de tam o sırada elektrogitar solosuna giriyor.

"Neden alamıyorum?"

"O plak aşırı duygusal, yapış yapış bir şey de ondan. O boktan 'I Just Called To Say I Love You'yu satacak bir dükkân gibi mi görünüyoruz biz, ha? Şimdi def ol ve zamanımızı boşa harcama."

Adam dönüp dışarı çıkıyor ve Barry neşeyle kıkırdıyor.

"Çok teşekkürler Barry."

"N'oldu ki?"

"Kahrolası bir müşteriyi kaçırdın, olan bu."

"İstediği bizde yoktu. Birazcık eğlendim sadece ve bu sana bir kuruşa bile mal olmadı."

"Konu bu değil."

"Ah, konu ne öyleyse?"

"Konu şu ki, bir daha buraya gelen biriyle o şekilde konuşmanı istemiyorum."

"O niye? O yaşlı beyinsizin sürekli müşterimiz olacağını mı sanıyordun?"

"Hayır ama... bak Barry, işler kesat. Hoşlanmadığımız bir şey soranları kafaya alırdık, biliyorum, ama buna bir son vermemiz gerek."

"Palavra. Plak bizde olsaydı, ona satacaktım ve sen elli peni ya da bir pound kazanacaktın. Bir daha da onu asla görmeyecektin. Ne kadar da önemli!"

"O adamın sana ne zararı dokundu?"

"O adamın bana ne zararı dokunduğunu biliyorsun. O berbat müzik zevkiyle tepemi attırdı."

"Onun zevki berbat değildi. Kızınınki berbattı."

"Yaşlandıkça yumuşuyorsun Rob. Eskiden olsa, onu dükkândan atıp, yolun başına kadar kovalardın."

Haklı. Eskiden olsa yapardım. Ama bu uzun zaman önceydi sanki. Öfkelenemiyorum artık, hepsi bu.

Salı gecesi, plak koleksiyonumu yeniden düzenliyorum; duygusal gerginlik dönemlerimde bunu sık sık yaparım. Akşamı bu şekilde geçirmeyi sıkıcı bulacak bir sürü insan vardır, ama ben onlardan değilim. Bu benim hayatım ve içine girebilmek, kollarımı içine daldırabilmek, ona dokunabilmek hoş bir şey.

Laura buradayken plakları alfabetik olarak sıralamıştım. Daha önce de kronolojik olarak sıralamıştım, Robert Johnson'la başlıyor ve Wham ile yahut Afrikalı biriyle ya da Laura'yla tanıştığımız sırada dinlediğim bir şeyle bitiyordu, hatırlamıyorum. Ama bu gece farklı bir şey yapmak istiyorum, plakları hangi sırayla aldığımı anımsamaya çalışıyorum; bu yolla, kalem kâğıt kullanmak zorunda kalmadan otobiyografimi yazmayı umuyorum. Plakları raflardan çekiyor, oturma odasının döşemesine yığıyor, *Revolver*'ı arıyor ve oradan devam ediyorum. Bitirdiğimde bir benlik duygusuyla doluyorum, çünkü ne de olsa, ben buyum işte. Deep Purple'dan Howling Wolf'a yirmi beş hamlede nasıl geçtiğimi görebilmekten zevk alıyorum; artık, zorunlu bir bekârlık dönemi boyunca "Sexual Healing"i dinlemiş olmanın anısıyla hüzünlenmiyor ya da okulda beşinci sınıftan arkadaşlarla bir araya gelip Ziggy Stardust'tan ya da Tommy'den söz edebilmek için rock grubu kurmuş olmanın hatırasıyla utanmıyorum.

Gene de asıl hoşlandığım, yeni düzenleme sistemimin bana verdiği o güven; kendimi gerçekte olduğumdan daha karmaşık hale getirdim. Birkaç bin plağım var ve herhangi birini bulabilmek için ya ben olmalısınız ya da en azından, üç beş kişinin konuştuğu bir lehçenin doktoru. Sözgelimi, Joni Mitchell'dan *Blue*'yu çalmak istersem albümü 1983 sonbaharında birisi için aldığımı ve şu anda detayına gerçekten girmek iste-

mediğim nedenlerden ötürü ona vermekten vazgeçtiğimi anımsamam gerekecek. Eh, bu konuda hiçbir şey bilmiyorsunuz, eliniz ayağınız bağlanmış durumda, öyle değil mi? Plağı sizin için arayıp bulmamı istemek zorunda kalacaksınız ve ben bunu bir şekilde acayip rahatlatıcı buluyorum.

Çarşamba günü tuhaf bir şey oluyor. Johnny dükkâna dalıyor ve "*All Kinds Of Everything*"i söylerken bir avuç albüm kapağını kapmak için hamle yapıyor. Dükkânın dışına doğru küçük dansımızı yaparken bedenini büküp benden uzaklaşıyor, başını kaldırıyor ve "Evli misin?" diye soruyor.

"Değilim Johnny, hayır. Ya sen?"

Bir kahkaha patlatıyor; içki, tütün ve kusmuk kokan ve bir balgam patlamasıyla sona eren ürkütücü, manyakça bir gülüş.

"Bir karım olsaydı bu boktan durumda olur muydum sence?"

Hiçbir şey söylemiyorum –onu kapıya doğru yönelten tangomuza yoğunlaşıyorum- ama Johnny'nin bu pervasız ve acıklı değerlendirmesi Barry'nin dikkatini çekiyor –belki de dün ona def ol dediğim için aksiliği hâlâ üstünde– ve kasanın üzerinden uzanıyor. "İşe yaramazdı, Johnny. Rob'un evde muhteşem bir kadını var ve ona bir bak. Berbat halde. Kötü bir saç kesimi. Sivilceler. Berbat bir kazak. Korkunç çoraplar. Aranızdaki tek fark, Johnny, senin her ay bir dükkân kirası ödemek zorunda olmaman."

Böyle lafları Barry'den hep duyuyorum. Ama bugün dayanamıyorum ve onu susturmasını umduğum bir bakış fırlatıyorum. Bunu bana daha fazla saydırmak için bir davetiye olarak yorumluyor.

"Bunu senin iyiliğin için yapıyorum, Rob. Şu üzerindeki, bugüne dek gördüğüm en korkunç kazak. Merhabalaştığım insanların hiçbirinin bu kadar kötü bir kazak giydiğini görmedim. İnsan ırkı için yüz karası bu. Bunu Dave Coleman *A Question of Sport*'ta bile giymezdi. John Noakes bu kazağı moda-

ya karşı işlenmiş bir suç olarak nezarete attırırdı. Val Doonican şöyle bir bakardı ve..."

Johnny'yi kaldırıma fırlatıyorum, kapıyı çarpıyorum, dükkânın öbür tarafına koşuyorum, Barry'yi kahverengi süet ceketinin yakasından kaldırıp, tüm hayatım boyunca o işe yaramaz, zavallı, anlamsız laflarını bir kez daha duymak zorunda kalırsam onu öldüreceğimi söylüyorum. Onu bıraktığımda öfkeden titrer haldeyim.

Dick depodan çıkıp yerinde hopluyor.

"Hey çocuklar," diye fısıldıyor. "Hey!"

"Nesin sen? Lanet olası bir embesil mi?" diye soruyor Barry bana. "Bu ceket yırtılırsa sana pahalıya patlar dostum." Böyle diyor, "pahalıya patlar". Tanrım. Sonra ağır adımlarla dükkândan çıkıyor.

Gidip depodaki ayaklı merdivene oturuyorum. Dick eşikte beliriyor.

"İyi misin?"

"Evet. Üzgünüm." Kolayına kaçıyorum. "Bak Dick. Evde muhteşem bir kadınım yok. O gitti. Barry'yi bir daha görecek olursak, belki sen ona söylersin."

"Tabii söylerim Rob. Sorun değil. Hiç sorun değil. Bir daha gördüğümde söylerim," diyor Dick.

Hiçbir şey söylemiyorum. Yalnızca başımı sallıyorum.

"Benim... benim ona söylemem gereken birkaç şey daha var zaten, onun için, dert değil. Diğer şeyleri söylerken, şeyi, işte Laura'yı da anlatırım," diyor Dick.

"İyi."

"Kendiminkileri söylemeden önce seninkini söylerim, tabii ki. Benim söyleyecek pek bir şeyim yok aslında; sadece, yarın gece Harry Lauder'da çıkacak biri hakkında. Ondan önce söylerim işte. Bir iyi, bir kötü haber gibi," diyor Dick.

Gergin bir edayla gülüyor. "Ya da, daha çok bir kötü bir iyi haber gibi, çünkü o Harry Lauder'da çalan kişiyi seviyor." Yüzünden bir dehşet ifadesi geçiyor. "Yani, Laura'yı da severdi

tabii. Onu demek istemedim. Seni de sever. Yalnızca..."

Ne demek istediğini anladığımı söylüyorum ve bana bir fincan kahve yapmasını rica ediyorum.

"Tabii. Elbette. Rob, baksana. Şey... konuşmak ister misin?"

Bir an için baştan çıkacak gibi oluyorum. Dick ile karşılıklı içimizi dökmek hayatta bir kere yaşanacak bir deneyim olurdu. Ama, söylenecek bir şey yok diyorum ve bir an Dick'in bana sarılacağını sanıyorum.

Dört

Üçümüz Harry Lauder'a gidiyoruz. Barry ile işler yolunda, dükkâna geri geldiğinde Dick ona her şeyi açıkladı ve şimdi ikisi de bana iyi bakmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Barry bana ince göndermeleri olan bir kaset topladı, Dick de artık soru cümlelerini her zamanki gibi iki üç kez kurmak yerine dört veya beş kez kuruyor. Üstelik, onlarla birlikte bu konsere gelmem için ısrar ettiler bile denebilir.

Sigara dumanının başınızın üzerinde, karikatürlerdeki bulutlar gibi toplandığı yüksek tavanıyla Lauder koskoca bir kafe. Sefil ve serin bir yer; sandalyelerin döşemelerinin içi dışına çıkmış, çalışanlar aksi, müdavimleri de ya korkunç ya da kendinden geçmiş tipler; tuvaletler ıslak, ayrıca leş gibi kokuyor; akşamları yiyecek hiçbir şey yok; şarap o kadar berbat ki söyleyecek söz bulamıyorum; siyah bira fazla soğuk ve gazlı. Bir diğer deyişle, burası pusulayı şaşırmış bir Kuzey Londra barı. Hemen yolun başında olmasına rağmen buraya nadiren geliyoruz, çünkü burada çalan gruplar genelde dinlememek için maaşınızın yarısını vereceğiniz kadar kötü, ikinci dalga punk grupları. Yine de, bugün olduğu gibi kırk yılda bir, adı sanı bilinmedik, var olan hayranlarını da kendisiyle aynı arabada getiren bir Amerikan folk-country sanatçısını çıkarıyorlar. Barın üçte biri dolu neredeyse, bu oldukça iyi bir oran. İçeri girdiği-

mizde Barry, Andy Kershaw ile Time Out'ta yazan bir adamı işaret ediyor. Lauder ancak bu kadar ses getirebilir.

İzlemeye geldiğimiz kadının adı Marie LaSalle; bağımsız bir şirketten birkaç solo albümü çıktı ve şarkılarından biri Nancy Griffith tarafından uyarlandı. Dick, Marie'nin artık burada yaşadığını söylüyor; bir yerde kadının, İngiltere'yi yaptığı müziğe daha uygun bulduğunu okumuş. Kanımca bunun nedeni, bizim açıkça düşmanlık göstermek yerine neşeli bir kayıtsızlık içinde davranmamız. Harry Lauder'da bir sürü sap var –evlenmemiş anlamında sap değil, arkadaşsız anlamında sap. Böyle bir grupta üçümüz –az sözcükle yetinen ve somurtan ben, gergin ve çekingen Dick ve kendini bastırmaya çalışan Barry– yabani bir iş gezisi grubu oluşturuyoruz.

Hiçbir ses desteği yok, yalnızca, leziz bir country rock parçasını bastıran sefil bir PA sistemi var. İnsanlar ellerinde biraları, girişte üzerlerine fırlatılan el ilanlarını okuyarak dikiliyorlar. Marie LaSalle dokuzda sahne alıyor (sanki sahne varmış gibi; birkaç metre önümüzde küçük bir platform ve iki mikrofon duruyor) ve dokuzu beş geçe, yoğun bir rahatsızlık ve utanç hissine neden olan gözyaşlarına boğuluyorum. Son birkaç gündür içinde yaşadığım "hiçbir şey hissetmiyorum dünyası" yok oluyor.

Laura gittiğinden beri uzak durmaya çalıştığım pek çok şarkı var, ama Marie LaSalle'in açılış yaptığı, beni ağlatan şarkı, bunlardan biri değil. Beni ağlatan şarkı daha önce beni hiç ağlatmamıştı; aslına bakarsanız eskiden midemi bulandırırdı. Liste başı olduğunda üniversitedeydim; birisi – muhakkak bir coğrafya öğrencisi ya da sınıf öğretmenliği eğitimi alan bir kız olurdu bu- (nasıl oluyor da, tüm yaptığınız sade, basit gerçeği ortaya koymakken züppelikle suçlanıyorsunuz anlamıyorum) bardaki müzik kutusundan bu şarkıyı seçtiğinde Charlie ve ben gözlerimizi devirip parmağımızı boğazımıza sokardık. Beni ağlatan şarkı, Peter Frampton'un "Baby I Love Your Way"inin Marie LaSalle yorumu.

Barry ve Lemonheads tişörtü içindeki Dick ile dikilip, bir Peter Frampton şarkısı yorumu dinleyip zırladığınızı hayal edin! Peter Frampton! "Show Me The Way"! O yeleler! Gitarının sesini Donald Duck'a benzetmek için kullandığı o kutuya benzer aptal şey! Yaklaşık yedi yüz yirmi yıldır Amerikan rock listelerinin başında olan ve kanımca, Los Angeles'taki tüm ölü beyinli, kokain artığı dangalakların satın aldığı *Frampton Comes Alive*! Son zamanlardaki olaylar yüzünden derinden sarsıldığımı anlamama yardımcı olması için bazı belirtilere acilen ihtiyaç duyduğumu kavrayabiliyorum, ama bu belirtiler bu kadar aşırı olmak zorunda mıydı? Tanrı daha az kötü bir şey, mesela eski bir Diana Ross hiti ya da bir Elton John şarkısı ayarlayamaz mıydı?

Bu kadarla da kalmıyor. Marie LaSalle'in "Baby I Love Your Way" yorumu yüzünden (Şarkıyı bitirdiğinde yüzünde küstah bir gülümsemeyle; "Bu şarkıyı sevmemem gerek biliyorum, ama seviyorum" diyor) kendimi görünüşte birbiriyle çelişen iki durumda buluyorum: a) Aniden, son dört gündür tamamen yok olmuş bir tutkuyla Laura'yı özlüyorum. b) Marie LaSalle'e âşık oluyorum.

Böyle şeyler olur. Her türden adamın başına gelir. Ya da özellikle benim başıma gelir. Bazen. Kendinizi bir anda niçin ya da nasıl iki ayrı yöne çekilmiş bulduğunuzu açıklamak zor olsa da hayalperestlere özgü o mantıksızlıktan bir miktar gerektiği aşikâr. Aslında kendine özgü bir mantığı da var. O hafif şaşı Amerikan tarzıyla Marie LaSalle hoş bir kadın –birazcık tıknaz olmasına rağmen, *Partridge Ailesi* sonrası, *LA Kanunları* öncesi Susan Dey'i andırıyor-; birine durup dururken ve anlamsızca tutulacaksanız karşınıza daha beteri de çıkabilirdi (Bir cumartesi sabahı uyanmış, televizyonu açmış ve *Going Live*'dan Sarah Greene'e vurulmuştum; o zamanlar sır gibi sakladığım bir hayranlıktı bu). Üstelik Marie çekici bir kadındı, yani gördüğüm kadarıyla; ayrıca yeteneksiz de değildi. Peter Frampton'ı sisteminden atar atmaz kendi şarkılarına dö-

nüyor ve bu şarkılar iyi, etkileyici, komik ve incelikli. Tüm hayatım boyunca bir müzisyenle yatmayı –hayır, bir ilişki yaşamayı– istedim: Evde besteler yapmasını ve bana onları nasıl bulduğumu sormasını ve özel şakalarımızdan birini şarkı sözlerine almasını ve albüm kapağının iç tarafında bana teşekkür etmesini ve hatta belki yine iç tarafta, fonda bir yerlere resmimi koymasını istedim. Sahnenin arkasından ya da kulisten, canlı performansını izleyebilirdim (gerçi kulisi olmayan Lauder'da olsa olsa herkesin görüş alanının tam ortasında tek başına dikilen bir hıyar gibi görünürdüm).

Durumun Marie kısmını anlamak yeterince kolay o halde. Laura kısmı biraz daha açıklama gerektiriyor, ama bence o da şöyle: Duygusal müziklerde sizi hem geçmişe hem de geleceğe sürükleyen muhteşem bir yan var; böylece, aynı anda hem geçmişe özlem duyuyor, hem de umutla doluyorsunuz. Marie işin umut vaat eden, gelecek kısmı; ille de Marie olmasına gerek yok belki ama onun gibi biri, benim için işleri değiştirebilecek biri (Kesinlikle bu işte: Ben daima, kadınların beni kurtaracağını, beni daha iyi bir yaşama yönlendireceğini, beni değiştirip özgürlüğe kavuşturacağını düşünüyorum). Laura ise özlem duyulan geçmiş, en son âşık olduğum insan; o tatlı, yapışkan akustik gitar akorlarını duyduğumda, birlikte geçirdiğimiz zamanı kafamda yeniden kurguluyorum ve nasıl olduğunu bile anlamadan kendimi Laura ile birlikte arabada "Sloop John B"nin armonilerini söylemeye çalışıp, yanlış söyleyip gülüşürken buluyorum. Bunu gerçek hayatta hiç yapmadık. Asla arabada şarkı söylemedik, bir şeyi yanlış anladığımızda kesinlikle gülmedik. İşte bu yüzden şu anda pop müzik dinlememem gerekiyor.

Bu gece ikisi de hiç fark etmez. Çıkışta Marie yanıma gelip bir şeyler yiyelim mi diye sorabilirdi; ya da eve döndüğümde Laura orada oturmuş, çayını yudumluyor ve beni affetmek için gergin bir halde bekliyor olabilirdi. Bu gündüz düşlerinin ikisi de eşit ölçüde çekici geliyor ve ikisinin de beni çok mut-

lu edeceğini düşünüyorum.

Bir saat kadar sonra Marie ara veriyor. Sahneye oturuyor ve Budweiser şişesinden bir yudum alıyor. Adamın teki bir kutu kasetle gelip, onları sahneye, Marie'nin yanıbaşına koyuyor. Kasetlerin fiyatı 5.99 pound ama bozuklukları yok, onun için aslında altı papel. Hepimiz birer tane alıyoruz ve korktuğumuz başımıza geliyor, Marie bizimle konuşmaya başlıyor.

"Eğleniyor musunuz?"

Başımızla onaylıyoruz.

"Güzel. Ben de çok eğleniyorum."

"Güzel," diyorum, o an için yapabileceğimin en iyisi bu gibi görünüyor.

Sadece bir onluğum var; bu yüzden, adam dört pound ararken orada sap gibi dikiliyorum.

"Artık Londra'da yaşıyormuşsun, öyle mi?" diye soruyorum.

"Hı hı. Buradan pek uzakta değil aslında."

"Sevdin mi Londra'yı?" diye soruyor Barry. İyi soru. Benim aklıma gelmezdi.

"İdare eder. Hey, belki siz bilirsiniz. Buralarda iyi plakçılar var mı, yoksa West End'e mi gitmeliyim?"

Gücenmenin ne lüzumu var? Plakçıları bilebilecek adamlarız. Öyle görünüyoruz ve öyleyiz.

Barry ve Dick açıklama telaşıyla neredeyse yere kapaklanıyorlar.

"Onun bir tane var!"

"Onun bir tane var!"

"Holloway'de!"

"Tam Seven Sisters Yolu'nun orada."

"Championship Vinyl!"

"Biz orada çalışıyoruz!"

"Bayılacaksın!"

"Uğrasana!"

Marie bu heves bombardımanına gülüyor.

"Ne sahyorsunuz?"

"İyi olan her şeyden biraz. Blues, country, vintage soul, new wave..."

"Kulağa hoş geliyor."

Başka biri onunla konuşmak istiyor; bu yüzden bize kibarca gülümseyip arkasını dönüyor. Önceden durduğumuz yere geri dönüyoruz.

"Ona neden dükkândan söz ettiniz?" diye soruyorum.

"Bunun devlet sırrı olduğunu bilmiyordum," diyor Barry. "Hiç müşterimiz olmadığını biliyorum, ama bunun kötü bir şey olduğunu sanıyordum. İş stratejimizin bu olduğunu nereden bileyim?"

"Para harcamayacaktır ki."

"Tabii ki harcamayacak. Onun için iyi plak dükkânı biliyor muyuz diye soruyordu. Sadece gelip zamanımızı boşa geçirmek istiyor."

Aptalca davrandığımı biliyorum, ama onun dükkânıma gelmesini istemiyorum. Dükkânıma gelirse ondan gerçekten hoşlanmaya başlayabilirim; o zaman da sürekli yolunu gözler, geldiği zaman da heyecanlanır ve aptalca davranırım; sonra da onu büyük olasılıkla, köşe başında sefil bir barda bir şey içmeye davet ederim ve sonuçta ya amacımı anlamaz ve ben kendimi aptal gibi hissederim ya da beni reddeder ve ben kendimi yine aptal gibi hissederim. Konserden sonra eve dönerken yarın gelip gelmeyeceğini, gelirse bunun bir anlamı olup olmayacağını ve bir anlamı varsa, Barry ilk adımı atacak bir tip olmasa da, bu anlamın hangimiz için olacağını merak etmeye başlıyorum bile.

Siktir ya. Böyle şeylerden nefret ediyorum. Bunların sona ermesi için kaç yaşına gelmek lazım?

Eve vardığımda telesekreterde iki mesaj buluyorum: Biri Laura'nın arkadaşı Liz'den, öbürü Laura'dan:

1) Rob, ben Liz. Sadece, şey, iyi misin diye sormak için ara-

mıştım. Beni arasana... ben taraf tutmuyorum. Henüz. Sevgiler, hoşçakal.

2) Selam, benim. Birkaç şeye ihtiyacım var. Sabah beni işten arayabilir misin? Teşekkür ederim.

Bir deli bu mesajların her ikisinden de bir sürü anlam çıkarabilirdi; akıl sağlığı yerinde olan biriyse ilk arayanın sıcak ve samimi olduğu, ikincinin ise hiçbir şeyi iplemediği sonucuna varırdı. Ben deli değilim.

Beş

Sabah yaptığım ilk iş Laura'yı aramak oluyor. Numarayı çevirirken kendimi kötü hissediyorum, santral görevlisi hattı bağladığında daha da fenalaşıyorum. Santral görevlisi eskiden beni tanırdı, şimdiyse sesinde neredeyse hiçbir samimiyet tınısı yok. Laura cumartesi öğleden sonra, ben işteyken, birkaç parça iç çamaşırı almak için uğramak istiyor; bu bana da uyar. Konuşmayı burada kesmemiz gerekirdi, ama farklı bir muhabbete girmek istiyorum ve iş yerinde olduğu için Laura bundan hoşlanmıyor. Ben ısrar edince gözyaşları içinde telefonu yüzüme kapatıyor. Salak gibi hissediyorum, ama kendime engel olamıyorum. Asla da olamadım.

Aynı zamanda, Marie'nin dükkâna gelişi konusunda da bu kadar hevesli olduğumu bilse ne diyeceğini merak ediyorum. Biraz önce onun hayatımın içine sıçtığını öne sürdüğüm bir telefon konuşması yaptık ve konuşma süresince buna inanıyordum. Şimdiyse ne giyeceğimi, kirli sakalla mı yoksa sinek kaydı traşla mı daha iyi görüneceğimi ve bugün dükkânda ne çalacağımı düşünüp endişeleniyorum –üstelik bunu hiç sersemlemeden, kendime kızmadan yapabiliyorum.

Bazen bir erkeğin kendi hoşluğunu, kendi *inceliğini* ölçmesinin tek yolu kadınlarla, hatta gelecekteki ve şimdiki seks partnerleriyle ilişkilerine bakmasıymış gibi geliyor. Dostlarını-

za iyi davranmak kolaydır. Onlara bir içki ısmarlayabilir, bir kaset çekebilir, iyi olup olmadıklarını öğrenmek için telefon açabilirsiniz... Sıkı Herif olmanın bir sürü hızlı ve kolay yolu vardır. Oysa iş kız arkadaşlara geldiğinde, tutarlı bir saygınlığa erişebilmek çok daha fazla marifet ister. Bir an doğru yolda ilerliyor, klozeti temizliyor ve duygularınızı dile getiriyor ve modern bir erkeğin yapması gereken diğer tüm şeyleri yerine getiriyorsunuz; bir an sonraysa karşınızdakine yapmak istemediği şeyleri zorla yaptırmaya ve surat asmaya ve iki yüzlülük etmeye ve en kalitelisinden yalanlar söylemeye başlıyorsunuz. İşte bunu anlayamıyorum.

Öğleden sonra Liz'i arıyorum. Bana kibar davranıyor. Ne kadar üzgün olduğunu, Laura'yla ne kadar iyi bir çift olduğumuzu düşündüğünü, Laura'ya iyi geldiğimi, onun hayatına bir düzen kazandırdığımı, onu kendisini gömdüğü yerden çıkardığımı, ona hayattan zevk almayı öğrettiğimi, onu daha tatlı, sakin, rahat bir insan haline getirdiğimi ve iş dışında bir şeylere ilgi duymasını sağladığımı söylüyor. Liz bu sözcükleri kullanmıyor, bunlar benim yorumum. Ama iyi bir çift olduğumuzu söylerken kastettiği bu olmalı, diye düşünüyorum. Nasıl olduğumu, kendime bakıp bakmadığımı soruyor. O Ian denen herifi de pek takmadığını söylüyor. Önümüzdeki hafta bir gün bir şeyler içmek üzere sözleşiyoruz. Telefonu kapatıyorum.

Kim bu ağzına sıçtığımın Ian denen herifi?

Hemen ardından dükkâna Marie geliyor. Üçümüz de oradayız. O sırada onun kasetini çaldığım için, Marie dükkâna girince ona çaktırmadan müziği kapatmaya çalışıyorum, ama yeterince hızlı değilim. Dolayısıyla, kaseti tam da Marie bu konuda bir şey söyleyecekken kapatıyor, sonra yeniden açıyor ve sonra da kızarıyorum. Kahkahayı basıyor. Depoya gidiyorum ve oradan çıkmıyorum. Barry ile Dick ona yetmiş papellik kaset satıyorlar.

Kim bu ağzına sıçtığımın Ian denen herifi?

Barry depoya dalıyor. "Marie'nin White Lion'daki konserinin konuk listesindeyiz, hepsi bu, üçümüz de."

Son yarım saat içinde, kendimi ilgilendiğim birinin önünde gülünç duruma düşürdüm ve sanırım, eski sevgilimin bir ilişkisi olduğunu keşfettim. White Lion'daki konuk listesi hakkında hiçbir şey duymak istemiyorum.

"Bu gerçekten, gerçekten harika bir şey, Barry! White Lion'un konuk listesi! Tek yapmamız gereken Putney'e gidip geri dönmek ve adam başı beş papel kâr etmiş olacağız! İnsanın nüfuzlu bir arkadaşı olması buymuş, değil mi?"

"Senin arabanla gidebiliriz."

"O benim arabam değil, tamam mı? O araba Laura'nın. Araba Laura'da kaldı. Bu yüzden ya metroda iki saat harcayacağız, ya da taksi tutacağız ki o da adam başı beş kâğıda patlar. Ne kadar muhteşem!"

Barry, bu -adamla- uğraşılmaz gibilerinden omuz silkiyor ve dışarı çıkıyor. İçim cız ediyor ama ona bir şey söylemiyorum.

Ian adında birini tanımıyorum. Laura da Ian adında birini tanımıyor. Üç yıldır birlikteydik ve Ian adında birinden söz ettiğini hiç duymadım. İş yerinde Ian diye biri yok. Ian adında bir arkadaşı ya da Ian adında bir erkek arkadaşı olan bir kız arkadaşı da yok. Hayatı boyunca Ian adında biriyle tanışmadığını söyleyecek değilim –bir kız lisesine gitmesine karşın üniversitede bir Ian ile tanışmış olmalı- ama 1989'dan beri Ian'sız bir evrende yaşadığından neredeyse eminim.

Bu netlik, bu Ian-tanımazlık, ben eve varıncaya dek sürüyor. Apartman sakinlerinin ortak kullandığı ön kapının hemen iç tarafında, postayı koyduğumuz pencere girintisinin üzerinde, evlere servis mönülerinin ve taksi şirketi kartlarının arasında üç mektup var: bana bir fatura, Laura'ya bir banka ekstresi... ve Mr. I. Raymond için bir televizyon aboneliği bildirisi. Mr. I. Raymond: yaklaşık altı hafta öncesine kadar üst

katta yaşayan, arkadaşlarının ve daha da önemlisi komşularının Ray diye tanıdığı herif.

Eve girdiğimde titremekteyim ve midem bulanıyor. O olduğunu biliyorum; mektubu gördüğüm andan itibaren o olduğunu biliyordum. Laura'nın onu görmek için birkaç kez üst kata çıktığını anımsıyorum; geçen yılbaşı bir kadeh atmak için aşağı uğradığında, Laura'nın... *kur* demeyelim ama, saçlarını kesinlikle gerekenden daha sık savurduğunu ve gerekenden daha budalaca sırıttığını anımsıyorum. Tam Laura'ya göre bir tip olurdu –yolunu-kaybetmiş-küçük-çocuk, efendi, özenli, ilginç görünmesini sağlayacak ölçüde melankolik. Ondan o zaman da pek hoşlanmamıştım, ama şimdi ölümüne nefret ediyorum.

Ne zamandır? Ne sıklıkta? Ray'le –Ian'la– en son, taşınmasından bir gece önce konuşmuştum... o zaman da aralarında bir şey var mıydı? Dışarıda olduğum akşamlar Laura üst kata süzülüyor muydu? John ve Melanie, giriş katında oturan çift, bu konuda bir şey biliyor mu? Bize verdiği adres değişikliği kartını arıyorum uzunca bir süre, ama gitmiş, anlamlı bir şekilde, uğursuzca yok olmuş –tabii kartı ben buruşturup atmadıysam, ki bu da o uğursuz anlamı akla getiriyor (Kartı bulsaydım ne yapacaktım? Onu arayacak mıydım? Şöyle bir uğrayıp yanında biri olup olmadığına mı bakacaktım?)

Artık bazı şeyleri anımsamaya başlıyorum: Ian'ın tulumlarını; müziğini (Afrikan, Latin, Bulgar, o hafta dünyada hangi boktan müzik modaysa); insanın sinirini oynatan histerik, sinirli kahkahasını; merdivenleri saran korkunç yemek kokusunu; geç saatlere kadar oturan, aşırı içen ve aşırı gürültü yaparak çıkıp giden ziyaretçilerini. Onunla ilgili tek bir iyi şey hatırlamıyorum.

En berbat, en acı verici, en rahatsız edici hatırayı yatağa gidene dek, şu anda yukarıda yaşamakta olan kadının ayaklarını pat pat yere vurup dolap kapaklarını çarpışını duyana dek bastırmayı başarıyorum. Bu en kötüsü, bu benim durumum-

daki herhangi birine (herhangi bir erkeğe?) terlerin en soğuğunu ve yapışkanını döktürecek şey: *Onun sevişmesini dinlerdik.* Ray'in çıkardığı sesleri duyabiliyorduk; kadının çıkardığı sesleri duyabiliyorduk (ve o sırada, gıcır gıcır öten birkaç metrekarelik taban kaplaması ve kabuk kabuk dökülen alçıyla birbirinden ayrılmış üç –Ray'in yatağındaki her kimse onu da sayarsak– dört kişi bir aradaydık Ray'in iki ya da üç partneri vardı).

Bir gece, ikimiz de gözlerimizi tavana dikmiş uyanık vaziyette yatarken "Yeterince uzun süre dayanabiliyor," demiştim. Laura da "Ne kadar şanslıyım" demişti. Espriydi. Gülmüştük. Ha ha ha diye gülmüştük. Ha ha ha. Şimdi gülmüyorum. Hiçbir espri beni böylesi bir bulantıya ve paranoyaya ve güvensizliğe ve kendine acıma duygusuna ve dehşete ve kuşkuya saplamamıştı.

Bir kadın, bir adamı terk eder ve adam mutsuz olur (ve evet, tüm sersemliğim, aptalca iyimserliğim, kim takar diye omuz silkişime rağmen mutsuzum –yine de Marie'nin bir sonraki albümünün kapak fotoğrafında bir yerde görünmek isterim) ...hepsi bu mu yani? Bazen öyle düşünüyorum, bazen aksini. Bu dönemden daha önce de geçmiştim, Charlie'yle Marco olayından sonra, onları birlikte, *iş üzerindeyken* hayal etmiştim; Charlie'nin yüzü benim asla uyandıramadığım bir tutkuyla kaplı oluyordu.

Şunu söylemeliyim ki pek içimden gelmese de, (böyle zamanlarda içimden, kendimi aşağılamak, kendime acımak, yetersizliklerimi göklere çıkarmak gelir) o konuda bence işler yolundaydı. Bence. Ama o korkunç düşlerimde Charlie bir porno film karakteri kadar edepsiz ve gürültücüydü. Marco'nun oyuncağıydı, onun her dokuşuna orgazmın haz dolu feryatlarıyla yanıt veriyordu. Dünya tarihinde hiçbir kadın, Charlie'nin Marco'yla benim kafamda yaptığından daha iyi seks yapmamıştır.

Ama bu önemli değildi. Bunun bir gerçeklik temeli bile

yoktu. Charlie ile Marco'nun ilişkilerini tamamına erdirip erdirmediklerini bile bilmiyordum. Tek bildiğim, Charlie'nin geçen on yılı, birlikte olduğumuz gecelerin sakin, gösterişsiz coşkusunu yeniden yakalamaya çalışarak ama ne yazık ki başarısız olarak geçirdiğiydi. Öte yandan, Ian'ın şeytan tüyü olan bir âşık olduğunu biliyordum; tıpkı Laura'nın bildiği gibi. Hepsini duyabiliyordum; tıpkı Laura'nın duyabildiği gibi. Aslında, beni sinir ediyordu; onu da sinir ettiğini düşünüyordum. Artık o kadar emin değilim. Bu yüzden mi gitti? Üst katta olup bitenden bir gıdım da kendisi istediği için mi?

Bunu niçin bu kadar dert ettiğimi gerçekten bilmiyorum. Ian muhabbet koymakta benden daha iyi olabili, ya da aşçılıkta ya da iş dünyasında ya da ev işlerinde ya da para biriktirmede ya da para kazanmakta ya da para harcamakta ya da kitapları yahut *filmleri* anlamakta; benden daha kibar, daha yakışıklı, daha zeki, daha temiz, daha cömert, daha yardımsever, lafını etmeye değer bulduğunuz her alanda benden daha iyi bir insan olabilir... ve ben bunu dert etmem. Gerçekten. İnsanın her şeyde iyi olamayacağını anlıyor ve kabul ediyorum ve ben bazı çok önemli alanlarda trajik denecek kadar yeteneksizim. Ama seks farklı; halefinizin yatakta sizden daha iyi olduğunu bilmek dayanılmaz bir şey, nedendir bilmem.

Bunun budalaca bir şey olduğunu bilecek kadar aklım var. Örneğin, şimdiye dek yaşadığım en iyi seksin hiçbir önemi olmadığını biliyorum; bugüne dek tattığım en iyi seksi Rosie diye bir kızla yaşadım ve onunla sadece dört kez yattım. Yeterli değildi (iyi sevişmeyi kastediyorum, dört kez olmasını değil, zaten dört kez yetti de arttı bile). Beni çıldırttı ve ben de onu çıldırttım ve aynı anda boşalma konusunda becerikli olmamız (ve bana öyle geliyor ki insanların iyi seks derken kastettiği şey bu, Dr. Ruth istediği kadar paylaşımdan ve düşüncelilikten ve yastık sohbetlerinden ve çeşitlilikten ve pozisyonlardan ve kelepçeden bahsetsin dursun) hiçbir işe yaramadı.

Öyleyse, "Ian" ve Laura'da beni böylesine rahatsız eden

ne? Onun ne kadar dayanabildiğine, benim ne kadar dayanabildiğime, Laura'nın benimleyken ve onunlayken çıkardığı seslere niye aklımı bu kadar takıyorum? Sonuçta, sanırım, her şey şuna dayanıyor: Chris Thomson'un, o mağara adamının, testosteronlarının çıldırttığı o dördüncü sınıf zinacısının sesini hâlâ duyabiliyorum; bana spastik diyor ve kız arkadaşımı becerdiğini söylüyor. Ve bu ses kendimi kötü hissetmeme yol açıyor hâlâ.

Gece boyunca, gerçekten düş bile sayılamayacak o düşlerden birini görüyorum: Laura'nın Ray'le, Marco'nun Charlie'yle düzüştüğü sahneler ve gecenin ortasında uyandığıma seviniyorum, çünkü bu rüyanın bitmesi anlamına geliyor. Ama bu sevinç yalnızca birkaç saniye sürüyor ve sonra her şey batmaya başlıyor: Laura'nın bir yerlerde Ray'le gerçekten düzüşmesi (belki tam olarak şu anda değil, çünkü saat sabah 3.56, yine de Ray'in dayanıklılığı, *doruğa çıkmaktaki yetersizliği* düşünülünce, ha ha –asla emin olamazsınız) ve benim burada, bu küçük, aptal dairede, tek başıma oluşum ve otuz beş yaşında oluşum ve minik işimin neredeyse batıyor oluşu ve dostlarımın aslında dost değil de, telefon numaralarını kaybetmediğim insanlar oluşu. Eğer yeniden uykuya dalsaydım ve kırk yıl boyunca uyuyup, ağzımda tek bir diş bile kalmamışken Melodi Radyo'nun sesiyle bir huzur evinde uyansaydım o kadar endişelenmezdim; çünkü yaşamın en berbat kısmı, yani geriye kalan kısmı tükenmiş olurdu. Üstelik kendimi öldürmek zorunda bile kalmazdım.

Bir yerlerde, işte ya da evde, devam eden bir şeylerin var olmasının önemli olduğu, yoksa sadece bir şeylere sımsıkı yapışıyor olduğumuz yeni yeni aklıma geliyor. Bosna'da yaşasaydım, bir kız arkadaşımın olmaması bana dünyadaki en önemli şey gibi gelmezdi, ama burada, Crouch End'de öyle. Akıntıya kapılmanızı önlemek için mümkün olduğunca çok ağırlığa ihtiyacınız var; etrafınızda insanların bulunmasına,

bir şeylerin sürüp gitmesine ihtiyaç duyuyorsunuz, yoksa yaşam, paranın suyunu çektiği, seti, mekanı ya da yardımcı oyuncuları olmayan, sadece tek başına bir adamın yapacak hiçbir şeyi ya da konuşacak hiç kimsesi olmadan gözlerini kameraya dikip öylece durduğu bir filme benziyor. O karaktere kim inanır ki? Daha fazla malzeme, karmaşa, ayrıntı edinmeliyim; çünkü şu anda uçurumdan aşağı yuvarlanmak üzereyim.

"Sizde soul* bulunur mu?" diye soruyor bir kadın ertesi gün öğleden sonra. "Değişir," demek geliyor içimden, bazı günler evet, bazı günler hayır. Birkaç gün önce tükenmişti; şimdiyse tonlarca var, gereğinden fazla, baş edemeyeceğim kadar fazla. Keşke onu biraz daha eşit dağıtabilseydim demek istiyorum kadına, daha iyi bir denge tutturabilseydim, ama bunu becerebilirmişim gibi görünmüyorum. Benim kişisel stok sorunlarımla ilgilenmeyeceğini görebiliyorum, bu yüzden soul plaklarının yerini işaret ediyorum usulca, kapının orada, blues'ların hemen yanında.

Altı

Laura'nın gidişinden tam bir hafta sonra, Wood Green'den, elindeki kırkbeşliklerle ilgilenebileceğimi düşünen bir kadın arıyor. Genelde bahar temizliği sonrasında ortaya çıkan mallarla uğraşmam, ama bu kadın neden bahsettiğini biliyor sanki: Özel basımlar, resimli kapaklar ve söz konusu plakların oğlunun evden taşınırken bıraktığı yarım düzine çizik Electric Light Orchestra plağından ibaret olmadığını gösteren bir sürü başka şey söylüyor.

Londra'nın başka bir bölgesinden Wood Green'e düşmüş gibi görünen koskoca bir evi var, ama kadın pek de hoş biri

* Soul: (İng.) bir müzik türü, ruh.

değil. Kırklarının ortası ile sonu arasında bir yerde, yapay bir bronzluğu ve şüphe uyandıracak kadar gergin bir yüzü var; kot pantolon ve tişört giymesine karşın, kotta Mr Wrangler ya da Mr. Levi'nin adının olması gereken yerde bir İtalyanın adı, tişörtün önündeyse peace işareti biçiminde dizilmiş bir sürü incik boncuk var.

Gülümsemiyor, bana bir fincan kahve ikram etmiyor, burnumun dibini görmemi engelleyen o dondurucu, bardaktan boşanırcasına yağan yağmura rağmen evi kolay bulup bulmadığımı sormuyor. Yalnızca, beni holün sonundaki çalışma odasına götürüyor, ışıkları açıyor ve en üst raftaki kırkbeşlikleri işaret ediyor –ısmarlama yapılmış ahşap kutularda yüzlerce plak var- sonra da işime bakmam için beni yalnız bırakıyor.

Duvarlarda sıra sıra uzanan raflarda hiç kitap yok; yalnızca albümler, CD'ler, kasetler ve hi-fi donanımlar var; kasetlerin üzerine ufak, numaralanmış etiketler yapıştırılmış; bu daima ciddiyet işaretidir. Odada ayrıca, duvara dayalı birkaç tane gitar ve müziğe merakınız varsa işinize yarayacakmış gibi görünen bir bilgisayar bulunuyor.

Bir sandalyeye tırmanıp kırkbeşlik kutularını aşağı indirmeye başlıyorum. Her kutuda yedi ya da sekiz plak var ve yere koyarken içlerinde ne olduğuna bakmamaya çalışsam da son kutudakilerden ilki gözüme çarpıyor: King'den çıkmış, otuz yıllık bir James Brown kırkbeşliği; iyi bir şeyler bulabileceğimi sezince tüylerim diken diken oluyor.

Kırkbeşlikleri adamakıllı incelemeye başladığımda bunun, plak toplamaya başladığımdan beri hep bulmayı düşlediğim ganimet olduğunu fark ediyorum. Fan kulüplerine özel Beatles kırkbeşlikleri, Who'nun ilk altı kırkbeşliği, altmışların başlarından orijinal Elvis'ler, bir kucak dolusu, nadide blues ve soul kırkbeşlikleri ve... *Sex Pistols'ın A&M'den çıkma "God Save The Queen"inin bir kopyası vardı*! Bunu daha önce hiç görmemiştim. Gören birini de tanımıyorum! Ve, aman Tanrım, aman Tanrım, hayır; Otis Redding'den "You Left The Water Run-

ning", Redding'in ölümünden yedi yıl sonra piyasaya çıkmıştı, ama dul eşi sudan bir sebeple albümü hemen toplatmıştı.

"Ne diyorsun?" Ev sahibesi kollarını göğsünde kavuşturmuş, yüz ifademin gülünçlüğü karşısında belli belirsiz gülümseyerek kapının pervazına dayanıyor.

"Bugüne kadar gördüğüm en iyi koleksiyon." Ona kaç para teklif edeceğimi bilmiyorum. Bu koleksiyon en az altı ya da yedi bin papel eder ve bunu o da biliyor. O kadar parayı nereden bulacağım?

"Bana elli papel ver yeter."

Ona bakıyorum. Şu anda resmen, ufacık tefecik yaşlı bayanların Chippendale mobilyalarını arabaya yüklemenize ikna etmek için size yüksek miktarlar ödediği Fantezi Şaka Dünyası'ndayız. Tek fark, ben ufacık tefecik yaşlı bir bayanla pazarlık etmiyorum ve o da bu koleksiyonun elli kâğıttan çok daha fazla edeceğini gayet iyi biliyor. Neler oluyor?

"Bunlar çalıntı mı?"

Bir kahkaha atıyor. "Elli papel için bu yükü sırtlayıp birinin penceresinden çıkarmaya değer mi sence? Hayır, bunların hepsi kocamın."

"Şu sıralar aranız pek iyi değil galiba?"

"Yirmi üç yaşında bir çıtırla İspanya'da. Kızımın arkadaşlarından biriyle. Telefon edip borç isteyecek kadar *öküzlük* etti; ben de reddettim. O zaman plak koleksiyonunu satmamı ve yüzde on komisyondan sonra kalanı bir çekle göndermemi istedi. Haa, bu arada bana bir beşlik banknot verebilirsin, değil mi? Çerçeveletip duvarıma asmak istiyorum."

"Bunları toplaması bayağı zamanını almış olmalı."

"Yıllar. Bu koleksiyon onun başarıya en çok yaklaştığı noktadır."

"Çalışıyor mu?"

"Kendisine müzisyen diyor ama..." yüzünde kuşku ve tiksinti dolu bir ifade var. "Tek yaptığı beni sülük gibi emmek ve şişko kıçının üstüne oturup plak etiketlerine bakmak."

Eve döndüğünüzü ve Elvis kırkbeşliklerinizin ve James Brown kırkbeşliklerinizin ve Chuck Berry kırkbeşliklerinizin sırf garez yüzünden yok pahasına satılmış olduğunu düşünün. Ne yapardınız? Ne derdiniz?

"Bakın, size doğru düzgün bir ödeme yapamaz mıyım? Elinize kaç para geçtiğini ona söylemek zorunda değilsiniz. Ona yine bir kırk beş kâğıt gönderip gerisini havaya saçabilirsiniz. Ya da hayır kurumuna verirsiniz ya da başka bir şey yaparsınız."

"Böyle pazarlık edemeyiz. Kötü ama dürüst olmak istiyorum."

"Üzgünüm, ama bu... bu koleksiyondan bir şey almak istemiyorum."

"Sen bilirsin. İsteyecek çok adam var."

"Evet, biliyorum. Bu nedenle de uzlaşabileceğimiz bir nokta bulmaya çalışıyorum. Bin beş yüze ne dersiniz? Herhalde bunun dört katı ederler."

"Altmış"

"Bin üçyüz."

"Yetmiş beş"

"Bin yüz. En düşük teklifim."

"Ben de doksandan bir kuruş daha fazla almam." Şimdi ikimiz de gülümsüyoruz. Böyle pazarlık nerede görülmüş?

"O zaman eve dönecek parası olur, anlıyor musun? Bu hayatta en son istediğim şey."

"Üzgünüm, ama en iyisi siz başkasıyla konuşun." Dükkâna döndüğümde gözyaşlarına boğulup bir ay boyunca bebek gibi ağlayacağımı biliyorum, ama bu herife bunu yapmayı kendime yediremiyorum.

"Pekâlâ."

Gitmek üzere ayağa kalkıyorum, sonra yeniden diz çöküyorum. Tek istediğim koleksiyona son bir kez bakmak.

"Bu Otis Redding'i satın alabilir miyim?"

"Elbette, on peni."

"Ah, hadi ama. Bunun için bir onluk vereyim; geri kalanıyla ne isterseniz yapın."

"Tamam. Buraya gelme zahmetine katlandığın ve ilkeli biri olduğun için. Ama hepsi bu kadar. Onları sana birer birer satmayacağım."

Böylece Wood Green'e gidiyor ve elimde on kâğıda kaldırdığım pırıl pırıl "You Left The Water Running" ile geri dönüyorum. Kötü bir siftah değil. Barry ve Dick buna bayılacak. Ama Elvis, James Brown, Jerry Lee Lewis, Pistols, Beatles ve ötekiler hakkında bir şey duyacak olurlarsa, ani ve muhtemelen tehlikeli bir travma geçirirler ve ben de onlara psikolojik danışmanlık yapmak zorunda kalırım ve...

Nasıl oldu da ben o kötü adamın, karısını terkedip çıtır bir piliçle İspanya'ya uzayan adamın tarafını tuttum? Niçin karısının hissettiği şeyleri hissedemiyorum? Belki eve gidip Laura'nın heykelini, onu paramparça edip hurdaya atmak isteyen birine satmalıyım; belki bu bana iyi gelir. Ama bunu yapmayacağımı biliyorum. O herifin zavallı çekini postadan alacağı zamanki yüz ifadesi gözümün önünden gitmiyor ve onun için umutsuzca, acı çekerek üzülmeden edemiyorum.

Yaşamın bunun gibi egzotik olaylarla dolu olduğunu söyleyebilseydim keşke, ama değil. Dick, söz verdiği gibi, bana Liquorice Comfits'in ilk albümünü çekiyor; Jimmy ve Jackie Corkhill bir süreliğine tartışmayı kesiyor; Laura'nın annesi aramasa da benimki arıyor. Gece okulundan birkaç ders alsaydım Laura'nın benimle daha çok ilgilenebileceğini düşünüyor. Farklı düşündüğümüzü kabul ediyoruz, zaten ben telefonu kapatıyorum. Dick, Barry ve ben taksiyle White Lion'a Marie'yi izlemeye gidiyoruz ve isimlerimiz gerçekten de konuk listesinde. Yolculuk tamı tamına on beş papel tutuyor, bahşiş hariç. Büyük siyah bira ise iki pound. White Lion, Lauder'dan daha ufak, bu yüzden üçte ikisi boş olacağına yarısı dolu; üstelik çok daha güzel bir yer, hatta bir ön grup bile var: Cat Ste-

vens'ın "Tea For the Tillerman"ın da bir patlamayla değil de bir cızırtıyla sayıklayıp duran berbat bir yerel şarkıcı-söz yazarı.

İyi haberler: 1) Kendimi biraz kötü hissetsem de "Baby I Love Your Way" sırasında ağlamıyorum. 2) Marie sahneden bize sesleniyor: "Oradakiler Barry, Dick ve Rob mu? Sizi görmek ne güzel çocuklar!" Sonra da dinleyicilere sesleniyor: "Onların dükkânına gittiniz mi hiç? Kuzey Londra'da Championship Vinyl. Kesinlikle gitmelisiniz." İnsanlar bize doğru dönüyor ve biz aptal aptal birbirimize bakıyoruz ve Barry heyecandan kıkır kıkır gülecek hale geliyor. Şapşal işte. 3) Gecenin yarısını, artık tütünlerden sardığım sigaraları içip muz likörü yudumlayarak ve Laura'yı özleyerek geçirdiğim için bu sabah işe gittiğimde midem fena halde bulansa da, hâlâ bir albüm kapağının bir yerlerinde görünmek istiyorum (Bu iyi bir haber mi? Belki de kötü haberdir, delirdiğimin kesin kanıtı olabilir bu, ama yine de geleceğe dair Melodi Radyo dışında beklentilerimin olması iyi bir haber).

Kötü haberler: 1) Marie dinleyicilerin "Bir daha!" diye bağırdığı parçayı kendisiyle birlikte söylemesi için sahneye birini çıkarıyor. Marie ile mikrofonu hoşuma gitmeyen bir yakınlıkla paylaşan ve "Love Hurts"ün sözlerini söyleyen ve bunu yaparken de, albüm fotoğrafı sırasında benden daha ileride olduğunu akla getiren bakışlar atan bir herif. Marie hâlâ Susan Dey'e benziyor ve bu herif –Marie onu T-Bone Taylor, Teksas'ın en gizli sırrı diye tanıtıyor- Hall and Oates'taki Daryl Hall'ın daha sevimli bir versiyonuna benziyor; gözünüzün önüne öyle bir yaratık getirebilirseniz tabii. Uzun sarı saçları ve çıkık elmacık kemikleri var ve boyu bir seksenin bir hayli üzerinde, ama aynı zamanda kaslı da (kaba pamuklu kumaştan bir yelek giyiyor, içinde tişört yok), öyle bir sesi var ki Guinness reklamlarını seslendiren herif yanında duygusal kalır; öylesine derin bir ses ki, sahneye küt diye inen bir top güllesi gibi üzerimize doğru yuvarlanıyor sanki.

Cinsel anlamda kendime duyduğum güvenin şu anda pek yüksek olmadığını ve kadınların ille de uzun sarı saçlarla, çıkık elmacık kemikleriyle ve uzun bir boyla ilgilenmediklerini, bazen de kısa, koyu renk saçlı, elmacık kemikleri olmayan erkekleri aradıklarını ve boydan çok ene önem verdiklerini biliyorum. Ama öyle bile olsa, şu ikisine bir bakın! Susan Dey ile Daryl Hall! Sarmaş dolaş "Love Hurts" söylüyorlar! Salyaları birbirine karışıyor neredeyse! İyi ki önceki gün dükkâna geldiğinde üzerimde en iyi tişörtüm vardı, yoksa hiç şansım kalmayacaktı.

Başka kötü haber yok. Hepsi bu kadar.

Konser bittiğinde ceketimi yerden alıyor ve gitmeye hazırlanıyorum.

"Saat daha on buçuk," diyor Barry. "Hadi birer tane daha içelim."

"Sen istiyorsan içebilirsin. Ben dönüyorum." T-Bone adında biriyle içki içmek istemiyorum, ama Barry'nin istediğinin tam da bu olduğunu hissediyorum. T-Bone adında biriyle bir tek atmanın Barry'nin son on yıldır yaptığı en şahane şey olabileceğini hissediyorum. "Geceni bok etmek istemem. Daha fazla takılmak istemiyorum, hepsi bu."

"Yarım saatçik bile mi?"

"Yok."

"Bir dakika bekle o zaman. İşeyip geleyim."

"Ben de," diyor Dick.

Onlar gidince hızla dışarı çıkıyor ve siyah bir taksi durduruyorum. Kederli olmak harika bir şey; arkadaşlarınıza istediğiniz kadar kötü davranabiliyorsunuz.

Evde plak koleksiyonunuzla olmak istemenin nesi yanlış? Plak toplamak, pul, bira altlığı ya da antika yüksük toplamaya benzemez. Burada her şeyiyle tam bir dünya var; benim içinde yaşadığım dünyadan daha güzel, daha pis, daha şiddetli, daha şefkatli, daha renkli, daha hırpani, daha tehlikeli ve

daha sevgi dolu; burada tarih, coğrafya, şiir ve okulda okumuş olmam gereken başka bir sürü şey var, müzik dahil.

Eve ulaştığımda (Putney'den Crouch End'e yirmi papel, bahşiş yok) kendime bir fincan çay yapıyorum, kulaklıkları takıyorum ve sahip olduğum Bob Dylan ve Elvis Costello albümlerinden, kadınlar hakkındaki öfke dolu bütün şarkıları sindire sindire, sonuna kadar dinliyorum; bunları bitirdiğimde, düşünceler kafamda uğuldayana kadar Neil Young'ın bir albümüne takılıyorum; Neil Young'la işim bitince yatağa girip gözlerimi tavana dikiyorum; bu bir zamanlar olduğu gibi güzel, rahat bir şey değil artık. Bütün o Marie olayı şakaydı değil mi? Bel bağlayabileceğim bir şeyler olduğunu, kolay, sorunsuz bir geçiş dönemi yaşayacağımı düşünerek kendimi kandırıyordum. Bunu görebiliyorum artık. Olup bittiği zaman her şeyi görebiliyorum –geçmiş konusunda çok iyiyim. Anlayamadığım şey şimdiki zaman.

İşe geç gidiyorum. Dick, Liz'den bir mesaj almış bile. Onu acilen işten aramam gerekiyor. Onu işten aramaya hiç niyetim yok. Bu akşamki buluşmamızı iptal etmek istiyor, nedenini biliyorum ve buna izin vermeyeceğim. İptal etmek istiyorsa bunu yüzüme söylemek zorunda.

Dick'e Liz'i aratıp, benim bütün gün dükkana gelmeyeceğimi unuttuğunu söyletiyorum –Colchester'da bir plak fuarına gittim ve özel olarak bu akşamki randevumuz için geri dönüyorum. Hayır, Dick'te numaram yok. Hayır, Dick dükkânı arayacağımı sanmıyor. Liz beni yakalamaya çalışır diye günün geri kalanında telefona cevap vermiyorum.

Camden'da, Parkway üzerinde sakin bir Youngs barında buluşmak için sözleşmiştik. Erken geliyorum ama yanımda bir Time Out dergisi var; böylece, büyük biram ve biraz çerezle bir köşede oturuyor ve bir sevgilim olsaydı izleyeceğim filmlere bakıyorum.

Liz'le görüşmem uzun sürmüyor. Masama doğru gümbür

gümbür geldiğini görüyorum –Liz hoş kadındır, ama oldukça iri olduğundan, şu andaki gibi öfkelendiğinde gayet ürkütücü oluyor– ve gülümsemeyi deniyorum, ama işe yaramayacağını görebiliyorum çünkü durum biraz daha ciddi.

"Sen siktiriboktan götün tekisin Rob," diyor ve dönüp çıkıyor. Yan masadaki tipler gözlerini bana dikiyor. Kızarıyorum, gözlerimi Time Out'a dikip, bardağın kıpkırmızı yüzümü gizleyeceği umuduyla biramdan koca bir yudum alıyorum.

Haklı elbette, siktiriboktan götün tekiyim.

Yedi

Seksenlerin sonunda birkaç yıl Kentish Town'da bir kulüpte DJ'lik yaptım ve Laura'yla orada tanıştım. Tam anlamıyla bir kulüp sayılmazdı, aslında bir barın üzerinde bir odaydı, ama altı aylık bir dönem boyunca Londra'nın belirli bir kesiminin gözde mekânı olmuştu –kent merkezinden sürü halinde Town and Country'ye, oradan Dingwalls'a, Electric Ballroom'a ve Camden Plaza'ya taşınan, modayı takip eden, efendi tavırlı, siyah 501'li genç kitle... İyi bir DJ'dim sanırım. En azından, insanlar mutlu görünüyordu; dans ediyor, geç saatlere kadar kalıyor, çaldığım plakların bir kısmını nereden satın alabileceklerini soruyor ve bir sonraki hafta yine geliyorlardı. Groucho Marx'ın, kendisini üye olarak kabul edecek herhangi bir kulübe üye olmak istememesi muhabbeti yüzünden oraya Groucho Kulüp diyorduk; sonradan, Batı Yakasında bir yerlerde bir Groucho Kulüp daha olduğunu keşfettik, ama hiç kimse hangisinin hangisi olduğunu karıştırmıyordu (Groucho'da dans pistini en çok dolduran beş şarkı, rastgele bir sırayla: Smokey Robinson and the Miracles'dan "It's A Good Feeling"; Bobby Bland'den "No Blow No Show"; Jean Knight'tan "Mr Big Stuff"; the Jackson Five'dan "The Love You Save"; Donny Hathaway'den "The Ghetto").

Bu işi yapmayı seviyordum, cidden seviyordum. Seçtiğiniz müzikle kendinden geçen kafalarla dolu bir odaya yukarıdan bakmak insanı canlandıran bir şey; kulübün popüler olduğu o altı aylık dönem boyunca daha önce hiç olmadığım kadar mutluydum. Gerçekten bir devinim duygusu yaşadığım tek zamandı; sonradan bunun sahte bir devinim olduğunu, çünkü bana değil, müziğe ait olduğunu fark etmiş olsam da. En sevdiği dans müziklerini kalabalık bir yerde dinlemek için para ödemiş insanlara, yüksek sesle müzik çalan herkes tamı tamına aynı şeyi hissederdi. Ne de olsa, dans müziğinin bir devinime sahip olması beklenir. Ben ikisini karıştırmıştım işte.

Her neyse, Laura'yla o dönemin tam ortasında, '87 yazında tanıştım. Ben onun farkına varmadan önce kulübe üç dört kez geldiğini söylüyor; haklı olabilir. Ufak tefek, zayıf, henüz Hollywood'a transfer olmamış Sheena Easton tarzında, hoş bir kadındır (ama diken diken duran radikal saçları, postalları ve ürkütücü mavi gözleriyle Sheena Easton'dan daha sert görünür), kulüpte Laura'dan daha hoş kadınlar vardı ve etrafa boş boş bakınırken gördükleriniz yalnızca en hoş olanlardır. İşte, dördüncü ya da beşinci seferde Laura kürsüye benzeyen küçük masama geldi ve benimle konuştu, ben ondan hemen hoşlandım. Benim gerçekten çok sevdiğim ama ne zaman çalsam dans pistinin boşalmasına yol açan bir şarkıyı çalmamı istemişti (merak eden varsa, Solomon Burke'den "Got To Get You Off My Mind").

"Daha önce çaldığımda burada mıydın?"

"Evet."

"Eh, ne olduğunu gördün. Hepsi eve gitmeye kalktı."

Üç dakikalık bir singledır, ama yaklaşık bir buçuk dakikadan sonra kesmek zorunda kalmıştım. Onun yerine Madonna'dan "Holiday"i çalmıştım; alternatif tıbba inanan insanların, onaylamasalar da geleneksel ilaçları bazen kullanmak zorunda kalması gibi ben de ara sıra, kriz anlarında, modern şeylerden yararlanıyordum.

"Bu sefer gitmeyecekler."

"Nereden biliyorsun?"

"Çünkü bu güruhun yarısını ben getirdim buraya ve dans etmelerini kesinlikle sağlayacağım."

Böylece parçayı çaldım; Laura ve arkadaşları dans pistine akın ettiler, ama sonra yeniden, başlarını sallayıp gülerek birer birer dağıldılar. Dans etmesi güç bir şarkıdır; orta tempoda bir R&B'dir, girişi bir durup bir başlar sanki. Laura inat etti; her ne kadar sonuna dek azimle mücadele edip etmeyeceğini görmek istesem de insanlar dans etmeyince huzursuzlandım, bu yüzden "The Love You Save"i koydum hızla.

Jackson Five'la dans etmezdi; asker adımlarıyla yanıma geldi, yine de sırıtıyordu ve o parçayı bir daha istemeyeceğini söyledi. Sadece, plağı nereden satın alabileceğini öğrenmek istiyordu. Önümüzdeki hafta gelirse ona bir kaset hediye edeceğimi söyledim; gerçekten sevinmiş görünüyordu.

O kaseti toplamak için saatler harcadım. Kaset hazırlamak benim için mektup yazmak gibidir; defalarca silerim, düşünürüm, en baştan başlarım. Üstelik bunun iyi bir kaset olmasını istiyordum, çünkü... dürüst olmak gerekirse, bu işe başladığımdan beri Laura kadar ümit vaat eden biriyle karşılaşmamıştım ve DJ'lik demek bir yerde ümit vaat eden kadınlarla karşılaşmak demektir. İyi bir toplama kaset hazırlamak, tıpkı ayrılık gibi zor bir şeydir. Dikkati çekebilmek için baba biriyle başlamalı ("Got To Get You Off My Mind" ile başlamış, ama sonradan, istediğini hemen verirsem Laura'nın birinci parçadan öteye geçmeyebileceğini fark ederek bu şarkıyı ikinci tarafın ortasına gömmüştüm), tempoyu bir yükseltip bir düşürmelisiniz, beyaz müzikle siyah müziği bir araya koyamazsınız –beyaz müzik siyah müziğe benzemiyorsa şayet– ve aynı sanatçıdan iki parçayı art arda yerleştiremezsiniz bütün kasedi ikişerli toplamıyorsanız şayet ve ...of, bu işin bir sürü kuralı vardır.

Her neyse, bu kasetle gerçekten çok uğraştım; birkaç baş-

langıç demosu ve tekrar tekrar kontrol ederken onlar hakkındaki fikrimi değiştirdiğim prototip kasetler evde bir yerlerde hâlâ duruyor. Cuma gecesi, kulüp gecesi, yanıma geldiğinde kaseti cebimden çıkardım ve her şey öyle başladı. İyi bir başlangıçtı.

Laura avukattı; hâlâ aynı işi yapıyor olsa da, onunla tanıştığımda şimdikinden farklı bir avukattı. O zamanlar bir adli yardım bürosunda çalışıyordu (gece kulüplerinde fink atması ve siyah deri bir motosiklet ceketi giymesi sanırım bu yüzdendi). Şimdi kalantor bir hukuk bürosunda çalışıyor (restoranlar, pahalı takımlar, diken diken duran saç kesiminin yok oluşu ve daha önce açığa vurulmamış bezgin alaycılık sanırım bu yüzden), siyasi görüşünde bir değişim olduğundan falan değil iş yokluğu sebebiyle kızağa çekildiği ve başka bir adli yardım işi de bulamadığından. Yılda kırk beş bin papel ödeyen bir işi kabul etmek zorunda kaldı, çünkü yirmi binin altında ödeyeni o sosyal yardım işlerinden birini bulamadı; Thatcherizm hakkında tüm bilmeniz gerekenin bu olduğunu söylerdi ve sanırım haklı bir yanı vardı. Yeni işine başlayınca değişti. Her zaman ciddiydi; ama daha önce bu ciddiyetin yönelebileceği bir alan vardı: Kiracıların hakları, gecekondu bölgelerindeki mal sahipleri ve suyu akmayan evlerde yaşayan çocuklar için kaygılanabiliyordu. Şimdiyse yalnızca *iş*'e dair bir ciddiyeti var –ne kadar işi olduğu, üzerindeki baskı, nasıl gittiği, ortakların onun hakkında ne düşündüğü ve bu tür şeyler. Üstelik, işe yoğunlaşmadığında, niçin işe yoğunlaşmaması gerektiği üzerine ya da buna benzer bir şeye yoğunlaşıyor.

Bazen –son zamanlarda o kadar sık olmasa da– kendinden kaçmasını sağlayan bir şeyler yapabiliyor ya da söyleyebiliyordum; en iyi anlaştığımız zamanlardı bunlar. Sık sık, benim "amansız saçmalıklarım"dan yakınır, ama bunun işe yaradığı durumlar da var.

Ona hiçbir zaman deli divane âşık olmadım, bu durum beni uzun vadede kaygılandırıyordu: Bütün ilişkilerin, sizi hare-

kete geçirmek ve engelleri aşmanızı sağlamak için delicesine bir aşkın doğuracağı türden şiddetli bir dürtüye ihtiyaç duyduğunu düşünürdüm ve Laura ile geldiğimiz noktada belki de hâlâ böyle düşünüyorum. Sonrasında, o dürtüden doğan enerji tükendiğinde ve sona yaklaşan bir noktaya geldiğinizde etrafınıza bakar ve elinizde ne kaldığını görürsünüz. Bütünüyle farklı bir şey de olabilir, aşağı yukarı aynı şey de olabilir (ama daha yumuşak ve daha sakin bir şey) veya hiçbir şey de olmayabilir.

Laura ile birlikteyken, sürece dair bu fikrimi bir süreliğine değiştirdim. Uykusuz geceler, iştah kayıpları ya da telefonun çalması için sancılı bekleyişler yoktu ikimiz için de. Biz hiçbir şeye aldırmadan devam ettik ve kaybedecek bir şeyimiz olmadığından, etrafa bakıp elimizde ne kaldığını görmek zorunda kalmadık asla, çünkü elimizde kalan hep sahip olduğumuzun aynıydı. Laura bana ıstırap çektirmedi, beni germedi, huzursuz etmedi ve yatağa girdiğimizde panikleyip hayal kırıklığına uğramıyordum; bilmem anlatabiliyor muyum, sanırım anlatabiliyorum.

Sık sık dışarı çıkıyorduk, o her hafta kulübe geliyordu, Archway'daki dairesinin kira kontratı sona erdiğinde bana taşındı; her şey yolundaydı ve yıllarca da öyle devam etti. Kalın kafalının teki olsaydım, her şeyi paranın değiştirdiğini söylerdim: O iş değiştirince bir anda yükünü tuttu, bense, kulüpteki işten çıkınca ve piyasadaki durgunluk yoldan geçenlerin gözünde dükkânı birdenbire görünmez kılınca beş parasız kaldım. Bu tür şeyler yaşamı zorlaştırır elbette; üzerine kafa yorulması gereken bir sürü yeniden düzenleme, edilecek bir sürü kavga ve çekilecek bir sürü çizgi çıkar ortaya. Ama gerçekten, sorun para değildi. Sorun bendim. Liz'in dediği gibi, ben götün tekiydim.

Liz ile Camden'da buluşmamızdan bir önceki gece, Liz ve Laura bir şeyler yemek için bir yerlerde buluştu ve Liz Ian hakkında sorular sorarak Laura'yı zorladı, Laura kendini sa-

vunmak için bir şey söylemeyi planlamıyordu, çünkü bu bana saldırmak olurdu ve onun güçlü, hatta bazen mantıksız bir sadakat anlayışı vardır (Mesela ben olsam kendimi tutamazdım). Ama Liz fazla zorladı ve Laura dağıldı ve benimle ilgili her şeyi döküp saçtı ve sonra ikisi de ağladı ve Liz haddini aştığı için elli ila yüz kez özür diledi. Dolayısıyla Liz ertesi gün harekete geçti, beni aramaya çalıştı ve sonra asker adımlarıyla bara dalıp bana çocukça küfürler etti. Bunların hiçbirinden yüzde yüz emin değilim elbette. Laura'yla hiç iletişime geçmedim ve Liz'le yalnızca kısa ve mutsuz bir buluşma yaşadım. Ama hal böyleyken bile, insanın bu kadarını tahmin edebilmesi için söz konusu karakterleri çok derinden kavramış olması gerekmez.

Laura'nın tam olarak ne söylediğini bilmiyorum ama aşağıdaki bilgi kırıntılarının en az ikisini, hatta belki de dördünü birden, ortaya sermiş olması gerekir:

1. O hamileyken başka biriyle yattığımı,
2. Yaşadığım maceranın onun hamileliğini sonlandırmasına doğrudan katkıda bulunduğunu,
3. Kürtajdan sonra ondan büyük bir miktar borç para aldığımı ve henüz bir kuruşunu bile ödemediğimi,
4. Evi terk etmesinden kısa bir süre önce, ona ilişkide mutsuz olduğumu ve belki de başka birilerini arayabileceğimi açıkladığımı.

Bütün bunlar doğru mu? Evet, doğru. Herhangi bir hafifletici neden var mı? Yok aslında, yani koşullar (diğer bir deyişle, bağlam) hafifletici neden sayılmazsa. Benimle ilgili bir hüküm vermeden önce, ki çoktan vermişsinizdir bile, gidin ve birlikte olduğunuz kişiye, onun bilmediği –kesinlikle bilmediği- yaptığınız en kötü dört şeyi yazın. Olayların üzerini örtmeyin ya da açıklamaya çalışmayın; sadece yazın, liste halinde ve mümkün olan en sade dille. Bitti mi? Pekâlâ, şimdi bakalım göt kimmiş?

Sekiz

Cumartesi sabahı işe geldiğinde Barry'ye "Hangi cehennemdesin?" diye soruyorum. Onu Marie'nin White Lion'daki konserinden beri görmedim; ne bir telefon, ne bir özür, hiçbir şey yok.

"Hangi cehennemde miyim? Ben mi hangi cehennemdeyim? Sen götün tekisin," diyor açıklama olarak. "Üzgünüm Rob. İşlerin senin açından pek iyi gitmediğini biliyorum, sorunların falan var, ama bilirsin işte. Geçen gece saatlerce seni aradık."

"Saatlerce mi? Bir saatten fazla, ha? En az iki saat mi yoksa? Ben çıktığımda saat on buçuktu, öyleyse on iki buçuğa kadar aramış olmalısınız, öyle mi? Putney'den Wapping'e kadar yürümüş olmalısınız."

"Ukala göt havalarına girme şimdi."

Bir gün, belki önümüzdeki birkaç hafta içinde değil, ama kesinlikle makul bir gelecekte, biri cümlenin bir yerinde 'göt' sözcüğünü kullanmadan da benden bahsedebilecektir.

"Tamam, affedersin. Ama beni on dakika aradıktan sonra Marie ve o gerçekle T-Bone'la kadeh tokuşturduğunuza bahse girerim."

Ona T-Bone demekten nefret ediyorum. Tüylerimi diken diken ediyor; tek istediğiniz basit bir hamburgerken Kömür Ateşinde Pişmiş Çift Köfteli Atomburger ya da tek istediğiniz bir parça elmalı turta iken Annemin Yaptığının Aynısı'ndan istemek zorunda kalmaya benziyor.

"Konu bu değil."

"İyi vakit geçirdiniz mi?"

"Muhteşemdi. T-Bone iki Guy Clark albümüyle bir Jimmie Dale Gilmore albümünde çalmış."

"Aman ne güzel!"

"Off, siktir git."

Günlerden cumartesi olduğuna memnunum, çünkü biraz

daha yoğunuz ve Barry ile birbirimize söylecek fazla bir şey bulmak zorunda değiliz. Ben depoda eski bir Shirley Brown kırkbeşliğine bakınırken Dick bir fincan kahve yapıyor ve bana T-Bone'un iki Guy Clark albümüyle bir Jimmie Dale Gilmore albümünde çaldığını söylüyor.

"Ha, bir de ne var biliyor musun? Gerçekten iyi bir herif," diye ekliyor, bu denli baş döndürücü yüksekliklere ermiş birinin bir barda birkaç medeni laf edebilişine hayranlık duyarak. Ama personel arası iletişim ancak bu kadar ilerliyor. Konuşulması gereken başka bir sürü insan var.

Dükkâna pek çok kişi gelse de bir şey satın alanların yüzdesi çok düşük. En iyi müşteriler, gerçekten istedikleri bir şey olmasa bile cumartesi günleri plak almak *zorunda olanlar*; bunlar eve, yassı, kare biçimli bir postacı çantasına sımsıkı sarılmış halde gitmezlerse huzursuz olurlar. Plak bağımlılarını hemen teşhis edebilirsiniz; Bunlar baştan sona inceledikleri raftan bir süre sonra bezip dükkânın tamamen farklı bir bölümüne gider, ortalardan bir yerden bir plak kapağı çeker ve kasaya gelirler; bunun nedeni, kafalarında satın alabilecekleri plakların bir listesini yapmaları ("Önümüzdeki beş dakika içinde hiçbir şey bulamazsam, yarım saat önce gördüğüm o toplama blues albümüyle yetinmek zorunda kalacağım") ve gerçekten istemedikleri bir şeyi arayarak boşa harcadıkları zamanın birdenbire onları hasta etmesidir. Bu duyguyu iyi bilirim (onlar benim insanlarım ve onları, dünyada herhangi birini anladığımdan daha iyi anlıyorum): İğne gibi batıcı, yapışkan, insanı paniğe sevkeden bir histir, dükkândan sendeleyerek çıkarsınız. Sonrasında, günün kaçıp gitmiş kısmını yakalamaya çalışarak çok daha hızlı adımlarla yürürsünüz ve çoğu kez, bir gazetenin dış haberler sayfasını okumak yahut bir Peter Greenaway filmine gitmek gibi kafanıza musallat olmuş gelip geçici değersizlik duygusunun üzerini kaplayacak yararlı ve değerli bir şey tüketme dürtüsüne kapılırsınız.

Hoşlandığım bir diğer insan türü de kafalarına takılan dik-

katlerini dağıtan bir ezgiyi, otobüsü yakalamak için koşarlarken ya da işten eve doğru arabayla dönerken sileceklerin ritminde duyabildikleri bir ezgiyi bulmak için gecelerini gündüzlerine katanlardır. Dikkatlerini dağıtan şey, bazen sıradan ve çok bilinen bir şarkıdır: Radyoda ya da bir kulüpte duymuşlardır onu. Bazen de sanki sihir yoluyla gelmiştir. Kimi zaman hava güneşli olduğundan ve güzel birini gördüklerinden geliverir ezgi ve onlar da birdenbire kendilerini on beş ya da yirmi yıldır duymadıkları bir şarkıyı mırıldanırken bulurlar. Geçenlerde dükkâna gelen bir adam *rüyasında* bir albüm görmüştü; albümün adını, sanatçıyı, melodiyi, hepsini hatırlıyordu. Ona bulduğum albüm (eski bir reggae albümüydü; Paragons'dan "Happy Go Lucky Girl") rüyasındakinin aşağı yukarı aynısı çıkınca adamın yüzünde beliren ifade, kendimi plak dükkânı işleten biri gibi değil, yaşamı transandantal deneyimlerle dolu biri, bir ressam ya da bir ebe gibi hissetmemi sağlamıştı.

Dick ve Barry'nin ne işe yaradığını cumartesi günleri anlayabilirsiniz. Dick bir ilkokul öğretmeni kadar sabırlı ve hevesli ve naziktir. İnsanlara istediklerini bilmedikleri plakları satar, çünkü onların ne dinlemeleri gerektiğini sezgi yoluyla anlar. Onlarla sohbet eder, sonra pikaba bir şeyler koyar ve insanlar çok geçmeden sanki en başta almaya geldikleri şey buymuş gibi kendilerinden geçerek beşlikleri kasaya uzatırlar. Öte yanda Barry, özetle, müşterilerin üzerine buldozerle gidip onları darmaduman eder ve boyun eğdirir. Onları ilk Jesus and Mary Chain albümüne sahip olmadıkları için aşağılar, böylece onu alırlar; *Blonde on Blonde*'a sahip olmadıklarını duyunca kahkahayı basar, böylece onu da alırlar; Ann Peebles'ı hiç duymadıklarını söylediklerinde buna inanamayarak öfkeden köpürür, böylece Peebles'dan da bir şey alırlar. Cumartesi öğleden sonraları dört sularında, tam hepimize birer fincan çay koymuşken içimi bir keyif kaplar; bunun nedeni, ne de olsa kendi işime sahip olmam ve işlerin yolunda olması olabilece-

ği gibi, küçük ve tuhaf yeteneklerimizi en iyi biçimde kullandığımız için duyduğum gurur da olabilir.

Böylece sıra dükkânı kapatmaya geldiğinde ve üçümüz her cumartesi yaptığımız gibi bir kadeh atmak için dışarı çıkmaya hazırlanırken birlikte gene mutluyuz; önümüzdeki birkaç kesat gün boyunca harcayacağımız ve cuma günü öğle yemeği saatinde tümüyle tükenmiş olacak bir iyi niyet fonumuz var. O kadar mutluyuz ki müşterileri dışarı atıp felekten bir gece çalmak üzere dışarı çıkarken en sevdiğimiz beş Elvis Costello şarkısını sıralıyoruz (ben "Alison", "Little Triggers", "Man Out Of Time", "King Horse" ve bir yerlerde korsan bir kasette kayıtlı "Everyday I Write The Book"un Merseybeat tarzı uyarlaması diyorum; son sıranın muğlaklığı ilkinin ayan beyanlığını güzelce karşılar ve böylece Barry'den gelebilecek eleştirilerin önü kesilir diye düşünüyorum). Geçen haftanın surat asıklıkları ile kavgalarının ardından tekrar bu gibi şeyler düşünmek insana iyi geliyor.

Ama dükkândan çıktığımızda, Laura orada, dükkânı yandaki ayakkabıcıdan ayıran duvara dayanmış beni bekliyor ve ben bu günlerin, hayatımın kendimi-iyi-hissettiğim bir dönemi olmaması gerektiğini hatırlayıveriyorum.

Dokuz

Para konusunu açıklamak kolay: Onda vardı, bende yoktu ve o bana vermek istedi. Bu, yeni işine başladıktan birkaç ay sonra maaşı bankada hafiften birikmeye başlarken oldu. Bana beş bin borç verdi, vermeseydi iflas edecektim. Ona borcumu ödemedim, çünkü bunu yapabilecek durumum hiç olmadı. Taşınması ve başka biriyle takılması beni beş bin kâğıt zenginleştirmiyor. Geçen gün telefonda ona zor anlar yaşatırken ve hayatımın içine sıçtığını söylerken bana parayla ilgili bir şeyler söyledi, ona taksitler halinde geri ödemeye başlayıp başlamaya-

cağım hakkında bir şeyler geveleyerek önümüzdeki yüz yıl boyunca ona haftada bir pound ödeyeceğimi söyledim. Telefonu yüzüme geveleyerek işte tam o an kapattı.

Bu, işin para kısmı. Ona ilişkide mutsuz oluşuma, yavaş yavaş başka birini aramaya dair söylediğim şeylere gelince: Beni bunları söylemeye o zorladı. Bana bunları *hileyle söyletti*. Pek inandırıcı gelmiyor, ama yaptı. Ne-olacak-bu-milletin-hali gibisinden sohbet ediyorduk ve oldukça gerçekçi bir havayla, şu anda bayağı mutsuz bir evreden geçtiğimizi söyledi ve ben de ona katıldım; başka biriyle tanışmayı düşünüp düşünmediğimi sordu, olumsuz yanıt verdim; güldü ve bizim konumumuzdaki insanların sürekli başka biriyle tanışmayı düşlediğini söyledi. Dolayısıyla, ben de ona sürekli başka biriyle tanışmayı mı düşlüyorsun diye sordum, "Tabii ki," dedi ve bunun üzerine ben de, ara sıra bu tür hayaller kurduğumu kabul ettim. O sırada bunun hadi-hayatın-kusurları-konusunda-olgun-davranalım tadında bir konuşma, bir çıkarım, olgun bir analiz olduğunu düşünüyordum; şimdiyse, aslında Ian ve ondan söz ettiğimizi ve kendini aklamak için beni kullandığını anlıyorum. Bu sinsi bir avukat hilesiydi ve ben tuzağa düştüm; çünkü Laura benden çok daha zekidir.

Hamile olduğunu bilmiyordum, tabii ki bilmiyordum. Bana söylememişti, çünkü başka biriyle görüştüğümü biliyordu (Başka biriyle görüştüğümü biliyordu, çünkü ona söylemiştim. Yetişkin olduğumuzu sanıyorduk, ama birlikte yaşarken birimizin ya da ötekinin yaramazlık yapabileceğini ve işlediği ağır suçu itiraf edebileceğini düşünmekle akıl almazcasına bön, hatta çocukça davranmıştık). Ben keşfedene dek yüzyıllar geçti: İyi bir dönemden geçiyorduk ve çocuk sahibi olmakla ilgili bir şaka yaptım, gözyaşlarına boğuldu. Bunun üzerine, niçin ağladığını anlattırdım ve anlattı; sonra, bana olan güvensizliğini ve beni ne kadar küçümsediğini yüzüme vurana dek,

yüksek sesle, kısa süren, aptal bir dürüstlük nöbetine girdim –bilindik laflar işte: benim de çocuğum, senin ne hakkın var, vesaire vesaire.

"O zamanlar, uzun vadede pek sağlam pabuç gibi görünmüyordun," dedi. "Üstelik, sana deli divane de olmuyordum. Senden bir bebeğim olsun istemedim. Geleceğe doğru uzanan uzun bir ziyaret hakları ilişkisini düşünmek bile istemedim. Ve bekâr anne olmak da istemiyordum. Bu kararı almak zor olmadı. Sana danışmanın bir anlamı yoktu."

Bunların hepsi haklı noktalardı. Aslına bakarsanız, o zamanlar ben de kendimden hamile kalsaydım, kesinlikle aynı nedenlerden ötürü kürtaj olurdum. Aklıma söyleyecek hiçbir şey gelmedi.

Aynı akşam ilerleyen saatlerde, elimdeki yeni bilgileri kullanarak tüm hamilelik olayını baştan düşündükten sonra, ilişkimize niçin bu kadar asıldığını sordum ona.

Uzun süre düşündü.

"Çünkü daha önce hiçbir şeye asılmamıştım ve çıkmaya başladığımızda, en azından bu badireden sağ çıkma sözü vermiştim kendime, sırf ne olduğunu görmek için. Tuttum da. Üstelik sen, Rosie adlı o geri zekalı kadın yüzünden öylesine umutsuzca üzgündün ki..." –Rosie, dört vuruş, eş zamanlı orgazm, baş belası kız, Laura hamileyken görüştüğüm kız– "...epey uzunca bir süre bana karşı çok iyiydin ve bu, tam da benim ihtiyacım olan şeydi. Uzun bir mazimiz var Rob, bu sırf uzun bir zamandır birlikte olduğumuz için olsa bile. Gerçekten zorunda kalmadığım sürece, her şeyi yıkıp yeniden başlamak istemiyordum. İşte böyle."

Peki ben niye bu kadar asılmıştım? Bu kadar asil ve olgun nedenlerden ötürü değil. (Paramparça bir ilişkiye onu düzeltebileceğiniz umuduyla asılmaktan daha olgun bir şey var mıdır? Ben bunu hayatımda bir kez olsun yapmadım). Asılmıştım, çünkü Rosie meselesi biter bitmez kendimi tekrar Laura'dan hoşlanır halde buldum; sanki Rosie'ye, Laura'ya biraz

çeşni katmak için ihtiyaç duymuştum. Ve bunu başardığımı düşündüm (o esnada, Laura'nın Stoacılık deneyimlerine girişti-ğinden haberim yoktu). Laura'nın bana karşı ilgisini yitirmekte olduğunu görebiliyordum, bu yüzden ilgiyi geri kazanmak için deliler gibi uğraştım ve geri kazandığımda ona olan ilgimi yine yitirdim. Farkına vardım ki, bu tür şeyler bana çok oluyor. Bu durumu nasıl çözeceğimi bilmiyorum. Bizi bugünkü noktaya getiren de az çok bu durum. Bu acıklı hikaye böyle yontulmadan, odun gibi anlatıldığında, en dar görüşlü dangalak bile, terk edilmiş, yaralı âşıkların en körü ve en zavallısı bile, her biri bir diğerine *müstahak* olan kürtaj olayı ve Rosie Ian ile ilişkisi ve para meselesi arasında bir neden sonuç ilişkisi olduğunu anlayabilir.

Dick ve Barry bir tek atmak için onlarla bara gitmek isteyip istemediğimizi soruyorlar, ama hep beraber bir masada oturup, Albert King'i Albert Collins'le karıştıran bir müşteriye güldüğümüzü düşlemek zor ("Çizik var mı diye plağı inceleyip de Stax etiketini görünce bile çakozlamadı" dedi Barry, insanoğlunun cahilliğinin önceden tahmin edilemeyen derinlikleri karşısında kafasını sallayarak). Teklifi kibarca geri çeviriyorum. Eve gideceğimizi varsayarak otobüs durağına doğru yürüyorum ama, Laura kolumu hızla çekerek dönüyor ve taksi aramaya başlıyor.

"Ben öderim. 29 şu anda pek eğlenceli olmaz, öyle değil mi?"

Doğru bir nokta. Yapmamız gereken konuşmayı biletçinin, köpeklerin, veletlerin ve kocaman John Lewis çantalı şişman insanların yanında yapmasak daha iyi olur.

Takside oldukça suskunuz. Seven Sisters Yolu'ndan Crouch End'e yolculuk sadece on dakika sürüyor, ama öylesine rahatsız, gergin ve mutsuz bir yolculuk ki bu o on dakikayı tüm hayatım boyunca hatırlayacağımı hissediyorum. Yağmur yağıyor ve floresan ışıklar yüzümüze desenler çiziyor; taksi

şoförü günümüzün nasıl geçtiğini soruyor, biz homurdanınca arkasındaki camı çarparak kapatıyor. Laura gözlerini camdan dışarı dikiyor, ben de geçen haftanın suratında bir değişiklik yaratıp yaratmadığını anlamak için ona kaçamak bir bakış fırlatıyorum. Saçını kestirmiş, her zamanki gibi, çok kısa, altmışların kısası, Mia Farrow gibi, yalnız bu tür kesim ona Mia'dan daha çok yakışıyor. Çünkü saçları öyle koyu renk ki neredeyse simsiyah, bir de kısayken, gözleri yüzünün hemen her yerini kaplıyormuş gibi görünüyor. Makyaj yapmamış; bunun benim lehime olduğuna inanıyorum. Tükenmiş, kopmuş ve süslenmek için fazlasıyla bedbaht olduğunu bana göstermenin kolay bir yolu bu. Burada hoş bir simetri var: Ona içinde Solomon Burke'ün şarkısı olan kasedi verdiğimde, yıllar önce, yüzünde bir ton makyaj vardı, normalde yaptığından çok daha fazla, bir hafta öncekinden çok daha fazla ve bunun da benim lehime olduğuna inanmıştım, ya da ummuştum. Öyleyse başta, olayların iyi, olumlu, heyecan verici olduğunu göstermek için tonlarca makyaj yapılıyor ve sonda, durumun umutsuzluğunu belirtmek için hiç yapılmıyor. Zekice, öyle değil mi?

(Ama daha sonra, tam benim sokağın köşesini dönerken ve ben pek yakında vuku bulacak konuşmanın acısı ve zorluğu yüzünden paniklemeye başlamışken tek başına bir kadın görüyorum, cumartesi-gecesi-güzeli, bir yerde birisiyle, arkadaşlarıyla ya da sevgilisiyle buluşmaya çıkmış bir kadın. Laura'yla yaşarken bir şeyi özlediğimi fark ediyorum... Neyi? Belki otobüste, metroda ya da takside yolculuk eden, benimle buluşmak için *yolunu değiştiren,* belki biraz süslenmiş, belki her zamankinden daha fazla makyaj yapmış, hatta belki birazcık huzursuz birini özlemişimdir; henüz gençken bunların herhangi birinden, otobüs yolculuğunun bile, benim yüzümden yapıldığını bilmek, kendimi acınası derecede minnettar hissetmeme yol açardı. Biriyle sürekli bir birliktelik yaşadığınızda bunu fark etmezsiniz: Laura beni görmek istediğinde, başını çevirmesi ya da banyodan yatak odasına yürümesi ye-

terdi ve bu yolculuk için asla süslenmezdi. Eve geldiğinde, benim dairemde yaşadığı için eve gelmiş olurdu, sevgili olduğumuz için değil; dışarı çıktığımızda, gideceğimiz yere göre bazen süslenir bazen süslenmezdi, ama gene bunun benimle bir ilgisi olmazdı. Her neyse, taksinin camından gördüğüm kadının bir an için beni etkilediğini ve avuttuğunu söylemeye çalışıyorum. Londra'nın bir ucundan diğer ucuna seyahat etme nedeni olamayacak kadar yaşlı değilimdir belki bir başka kişiyle çıkma şansım olursa ve onunla diyelim Islington'da bir buluşma ayarlarsam Stoke Newington'dan oraya kadar olan bütün bir yolu, beş-altı kilometre, tepmek zorunda kalırsa otuz beş yaşındaki biçare kalbimin en derinlerinden ona teşekkürlerimi ileteceğim).

Laura taksinin parasını ödüyor ve ben apartmanın kapısını açıyorum, otomatiği yakıyorum ve onu içeri sokuyorum. Sırf alışkanlıktan olsa gerek durup pencere pervazındaki postalara bakıyor, tabii o dakika başına bir dert almış oluyor: Zarfları karıştırırken Ian'ın televizyon aboneliği bildirisine rastlıyor ve duraksıyor, yalnızca bir saniyeliğine, ama bu aklımdaki son şüphe kırıntısını da silecek kadar uzun bir süre ve midem bulanıyor.

"İstersen alabilirsin" diyorum, ama yüzüne bakamıyorum ve o da bana bakmıyor. "Bunu geri gönderme derdinden kurtarmış olursun beni." Zarfı posta yığınına geri koyuyor, sonra da yığını pervaza dizilmiş evlere servis mönüleri ve taksi şirketi kartları arasına koyup merdivenleri çıkmaya başlıyor.

Eve girdiğimizde onu orada görmek tuhaf geliyor. Ama asıl tuhaf olan, alışkın olduğu şeyleri yapmaktan nasıl da kaçındığını görmek –kendini kontrol ettiğini görebiliyorsunuz. Paltosunu çıkarıyor; eskiden sandalyelerden birinin üzerine fırlatıverirdi, ama bu gece öyle yapmak istemiyor. Orada, palto elinde öylece duruyor ve ben paltoyu elinden alıp sandalyelerden birine fırlatıyorum. Ya su ısıtıcısını çalıştırmak ya da kendisine bir kadeh şarap koymak için mutfağa seğirtiyor, bu neden-

le ben de, kibarca çay isteyip istemediğini soruyorum, o da bana, kibarca, daha sert bir şey bulunup bulunmadığını soruyor ve buzdolabında yarım şişe şarap olduğunu söylediğimde, evi terk ettiğinde bir tam şişe olduğunu ve onu kendisinin aldığını söylememeyi başarıyor. Her neyse, şarap artık onun değil ya da aynı şişe değil, falan feşmekan. Oturduğundaysa televizyona yakın olan koltuğu –onun koltuğu- değil, müzik setine yakın olan koltuğu –benim koltuğum- tercih ediyor.

"Hallettin mi yoksa?" Başıyla albüm raflarını işaret ediyor.

"Neyi?" Neyi olduğunu biliyorum tabii ki.

"Muazzam Yeniden Düzenleme." Büyük harfleri duyabiliyorum.

"Ah, evet. Geçen gece." Ona bu işi gittiğinin akşamı yaptığımı söylemek istemiyorum, ama o gene de o gıcık verici, küçük bir gel-de-inandır gülücüklerinden birini fırlatıyor.

"Ne var?" diyorum. "Ne demek şimdi bu?"

"Hiç. Bilirsin işte. Fazla uzun sürmemiş."

"Konuşmamız gereken, benim plak koleksiyonumdan daha önemli konular olduğunu düşünmüyor musun?"

"Evet, düşünüyorum Rob. Bunu hep düşündüm."

Bu noktada ahlaki açıdan sağlam zemine sahip olan ben olmalıydım (ne de olsa komşularla yatan o), ama karargahtan bile dışarı çıkamıyorum.

"Bir haftadır nerede kalıyorsun?"

"Bunu bildiğini sanıyorum," diyor sessizce.

"Bunu öğrenmek için hafiyelik yapmak zorunda kaldım ama, öyle değil mi?"

Yine midem bulanıyor, gerçekten bulanıyor. Bunun yüzüme nasıl yansıdığını bilmiyorum, ama Laura aniden kontrolünü bir parça kaybediyor. Yorgun ve üzgün görünüyor ve ağlamamak için gözlerini dimdik ileriye dikiyor.

"Üzgünüm. Bazı kötü kararlar verdim. Sana karşı çok adil davranmadım. Bu akşam dükkâna bu yüzden geldim, çünkü cesur olma zamanının geldiğini düşündüm."

"Şu anda korkuyor musun?"

"Tabii ki. Kendimi berbat hissediyorum. Bu gerçekten çok zor, biliyorsun."

"İyi."

Sessizlik. Ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Sormak istediğim bir sürü şey var, ama hepsi de aslında cevabını istemediğim sorular: Ian'la görüşmeye ne zaman başladın ve nedeni, bilirsin işte, tavandan gelen gürültü olayı mı ve daha mı iyi (Ne? diye sorardı; Her şey, diye yanıtlardım) ve sahiden kesinlikle bitti mi, yoksa bir tür evreden mi geçiyoruz ve –işte bu ne kadar zavallı hale düştüğümün resmidir- beni biraz olsun özledin mi, beni seviyor musun, onu seviyor musun, onunla bir gelecek düşünüyor musun, ondan çocukların olsun istiyor musun, daha mı iyi, *daha mı iyi*, DAHA MI İYİ?

"İşim yüzünden mi?"

Bu da nereden çıktı? Elbette siktiriboktan işim yüzünden değil. Bunu niye sordum ki?

"Ah, Rob, tabii ki değil."

İşte bunun için sordum. Çünkü kendime acıyordum ve bir çeşit ucuz avuntu istiyordum. Müşfik bir hafife alışla söylenmiş "Tabii ki değil"i duymak istiyordum, oysa ki ona Büyük Soru'yu sormuş olsaydım utanç yüklü bir inkâr, utanç yüklü bir sessizlik ya da utanç yüklü bir itiraf edinebilirdim, ama bunlardan hiçbirini istemiyordum.

"Öyle mi düşünüyorsun? Seni, benim için yeterince kodaman olmadığın için mi terk ettiğimi? Bana biraz olsun güven lütfen." Ama bunu yine kibarca söylüyor, uzun zaman öncesinden tanıdığım bir ses tonuyla.

"Bilmiyorum. Düşündüklerimden biri de buydu."

"Diğerleri neydi?"

"Bilinen şeyler işte."

"Nedir bu bilinen şeyler?"

"Bilmiyorum."

"Demek *o kadar* bilinmiyorlarmış."

"Hayır."

Gene sessizlik.

"Ian'la iyi gidiyor mu?"

"Of, hadi ama Rob. Çocuklaşma."

"Niçin çocukça olsun ki? Adamla birlikte yaşıyorsun. Nasıl gittiğini bilmek istedim, hepsi bu."

"Onunla birlikte yaşamıyorum. Ne yaptığımı anlayana kadar, birkaç günlüğüne onunla kaldım. Bak, bunun başka biriyle ilgisi yok. Anlıyorsun bunu, öyle değil mi?"

Bunu hep söylerler. Hep ama hep başkasıyla ilgisi olmadığını söylerler. İstediğiniz kadara bahse girerim ki, Celia Johnson *Brief Encounter*'ın sonunda Trevor Howard'a gitseydi, kocasına bunun başkasıyla ilgisi olmadığını söylerdi. Romantik travmanın ilk kuralı budur. Ben inanmadığımı göstermek için burnumdan iğrenç, uygunsuz ve komik bir homurtu salıyorum ve Laura gülmemek için kendini tutuyor, ama savunması hazır.

"Evden ayrıldım çünkü pek iyi geçinemiyorduk, hatta pek konuşmuyorduk bile ve ben kendimi düzene sokmak istediğim bir yaştayım, ama bunun seninle olacağını hayal bile edemedim, çünkü sen kendini düzene sokamayacak gibi görünüyorsun. Ben de bir şekilde başkasıyla ilgileniyordum ve sonra bu olması gerekenden daha ileri gitti, dolayısıyla, ayrılmak için iyi bir zaman gibi geldi bana. Ama uzun vadede Ian ile ne olacağını hiç bilmiyorum. Muhtemelen hiçbir şey olmayacak. Belki sen biraz büyürsün ve işleri yoluna koyarız. Belki ikinizi de bir daha asla görmem. Bilmiyorum. Tüm bildiğim şu anda burada yaşamamam gerektiği."

Daha çok sessizlik. İnsanlar, –hadi kabul edelim, kadınlar– neden böyle? Açık ve net bir tablo yerine tüm bu karmaşayla, kuşkuyla ve gri, bulanık hatlarla düşünmek insana hiçbir şey kazandırmaz. Eskisine son vermek için yeni birisiyle tanışmanız gerektiğine katılıyorum –bir şeyi, sırf pek iyi yürümemesinden ötürü bitirmek için inanılmaz derecede cesur ve olgun

olmanız gerekir. Ama bu gönülsüzce, Laura'nın şu anda yapmakta olduğu gibi, yapılacak bir şey değildir. Ben eşzamanlı orgazm kadını Rosie ile görüşmeye başladığımda böyle değildim; kanımca Rosie önemli bir adaydı, beni bir ilişkiden diğerine hiç acı duymadan geçirecek kadındı ve işlerin bu şekilde yürümemesi, onun bir arıza olması şanssızlıktan başka bir şey değildi. En azından benim kafamda net bir savaş planı vardı ve bu gıcık ah-Rob-zamana-ihtiyacım-var muhabbetinden de eser yoktu.

"Bitirmek konusundaki kararın kesin değil yani? Yeniden beraber olma ihtimalimiz var mı hâlâ?"

"Bilmiyorum."

"Eh, bilmiyorsan, bu bir ihtimal olduğu anlamına geliyordur."

"Bir ihtimal var mı bilmiyorum."

Tanrım.

"Ben de bunu söylüyorum. Bir ihtimal var mı yok mu bilmiyorsan bir ihtimal vardır, öyle değil mi? Birisi hastanedeyse ve ağır hastaysa ve doktor 'Yaşama ihtimali var mı yok mu bilmiyorum,' derse bu, hastanın kesinlikle öleceği anlamına gelmez, öyle değil mi? Yaşayabileceği anlamına gelir. Çok küçük bir olasılık bile olsa. Bunun gibi işte."

"Sanırım öyle."

"Öyleyse yeniden birlikte olma ihtimalimiz var."

"Of, Rob, kes şunu."

"Nerede durduğumu bilmek istiyorum sadece. Ne kadar şansım olduğunu."

"Ne kadar şansın olduğu konusunda en ufak bir fikrim yok. Sana kafamın karışık olduğunu, uzun zamandır mutlu olmadığımı, kendimizi korkunç bir karmaşanın içine attığımızı ve başka biriyle görüştümü söylüyorum. Bunlar önemli şeyler."

"Öyle tabii. Ama bana şöyle kabaca bir şey söyleyebilseydin iyi olurdu."

"Tamam, tamam. Yeniden birlikte olma ihtimalimiz yüzde 9. Bu durumu netleştiriyor mu?" O kadar bezmiş ki, patlamaya o kadar yakın ki gözleri sımsıkı kapalı ve öfkeli, zehirli bir fısıltıyla konuşuyor

"İşte şimdi aptalca davranıyorsun."

İçimde bir yerlerde, aptalca davrananın o olmadığını biliyorum. Bir yerde, Laura'nın yanıtı bilmediğini, her şeyin havada olduğunu anlıyorum. Ama bunun bana bir yararı yok. Reddedilmeye dair en kötü şey nedir biliyor musunuz? Kontrolün elinizde olmayışı. Biri tarafından terk edilmenin zamanını ve şeklini kontrol edebilseydim bu kadar kötü gelmezdi. Ama o zaman da bu bir reddedilme olmazdı, öyle değil mi? Karşılıklı rızayla gerçekleşen bir şey olurdu. Müzikal farklılıklar olurdu sebep. Solo kariyer peşinde koşmak için ayrılıyor olurdum. Küçük bir olasılığı zorlamanın ve bu derece zorlamanın ne kadar inanılmaz ve zavallı biçimde çocukça olduğunun farkındayım, ama kontrolü ondan bir şekilde alabilmek için yapabileceğim tek şey bu.

Laura'yı dükkânın önünde gördüğümde onu yeniden istediğimi kesinlikle biliyordum, bundan en ufak bir şüphem yoktu. Ama bunun nedeni, büyük olasılıkla Laura reddeden taraf olduğu içindir. Eğer bir barışma şansımız olduğunu ona itiraf ettirebilirsem bu benim için işleri kolaylaştıracaktır. Kendimi kırılmış, güçsüz ve bedbaht hissederek yaşamak zorunda kalmazsam onsuz da idare edebilirim. Bir başka deyişle, mutsuzum çünkü beni istemiyor; eğer beni biraz olsun istediğine ikna edebilirsem kendimi, yeniden iyi olacağım, çünkü o zaman ben onu istemeyeceğim ve başka birini aramaya devam edebileceğim.

Laura birkaç aydır yakından tanıdığım bir ifade takınıyor; hem sonsuz sabır, hem de umutsuz bir öfke çağrıştıran bir bakış bu. Bu bakışı sırf benim için icat ettiğini bilmek kötü. Daha önce buna hiç ihtiyaç duymamıştı. İç çekiyor ve başını eline

dayayış ve gözlerini duvara dikiyor.

"Tamam, işleri düzeltebiliriz. Bunun gerçekleşme olasılığı var. Yüksek bir olasılık değilse de, gene de bir olasılık."

"Harika."

"Hayır, Rob, hiç de harika değil. Hiçbir şey harika değil. Her şey boktan."

"Ama öyle olmayacak, göreceksin."

Kafasını sallıyor, besbelli ki kuşkuyla dolu. "Şu an bunun için çok yorgunum. Çok şey istediğimi biliyorum ama, ben eşyaları toplarken bara gidip ötekilerle bir kadeh atar mısın? Toplanırken düşünebilmeye ihtiyacım var ve sen buradayken düşünemem."

"Sorun değil. Bir soru sormama izin verirsen eğer."

"Tamam. Bir soru."

"Aptalca ama."

"Olsun."

"Hoşuna gitmeyecek."

"Hadi... hadi sor artık."

"Daha mı iyi?"

"Ne daha mı iyi? Ne neden daha mı iyi?"

"Şey. Seks işte. Seks onunla daha mı iyi?"

"Yüce Tanrım. Rob, gerçekten dert ettiğin şey bu mu?"

"Elbette bu."

"Bunun bir fark yaratacağını mı düşünüyorsun gerçekten?"

"Bilmiyorum." Gerçekten bilmiyorum.

"Eh, yanıt şu ki ben de bilmiyorum. Henüz yapmadık."

İşte bu!

"Hiç mi?"

"Hayır. Ben istemedim."

"Ama daha önce de, hani üst katta yaşarken de mi?"

"Ah, saçmalama! Hayır. O zaman seninle yaşıyordum, unuttun mu?"

Biraz utanıyorum ve hiçbir şey söylemiyorum.

"Birlikte uyuduk ama sevişmedik. Henüz. Ama sana tek bir şey söyleyeceğim. Onunla birlikte uyumak daha iyi."

Evet! Evet! Bu muhteşem bir haber! Bay Altmış Dakika henüz tıklamaya başlamamış bile! Onu yanağından öpüyorum, Dick ve Barry ile buluşmak üzere bara gidiyorum. Kendimi tam olarak Yeni Bir Adam gibi değilse de yeni bir adam gibi hissediyorum. Aslında o kadar iyi hissediyorum ki gidip dosdoğru Marie ile yatıyorum.

On

GERÇEK: Bu ülkede üç milyonun üzerinde erkek, on ya da daha *fazla kadınla yatmıştır.* Peki hepsi Richard Gere'e mi benziyor? Hepsi Karun kadar zengin, Clark Gable kadar çekici, Errol Flynn kadar budalaca sadık, Clive James kadar kıvrak zekalı mı? Hayır. Bunun saydıklarımla hiçbir ilgisi yok. Bu üç milyon erkeğin yaklaşık yarım düzinesi *bu* niteliklerden birine ya da birkaçına sahip olabilir, ama geriye hâlâ... üç milyon kalır, yarım düzine eksik ya da fazla. Ve onlar öylesine adamlar işte. *Biz* öylesine adamlarız çünkü ben, düşünün ben bile, bu üç milyonluk seçkin kulübün bir üyesiyim. Evli değilseniz ve otuzlarınızın ortasındaysanız on yüksek bir sayı değildir. Şöyle bir düşünecek olursanız yirmi yıllık bir cinsel faaliyet süresince on, aslında oldukça zavallı bir sayıdır: Her iki yıla bir eş düşer ve eğer o eşlerden biri tek gecelik bir maceraysa ve bu macera iki yıllık bir kuraklık döneminin ortasına rastgelmişse tam olarak *başınız belada* diyemesek de, civardaki Bir Numaralı Aşk Makinesi olduğunuz da söylenemez. On yüksek bir sayı değil, otuzlarındaki bir bekâr için değil. Böyle bakarsanız yirmi de yüksek bir sayı değil. Otuzun üzerinde herhangi bir sayı, kanımca, sizi onunla bununla düşüp kalkma konusunda Oprah'nın programına çıkarabilir.

Marie benim on yedinci âşığım. "Bunu nasıl beceriyor?" di-

ye soruyorsunuzdur kendinize. "Berbat kazaklar giyiyor, eski kız arkadaşının başına bela oluyor, somurtkan, meteliksiz, müziksever Moron İkizlerle takılıyor, ama gene de, Susan Dey'e benzeyen Amerikalı bir şarkıcıyla yatağa girmeyi başarıyor. Neler oluyor?"

Öncelikle, heyecana kapılmayalım. Evet, o bir şarkıcı ve kasetleri var, ama Blackpool kökenli Hit Records ile çalışıyor –plak şirketinin ismi hayli ironik- ve şirketle imzaladığı sözleşme, Londra'nın saygın Sir Harry Lauder gece kulübündeki şovunuz sırasında kendi kasetlerinizi sattığınız türden bir sözleşme. Eğer Susan Dey'i tanıyorsam, ki yirmi yıldan fazla süren bir ilişkinin ardından tanıdığımı sanıyorum, *LA Kanunları*'ndaki Susan Dey'e benzemenin, diyelim ki *Rüzgar Gibi Geçti*'deki Vivien Leigh'e benzemekle aynı olmadığını ilk itiraf eden o olacaktır sanıyorum.

Ama evet, hal böyleyken bile, Marie ile geçirdiğim gece benim en büyük cinsel zaferim, benim *bonkus mirabilis*'im. Bunun nasıl gerçekleştiğini biliyor musunuz? Çünkü ben soru soruyorum. İşte bu. Benim sırrım bu. Eğer birileri, on yedi kadınla ya da daha fazlasıyla –daha azı olmaz– nasıl birlikte olunabileceğini öğrenmek istese onlara şunu söylerdim: Soru sorun. Yüzde yüz işe yarar, çünkü anonim erkek öğretisine kulak verecek olursanız, uygulamanız gereken yöntem bu değildir. Etrafta hâlâ yeterli sayıda eski tarz, burnu büyük, dik kafalı egomanyak bulunuyor, böylece benim gibi biri tazelik verecek kadar farklı görünebiliyor; Marie gecenin ortasına doğru bana buna benzer bir şey bile söylüyor...

Marie ile T-Bone'un da, Dick ve Barry ile barda olacaklarını hiç mi hiç bilmiyordum; anlaşılan bizimkiler onlara, gerçek bir İngiliz usulü cumartesi gecesi –bar, köri, gece otobüsü vesaire– yaşatma sözü vermişler. Gene de onları gördüğüme seviniyorum, her ikisini de; Laura'ya karşı kazandığım zaferin ardından keyfim gerçekten yerinde ve Marie'nin beni şimdiye dek yalnızca sus pus ve somurtkan bir halde gördüğü düşü-

nülecek olursa neler olup bittiğini cidden merak etmiş olmalı. Etsin bakalım. Esrarengiz ve şaşırtıcı olma fırsatı pek sık geçmiyor elime.

Yuvarlak bir masanın çevresine oturmuş, büyük kupalarla bira içiyorlar. Marie bana yer açmak için kayıyor ve o anda bitiyorum, gidiyorum, uzaklara. Beni yoldan çıkaran, taksinin camından gördüğüm o cumartesi-gecesi-kadını, diye düşünüyorum. Marie'nin oturduğu yerde yana kayışını, miniminnacık ama anlamlı bir romantik düzenleme olarak algılıyorum: Hey, bunu benim için yapıyor! Acınası bir durumdayım biliyorum, ama bir anda Barry'nin ya da Dick'in –haydi yüzleşelim, Barry'nin-, ona benim nerede olduğumdan ve ne yaptığımdan bahsetmiş olabileceğinden endişe etmeye başlıyorum. Çünkü eğer Laura'yı, ayrılığımızı ve benim bu yüzden sinirlerimin bozulduğunu biliyorsa bana olan ilgisini yitirecektir ve ta başından beri bana hiçbir ilgi duymadığı için bu beni eksi-ilgi konumuna sokacaktır. İlgi konusunda kara listeye geçmiş olurum.

Barry ile Dick, T-Bone'a Guy Clark hakkında sorular soruyorlar; Marie onları dinliyor, ama sonra bana dönüp, sanki bir komplonun içindeymişiz gibi her şeyin yolunda gidip gitmediğini soruyor. Boşboğaz Barry, piçoğlanı.

Omzumu silkiyorum.

"Birkaç eşyasını almak istedi yalnızca. Önemli bir şey değil."

"Tanrım, o andan nefret ederim. O eşyalarını toplama anından. Buraya gelmeden hemen önce ben de geçtim o yoldan. O çaldığım şarkıyı biliyor musun? "Patsy Cline Times Two"yu? Eski sevgilimle plak koleksiyonumuzu ayırıp bölüşmemiz üzerine yazılmıştı."

"Muhteşem bir şarkı."

"Teşekkür ederim."

"Buraya gelmeden hemen önce mi yazdın?"

"Buraya gelirken yolda yazdım. Sözlerini yani. Melodisi bir

süredir aklımdaydı, ama sözleri bulana kadar onunla ne yapacağımı bilmiyordum."

Yavaş yavaş aymaya başlıyorum: T-Bone dikkati başka bir yöne çekmek için kullanılıyor yalnızca.

"Londra'ya bu yüzden mi geldin? Bilirsin işte, plak koleksiyonunu bölüşmek yüzünden falan mı?"

"Evet." Omzunu silkiyor, ardından düşünmeye dalıyor, ardından bir kahkaha atıyor, çünkü "evet" sözcüğü bütün hikayeyi anlattı ve söylenecek başka bir şey yok, ama yine de deniyor.

"Evet. Kalbimi kırdı ve bir anda, artık Austin'de olmak istemedim; bu yüzden T-Bone'u aradım ve o da bana birkaç konser ve bir daire ayarladı ve işte buradayım."

"T-Bone'la aynı yerde mi kalıyorsun?"

Yine bir kahkaha atıyor, hafif genizden büyük bir kahkaha, dosdoğru birasının içine. "*Asla*! T-Bone benimle aynı evi paylaşmak istemez. Tarzını bozarım. Ve yatak odalarımızı ayıran duvarın diğer tarafında olup biteni duymak da istemem. Bunun için fazla yalnızım."

O yalnız. Ben de yalnızım. Yaşadığı cinsel hüsranı az önce itiraf etmiş –ya da etmemiş– çekici, yalnız bir kadınla konuşan yalnız bir erkeğim. Aman Tanrım.

Bir süre önce, Dick, Barry ve ben asıl önemli olanın neye *benzediğiniz* değil, neyi beğendiğiniz olduğu konusunda görüş birliğine vardığımızda, Barry gelecekteki eşler için bir anket hazırlama fikrini ortaya attı: tüm müzik/film/televizyon/kitap konularını kapsayan iki-üç sayfalık çoktan seçmeli bir belge olacaktı bu. Bu belge a) gereksiz muhabbetlerin önünü kesme, b) bir erkeğin, sonradan, şimdiye dek çıkmış olan tüm Julio Iglesias albümlerine sahip olduğu ortaya çıkacak biriyle yatağa atlamasını önleme amacı güdüyordu. O zamanlar bu fikir bizi eğlendiriyordu; Barry'nin, Barrylik yaparak bir adım daha öteye gitmesine rağmen; Barry bu anketi hazırladı ve ilgilendiği zavallı bir kadına sundu, kadın da onu anketle döv-

dü. Ama bu düşüncede yatan önemli ve temel bir gerçek vardı; bu gerçek, bu gibi şeylerin önemli olduğu ve plak koleksiyonlarınız şiddetle çatışıyorsa yahut en sevdiğiniz filmler bir partide karşılaşsalar bile birbirleriyle konuşmayacaklarsa bu ilişkinin geleceği varmış gibi davranmanın faydasız olduğuydu.

Marie'ye bir anket verseydim, beni onunla dövmezdi. Bu testin geçerliliğini anlardı. Her şeyin karşılıklı anlaşıldığı, birbirinin üzerine oturduğu, uyduğu, kilitlendiği, duraklamalarımızın, noktalama işaretlerimizin bile aynı görüşü paylaşarak onayladığı bir sohbet gerçekleştirdik. Nanci Griffith ve Kurt Vonnegut, the Cowboy Junkies ve hip-hop, *Bir Köpek Olarak Hayatım* ve *Wanda Adında Bir Balık,* Pee-Wee Herman ve *Wayne'in Dünyası,* spor ve Meksika yemeği (evet, evet, evet, hayır, evet, hayır, hayır, evet, hayır, evet)... Fare Kapanı adlı çocuk oyununu hatırlarsınız, değil mi? Kurmak zorunda kaldığınız, gümüş topların oluklardan aşağı indiği, minik adamların merdivenlerden yukarı çıktığı, her şeyin başka bir şeyi harekete geçirmek için devrildiği ve sonunda kapanın farenin üzerine inip onu hapsettiği o gülünç Heath Robinson makinesini? Akşam buna benzer nefes kesici bir fıkra gibi devam ediyor; olacakları tahmin eder gibi olursunuz ama, sonradan bakıldığında olacaklar gün gibi ortada görünse de, o anda oraya varabileceğine asla inanamazsınız.

İyi vakit geçirdiğimizi hissettiğimde ona uzaklaşma şansı veriyorum: Bir sessizlik olduğunda, T-Bone'un Barry'ye Guy Clark'ın gerçek hayatta bir insan olarak nasıl olduğunu anlatışını dinliyorum, ama her seferinde Marie bizi kişisel bir sohbete kaydırıyor. Bardan çıkıp Hint lokantasına giderken isterse beni geride bırakabilsin diye adımlarımı ağırlaştırıp grubun gerisinde kalıyorum, ama o da benimle birlikte yavaşlıyor. Hint lokantasında oturmak istediği yeri seçebilsin diye en önce ben oturuyorum ve o benim yanımdaki yeri seçiyor. Hamle olarak yorumlanabilecek şeyi ancak gecenin sonunda yapı-

yorum: Marie'ye aynı taksiye binmemizin daha mantıklı olduğunu söylüyorum. Bu az çok doğru, çünkü T-Bone Camden'da kalıyor, Dick ve Barry de East End'de oturuyor; bu nedenle tüm bir şehir haritasını kendi emellerim doğrultusunda yeniden çizmiş sayılmam. Geceyi onun evinde geçirmemin mantıklı olduğunu söylemiş de değilim, artık yalnız kalmak istiyorsa tüm yapması gereken taksiden çıkmak, elime bir beşlik sıkıştırmaya uğraşmak ve bana el sallamak. Ama evinin oraya vardığımızda, gümrüksüz içkilerini talan etmeyi isteyip istemediğimi soruyor ve ben de istediğimi fark ediyorum. İşte böyle.

İşte böyle. Evi benim evime çok benziyor, üç katlı bir Kuzey Londra evinin birinci katında kutu gibi bir daire. Aslında, benim evime o kadar çok benziyor ki canım sıkılıyor. Benim yaşam tarzımı yakalamak bu kadar kolay mı gerçekten? Bir arkadaşa telefon çakmakla oluyor mu yani? Bu kadar yüzeyde duran kökleri salmak bile benim en az on yılımı aldı. Gerçi akustik tümüyle hatalı; hiç kitap yok, duvarlar dolusu plak yok ve pek az eşya var, sadece bir kanepe ve bir koltuk. Müzik seti yok, sadece ufak bir kasetçalar ve bir kısmını bizden aldığı kasetler var. Ve duvara dehşet verici bir şekilde yaslanmış iki gitar var.

Marie mutfağa gidiyor; aslında mutfak, salonun ortasında ama yine de ayrı bir mekân, çünkü halı bitiyor ve muşamba başlıyor, biraz buzla iki bardak alıyor (buz isteyip istemediğimi sormuyor, ama bütün gece boyunca vurduğu ilk yanlış nota, dolayısıyla şikayet edeceğimi sanmıyorum) ve kanepede yanıma oturuyor. Ona Austin'le, oradaki kulüplerle ve insanlarla ilgili sorular soruyorum; ayrıca eski sevgilisi hakkında yüzlerce soru soruyorum ve onun hakkında *iyi* şeyler söylüyor. Nasıl birlikte yaşamaya başladıklarını ve her şeyin nasıl mahvolduğunu bilgelikle, dürüstlükle ve kendini alaya alan keskin bir mizahla anlatıyor ve ben şarkılarının neden bu kadar iyi olduğunu anlayabiliyorum. Ben Laura hakkında iyi

şeyler söylemiyorum ya da en azından, aynı derinlikle konuşmuyorum. Ben, her şeyi gerçekte olduğundan biraz daha ayrıntılı gösterebilmek için sivri laflar ediyor, olayları süslüyor, satır aralarını genişletiyor ve büyük harflerle konuşuyorum; böylece Ian hakkında (yukarıdan gelen sesler hakkında değilse de) ve Laura'nın işi hakkında birkaç bir şey duymuş oluyor, ama kürtajlar, para ya da baş belası eşzamanlı orgazm hatunu hakkında hiçbir şey duymuyor. Bana bile içten davranıyormuşum gibi geliyor: Alçak sesle, yavaş yavaş, düşünceli bir edayla konuşuyorum; pişmanlığımı dile getiriyorum, Laura hakkında güzel şeyler söylüyorum ve yüzeyin hemen altında yatan derin bir melankoli okyanusunun ipuçlarını veriyorum. Ama hepsi palavra; cidden, efendi, duyarlı bir herifin karikatürü gibi görünüyorum. İşe yarıyor çünkü kendi gerçekliğimi yaratacak konumdayım ve çünkü –sanırım- Marie benden hoşlandığına çoktan karar vermiş durumda.

Bir sonraki bölümü nasıl kotaracağımı tamamen unuttum, bu bölümün gerçekleşeceğinden asla tam olarak emin olmasam da. Kolunuzu kanepenin üzerine uzatıp kızın omzuna düşmesini sağladığınız ya da bacağınızı onunkine bastırdığınız yeniyetmelik muhabbetini anımsıyorum; yirmilerimin ortasında denemeyi huy haline getirdiğim sözde sert yetişkin numarasını da anımsıyorum; birisinin gözlerinin içine bakıp geceyi benimle geçirmek isteyip istemediklerini sorardım. Ama bunların hiçbiri uygun görünmüyor artık. Daha iyisini bilecek yaşa geldiğinizde ne yaparsınız? Sonunda, -iddiaya girmiş olsaydınız kazanma olasılığınız oldukça düşüktü-, salonun ortasında, ayakta, sakarca çarpışıyoruz. Ben tuvalete gitmek için kalkıyorum, o bana tuvaletin yerini göstereceğini söylüyor, birbirimize tosluyoruz; onu sıkıca kavrıyorum, öpüşüyoruz ve cinsel nevroz dünyasına geri dönüyorum.

Kendimi böylesi bir durumda bulunca niçin ilk düşündüğüm şey başarısızlık oluyor? Niçin sadece tadına varamıyorum?

Eğer soru soruyorsanız, kaybolmuşsunuz demektir: Kendinin farkında olmak, bir erkeğin en büyük düşmanıdır. Ereksiyonumu onun da fark edip etmediğini ve ettiyse bu konuda ne düşündüğünü merak ediyorum; ama bırakın başka şeyleri, bu endişenin bile devamını getiremiyorum çünkü kafamda bir sürü endişe birikiyor ve bir sonraki aşama korkunç zor, anlaşılmaz biçimde ürkütücü, kesinlikle imkansız görünüyor.

Erkekler için ters gidebilecek şeylere bir bakın. Hiçbir-şey-olmuyor sorunu, çok-fazla-şey-çok-çabuk-oluyor sorunu, umut-verici-bir-başlangıcın-ardından-üzücü-bir-büzülme-sorunu, önemli-olan-büyüklüğü-değil-benim-durumum-hariç sorunu, karşıdakini-tatmin-etme sorunu... peki ya kadınların kaygılanacak neyi var? Bir avuç selülit mi? Kulübe hoş geldiniz. Performans-listesinde-kaçıncı-sırada-yer-alıyorum sorunu mu? Gene hoş geldiniz.

Erkek olduğuma memnunum sanırım, ama bazen, yirminci yüzyılın sonunda bir erkek olduğum için mutsuz oluyorum. Bazen babamın yerinde olmak istiyorum. Onun karşısındakini tatmin etmek gibi bir derdi olmadı asla, çünkü tatmin edilecek bir şeyler olduğunu bilmedi asla; annemin tüm zamanların en ateşli yüz adamı listesinde kaçıncı sırada yer aldığı konusunda endişelenmek zorunda kalmadı asla, çünkü listedeki ilk ve sonuncu kişiydi. Babanızla bu gibi şeyleri konuşabilmek muhteşem olmaz mıydı?

Bir gün denerim belki. "Baba, sen hiç kadın orgazmının klitoral mi yoksa (büyük ihtimalle uydurma olan) vajinal mi olduğunu merak ettin mi? Sen, aslında kadın orgazmının ne olduğunu biliyor musun? Peki ya G noktası? 'Yatakta iyi' lafı 1955'te ne anlama geliyordu, bir anlama geliyorduysa tabii? Oral seks Britanya'ya ne zaman geldi? Benim cinsel hayatıma gıpta ediyor musun, yoksa sana korkunç zor bir iş gibi mi geliyor? Ne kadar dayanabileceğin içine dert oldu mu hiç, yoksa o zamanlar böyle şeyler düşünmez miydin? Birisinin külodunun içine girmeye giden yolun ilk adımı olarak vejetaryen

yemek kitapları almak zorunda kalmadığına memnun değil misin? 'Düzgün bir tip olabilirsin, ama tuvaleti temizliyor musun?' muhabbetine asla girmediğine memnun değil misin? Modern erkeklerin hepsinin yüzleşmek zorunda kaldığı doğum kâbusundan uzak tutulduğun için mesut değil misin?" (Şayet sınıfı, cinsiyeti ve çekingenliği yüzünden dili bağlanmasaydı ne derdi acaba merak ediyorum. Büyük olasılıkla, "Sızlanmayı kes evlat. Benim zamanımda iyi düzüşme henüz *icat* bile edilmemişti ve kaç tuvalet temizlemek ya da kaç vejetaryen tarifi okumak zorunda kalırsan kal, bize izin verilenden daha fazla eğlendiğin kesin," gibi bir şey derdi. Üstelik haklı da olurdu).

Bu benim hiç almadığım türden bir cinsel eğitim –G noktasıyla falan uğraşan. Kimse neyin önemli olduğundan, ağırlığınızı koruyarak pantolonunuzu nasıl çıkaracağınızdan, sertleşemediğinizde karşınızdakine ne diyeceğinizden ya da "yatakta iyi" lafının bırakın 1955'i, 1975'te ya da 1985'te ne anlama geldiğinden söz etmedi bana. Şunu iyi anlayın: Kimse bana *meni*den söz etmedi, sadece spermden söz ettiler, ki arada hayati bir fark var. O zamanlar bildiğim kadarıyla, bu mikroskobik ayaksız kurbağa yavruları göz açıp kapayana dek aletinizin ucundan sıçrayıveriyordu, bu yüzdendir ki ilk olayımda... şey, neyse bu sizi ilgilendirmez. Ama erkek cinsel organlarına dair bu rezil kısmi anlayış bende ıstırap, sıkıntı ve utanç yarattı; ta ki bir öğleden sonra bir Wimpy restoranında bir okul arkadaşı, durduk yere, Wimpy kola bardağında bıraktığı salyasının "döle benzediği" yorumunu yapıncaya dek; o an için bilgiç bir edayla kıs kıs gülsem de tüm bir hafta sonu boyunca kafamı hummalı biçimde karıştıran esrarengiz bir gözlemdi bu. Bir bardak kolanın üzerinde yüzen yabancı maddeye bakıp da bu asgari bilgiden yaşamın mucizesini keşfetmek güç işti, ama yapmak zorunda kaldığım buydu ve yaptım da.

Her neyse. Ayakta durup öpüşüyoruz, sonra oturup öpüşüyoruz ve bir yanım endişelenmememi söylüyor, diğer ya-

nımsa benden memnun ve bu iki yanım bir bütün oluşturup o anki, oradaki haz ya da şehvete en ufak bir yer bırakmıyor; dolayısıyla ben de bu olaydan, gerçekliğinden değil de bedensel duyumundan, *hiç* zevk aldım mı, yoksa bu sadece yapmam gerektiğini hissettiğim bir şey mi diye merak etmeye başlıyorum ve kendime geldiğimde öpüşmeyi bırakıp sarıldığımızın ve gözlerimi kanepenin arkasına diktiğimin farkına varıyorum. Marie bana bakabilmek için itiyor beni ve ben de anlamsızca boşluğa baktığımı görmesin diye gözlerimi sımsıkı yumuyorum; bu beni anlık beladan kurtarsa da uzun vadede yanlış oluyor sanırım, çünkü hayatımın çoğunu bu anı bekleyerek geçirmişim gibi görünmeme yol açıyor ve bu ya onu ürkütüp katılaştıracak ya da olmayan bir şeyi var sanmasına yol açacak.

"İyi misin?" diyor.

Kafamı sallıyorum. "Sen?"

"Şimdilik iyiyim. Ama bunun gecenin sonu olduğunu düşünseydim, olmazdım."

On yedi yaşındayken, kadınların bana böyle şeyler söyleyeceğini umut ederek yatakta, uyanık bir halde öylece uzanırdım; şimdiyse bu sözler bende yalnızca panik yaratıyor.

"Eminim değildir."

"İyi. Öyleyse içecek bir şeyler hazırlayayım. Irish'e devam mı edersin, yoksa kahve mi istersin?"

Irish'e devam ediyorum; böylece, hiçbir şey olmazsa ya da her şey çok çabuk olursa, vesaire, bir bahanem olacak.

"Biliyor musun, benden nefret ettiğini düşünmüştüm," diyor. "Bu geceden önce bana bir kez olsun iki kelimeden uzun bir şey söylememiştin ve onlar da hakikaten ters laflardı."

"Bu yüzden mi benimle ilgilendin?"

"Eh, öyle gibi, galiba."

"Doğru yanıt bu değil."

"Hayır, ama... bir adam bana bir tuhaf davranıyorsa, ne olup bittiğini anlamak isterim, bilirsin işte."

"Peki şimdi anladın mı?"

"Hayır. Ya sen?"

Evet.

"Hayır."

Neşeyle gülüşüyoruz; belki de, gülmeyi sürdürürsem o anı erteleyebilirim. Beni şirin –daha önce hiç kimsenin bana ilişkin olarak kullanmadığı bir sözcük– ve içli bulduğunu söylüyor –bence bununla, çok konuşmadığımı ve sürekli canım sıkkınmış gibi göründüğümü kastediyor. Ben de onu güzel –bir biçimde öyle– ve yetenekli –kesinlikle öyle– bulduğumu söylüyorum. Bir süre bu minvalde konuşmaya devam ediyoruz, şansımızdan ötürü kendimizi, zevkli oluşumuzdan ötürü birbirimizi kutluyoruz; kendi deneyimlerime göre, öpüşme-sonrası, seks-öncesi konuşmalar hep bu yönde ilerler; bu muhabbetin tüm aptalca sözlerine minnettarım, çünkü bana zaman kazandırıyorlar.

Cinsel korkularım daha önce hiç bu kadar kötü yaşanmamıştı. *Elbette hep gerilirdim, ama devam edip etmeme konusunda* asla şüpheye düşmemiştim; şimdiyse, istersem yapabileceğimi bilmek bile bana yetiyor da artıyor bile, hile yapmanın, bir sonraki bölümün kıyısından dolanarak geçmenin bir yolu olsaydı –Marie'ye geceyi orada geçirdiğime dair yasal bir ifade imzalatabilseydim mesela-, kesinlikle yapardım. Bu işi gerçekten yapmanın heyecanı, yapabilecek bir *durumda* olmaktan doğan heyecandan daha fazla değil aslına bakılırsa; ama bunun böyle olabileceğini hayal etmek çok zor. Belki de seks benim için hep böyle olagelmiştir. Belki de seksin çıplak kısmından hiçbir zaman gerçekten zevk almamışımdır; zevkli olan yalnızca akşam yemeği, kahve ve inanmıyorum-o-*benim* de-en-çok-sevdiğim-Hitchcock-filmi kısmıdır; tabii öylesine bir sohbet değil de, sekse giriş mealinde olduğu sürece...

Kimi kandırıyorum? Sadece kendimi daha iyi hissetmeye çalışıyorum. Seksi severdim, her şeyini, çıplak kısımlarını da, giyinik kısımlarını da; güzel bir günde, hafif hafif rüzgâr eser-

ken, fazla içmediğimde ve fazla yorgun olmadığımda ve ilişkinin tam da doğru evresindeyken (bende ilk gece buhranlarını yaratacak kadar erken ya da yinemi-aynı-rutin havalarını çaldıracak kadar geç değilken) bu işte iyiydim. (Bununla tam olarak ne demeye çalışıyorum? Bilmiyorum. Şimdiye dek hiç şikayet almadım sanırım, ama kibar eşler şikayet etmez zaten, öyle değil mi?) Sorun şu ki, buna benzer bir şey yapmayalı *yıllar* oldu. Ya gülerse? Ya kazağım kafama takılırsa? Bu kazağın öyle bir sorunu var. Nasıl olduysa, bir tek yaka bölümü çekmiş –ya da kafam geri kalan yerlerimden daha hızlı şişmanlıyor. Ah, bu sabah bilseydim... her neyse.

"Gitmem gerek," diyorum. Ağzımdan böyle bir şey çıkacağını bilmiyordum, ama çıkanları duyduğumda müthiş mantıklı geliyor. Elbette! Ne muhteşem bir fikir! Eve git! İstemiyorsan sevişmek zorunda değilsin! Ne kadar *yetişkin* biri!

Marie bana bakıyor. "Demin, umarım gecenin sonu değildir dediğimde, bilirsin işte... kahvaltıyı falan kastediyordum. Bir viskiyi ve bir on dakika daha laflamayı değil. Gece kalabilsen memnun olurdum."

"Ah," diyorum hiç de inandırıcı olmayan bir şekilde. "Ah. Tamam."

"Tanrım, fazla nezaket göstermişim. Bir dahaki sefere, herifin birinden burada gece kalmasını isteyecek olursam bunu Amerikan tarzında yapacağım. Siz İngilizlerin, basitleştirme ve laf dolandırma konularında ve bütün o caz havalarında uzman olduğunuzu sanıyordum."

"Bunları yaparız, ama başka insanlar yaptığında anlamayız."

"Şimdi beni anlıyor musun? Odunca bir şey söylemek zorunda kalmadan sussam iyi olacak."

"Yo, anladım. Ben sadece, bilirsin işte, durumu netleştirmem gerektiğini düşündüm."

"Peki şimdi netleşti mi?"

"Evet."

"Kalıyor musun?"
"Evet."
"İyi."

Az önce yaptığımı yapmak zeka ister. Gitme şansım vardı ve onu havaya uçurdum; bu sırada da kendimi, incelikli bir biçimde kur yapamayan biri olarak göstermiş oldum. Gece kalmam için hoş, seksi bir laf ediyor ve ben bu lafın bana değmeden geçtiğine inandırıyorum onu, böylece kendimi, en başından itibaren yatmak istemeyeceği biri haline getiriyorum. Dahice.

Ama sorunlar mucizevi biçimde ortadan kalkıyor. Alışıldık Durex diyaloğunu gerçekleştiriyoruz, ona yanımda hiçbir şey getirmediğimi söylüyorum, getirsen şaşardım zaten diyor; neyse ki çantasında bir şeyler var. İkimiz de neden söz ettiğimizi ve niçin bundan söz ettiğimizi biliyoruz, ama konuyu daha ileriye götürmüyoruz (Gerek yok ki, öyle değil mi? Birinden tuvalet kâğıdı isterseniz onunla ne yapacağınızı anlatmanıza gerek yoktur). Sonra içkisini alıyor, beni elimden yakalıyor ve yatak odasına götürüyor.

Kötü haber: Banyo faslı başlıyor. Banyo fasıllarından, o "Yeşil diş fırçasını ve pembe havluyu kullanabilirsin" muhabbetinden nefret ederim. Beni yanlış anlamayın: Kişisel temizlik son derece önemlidir ve dişlerini temizlemeyenler son derece basiretsiz ve son derece salaktırlar ve çocuğumun yapmasına hayatta izin vermem... vesaire. Ama bilirsiniz işte, ara sıra bir istisna yaratamaz mıyız? Şu anda ikimizin de dizginleyemediğimiz bir tutku seli içerisinde olmamız lazım, öyleyse nasıl oluyor da o, Anne French ve havuçlu nemlendirici ve makyaj pamuğu ve diğer şeyler hakkında düşünmeye vakit bulabiliyor? Genel olarak, hayatının yarısı boyunca aksatmadığı bir alışkanlığı sizin şerefinize bozan kadınları tercih ederim; ayrıca banyo fasılları, her halükarda, bir erkeğin hem sinirlerine, hem de hevesine dokunur, ne demek istediğimi anlıyorsanız eğer. Marie'nin fasılcı olduğunu öğrendiğim için bilhassa ha-

yal kırıklığına uğruyorum, çünkü albüm sözleşmesini falan düşününce birazcık daha bohem bir tip olacağını düşünmüştüm; onunla sevişmenin, hem sözlük anlamıyla hem de mecazi anlamda biraz daha kirli olacağını düşünmüştüm. Yatak odasına girer girmez hemen ortadan yok oluyor ve ben orada, topuklarımı yere vurup, soyunsam mı soyunmasam mı diye kaygılanarak tek başıma kalıyorum.

Anlıyor musunuz? Soyunursam ve o daha sonra bana yeşil diş fırçası uzatırsa biterim: Bu, ya banyoya doğru uzun, anadan doğma bir yürüyüş, ki buna henüz hazır değilim, ya da tamamen giyinik gidip, ardından kazağınızın kafanıza takılması anlamına gelecektir (Yeşil diş fırçasını *geri çevirmek* malum nedenlerden ötürü bir seçenek bile olamıyor). onun için hava hoş tabii; isterse bunların hiçbirini yaşamayabilir. XL bir Sting tişörtü giyerek yanıma gelir ve ben odada değilken üzerinden çıkarıverir; Onun hiçbir derdi yok, bense gururu kırılmış bir kazazedeyim. Ama az sonra, hiç de fena olmayan çekici bir boxer (Laura'nın hediyesi) ve temiz sayılabilecek beyaz bir fanila giydiğimi anımsıyorum; demek ki, yatakta-iç-çamaşırı seçeneğini tercih edebilirim, makul denebilecek bir orta yol. Marie geri geldiğinde, elimden gelen en "cool" halimle, ciltli John Irving'ini karıştırırken buluyor beni.

Ardından banyoya gidiyor, dişlerimi temizliyor ve geri geliyorum; sonra sevişiyoruz, sonra biraz konuşuyoruz, sonra da ışığı kapatıyoruz, hepsi bu. Öbür şeylere, kim-kime-neyaptı kısmına girmeyeceğim. Charlie Rich'in "Behind Closed Doors"unu bilir misiniz? Benim en sevdiğim şarkılardan biridir.

Bazı şeyleri bilmeye hakkınız var, sanırım. Yüzümü kara çıkarmadığımı, başlıca sorunların hiçbirinin beni etkilemediğini, Marie'yi tam anlamıyla tatmin edemesem de iyi vakit geçirdiğini söylediğini ve benim de ona inandığımı bilmeye hakkınız var. Ayrıca, şunu da bilmeye hakkınız var: Ben de iyi vakit geçirdim ve süreç boyunca bir noktada, seksin nesini sev-

diğimi anımsadım; sekse dair sevdiğim şey, kendimi onun içinde bütünüyle yitirebilmem. Seks, aslına bakılırsa, yetişkinlik çağımda keşfettiğim en sürükleyici faaliyet. Çocukken hemen her şeyi böyle bulurdum –Meccano, *Ormanın Kitabı*, *Biggles*, *The Man From U.N.C.L.E.*, ABC Minors... Nerede olduğumu, saatin kaç olduğunu, kiminle olduğumu unutabilirdim. Seks bir yetişkin olarak buna benzer bulduğum tek şey, istisnai birkaç film hariç. Yeniyetmelikten çıktığınız anda kitaplar artık bu duyguyu sağlamaz olur ve işimde de asla bu hissi yaşamadım. O iğrenç sevişme-öncesi-kendinin-farkında-olma yok oluveriyor ve nerede olduğumu, saatin kaç olduğunu ...ve evet, kiminle olduğumu o an için unutuyorum. Seks nasıl yapılacağını bildiğim tek yetişkin şey; kendimi on yaşındaymışım gibi hissettirebilen tek şey olması tuhaf öyleyse.

Gün doğarken uyanıyorum ve içimdeki his geçen gecekinin, Laura ve Ray hakkındaki gerçeğin farkına vardığım gecekinin aynısı: istikrarsız herifin teki olduğum, ayaklarımın yere basmadığı ve tutunacak bir şey bulamazsam sürüklenip gideceğim duygusu. Marie'den çok hoşlanıyorum, komik ve zeki, sevimli ve yetenekli, ama kim o? Bunu felsefi anlamda sormuyorum. Demek istediğim onu ezelden beri tanımıyorum, öyleyse yatağında ne işim var? Benim için daha iyi, daha güvenli, daha dostane bir yer vardır mutlaka? Ama olmadığını biliyorum, şu anda yok ve bu beni korkudan kaskatı ediyor.

Kalkıyorum, çekici boxerımla fanilamı bulup salona gidiyor, sigara paketimi bulmak için ceketimin cebini karıştırıyorum ve karanlıkta sigara içerek oturuyorum. Az sonra Marie de kalkıyor ve yanıma oturuyor.

"Buraya oturmuş ne yaptığını mı sorguluyorsun?"

"Hayır. Ben yalnızca, şeyyy bilirsin..."

"Çünkü ben bunun için oturuyorum burada, bir yararı olacaksa..."

"Seni uyandırdığımı sandım."

"Daha uyumadım bile."

"O zaman benden çok daha uzun süredir sorgulamaktasın. Bir yere vardın mı?"

"Biraz. Gerçekten yalnız olduğumu, gelip beni alacak ilk erkekle yatağa atladığımı fark ettim. Ayrıca bu insanın kötü niyetli, sıkıcı ya da çılgın biri değil de, sen olduğun için şanslı olduğumu fark ettim."

"Kötü niyetli değilim, evet. Peki o dediklerinden biriyle yatmaz mıydın?"

"Bundan pek emin değilim. Kötü bir hafta geçirdim."

"Ne oldu?"

"Hiçbir şey olmadı. Kafamın içinde kötü bir hafta geçirdim, hepsi bu."

Yatmadan önce, en azından bu ikimizin de istediği bir şeymiş gibi davranıyorduk, yeni, heyecan verici bir ilişkinin sağlıklı ve güçlü başlangıcıymış gibi. Şimdi tüm numara bitmiş gibi görünüyor ve yan yana oturabileceğimiz başka birini tanımadığımız için burada bir arada oturuyor oluşumuz gerçeğiyle yüz yüze geliyoruz.

"Canın sıkılıyorsa, bunu dert etmem," diyor Marie. "Sorun değil. O 'cool' havalarını da yememiştim zaten, şey... adı neydi?"

"Laura."

"Laura, tamam. Ama insan aynı anda hem boku yemiş, hem de azmış olabilir. Bundan utanmamalısın. Ben utanmıyorum. Sırf ilişkilerimizi arapsaçına döndürdük diye kendimizi temel insan haklarından niye mahrum edelim ki?"

Bu konuşma beni, biraz önce yaptığımız her şeyden daha çok utandırıyor. Azgın. Bu sözcüğü gerçekten kullanıyorlar mı? Aman Tanrım. Tüm hayatım boyunca bir Amerikalıyla yatmak istedim, işte yattım ve şimdi insanların bunu niçin daha sık yapmadıklarını anlamaya başlıyorum. Amerikalılar dışındaki insanların yani; zira onlar muhtemelen hep Amerikalılarla yatıyorlar.

"Seks temel bir insan hakkı mı sence?"

"Elbette! Ayrıca o göt herifin seks hayatımı mahvetmesine izin vermeyeceğim."

Demincecik çizdiği bu acayip anatomik şemayı düşünmemeye çalışıyorum. Ayrıca, seks temel insan haklarından biri olsa bile sevişmek istediğin insanlardan ayrılıp durursan bu hak üzerinde ısrar etmenin biraz zor olduğunu belirtmemeye karar veriyorum.

"Hangi göt herif?"

Epey ünlü, hakkında bir şeyler duymuş olabileceğiniz Amerikalı bir şarkıcı-söz yazarının adı dökülüyor dudaklarından.

"Patsy Cline plaklarını bölüşmek zorunda kaldığın adam o mu?"

Kafasını sallıyor ve benim ağzımın suyu akmaya başlıyor.

"İnanılır şey değil!"

"Ne? .....'le yatmış biriyle yatmış olman mı?" (Burada o epey ünlü Amerikan şarkıcı-söz yazarının adını tekrarlıyor, ama ben bundan sonra ondan Steve diye söz edeceğim).

Doğru söylüyordu! Tam olarak buydu işte! Tam olarak buydu! Şeyle... Steve'le yatmış biriyle yatmıştım! (Bu cümle, adamın gerçek adı telaffuz edilmeksizin söylenince çok saçma duruyor. Mesela, Bob'la dans etmiş bir kızla dans etmiş bir adamla dans ettim gibi. Birinin, *çok* ünlü değil de, oldukça ünlü birinin adını düşünmeniz yeter –sözgelimi, Lyle Lovett diyelim, ama yasal nedenlerden ötürü, onun olmadığını belirtmem lazım- ana fikri kavrayacaksınız).

"Saçmalama Marie. O kadar angut değilim. Yalnızca, bilirsin işte, ...'yı (burada Steve'in en hit şarkısının, salya sümük ve iğrenç duygusal bir balad, adını söylüyorum) yazmış birinin 'adinin teki olduğu'nu duymak hayret verici bir şey." Şaşkınlığımı bu şekilde açıklamış olmaktan çok hoşnutum. Sadece beni bir beladan kurtarmakla kalmadı, keskin ve mânâlı da oldu.

"O şarkı eski sevgilisi hakkında, yani benden önceki. Onu geceler boyu bu şarkıyı söylerken dinlemek bana gerçekten iyi geliyordu, inan bana."

Bu harika. Bu tam düşlediğim gibi, albüm sözleşmesi olan biriyle çıkmak.

"Sonra ben 'Patsy Cline Times Two'yu yapdım ve şimdi o da olanlar hakkında bir şarkı yapmamla ilgili bir şarkı yapıyordur herhalde, diğer hatun da kendisiyle ilgili bir şarkı yapılmasıyla ilgili bir şarkı yapıyordur ve..."

"İşler böyle yürüyor. Bunu hepimiz yaparız."

"Hepiniz birbiriniz hakkında şarkı mı yaparsınız?"

"Hayır, ama..."

Marco ile Charlie'yi ve onların Sarah öyküsünü nasıl yazdıklarını –bir anlamda böyle, çünkü Marco ve Charlie olmasaydı Sarah olmayacaktı– ve Sarah ile eski sevgilisinin, hani şu BBC'de bir halt olmak isteyen herifin, benim öykümü nasıl yazdıklarını ve baş belası eşzamanlı orgazm hatunu Rosie ile benim Ian öyküsünü nasıl yazdığımızı anlatmak çok uzun sürerdi. Bizde bunları şarkılara dökme yaratıcılığı ya da yeteneği yoktu, hepsi bu. Biz bunları hayata döktük, ki bu çok daha karmaşık, daha fazla zaman alan bir şeydir ve geride ıslıkla çalınacak bir şey de bırakmaz.

Marie ayağa kalkıyor. "Berbat bir şey yapmak üzereyim, lütfen beni bağışla". Kasetçalara doğru ilerliyor, bir kaseti çıkarıyor, ortalığı altüst ederek yeni bir kaset bulup onu koyuyor ve birlikte karanlıkta oturup Marie LaSalle'in şarkılarını dinliyoruz. Nedenini ben de anlayabiliyorum sanırım; memleket hasreti çekseydim ve kendimi kaybolmuş hissedip ve ne yapmaya çalıştığımı bilemeseydim sanırım ben de aynısını yapardım. Böyle zamanlarda işine gömülmek harika bir şeydir. Peki benim ne yapmam lazım? Dükkânı açıp çevresinde bir tur mu atayım?

"Bu arsızlık değil de nedir?" diyor kısa bir süre sonra. "Mastürbasyon gibi bir şey sanki, zevk için kendimi dinle-

mek. Sen bu konuda ne hissediyorsun Rob? Sevişmemizin üzerinden üç saat geçti ve ben şimdiden mastürbasyon yapmaya başladım."

Keşke bunu söylemeseydi. Anın büyüsünü bozdu sanki.

Sonunda, yeniden uykuya dalıyoruz ve geç saatte uyanıyoruz ve ben Marie'nin, ideal bir şekilde düşleyebildiğinden daha berbat görünüyor ve hatta kokuyorum, bana sıcak ama mesafeli davranıyor; dün gecenin tekrar edilmeyeceği duygusuna kapılıyorum. Kahvaltı için dışarı çıkıyoruz, geceyi birlikte geçirmiş genç çiftlerle dolu bir yere gidiyoruz ve biz oraya ait değilmişiz gibi görünmesek de öyle olduğumuzu biliyorum. Bizim dışımızda herkes mutlu, mesut ve durmuş oturmuş görünüyor; gergin, yeni ve mutsuz değiller. Marie ve ben, daha fazla samimiyeti engellemek için büyük bir dikkatle gazetelerimizi okuyoruz. Yine de, kendimizi diğerlerinden tam anlamıyla ayırmamız daha sonra gerçekleşiyor: yanağa kondurulan yalapşap ve kederli bir öpücük ve Pazar gününün gerisi bana kalıyor, istesem de istemesem de.

Yanlış giden neydi? Hiçbir şey ve her şey. Hiçbir şey: Güzel bir akşam geçirdik, ikimizi de küçük düşürmeyen bir sevişme yaşadık, hatta benim ve belki de onun uzun yıllar boyunca anımsayacağımız bir şafak vakti sohbeti yaptık. Her şey: Eve gidip gitmeyeceğime karar veremediğim sırada yaşanan tüm o aptalca muhabbet ve bu sırada ona yarım akıllının biri olduğum izlenimini verişim; önce harika biçimde anlaşıp sonra birbirimize söyleyecek hiçbir şey bulamayışımız; ayrılma tarzımız; benim albüm kapaklarındaki notlarda görünmeye, Marie'yi tanımadan önce olduğumdan daha yakın olmayışım. Bu, bardağın yarı dolu ya da yarı boş olması meselesi değil; daha çok, yarı doluyu alıp boş bir bardağa aktarma meselesi. Gerçi o bardağın ne kadar dolu olduğunu görmek zorundaydım ve artık biliyorum.

On bir

Hayatım boyunca pazar günlerinden nefret ettim; buna, İngiliz etkenler (*Kilise İlahileri*, kapalı dükkânlar, yanına yaklaşmak istemeseniz de kaçmanıza izin verilmeyen, o pelte gibi gravy sosu) kadar uluslararası etkenler de sebep oldu, ama bu pazar bir harika. Yapabileceğim bir sürü şey var; kaydedilecek kasetlerim, izlenecek video kasetlerim, cevaplanacak telefonlarım. Ama hiçbirini yapmak istemiyorum. Eve birde dönüyorum; saat iki itibariyle durum öylesine kötüleşiyor ki eve *–ev* evine, Anne ile Baba evine, pelte gravy sos, *Kilise İlahisi* evine- gitmeye karar veriyorum. Buna neden olan, gecenin ortasında uyanıp nereye ait olduğumu merak etmemdi: Eve ait değilim ve eve ait olmak *istemiyorum*, ama hiç değilse ev bildiğim bir yer.

Ev evi Watford yakınlarında, Metropolitan Hattı istasyonundan bir otobüs uzaklıkta. Büyümek için berbat bir yerdi diye düşünüyorum, ama bu pek umrumda değildi. On üç yaşına gelene dek burası bisikletimi sürebileceğim bir yerdi sadece, on üç ile on yedi yaşları arasındaysa kızlarla buluşabileceğim bir yer. On sekiz yaşındayken taşındım; dolayısıyla bu yerin asıl halini –boktan bir banliyö- görerek bir sene geçirdim ve ondan nefret ettim. Annemle babam yaklaşık on yıl önce taşındılar; annem benim gitmiş olduğumu ve geri dönmeyeceğimi istemeye istemeye kabullenmek zorunda kaldığında oldu bu. Eski evden bir sokak öteye taşındılar, iki yatak odalı müstakil bir eve geçtiler ve telefon numaralarını, arkadaşlarını ve yaşamlarını aynen korudular.

Bruce Springsteen şarkılarında ya doğduğunuz yerde kalıp çürürsünüz ya da kaçıp yanarsınız. Tamam; o ne de olsa bir şarkı yazarı ve şarkılarında bu tür basit seçeneklere gereksinim duyuyor. Ama ne yazık ki kimse, kaçınca da çürümenin mümkün olduğu, kaçışların aceleye gelebileceği, kente gitmek

isteyen kaçakların da sonunda yine banliyö tarzı, miskin bir yaşama saplanabileceği hakkında bir şey yazmıyor. Benim başıma gelen buydu; çoğu insanın başına gelen de budur.

Bu yaşam tarzından hoşlananlar için annem ve babam fena insanlar sayılmayabilirlerdi, ama ben bu yaşam tarzından hoşlanmıyorum. Babam biraz donuk, her şeyi bilirim ayaklarında bir tiptir; bu bileşim de hayli öldürücüdür; o aptal, mızmız sakalına bakarak ağzından mantıklı pek bir şey çıkmayan, ama söylenen hiçbir şeye de kulak asmayan bir tip olduğunu tahmin edebilirsiniz. Annem ise sadece bir annedir işte; bu başka bir koşulda söylendiğinde bağışlanamaz bir şeydir. Annem vesvese eder, dükkânla ilgili olarak dırdır edip durur, çocukça davranışlarımla ilgili olarak konuşur durur. Keşke onları daha sık görmek isteseydim, ama istemiyorum ve kendimi kötü hissedecek başka bir şey bulamadığım zamanlarda bu yüzden dertleniyorum. Bu öğleden sonra beni gördüklerine sevinecekler, fakat bu öğleden sonra o siktiriboktan *Genevieve*'i televizyonda gördüğümde benim kalbim sıkışacak (Babamın en sevdiği beş film: *Genevieve*, *The Cruel Sea*, *Zulu*, müthiş komik bulduğu *Oh! Mr. Porter* ve *Navaron'un Topları*. Annemin en sevdiği beş film: *Genevieve*, *Rüzgar Gibi Geçti*, *Bulunduğumuz Yol*, *Komik Kız* ve *Yedi Kardeşe Yedi Gelin*). Neyse, ana fikri kaptınız ve size, onlara göre sinemaya gitmenin boş yere para harcamak olduğunu, çünkü filmlerin er ya da geç televizyonda gösterildiğini söylediğimde eminim daha da iyi anlayacaksınız).

Oraya vardığımda şapa oturuyorum: Evde yoklar. Bir pazar günü ikindisinde, bir otobüs gelsin diye sekiz yıl bekledim, Metropolitan Hattı'ndaki bir milyon durakta durdum, siktiriboktan televizyon siktiriboktan *Genevieve*'i veriyor ve onlar evde değiller. Evde olmayacaklarını haber vermek için beni armadılar bile, gerçi ben de geleceğimi haber vermek için onları aramadım ya. Kendime acımaya eğilimli olsaydım, ki öyle-

yim, nihayet onlara ihtiyaç duyduğunuz anda anne babanızı evde bulamamanın ironisi yüzünden kendimi berbat hissederdim.

Ama tam otobüs durağına doğru yola koyulmak üzereyken annem karşıdaki evin penceresini açıyor ve bana sesleniyor.

"Rob! Robert!. İçeri gel!"

Yolun karşı tarafındaki insanlarla daha önce tanışmamıştım, ama benim azınlıkta olduğum çok geçmeden ortaya çıkıyor: ev tıklım tıklım.

"Olay ne?"

"Şarap tadımı."

"Babamın ev yapımı şarabı mı?"

"Hayır. Adam gibi şarap. Bugün sıra Avustralya şarabında. Herkes yorumunu yapıyor, sonra bir adam gelip her şeyi açıklıyor."

"Şaraba meraklı olduğunu bilmiyordum."

"Ah, evet, öyleyim. Baban da bayılıyor."

Bayılır tabii. Şarap tadımı seansının ertesi sabahı onunla çalışmak berbat bir şey olmalı: Bayat içkinin buram buram yayılan kötü kokusu, kan çanağı gibi gözler ya da huysuzluklar yüzünden değil yalnızca, yalayıp yuttuğu tüm o bilgiler yüzünden de. Günün yarısını, insanlara hiç de merak etmedikleri şeyleri anlatmakla geçiriyordur. Şu anda odanın diğer tarafında, gözlerine çaresiz bir bakış yerleşmiş olan takım elbiseli bir adamla konuşuyor –bu adam gezgin şarap uzmanı olmalı. Babam beni görünce yüzüne anlık bir şaşkınlık ifadesi konduruyor, ama sohbetine ara vermiyor.

Oda tanımadığım insanlarla dolu. Adamın konuşup tadımlıkları dağıttığı kısmı kaçırmışım; şarap tadımının şarap içmeye dönüştüğü bölümü yakaladım. Arada bir şarabı ağızlarında gezdirip palavra sıkan birilerini görsem de, genellikle şarabı hemencecik mideye indirmeye bakıyorlardı sadece. Buna hazırlıklı değildim. Suskun ıstıraplarla dolu bir ikindi için gel-

miştim, çılgın bir parti için değil. Bu ikindi için istediğim tek şey, hayatımın, çetin ve boş da olsa, Watford'daki hayat kadar çetin ve boş olamayacağına dair kesin bir kanıttı. Yine yanılmışım. Hiçbir şey işe yaramıyor. Watford'da hayat çetin evet; ama çetin ve dolu. Annebabaların pazar ikindilerinde, ortada fol yok yumurta yokken partilere gitmeye ne hakları var?

"Bu öğleden sonra televizyonda *Genevieve* var anne."

"Biliyorum. Kasede alıyoruz."

"Videoyu ne zaman aldınız?"

"Aylar önce."

"Bana hiç söylemedin."

"Hiç sormadın ki."

"Her hafta bunu mu yapmam lazım? Dayanıklı tüketim malı alıp almadığınızı mı sormalıyım?"

Sarı renkli, kaftana benzeyen bir şey giymiş iri bir bayan bize doğru süzülüyor.

"Sen Robert olmalısın."

"Rob, evet. Merhaba."

"Ben Yvonne. Ev sahibi. Ev sahibesi." Anlaşılır bir neden olmaksızın, deli gibi gülüyor. Kenneth More'u görmek istiyorum. "Müzik endüstrisinde çalışan sendin, değil mi?"

Anneme bakıyorum, ama o öte yana bakıyor. "Pek değil, hayır. Kendi plak dükkânım var."

"Eh, aşağı yukarı aynı şey zaten." Yine gülüyor; sarhoş olduğunu düşünmek insanı rahatlatacaksa da, korkarım hal böyle değil.

"Öyle diyelim. Boots'da sizin fotoğraflarınızı tab eden kadın da film endüstrisinde çalışıyor."

"Anahtarı vereyim mi Rob? Eve gidip çaydanlığın altını yakabilirsin."

"Olur. Maazallah burada kalıp da eğlenirim falan!"

Yvonne bir şeyler mırıldanıp süzülerek uzaklaşıyor. Annem beni gördüğüne o denli sevinmiş ki dırdır bile edemiyor, ama ben yine de kendimden bir parça utanıyorum.

"Benim de çay içme vaktim gelmişti zaten." Teşekkür sunmak için Yvonne'un yanına gidiyor; Yvonne bana bakıp başını hafifçe yana eğiyor ve üzgün bir ifade takınıyor. Annem, kabalığıma mazeret olarak Laura'yı anlatıyor besbelli. Aldırmıyorum. Belki Yvonne beni bir sonraki şarap tadım seansına davet eder.

Eve gidip *Genevieve*'in kalanını seyrediyoruz.

Babam bir saat kadar sonra geliyor. Sarhoş.

"Hep beraber sinemaya gidiyoruz," diyor.

Bu kadarı da fazla.

"Sen sinemaya gitmeyi doğru bulmazsın baba."

"Ben senin izlemeye gittiğin o zırvalıkları doğru bulmuyorum. Güzel, iyi yapılmış filmleri doğru buluyorum. İngiliz filmlerini."

"Ne oynuyor?" diye soruyor annem.

"*Howard's End. A Room With A View*'un devamı."

"Ah, ne güzel," diyor annem. "Karşıdan gelen var mı?"

"Yalnızca Yvonne ile Brian. Ama acele edin. Film yarım saat sonra başlıyor."

"Ben dönsem daha iyi olacak," diyorum. Geldiğimden beri ikisiyle de neredeyse tek kelime bile konuşmadık

"Hiçbir yere gitmiyorsun," diyor babam. "Bizimle geliyorsun. Ben ısmarlıyorum."

"Mesele para değil baba." Mesele Merchant ve lanet olası Ivory. "Gitme vaktim geldi. Yarın çalışıyorum."

"Bu kadar ruhsuz olma be adam. On birde yatakta olacaksın yine. İyi gelir. Keyfini yerine getirir. Kafanı dağıtır." Bu, kafamda dağıtmam gereken şeyler olduğuna dair ilk gönderme.

Her neyse, babam yanılıyor. Anlıyorum ki, otuz beş yaşında, anne babanızla ve onların keçileri kaçırmış arkadaşlarıyla sinemaya gitmek kafanızı dağıtmıyor. Kafanızı o şeylere daha da çok takıyor. Sinemada Yvonne ile Brian'ın şeker büfesindeki tüm malzemeleri satın almasını beklerken korkunç, tüyler ürpertici, insanın iliklerini donduran bir deneyim yaşıyorum:

Dünyanın en zavallı adamı aşina bir gülücük gönderiyor bana. Dünyanın En Zavallı Adamı'nın Dennis Taylor tarzı kocaman gözlükleri ve ayrık dişleri var; kirli, açık kahverengi bir anorak ile dizleri aşınmış fitilli kadifeden kahverengi bir pantolon giyiyor; yirmili yaşlarının sonlarında olmasına rağmen o da annebabası tarafından *Howard's End*'i izlemeye getirilmiş. Bana o korkunç gülücüğü yolluyor, çünkü *ortak yönlerimiz olduğunu* fark etti. Bu durum beni o kadar rahatsız ediyor ki Emma Thompson'a, Vanessa'ya ve filmin geri kalanına dikkatimi veremiyorum; kendime geldiğimdeyse artık çok geç oluyor, öykü benim yakalayamayacağım kadar ilerlemiş. Sonunda birinin kafasına kitaplık düşüyor.

Dünyanın En Zavallı Adamı'nın gülücüğünün hayatımın en kötü beş hususundan biri olduğunu söyleyecek kadar ileri gidebilirim; diğer dördü şu an aklıma gelmiyor. Dünyanın en zavallı adamı kadar zavallı olmadığımı biliyorum (O dün geceyi Amerikalı bir şarkıcının yatağında geçirdi mi? Bundan epey kuşkuluyum). Asıl mesele, onun aramızdaki farkı ilk bakışta fark edememesi ve ben bunun neden böyle olduğunu anlayabiliyorum. Bu sahiden her şeyin temeli; yaşlı ya da genç, kadın ya da erkek, hepimiz için karşı cinsin çekiciliğinin başlıca nedeni bu: Bizi Pazar gecesi sinema kuyruğunda fırlatılan anlayış dolu gülümsemelerden koruyacak, müzmin bekârların anne ve babalarıyla birlikte yaşadıkları çukura düşmekten alıkoyacak birine ihtiyacımız var. Oraya bir daha gitmeyeceğim; öyle bir ilginin odağı olmaktansa, hayatımın sonuna dek evde oturmayı tercih ederim.

On iki

Hafta boyunca Marie'yi düşünüyorum, Dünyanın En Zavallı Adamı'nı düşünüyorum ve Barry'nin emri üzerine *Cheers*'ın en iyi beş bölümünü düşünüyorum: 1) Cliff'in Richard Ni-

xon'a benzeyen bir patates bulduğu bölüm, 2) John Cleese'in, Sam ile Diane'e psikolojik danışmanlık yapmayı teklif ettiği bölüm, 3) ABD'nin Genelkurmay Başkanı'nın –gerçek hayatta da amiral olan bir herif oynamıştı- Rebecca'nın küpelerini çaldığını düşündükleri bölüm, 4) Sam'in televizyonda spor muhabiri olarak çalışmaya başladığı bölüm, 5) Woody'nin Kelly hakkında yaptığı o salak şarkıyı söylediği bölüm. (Barry beş bölümün dördünde yanıldığımı, espri anlayışımın sıfır olduğunu ve Channel 4'dan, her Cuma akşamı saat dokuz buçuk ile on arasında televizyon alıcımın karıştırılmasını isteyeceğini, çünkü benim iyi hiçbir şeyi hak etmeyen ve kıymet bilmez bir izleyici olduğumu söyledi). Laura'nın o Cumartesi gecesi söylediği şeylerden hiçbiri, Çarşamba günü eve gelip de onun mesajını bulana dek aklımda değildi. Önemli bir şey yok, ev idaresi dosyamızdaki faturalardan birinin fotokopisini istiyor, ama sesinin tonu, konuştuklarımız arasında beni altüst etmesi gereken, ama her nasılsa etmeyen bazı şeyler olduğunu fark etmemi sağlıyor.

İlk olarak -aslında ilk ve son olarak- şu Ian'la yatmama meselesi. Doğru söylediğini nereden bileyim? Kanımca, onunla haftalardır, *aylardır* yatıyor olabilir. Üstelik, onunla *henüz* yatmadığını söyledi yalnızca ve bunu da Cumartesi günü, yani beş gün önce söyledi. Beş gün! O zamandan beri onunla beş kez yatmış olabilir! (O zamandan beri onunla yirmi kez de yatmış olabilir, ama anlayın işte). Eğer yatmadıysa bile, beni yatmakla tehdit ettiği kesin. Yoksa, o 'henüz' ne anlama geliyor olabilir ki? "*Rezervuar Köpekleri*'ni henüz izlemedim." Bu ne demek? Bir ara izleyeceksiniz demek, öyle değil mi?

"Barry, sana, *Rezervuar Köpekleri*'ni henüz izlemedim desem, bu ne anlama gelirdi?"

Barry bana bakıyor.

"Yalnızca...hadi, sana göre ne anlama gelirdi? Bu cümle: '*Rezervuar Köpekleri*'ni henüz izlemedim.'"

"Bana göre, senin yalancı olduğun anlamına gelirdi. Ya da

kafayı yediğin anlamına. O filmi iki kere izledin. Bir kez Laura'yla, bir kez de benimle ve Dick'le. Bay Pembe'yi ya da hangi başbelası renkse işte o herifi kimin öldürdüğü hakkında konuşmuştuk ya."

"Evet, evet biliyorum. Ama diyelim ki filmi izlemedim ve sana dedim ki *"Rezervuar Köpekleri'*ni henüz izlemedim", ne düşünürdün?"

"Senin hasta bir adam olduğunu düşünürdüm. Ve senin için üzülürdüm."

"Peki ama bu cümleden filmi izleyeceğim anlamını çıkarır mıydın?"

"İzleyeceğini umardım, evet. Yoksa sana bundan böyle arkadaş olmadığımızı söylemek zorunda kalırdım."

"Peki ama –"

"Üzgünüm Rob, ama çabalıyorum. Bu konuşmadan hiçbir şey anlamadım. Bana gördüğün bir filmi görmediğini söylüyor ve ne düşüneceğimi soruyorsun. Ne dememi bekliyorsun ki?

"Beni bir dinlesene. Sana deseydim ki –"

*"Rezervuar Köpekleri'*ni henüz izlemedim, evet evet seni duyuyorum –"

"Şey... *filmi görmek istediğim izlenimine kapılır mıydın?*"

"Hımm... çok istediğini düşünmezdim yoksa çoktan izlemiş olurdun."

"Kesinlikle! Biz ilk gece gittik, öyle değil mi?"

"Ama o "henüz" sözcüğü... evet, filmi görmek istediğin izlenimine kapılırdım. Yoksa filmi pek tutmadığını söylerdin."

"Ama sence, kesinlikle gider miydim?"

"Ben nereden bileyim? Bir otobüsün altında kalabilirdin, kör olabilirdin falan filan. Fikrinden vazgeçebilirdin. Meteliksiz kalabilirdin. Kesinlikle izlemen gerektiğini söyleyen insanlardan fenalık gelebilirdi."

Bundan hoşlanmadım. "Onların niye umrunda olsun ki?"

"Çünkü muhteşem bir film. Komik ve şiddet dolu ve için-

de Harvey Keitel ile Tim Roth var, vesaire vesaire. Ayrıca muhteşem bir film müziği var."

Belki de Ian'ın Laura'yla yatması, *Rezervuar Köpekleri*'yle kıyaslanamaz. Ian'ın içinde Harvey Keitel ve Tim Roth yok. Ian komik de değil, şiddet dolu da. Üstelik, aşağıdan duyabildiğim kadarıyla, rezil bir müzik zevki var. Bunu gidebileceği yere kadar götürüyorum.

Ama bu, o "henüz" hakkında endişelenmemi engellemiyor.

Laura'yı işten arıyorum.

"Ah, merhaba Rob," diyor, sanki ben, sesini duyduğuna memnun olduğu bir arkadaşıymışım gibi. (1. Ben arkadaş değilim. 2. Sesimi duyduğuna memnun olmuyor. Ayrıca..). "Nasıl gidiyor?"

Eskiden-çıkıyorduk-ama-şimdi-arkadaşız ayağıyla geçiştirmesine izin vermiyorum.

"Kötü, teşekkür ederim." İç çekiyor.

"Buluşabilir miyiz? Geçen gece söylediğin bazı şeylerin üzerinden geçmek istiyorum."

"Ben istemiyorum... Bunları tekrar konuşmaya henüz hazır değilim."

"Peki bu arada ben ne yapacağım?" Sesimin nasıl tınladığını biliyorum –mızmız, zırlak, öfkeli– ama buna engel olamıyorum.

"Sadece... hayatını yaşa. Seni neden artık görmek istemediğimi açıklamamı bekleyerek etrafta dolaşamazsın."

"Peki, yeniden bir araya gelme ihtimalimize n'oldu?"

"Bilmiyorum."

"Geçen gece bunun olabileceğini söylemiştin çünkü." Bu şekilde bir yere varamıyorum ve taviz verecek halde olmadığını bilmeme rağmen zorluyorum.

"Ben öyle bir şey söylemedim."

"Söyledin! Söyledin! Bir ihtimal var dedin! Bu 'olabilir'le aynı şey!" Tanrım. Bu gerçekten içler acısı.

"Rob, şu anda işteyim. Daha sonra konuş..."

"Seni işten aramamı istemiyorsan, belki de bana ev numaranı vermelisin. Üzgünüm Laura, ama sen buluşmayı kabul edene kadar telefonu kapatmayacağım. Neden her şey daima senin istediğin gibi olsun ki?"

Kısa, acı bir kahkaha atıyor. "Tamam tamam tamam tamam tamam tamam. Yarın gece uygun mu? Beni bürodan al." Bozguna uğramış olduğu sesinden anlaşılıyor.

"Yarın gece mi? Cuma yani? Boş musun? İyi. Harika. Seni görmek güzel olacak." Son andaki olumlu, gönül alıcı, içten kısmı duyduğundan pek emin değilim. O zamana kadar çoktan telefonu kapatıyor.

On üç

Üçümüz işyerinde takılıyoruz; bir yandan eve gitmeye hazırlanıyor, bir yandan da birbirimizin, tüm zamanların en iyi A1 listesiyle dalga geçiyoruz: (benimki: Clash'in *The Clash* albümünden 'Janie Jones', Bruce Springsteen'in *Born To Run* albümünden 'Thunder Road', Nirvana'nın *Nevermind* albümünden 'Smells like Teen Spirit', Marvin Gaye'in *Let's Get On It* albümünden 'Let's Get On It', Gram Parsons'un *Grievous Angel* albümünden 'Return Of The Grievous Angel'. Barry: "Şu listeyi biraz daha makul yapamaz mıydın? *Beatles*'a ne oldu? Peki ya *Rolling Stones*? Ya kahrolası... kahrolası...Beethoven? Beşinci senfoninin A1'i? Senin plak dükkânı işletmene izin verilmemeli." Sonra, onun örümcek kafalı bir züppe mi –Barry'nin listesindeki Fire Engines gerçekten Marvin Gaye'den daha mı iyi? Kim değil ki?- yoksa benim sıkıcı, yaşlı, ortayolcu bir hıyarağası mı olduğumu tartışıyoruz). Sonra Dick, Championship Vinyl kariyerinde ilk kez –gülünç bir grubu izlemek için kilometrelerce uzağa gittiği gün ayrı tutulabilir belki- "Ben bu gece bara gelemiyorum çocuklar," diyor.

Yapmacık şaşkınlıktan doğan bir sessizlik oluyor.

"Saçmalama Dick," diyor Barry sonunda.

Dick utanarak belli belirsiz gülümsüyor. "Yok. Gerçekten. Gelmiyorum."

"Seni uyarıyorum," diyor Barry. "Mantıklı bir açıklaman yoksa seni haftanın göt lalesi ilan ederim."

Dick bir şey söylemiyor.

"Haydi ama. Kiminle buluşacaksın?"

Hâlâ bir şey söylemiyor.

"Dick, birini mi tavladın?"

Sessizlik.

"İnanmıyorum," diyor Barry. "Nerede bu dünyanın adaleti? Nerede? Adalet! Neredesin? Dick ateşli bir buluşmaya gidiyor, Rob Marie LaSalle'i götürüyor ve aralarındaki en yakışıklı ve en zeki olan ise avucunu yalıyor."

Olta atmıyor. Tutturup tutturmadığını görmek için kaçamak bakışlar fırlatmıyor, sözünü kesmek isteyip istemediğimi görmek için duraksamıyor; düpedüz biliyor ve kendimi aynı anda hem ezik, hem de mağrur hissediyorum.

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Of, hadi Rob. Sen bizi ne sanıyorsun? Ben Dick'in hatunla daha çok ilgileniyorum. Nasıl oldu Dick? Böyle bir şeyin mantıklı açıklaması ne olabilir ki? Hah, tamam! Pazar gecesi evdeydin, çünkü bana Creation'ın B yüzlerinin olduğu o kasedi çektin. Pazartesi gecesi beraberdik, geriye bir tek Salı kalıyor!"

Dick bir şey söylemiyor.

"Salı günü neredeydin?"

"Arkadaşlarla bir konserde."

O kadar belli oluyor muydu? Cumartesi gecesi belki biraz belli oluyordu, ama Barry'nin sahiden ne olup bittiğini bilmesine imkân yok.

"Peki bu nasıl bir konserdir ki gider gitmez biriyle tanışıyorsun?"

"Gider gitmez tanışmadım onunla. Orada buluştuğum ar-

kadaşlarla birlikte geldi."

"Ve bu gece onunla tekrar buluşacaksın, öyle mi?"

"Evet."

"Adı?"

"Anna."

"Soyadı yok mu? Anna ne? Anna Neagle? Anna Green Gables? Anna Conda? Hadisene."

"Anna Moss."

"Anna Moss.* Yosunumsu. Yosun kadın."

Kadınlara bunu yaptığını daha önce de gördüm, ama bundan neden hoşlanmadığımı tam olarak bilmiyorum. Bir keresinde bu konuyu Laura'yla konuşmuştum, çünkü ona da yapmayı denemişti; soyadıyla ilgili salak bir söz oyunu, ne olduğunu anımsayamıyorum. Laura Yat Aşağıya ya da Laura Kimin Altında gibi bir şey. Bundan hiç hoşlanmamıştım. Onun *Laura* olmasını, hayalperest olmak istediğim anlarda düşleyebileceğim tatlı, güzel bir genç kız adına sahip olmasını istiyordum. Barry'nin Laura'yı bir herife çevirmesini istemiyordum. Laura benim birazcık hilebaz olduğumu düşündü tabii, kızları cici bici ve aptal ve kız gibi tutmaya çalıştığımı düşündü; ahbaplarımı ayrı, kızları ayrı yere koyduğumu söyledi. Haklıydı, elbette öyle yapıyorum. Ama konu bu değil. Barry bunu eşitlik adına yapmıyor: Bunu gıcık olduğu için yapıyor, çünkü Laura'nın ya da Anna'nın ya da başka birinin bizde yarattığı her türlü hayali saadet duygusunu delik deşik etmek istiyor. Barry sivri dilli biri. Sivri dilli ve terbiyesiz. Kızların isimlerinde saklı gücü kavrıyor ve bundan hoşlanmıyor.

"Baştan aşağı yeşil ve kürklü mü?"

Bu bir şaka olarak başladı –bir yanda kovuşturmanın şeytani savcısı Barry ve öte yanda sanık Dick- ama roller sertleşmeye başlıyor. Dick yerden göğe kadar suçlu görünüyor, halbuki bütün yaptığı biriyle buluşmak.

"Kes artık Barry," diyorum ona.

* Moss (İng.), yosun. Ç.N.

"Ah, evet, öyle dersin tabii. Sizin birleşmeniz lazım artık. Birleşik Düzücüler, ha?"

Sabırlı olmaya çalışıyorum. "Bara geliyor musun gelmiyor musun?"

"Hayır. Zırvalıyorsunuz."

"İyi o halde."

Barry çıkıyor; Dick kendini suçlu hissetmeye başlıyor, birisiyle buluştuğu için değil, ben yalnız kalacağım için.

"Sanırım bir tek atmaya vaktim var."

"Kafana takma Dick. Barry'nin andaval olması senin suçun değil. Güzel bir gece geçirirsin umarım."

Bana gerçek bir minnettarlıkla bakıyor ve bu insanın kalbini kırıyor.

Tüm hayatım boyunca böyle konuşmaları yapmışım gibi geliyor. Hiçbirimiz genç değiliz artık, ama biraz önce olan olay, ben on altı, yirmi ya da yirmi beş yaşındayken de olmuş olabilirdi. Ergenlik çağına vardık ve orada kalakaldık sanki; o zaman çizdiğimiz haritanın sınırlarını hiç değiştirmedik. Peki Dick'in biriyle buluşması Barry'yi niye bu kadar rahatsız ediyor? Sinema kuyruğundaki ayrık dişli ve anoraklı bir adamın ona gülücük fırlatmasını istemiyor da ondan; yaşamının gidişatından ötürü kaygılı ve yalnız. Ve çok yalnız insanlar en öfkeli olanlardır.

On dört

Dükkânı açtığımdan beri Sid James Experience adlı bir grubun plağını elden çıkarmaya çalışıyoruz. Genellikle, elden çıkaramadığımız plaklardan kurtulmayı başarırız –fiyatını on peniye düşürür ya da plağı fırlatıp atarız- ama Barry bu albüme bayılıyor (birisi ödünç alır da geri getirmez diye kendisine iki kopya yaptı), bunun nadide bir albüm olduğunu ve bir

gün birisini çok mutlu edeceğimizi söylüyor. Bu bir şaka haline geldi aslında. Sürekli müşterilerimiz plağın halini hatırını sorar, albümleri karıştırırken ona dostane bir şaplak atar ve bazen, satın alacaklarmış gibi kasaya getirip, sonra da, "Şaka, şaka!" diyerek buldukları yere geri koyarlar.

Her neyse, Cuma sabahı, daha önce hiç görmediğim bir adam "İngiliz Popu S-Z" bölümünü karıştırırken şaşkınlıktan ağzı açık kalıyor ve sanki birisi elinden alacakmış gibi, albüm kapağını göğsüne bastırarak kasaya koşturuyor. Sonra cüzdanını çıkarıp parasını ödüyor; yedi papel, aynen böyle, ne bir pazarlık girişimi, ne de ne yaptığının anlamını bildiğine dair bir işaret. Onu Barry'ye bırakıyorum –bu onun beklediği an– ve Dick ile beraber olan bitenin her anını, nefesimizi tutarak izliyoruz; sanki birisi içeri girmiş, kendi üzerine benzin dökmüş ve cebinden bir kutu kibrit çıkarmış gibi. Kibriti çakıp kendisini tutuşturana dek nefesimizi bırakmıyoruz; adam dükkândan çıktığındaysa kahkahayı basıyoruz ve gülüyoruz, gülüyoruz, gülüyoruz. Olup bitenler bize güç veriyor: Eğer biri öylesine içeri girip Sid James Experience albümü satın alabiliyorsa o halde kesinlikle her an iyi bir şey olabilir.

Laura onu son gördüğümden beri değişmiş. Kısmen makyaj sayesinde: İş icabı makyaj yapmış ve bu onu daha az gergin, daha az yorgun, daha kontrollü gösteriyor. Ama dahası da var. Başka bir şey olmuş, belki elle tutulur bir şey, belki kafasının içinde bir şey. Her ne ise, yaşamında yeni bir sayfa açtığını düşündüğünü görebiliyorsunuz. Oysa açmadı. Ona izin vermeyeceğim.

İş yerinin yakınındaki bir bara gidiyoruz –adam gibi bir bara: duvarlarda beyzbol oyuncularının resimleri ve tahtaya tebeşirle yazılmış olan bir yemek listesi var, gariptir ki bira muslukları yok ve şişeden Amerikan birası içen takım elbiseli insanlar yerlerini çoktan almışlar. Kalabalık değil, arka tarafa yakın bir bölmeye oturuyoruz.

"Eee, nasılsın bakalım?" diyerek sanki ben herhangi biriy-

mişim gibi bodoslama konuya giriyor. Bir şeyler mırıldanıyorum. Ve kendimi kontrol edemeyeceğimi fark ediyorum; hemencecik sadede geleceğim: ve bam! "Onunla yattın mı?" İşte bu kadar.

"Beni bunun için mi görmek istedin?"

"Sanırım evet."

"Of Rob."

Soruyu bir kez daha, pat diye sormak istiyorum; bir yanıt istiyorum, bir "Of Rob" daha ya da merhametli bir bakış istemiyorum.

"Ne dememi istiyorsun?"

"Yatmadığını söylemeni ve bu yanıtın doğru olmasını istiyorum."

"Bunu yapamam." Bunu söylerken yüzüme bakamıyor.

Başka bir şey söylemeye çalışıyor, ama ne dediğini duymuyorum; sokaktayım, tüm o takım elbiseleri ve yağmurlukları itip kakıp kendime yol açarak öfkeli ve berbat bir halde, kendimi daha iyi hissetmemi sağlayacak, daha da şiddetli ve öfkeli plaklara doğru, evimin yolunu tutuyorum.

Ertesi sabah Sid James Experience albümünü alan adam plağı değiştirmeye geliyor. Düşündüğü şey olmadığını söylüyor.

"Ne olduğunu sanmıştın ki?" diye soruyorum.

"Bilmem," diyor. "Başka bir şey." Omzunu silkiyor ve sırayla üçümüze de bakıyor. Üçümüz de dağılmış ve dehşet içinde donup kalmış bir halde gözlerimizi ona dikmişiz; utanmış görünüyor.

"Hepsini dinledin mi?" diye soruyor Barry.

"İkinci yüzün yarısında kapattım. *Beğenmedim.*"

"Eve git ve tekrar dinle," diyor Barry umutsuzca. "İçinde yavaş yavaş gelişecektir. İnsanın içinde yavaş yavaş gelişen bir albümdür bu."

Herif çaresizlikle başını sallıyor. Kararını vermiş. İkinci el bir Madness CD'si seçiyor, ben de Sid James Experience'ı rafa geri koyuyorum.

Öğleden sonra Laura arıyor.

"Bunun olacağını bilmeliydin," diyor. "Tamamen hazırlıksız olamazsın. Senin de dediğin gibi, adamla birlikte yaşıyorum. Bir gün olacaktı elbette." Oldukça gergin ve bence hayli uygunsuz bir kahkaha atıyor.

"Hem zaten sana anlatmaya çalışıyorum devamlı, mesele bu değil, öyle değil mi? Esas mesele bizim ilişkimizin arapsaçına dönmüş olması."

Yüzüne kapatmak istiyorum, ama insanlar yalnızca tekrar aranmak için telefonu yüze kapatırlar. Laura beni neden tekrar arasın ki? Hiçbir neden yok.

"Hâlâ orada mısın? Ne düşünüyorsun?"

Düşünüyorum: Bu insanla beraber banyoya girdim (sadece bir kez, yıllar önce, ama bilirsiniz banyo banyodur) ve daha şimdiden onun nasıl göründüğünü anımsamakta zorlanıyorum. Düşünüyorum: Keşke bu evre bitmiş olsaydı. Böylece bir sonraki evreye geçebilirdik; gazeteye bakıp, televizyonda *Kadın Kokusu*'nun oynadığını gördüğünüzde kendi kendinize "Ah, bunu Laura'yla seyretmiştim" dediğiniz evreye yani. Düşünüyorum: Savaşmam lazım ama neyle savaşayım, kiminle savaşayım?

"Hiçbir şey."

"Tekrar buluşabiliriz istersen. Böylece daha net açıklayabilirim. Sana bu kadarını borçluyum."

Bu kadarını.

"Ne kadarı çok fazla olurdu?"

"Efendim?"

"Yok birşey. Ya, gitmem lazım. Ben de çalışıyorum biliyorsun."

"Beni arayacak mısın?"

"Numaran yok bende."

"Beni işten arayabileceğini biliyorsun. Bir buluşma ayarlayıp adam gibi konuşuruz."

"Olur."

"Söz mü?"

"Evet."

"Bunun son konuşmamız olmasını istemiyorum çünkü. Seni iyi tanırım."

Oysa beni hiç tanımıyor: Onu sürekli arıyorum. Onu o öğleden sonra Barry yiyecek bir şeyler almak için çıktığında ve Dick arkada posta siparişleriyle uğraşırken arıyorum. Onu altıdan sonra, Barry ve Dick gittiğinde arıyorum. Eve vardığımda bilinmeyen numaraları arayıp Ian'ın yeni numarasını alıyor ve onu yaklaşık yedi kez arıyor ve Ian açtığında yüzüne kapatıyorum; nihayet Laura ne olup bittiğini tahmin ediyor ve telefonu kendisi açıyor. Onu ertesi sabah bir, o öğleden sonraysa iki kez arıyorum, ayrıca aynı akşam bardan arıyorum. Bardan sonra da sırf dışarıdan neye benzediğini görmek için Ian'ın yeni evinin oralara gidiyorum (Üç katlı bir kuzey Londra evi daha; onun hangi katta yaşadığını bilmiyorum gerçi, zaten dairelerin hiçbirinde ışık yok). Yapacak başka bir şeyim yok. Kısacası, yine kaybettim, tıpkı yıllar önce Charlie'yle olduğu gibi.

İki tür adam vardır: telefon edenler ve etmeyenler; ben ikincisinden olmayı tercih ederdim, gerçekten tercih ederdim. Onlar *adam gibi* adamlardır; kadınların bizim yüzümüzden ağlayıp inledikleri zamanlarda akıllarından geçirdikleri adamlar. Bu, güvenilir, sağlam ve anlamsız bir örnek: Hiçbir şeye aldırmıyormuş gibi görünen, yüzüstü bırakılmış, belki birkaç geceliğine barda tek başına oturan ve sonra yaşamına devam eden adam; bir dahaki sefere kendisine daha az güvense bile gene de kendini aptal durumuna düşürmez veya kimseyi korkutmaz; bense bu hafta bunların her ikisini de yaptım. Laura kendini bir gün üzgün ve suçlu hissederken, ertesi gün korkmuş ve öfkeli birine dönüştü ve bu dönüşümden tümüyle ben sorumluyum. Üstelik hiçbir işime de yaramadı. Elimden gelseydi kendimi durdururdum, ama bu konuda fazla bir seçeneğim

yok gibi görünüyor. Her an her dakika, aklımdaki tek şey bu. Laura "Seni iyi tanırım," demişti ve bir anlamda tanıyordu da: Benim hiçbir şeye aldırış etmeyen, yıllardır görmediği arkadaşlara sahip, bir dönem yatmış olduğu kişilerle artık konuşmayan biri olduğumu biliyor. Ama böyle biri olmanın ne kadar uğraş gerektirdiğini bilmiyor.

Onları görmek istiyorum artık: Parkta geçirdiğimiz üç bedbaht geceden sonra bana tekmeyi basan Alison Ashworth'u. Kendisine dokunmama izin vermeyen, ama sonra dosdoğru gidip Chris Thomson piçiyle sevişen Penny'yi. Gözüme yalnızca en iyi arkadaşlarımdan biriyle çıkarken çekici görünen Jackie'yi. Dünyanın tüm terk edenlerine karşı birlikte ittifak kurduğum, ama sonra beni terk eden Sarah'yı. Ve Charlie'yi. Özellikle Charlie'yi görmek istiyorum, çünkü sahip olduğum her şey için ona müteşekkirim: muhteşem işim, cinsel özgüvenim, dertlerim. Bu düğüm düğüm olmuş öfke, suçluluk ve kendinden iğrenme halkalarından kurtulmuş düzgün biri olmak istiyorum. Onları görsem ne yaparım? Bilmiyorum. Konuşurum sadece. Nasıl olduklarını, başlarına açtığım dertler için -eğer varsa- beni bağışlayıp bağışlamadıklarını sorarım ve başıma açtıkları dertler içinse onları bağışladığımı söylerim. Bu harika olmaz mı? Sırayla hepsini görsem ve ortada hiçbir kötü his kalmamış olsa, sadece yumuşak, *hamur kıvamında* duygular kalsa, eski, sert Parmesan peynirinin yerine yumuşak Brie peyniri geçse, temiz, sakin ve yeni bir başlangıca hazır hissederdim kendimi.

Bruce Springsteen bunu şarkılarında sürekli yapıyor. Belki sürekli değil, ama arada sırada yapıyor. *Born in the USA*'den 'Bobby Jean'i bilir misiniz? Her neyse, adam kızı arar ama kız yıllar önce kenti terk etmiştir ve adam bu durumu bilmediği için çıldırır, çünkü ona hoşçakal demek, özlediğini söylemek ve şans dilemek istemektedir. Sonra o saksofon sololarından biri girer ve saksofon sololarını seviyorsanız tüyleriniz diken

diken olur. İşte Bruce Springsteen. Hayatımın bir Bruce Springsteen şarkısına benzemesini isterdim. Bir kerecik olsun. Koşmak için doğmadığımı, Seven Sisters Yolu'nun Thunder Road gibi bir şey olmadığını biliyorum; ama *hisler* pek farklı olamaz, öyle değil mi? Bütün bu insanları arayıp şans dilemek ve hoşçakal demek isterim; böylece kendilerini iyi hissederler ve ben de kendimi iyi hissederim. Hepimiz iyi hissederiz. İyi olur. Hatta harika olur.

On beş

Anna'yla tanıştırılıyorum. Barry'nin ortalıkta olmadığı bir gece Dick onu bara getiriyor. Ufak tefek, sessiz, kibar, tedirgin, ama dost canlısı ve besbelli ki Dick ona tapıyor. Benim onayımı almak istiyor ve ben bunu kolayca verebilirim, bir kucak dolusu onay verebilirim. Niye Dick'in mutsuz olmasını isteyeyim ki? İstemem. Onun da herkes kadar mutlu olmasını istiyorum. Bizlere, hem bir ilişkiyi, hem de geniş bir plak koleksiyonunu aynı anda götürebilmenin mümkün olduğunu göstermesini istiyorum.

"Bana göre bir arkadaşı var mı?" diye soruyorum Dick'e.

Normalde Anna'dan, o yanımızda otururken üçüncü tekil şahıs olarak bahsetmezdim elbette, ama bir mazeretim var: Yönelttiğim soru hem bir geçiş vizesi, hem de bir gönderme ve Dick bu göndermeyi fark ederek mutlu mutlu gülümsüyor.

"Richard Thompson," diye açıklıyor Anna'ya. "Bu Richard Thompson'un bir albümünden bir şarkı. 'I Want To See The Bright Lights Tonight', öyle değil mi Rob?"

"Richard Thompson" diye tekrarlıyor Anna; son birkaç gündür bir dolu bilgiyi fazla hızlı hazmetmek zorunda kaldığını yansıtan bir ton var sesinde. "O hangisiydi şimdi? Dick beni eğitmeye çalışıyor da."

"Daha oraya gelmedik sanırım," diyor Dick. "Her neyse, o

bir folk-rock şarkıcısı ve İngiltere'nin en iyi elektro gitaristi. Haklı mıyım Rob?" Soruyu sorarken huzursuz; Barry burada olsaydı, tam bu noktada Dick'in işini bitirmekten büyük zevk alırdı.

"Haklısın Dick," diyerek onu destekliyorum. Dick rahatlamış ve durumdan hoşnut bir biçimde kafasını sallıyor.

Richard Thompson zaferinden cesaret alarak, "Anna bir Simple Minds hayranı," diye açılıyor.

"Ah, demek öyle." Ne diyeceğimi bilmiyorum. Bu, bizim dünyamızda, insanı afallatan bir bilgi kırıntısı. Biz Simple Minds'dan nefret ederiz. Müzik Devrimi Gerçekleştiğinde Öldürülmek Zorunda Olan İlk Beş Grup ya da Müzisyen listemizin bir numarasında yer alırlardı. (Onları Michael Bolton, U2, Bryan Adams ve hayatta tahmin edemeyeceğiniz bir isim: Genesis takip ediyor. Barry, Beatles'ı da öldürmek istedi, ama ben birinin bunu çoktan yaptığını belirttim). Dick'in nasıl olup da bir Simple Minds hayranıyla birlikte olduğunu anlamak, kraliyet ailesinden ya da gölge kabineden biriyle birlikte olduğunu anlayabilmek kadar güç benim için: Aklımı karıştıran aralarındaki çekim değil de, nasıl olup da ilk başta bir araya gelebildikleri.

"Ama neden onların hayranı olmaması gerektiğini anlamaya başlıyor sanırım. Öyle değil mi?"

"Belki. Birazcık." Birbirlerine gülümsüyorlar. Durup düşünücek olursanız, durum bir parça ürpertici.

Laura'yı devamlı aramamı engelleyen şey Liz oluyor. Beni Ship'e götürüyor ve iyi bir konferans çekiyor.

"Onu gerçekten üzüyorsun," diyor "Ian'ı da."

"Aman, Ian da umurumdaydı sanki."

"Olsa iyi olur."

"Neden?"

"Çünkü...çünkü tüm yaptığın küçük bir birlik kurmak, sana karşı onlar. Sen bu saçmalıklara başlamadan önce ortada

birlik falan yoktu. Bir arapsaçının ortasına düşmüş üç kişi vardı, hepsi bu. Şimdiyse onların ortak bir şeyleri var; bu durumu daha da beter hale getirmek istemiyorsundur sanırım."

"Peki sana n'oluyor? Götün teki olduğumu düşünüyordun."

"Evet ama, şey, Ian da öyle. O senden de büyük bir göt, üstelik henüz hiçbir hatası yok."

"Ona niye göt diyorsun?"

"Niye olduğunu biliyorsun."

"Onun götün teki olduğunu bildiğimi *sen* nereden biliyorsun?"

"Çünkü Laura bana anlattı."

"Yeni erkek arkadaşıyla ilgili benim ne düşündüğüm hakkında mı konuştunuz? Bu konuya nasıl geldiniz peki?"

"Etrafından dolandık."

"Beni kestirmeden götür."

"Hoşuna gitmeyecek."

"Haydi Liz."

"Peki peki. İkiniz o dairede yaşarken, sen Ian'a gıcık olurken...seni terk etmeye o zaman karar verdiğini anlattı bana."

"Öyle birine gıcık olmak zorundasın, öyle değil mi? O Leo Sayer tarzı saç kesimine, o işçi tulumlarına, o aptal gülüşüne, yapmacık, efendi tavırlarına ve..."

Liz bir kahkaha atıyor. "Demek Laura abartmıyormuş. Ondan hoşlanmıyorsun, değil mi?"

"O herife katlanamıyorum."

"Ben de. Tamamen aynı sebeplerden dolayı."

"Peki o zaman Laura ne yapmayı düşünüyor?"

"Senin küçük çaplı Ian krizlerinin kendisine senin ne kadar... *hırçın*, evet kullandığı sözcük buydu... *hırçın* olduğunu gösterdiğini söyledi. Seni heyecanın ve sıcaklığın için sevdiğini ve bunun kuruyup gitmekte olduğunu söyledi. Onu güldürmeyi bırak bunalıma itmeye başladın. Üstelik şimdi korkutuyorsun da. İsteseydi polisi arayabilirdi, biliyorsun."

Polis. Tanrım. Mutfakta Bob Wills ve Texas Playboys'la dans ettiğiniz insan (Hey! Onu o zaman güldürmüştüm ve bu sadece birkaç ay önceydi!) gün geliyor kilit altında tutulmanızı istiyor. Uzun süre bir şey söylemiyorum. Kulağa hırçın gelmeyecek bir şey düşünemiyorum. "Ne konuda sıcaklık hissedebilirim ki?" diye sormak istiyorum Liz'e. "O heyecan nereden gelecek ki? Polisi üzerine salmak isteyen bir insanı nasıl güldürebilirsin ki?"

"Ama niye onu devamlı arıyorsun? Geri gelmesini niye bu kadar çok istiyorsun?"

"Sence niye?"

"Bilmiyorum. Laura da bilmiyor."

"Eh, o bilmiyorsa ne anlamı var ki?"

"Her zaman bir anlamı vardır. Amaç bir dahaki sefere böylesi bir arapsaçı yaratmamak olsa bile, bu da bir şeydir."

"Bir dahaki sefere. Bir dahaki sefer olacak mı sence?"

"Haydi Rob. Bu kadar zavallılaşma. Ayrıca benim bir sorumu cevaplamamak için tam üç soru sordun."

"Senin sorun neydi?"

"Ha ha ha. Senin gibileri Doris Day filmlerinde gördüm ama gerçek hayatta var olduğunuzu hiç düşünmemiştim." Aptal, boğuk bir sesle ve Amerikan aksanıyla konuşuyor: "Bir vaatte bulunamayan, isteseler bile 'Seni seviyorum' diyemeyen; öksürmeye başlayıp tükürükler saçarak konuyu değiştiren adamlar. Ama işte buradasın. Türünün canlı, soluk alıp veren bir örneği. İnanılmaz."

Söz ettiği filmleri biliyorum, gerçekten çok salaklar. Gerçek hayatta öyle adamlar yoktur. 'Seni seviyorum' demek kolaydır, çocuk oyuncağıdır ve neredeyse tanıdığım her erkek bunu sürekli yapıyor. Nedenini pek bilmiyorum ama, ben de birkaç kez, söyleyemiyormuşum gibi *rol kesmiştim.* Belki de bu tarz, köhnemiş bir Doris Day duygusallığı katarak, yaşanan anı olduğundan çok daha unutulmaz kılmak istediğimdendir. Bilirsiniz işte; biriylesinizdir, bir şey söylemeye başlarsınız ve son-

ra susarsınız. "Ne?" der ve siz de "Yok bir şey," dersiniz; "Lütfen söyle," der ve "Hayır, sana saçma gelecek," dersiniz ve siz baştan beri söylemeye niyetli olsanız bile o lafı ağzınızdan çeker alır ve zorla alındığı için söylediklerinizin çok daha değerli olduğunu sanır. Siz ağzınızda gevelerken, o belki de başından beri biliyordur, ama bunu umursamaz. Bu bir alıntı gibidir: İnsanın, bir film karesinde olmaya en yaklaştığı zamanlar, birisinden, onu sevdiğini söyleyecek kadar hoşlandığına karar verdiği birkaç gündür. Ve bunu sert, bodoslama, anlamsız sözlere yer vermeyen bir içtenlikle mahvetmek istemezsiniz.

Ama Liz'e açık vermeyeceğim. Tüm bunların, kontrolü yeniden ele geçirmenin bir yolu olduğunu; Laura'yı sevip sevmediğimi bilmediğimi; ama o başka biriyle yaşarken bunu asla anlayamayacağımı ona söylemeyeceğim. Liz'in, nihayet gün ışığına çıkmış o takıntılı, tutuk dilli, sadık tiplerden biri olduğumu düşünmesini tercih ederim. Sanırım uzun vadede bunun bana bir zararı dokunmaz.

On altı

En baştan başlıyorum: Alison'dan. Annemden bölge telefon rehberine bakarak Alison'ın ailesinin telefonunu bulmasını istiyorum ve böylece numaraya ulaşıyorum.

"Bayan Ashworth'la mı görüşüyorum?"

"Evet." Bayan Ashworth ile hiç tanışmadık. Alison ve ben, altı saatlik ilişkimiz süresince aileleri-tanıştırma aşamasına ulaşamamıştık.

"Ben Alison'ın eski bir arkadaşıyım ve onunla yeniden bağlantı kurmaya çalışıyorum."

"Avustralya'daki adresini mi istiyorsunuz?"

"Orada... orada yaşıyorsa evet." Alison'ı hemen bağışlamayacağım. Bu haftalarımı alacak. Birkaç hafta mektup yazmaya oturmakla, birkaç hafta da bir yanıt beklemekle geçecek.

Bana kızının adresini veriyor ve ben ona Alison'ın orada ne yaptığını soruyorum; meğer inşaat işi yapan biriyle evlenmiş, hemşirelik yapıyormuş, iki çocukları varmış, ikisi de kızmış vesaire vesaire. Benden hiç bahsedip bahsetmediğini sorma isteğime karşı koymayı başarıyorum. İnsan ancak bu kadar kendine dönük olabilir. Sonra David'i soruyorum; o da Londra'da bir mali müşavirlik şirketinde çalışıyor, evli, onun da iki kızı var, ailede kimse erkek çocuğu üretemiyor mu yani? Alison'ın kuzeninin bile tam şu sıralar küçük bir kızı olmuş! Ben de bütün doğru yerlerde şaşkınlığımı dile getiriyorum.

"Siz Alison'ı nereden tanıyorsunuz?"

"Ben onun ilk erkek arkadaşıydım."

Bir sessizlik oluyor ve bir an için Ashwortlerin evinde, işlemediğim bir cinsel suçtan dolayı son yirmi yıldır sorumlu tutulmuş olduğum endişesini yaşıyorum.

"Alison ilk erkek arkadaşıyla evlendi. Kevin. O artık Alison Bannister."

Kevin Bannister'la evlenmiş. Demek ki ben kontrolümün ötesindeki birtakım güçler tarafından kovulmuşum. Bu harika bir şey. Kısmet karşısında ne şansım olabilirdi ki? Sıfır. Bunun benimle ya da benim herhangi bir başarısızlığımla ilgisi yok yani. Konuştukça Alison Ashwort yarasının iyileştiğini hissediyorum.

"Öyle mi diyor, vay yalancı!" Bunun bir şaka olması gerekiyordu, ama hepten yanlış anlaşılıyor.

"Anlayamadım?"

"Yok, cidden. Şaka bir yana, ha ha ha, onunla Kevin'den önce çıkmıştım. Yalnızca bir hafta kadar," –süreyi bir parça uzatmak zorundayım çünkü gerçeği söyleseydim deli olduğumu düşünecekti-. "Ama sayılır, değil mi? Öpüşme öpüşmedir ne de olsa, ha ha ha." Tarihin dışına bu şekilde atılmayı kabul etmeyeceğim. Ben kendi rolümü oynadım. Üzerime düşeni yaptım.

"Adınız ne demiştiniz?"

"Rob. Bobby. Bob. Robert. Robert Zimmerman." Lanet olsun.

"Tamam Robert, onunla konuştuğumda aradığını söyleyeceğim. Ama seni hatırlayacağından pek emin değilim."

Haklı tabii. Kevin'le çekip gittiği akşamı hatırlayacak, ama bir önceki akşamı hatırlamayacaktır. Bir önceki akşamı hatırlayan bir tek ben varım herhalde. Sanırım bunu uzun zaman önce unutmalıydım, ama unutmak konusunda pek başarılı olduğum söylenemez.

Karısının doğum günü için Fireball XL5'in enstrümantal film müziğini almaya bir adam geliyor (bende de bir tane var, hem de orijinal; bir onluk karşılığında onun oluyor). Benden iki ya da üç yaş gençtir, ama konuşması düzgün, üstünde takım elbise var, arabasının anahtarlarını şıngırdatıyor ve nedense bu üç özellik, kendimi ondan belki bir yirmi yıl genç hissetmeme yol açıyor; onun kırk küsuruna karşı ben yirmi falan olmalıyım. Birden onun benim hakkımda ne düşündüğünü öğrenmek için delice bir arzuya kapılıyorum. Bu arzuya teslim olmuyorum elbette ("Buyrun paranızın üstü, buyrun plağınız; hadi bakalım, şimdi dürüst olun, benim bir hiç olduğumu düşünüyorsunuz öyle değil mi?") ama sonradan, ona nasıl göründüğüm üzerine epey kafa yoruyorum.

Demek istediğim, adam evli –bu ürkütücü bir şey– ve araba anahtarları güvenle şıngırdatabileceğiniz türden, yani BMW, Batmobile ya da bu tür fiyakalı bir şeye sahip olduğu belli ve takım elbise giymeyi gerektiren bir iş yapıyor ve üzerindekiler benim cahil gözüme pahalı şeylermiş gibi görünüyor. Bense bugün her zamankinden biraz daha düzgünüm –üzerimde Nuh Nebi'den kalma mavi kotum yerine siyah, daha yenice olan var ve ütüleme zahmetine bile girdiğim uzun kollu, polo yaka bir gömlek giymekteyim- ama bu haldeyken bile, yetişkinlere yakışır bir işte çalışan yetişkin bir adam olmadığım aşikâr. Onun gibi olmak ister miyim? Pek değil, san-

mıyorum. Ama kendimi bir kez daha o pop müzik muhabbetiyle ilgili olarak kaygılanırken buluyorum; mutsuz olduğum için mi pop seviyorum, yoksa pop sevdiğim için mi mutsuzum? Şu herifin hayatında pop müziği hiç ciddiye alıp almadığını, bir kez olsun şey...şey... (haydi söyle, haydi oğlum söyle) aşk hakkında yazılmış binlerce şarkıyla çevrili bir halde oturup oturmadığını bilmek çok işime yarardı. Tahminimce bunu yapmamıştır. Douglas Hurd'ün de yaptığını sanmıyorum. Ayrıca, Merkez Bankası'ndaki herif de yapmamıştır; ne David Owen, ne Nicholas Witchell, ne Kate Adie, ne de adlarını sayabilmem gerekirken Booker T and the MGs için çalmadıklarından sayamadığım tonlarca başka ünlü yapmıştır bunu. Bu insanlar, *Al Green*'in *Greatest Hits* albümünün A yüzünü bile dinlemeye vakitleri yokmuş gibi görünürler; diğer albümlerin (yalnız Hi etiketli albümleri bile on tane ediyor, gerçi sadece dokuz tanesi Willie Mitchell tarafından yapılmış ama) lafını bile etmiyorum. Bu insanlar taban fiyatlarını belirlemek ve eskiden Yugoslavya olan coğrafyaya barış getirmek gibi işlerle meşgul olduklarından "Sha La La (Make Me Happy)"yi dinlemeye vakit bulamazlar.

Bu yüzden kabul gören ciddiyet kavramları söz konusu olduğunda (kaldı ki *Al Green Explores Your Mind* hayat kadar ciddidir) beni solda sıfır bırakabilirler, ama iş gönül meselelerine geldi mi benim onlara beş basmam gerekir. "Kate," diyebilmeliyim "savaş bölgelerinden haber çiziktirmek iyi hoş da, gerçekten önem taşıyan tek şey konusunda ne yapacaksın? Neden söz ettiğimi *biliyorsun* bebeğim." Ardından da ona, Müzik Bilgisi Üniversitesi'nden edindiğim tüm duygusal öğütleri verebilirdim. Ama nedense şimdiye dek işler hiç de böyle yürümedi. Kate Adie'nin aşk hayatına dair hiçbir şey bilmiyorum, ama benimkinden daha kötü durumda olamaz herhalde. Neredeyse otuz yılımı insanların kırık kalpler üzerine söylediği şarkıları dinleyerek geçirdim, peki bunun bana hiçbir faydası oldu mu? Bok oldu.

Öyleyse belki de, biraz önce söylediklerimde, çok fazla plak dinlemenin hayatınızı içinden çıkılmaz bir hale soktuğu konusunda... belki de bunda bir doğruluk payı vardır. David Owen, kendisi evli, değil mi? İşleri yoluna koymuş ve şimdi kodaman bir diplomat. Dükkâna takım elbisesi ve araba anahtarlarıyla gelen herif, o da evli ve şimdi, ne bileyim, bir *iş adamı*. Bense, bekârım –şu anda alabildiğine bekârım– ve batmak üzere olan bir plak dükkânının sahibiyim. Bana öyle geliyor ki müziği (ve kitapları ve sinemayı ve tiyatroyu ve *hissetmenizi* sağlayan herhangi bir şeyi) varlığınızın merkezine yerleştirirseniz aşk hayatınızı hale yola koymak, onu bitmiş bir ürün gibi düşünmeye başlamak size uymaz. Onu kurcalamak, canlı ve çalkantılı tutmak zorundasınızdır; onu parçalarına ayrılana dek kurcalamalı ve ilmek ilmek sökmelisiniz ki en baştan başlamaya mecbur kalın. Belki de bizim gibiler, bütün gün duygusal şeyler sindiren insanlar, hayatı yüksek perdeden yaşıyor ve bunun bir sonucu olarak da kendilerini hiçbir zaman tümüyle *mesut* hissetmiyorlar: ya mutsuz ya da coşarcasına, sırılsıklam mutlu olmak zorundayız; ama dengeli, sağlam bir ilişki sırasında bu ruh hallerini yakalamak oldukça zor oluyor. Belki de Al Green, benim düşündüğümden çok daha fazla şeyin doğrudan sorumlusudur.

Anlıyor musunuz? Plaklar âşık olmama yardım etti, bu kesin. İçimi eriten yeni bir akor geçişi duyar ve farkında bile olmadan birini aramaya başlarım ve bir bakarım ki birini bulmuşum. Eş zamanlı orgazm hatunu Rosie'ye, bir Cowboy Junkies şarkısına âşık olduktan hemen sonra âşık oldum. Şarkıyı tekrar ve tekrar ve tekrar dinledim; beni hayal alemine götürdü ve hayal edeceğim birine ihtiyaç duydum ve Rosie'yi buldum ve... işte dertler orada başladı.

Penny basitti. O anlamda *basit* demek istemiyorum (bunu kastediyor olsaydım, onunla buluşup düzüşme ve Chris Thomson hakkında konuşmak zorunda kalmazdım, çünkü onu ilk ben düzmüş olurdum ve Chris o sabah sınıfta ağzına geleni söyleyemezdi), izi kolay bulunabilecek biri olmasını kastediyorum. Annem annesiyle sık sık görüşüyor; bir süre önce bana Penny'nin numarasını verip iletişime geçmemi söylemişti, Penny'nin annesi de ona benim numaramı vermiş, ama ikimiz de bu konuda bir şey yapmadık. Gerçi ben numarayı gene de saklamıştım. Sesimi duyduğuna şaşırıyor –kim olduğumu çıkarmaya çalışırken bayağı uzun bir sessizlik yaşanıyor ve sonra tanıdığını gösteren hafif bir kahkaha atıyor- hoşnutsuz bir kahkaha değil bu sanırım; birlikte bir filme gitmeyi –iş icabı izlemek zorunda olduğu bir Çin şeysi– ardından da yemeğe gitmeyi kararlaştırıyoruz.

Film fena değil, düşündüğümden çok daha iyi –herifin tekiyle yaşaması için başka bir yere yollanan bir kadınla ilgili; herifin zaten bir sürü karısı var yani film kadının rakibeleriyle nasıl baş ettiğini anlatıyor ve her şey korkunç kötü gidiyor. Pek tabii ki. Ama Penny'de şu ucunda ışık yanan özel film eleştirmeni kalemlerinden var (oysa Penny film eleştirmeni değil, yalnızca bir BBC radyo muhabiri), insanlar ona doğru bakarak birbirlerini dürtüp duruyorlar ve ben orada onunla otururken kendimi hafiften salak hissediyorum (Centilmenliğe yakışmasa da söylemek zorundayım: Penny o özel film eleştirmeni kalemi olmadan da gülünç görünüyor zaten; mutaassıp giysilerin kızıydı hep, ama bu gece giydiği o büyük çiçekli elbisesi ve bej yağmurluğuyla sınırlarını iyice zorlamış. Sinemadakiler "O deri ceketli 'cool' herifin Virginia Bottomley'nin ablasıyla ne işi var acaba?" diye düşünüyorlar. Büyük bir ihtimalle).

Penny'nin bildiği şu İtalyan yerine gidiyoruz; onlar da

Penny'yi tanıyorlar ve biber değirmeniyle onu eğlendiriyormuş gibi görünen bayağı şeyler yapıyorlar. Genellikle işlerini fazla ciddiye alan insanlar aptalca şakalara gülerler; güdük bir espri anlayışları varmış da bu yüzden vakitsiz kahkaha boşalımından mustariplermiş gibidir. Ama Penny fena değil, hakikaten. İyi bir kız, iyi bir arkadaş ve onunla oturup Chris Thomson'dan ve düzüşmekten söz etmek kolay. Konuya dan diye giriyorum, gerçek bir açıklama yapmaksızın.

Hikayeyi şakacı, kendimi hor gören bir havayla anlatmaya çalışıyorum (bu öykü benimle ilgili, Chris'le ya da onunla değil), ama o dehşet içinde kalıyor, gerçekten tiksiniyor. Çatalını bıçağını bırakıp bakışlarını uzaklara dikiyor, ağlamak üzere olduğunu görebiliyorum.

"Adi herif," diyor. "Keşke bana bunu anlatmasaydın."

"Affedersin. Ben sadece, bilirsin, uzun zaman önceydi, yani tüm olanlar."

"Şey, ama sana pek de uzun zaman önce gibi gelmiyor belli ki."

Haklı.

"Yoo. Yalnızca, o zamanlar biraz tuhaf davrandığımı düşündüm."

"Peki niye birden bana anlatma gereği duydun?"

Omzumu silkiyorum. "Bilmem. Sadece..."

Sonra ona, aksine gayet iyi bildiğimi gösteriyorum: Ona Laura ile Ian'dan (Marie'den yahut paradan yahut kürtajdan yahut baş belası Rosie'den bahsetmeksizin) ve Charlie'den söz ediyorum belki Charlie hakkında bilmek istediğinden de fazlasını anlatıyorum; kendimi Sürekli Reddedilen Adam olarak gördüğümü, Charlie'nin benimle değil Marco'yla yatmak istediğini, Laura'nın benimle değil Ian'la yatmak istediğini, hatta o kadar yıl önce, Alison Ashworth'ün bile benimle değil Kevin Bannister'la elleşmek istediğini (kısmetin alt edilemezliğini gösteren yeni keşfimi de onunla paylaşıyorum gerçi) ve kendisinin, Penny'nin, benimle değil Chris Thomson'la yatmak

istediğini anlatıyorum ve bunun niye böyle olup durduğunu, benim niye terk edilmeye yazgılı olduğumu anlamamda bana belki de yardımcı olabileceğini söylüyorum.

O da bana kendini gerçekten zorlayarak, açık konuşmak gerekirse *zehrini akıtarak* olanları kendisinin anımsadığı biçimiyle anlatıyor: Bana çılgıncasına âşık olduğunu, bir gün –ama on altı yaşındayken değil– benimle yatmak istediğini ve ben onu fırlatıp attığımda –*"Beni fırlatıp attığında,"* diye tekrarlıyor öfkeden kudurmuşçasına, "senin o nefis ifadenle, 'zor' olduğum için beni fırlatıp attığında günlerce ağladım ve senden nefret ettim. Sonra o küçük bok çuvalı bana çıkma teklif etti ve onu başımdan def edemeyecek kadar yorgundum ve tecavüz sayılmazdı çünkü olur demiştim, ama tecavüzden pek de farklı değildi. Ve üniversiteyi bitirene dek hiç kimseyle sevişmedim, çünkü olan bitenden iğrenmiştim. Şimdi de sen reddedilme üzerine konuşmak istiyorsun. Siktir git Rob."

Demek öyle, bunda da kafayı takacak bir şey yokmuş. Bu konuşmayı yıllar önce yapmalıymışım.

On sekiz

Dükkân kapısının iç tarafına selobantla yapıştırılmış, zamanla sararıp solmuş el yazısı bir ilan:

> YENİ KURULAN GRUP İÇİN HİP GENÇ ELEMANLAR ARANIYOR (BAS, DAVUL, GİTAR). REM, PRIMAL SCREAM, FANKULÜP VS. SEVİLMELİ. DÜKKÂNDAN BARRY İLE GÖRÜŞÜN.

İlan eskiden oldukça tehditkar bir uyarıyla sona eriyordu: "ÇÖMEZLER UZAK DURSUN LÜTFEN." Ama eleman toplama işinin ilk birkaç yılı hayal kırıcı bir neticeyle sonuçlanınca, sonunda Barry çömezlerin de gruba kabul edilebileceğine

karar verdi, fakat sonuç değişmedi; belki de kapıdan girip kasaya kadar yürümeyi başaramıyorlardı. Bir süre önce baterisi olan bir adam gelip sorular sordu ve ardından bu minimalist vokal-davul ikilisi birkaç prova yaptıysa da (ne yazık ki kasetleri bugüne kadar ulaşamadı) sonrasında Barry, belki de akıllıca davranarak daha güçlü bir sound'a ihtiyacı olduğuna karar verdi.

O günden beri hiçbir gelişme yoktu... ta ki bugüne kadar. Onu önce Dick görüyor – beni dürtüyor, herif ilanı incelerken biz de büyülenmiş halde onu izliyoruz; ama hangimizin Barry olduğunu anlamak için bize döndüğünde hemencecik işimize dönüyoruz. Adam ne hip, ne de genç – Smash Hits'in kapağındaki umut vaat eden bir yıldızdan çok Status Quo'nun turne görevlilerinden biri gibi görünüyor. At kuyruğu yapılmış uzun, cılız, siyah saçları ve kemerinin üzerinden taşan bir göbeği var. Sonunda kasanın yanına geliyor ve başıyla kapıyı işaret ediyor.

"Bu Barry buralarda mı?"

"Çağırayım."

Depoya giriyorum, Barry şekerleme yapıyor.

"Hey Barry. İlanınla ilgili görüşmek isteyen biri var."

"Ne ilanı?"

"Grup."

Gözlerini açıp bana bakıyor: "Siktir lan."

"Cidden. Seninle konuşmak istiyor."

Ayağa kalkıyor ve dükkâna geçiyor.

"Evet?"

"O ilanı sen mi astın?"

"Evet."

"Ne çalıyorsun?"

"Hiçbir şey." Barry'yi yanıp tutuşturan Madison Square Garden'da çalma arzusu, onu bir enstrüman çalmayı öğrenmek gibi dünyevi bir şey yapmaya itmedi asla.

"Ama şarkı söyleyebiliyorsun, değil mi?"

"Evet."

"Biz bir şarkıcı arıyoruz."

"Siz ne gibi şeyler yapıyorsunuz?"

"İşte senin sözünü ettiğin gibi şeyler. Ama biz biraz daha deneysel olmak istiyoruz. Pop duyarlılıklarımızı korumak, ama birazcık esnetmek istiyoruz."

Tanrım, sen bize yardım et.

"Kulağa hoş geliyor."

"Konser falan ayarlamış değiliz. Daha bir araya gelebildik yalnızca. Eğlencesine. Ama nasıl gittiğine bir bakacağız, ne dersin?"

"Olur."

Quo turnecisi bir adres karalıyor, Barry'nin elini sıkıyor ve çıkıp gidiyor. Dick'le ben, herif kendi kendine patlayıverir ya da yok oluverir ya da melek gibi kanatlanıp uçuverir diye ardından ağzımız açık bakakalıyoruz. Barry ise adresi cebine tıkıyor ve sanki az önce yaşanan –yani gizemli bir yabancının içeri girip ona en sevgili dileklerinden birini bahşetmesi– çoğumuzun beyhude beklediği o küçük mucizelerden biri değilmiş gibi bir tavır takınarak çalacak plak arıyor.

"Ne var?" diyor. "Derdiniz ne sizin? Kıytırık, küçük bir garaj grubu, hepsi bu. Özel bir şey değil."

Jackie, büyüdüğümüz yerin yakınında bir semt olan Pinner'da oturuyor, arkadaşım Phil'le birlikte elbette. Telefonda beni hemen tanıyor; herhalde hayatındaki yegâne Öteki Adam ben olduğumdandır ve sesi ilk başta, sanki ben her şeyi yeniden gözden geçirmek istiyormuşum gibi temkinli ve kuşku dolu çıkıyor. Ona annemle babamın iyi olduklarını, kendi dükkânımı açtığımı, evli olmadığımı ve çocuğum olmadığını söylüyorum, tam bu noktada sesindeki kuşku anlayışa ve belki birazcık da suçluluğa dönüşüyor (Benim yüzümden mi? diye düşündüğünü duyabilirsiniz. Aşk hayatı 1975'te, ben yeniden Phil'e döndüğümde ebediyen sona mı erdi?); o da bana iki ço-

cukları ve küçük bir evleri olduğunu, her ikisinin de çalıştığını ve korktuğunun başına geldiğini, üniversiteye gitmediğini söylüyor. Bu özgeçmişin ardından yaşanan kısa süreli sessizliği sona erdirmek için beni akşam yemeğine çağırıyor ve ben de davetin ardından yaşanan kısa süreli sessizliği sona erdirmek için kabul ediyorum.

Jackie'nin saçlarına kır düşmüş, ama bunun dışında hâlâ sevimli, sıcak, duyarlı ve eskiden neydiyse o; onu öpüyor ve Phil'e ise elimi uzatıyorum. Phil, bıyığı, gömlek manşetleri, kafasındaki küçük kelliği ve gevşetilmiş kravatıyla kocaman bir adam olmuş; ama hareketime karşılık vermeden önce büyük bir duraksama gösterisi yapıyor – bu anın simgesel bir özelliği olduğunu, yıllar öncesinden gelen kabahatimden ötürü beni bağışladığını anlamamı istiyor. Tanrım, asla unutmayanların filler olduğunu sanırdım, British Telecom'un satış sonrası servis elemanları değil. Gerçi ona bakarsak benim burada ne işim var? Çoğu insanın yıllar önce unutmuş olacağı şeylerle uğraşmak da ne demek?

Jackie ile Phil İngiltere'nin güney doğusunda yaşayan en sıkıcı insanlar; çok uzun süredir evli oldukları için böyleler herhalde, dolayısıyla ne kadar uzun süredir evli oldukları dışında konuşacak hiçbir şeyleri kalmamış. Sonunda, onlara başarılarının sırrını şaka yollu soracak kadar küçülüyorum; sadece zaman kazanıyorum, çünkü sanırım bunu zaten anlatacaklardı.

"Doğru insanı bulmuşsan doğru insanı bulmuşsundur, kaç yaşında olduğun fark etmez." (Phil)

"İlişkilerde çaba göstermek zorundasın. Yolunda gitmeyen bir şeyler olduğu anda öylece çekip gidemezsin." (Jackie)

"Bu doğru. İlişkiyi bir kenara atmak ve ayaklarını yerden kesen biriyle en baştan başlamak kolay olurdu, ama eninde sonunda, yenisinde de çaba göstermek zorunda kalacağın bir aşamaya geleceksin." (Phil)

"Mum ışığında yemek ve ikinci balayı mefhumlarının ha-

yatımızda pek yeri yok. Böyle şeyleri aştık. Her şeyden öte, çok iyi arkadaşız." (Jackie)

"İnsanlar ne düşünürse düşünsün, hoşuna giden ilk kişiyle yatağa atlayıp, sonra da bunun evliliğine zarar vermemesini bekleyemezsin." (Phil)

"Zamane gençlerinin sorunu..." Yok, yok, şaka yapıyorum. Fakat sanki ben Kuzey Londra'dan buraya onları tekeşli oldukları için tutuklamaya gelmişim gibi bana sahip oldukları şeyin...*misyonerliğini* yapıyorlar. Bu yüzden gelmedim, ama benim geldiğim yerde bunun bir suç olduğunu düşünmekte haklılar: Tekeşlilik yasaya aykırıdır, çünkü hepimiz alaycı ve romantiğiz, hatta bazen aynı anda her ikisi birden olabiliyoruz; evliliği ise klişeleri ve düşük voltajlı parıltısı ile ancak bir vampirin bir sarmısağı karşılayabildiği kadar hoş karşılayabiliriz.

Evde telefon çaldığında eski kırkbeşliklerden bir kaset yapıyordum.

"Merhaba. Rob'la mı görüşüyorum?"

Sesin sevmediğim birine ait olduğunu çıkarabiliyorum, ama daha öteye geçemiyorum.

"Ben Ian. Ray."

Bir şey söylemiyorum.

"Biraz konuşsak iyi olur diye düşündüm. Bazı şeyleri halletsek?"

Bu...*şey*...yoldan çıktı. *Tümüyle* yoldan çıktı. İnsanların bu ifadeyi, yolunda giden bir şeyin kontrolden çıktığını dile getirmek için kullandıklarını bilirsiniz, değil mi? "Demokrasi yoldan çıktı." İşte ben de bu ifadeyi kullanmak istiyorum, ama yoldan çıkan şeyin ne olduğundan emin değilim. Kuzey Londra mı? Hayat mı? Doksanlar mı? Bilmiyorum. Tüm bildiğim, makul, akıl sağlığı yerinde bir toplumda Ian'ın beni bazı şeyleri halletmek için aramayacağı. Ben de birkaç şeyi halletmek için onu aramazdım. *Onu* halletmiş olurdum ve bir hafta

boyunca ağzına işçi tulumu tıkmasını isteseydi tam da yerine gelmiş olurdu.

"Halledilmesi gereken şey nedir?" Öyle öfkeliyim ki okulda bir kavganın eşiğine geldiğim zamanlarda olduğu gibi sesim titriyor ve neticede öfkeliden çok ürkmüş gibi çıkıyor.

"Yapma Rob. Laura'yla ilişkimin seni çok rahatsız ettiği belli."

"Ne komiktir ki bu konuda fazla dehşete düşmedim." Açık ve net.

"Burada bir şeyleri şakayla karışık hafife almaktan söz etmiyoruz Rob. Tacizden söz ediyoruz. Gecede on kez telefon çaldırmalar, evimin etrafında dolaşmalar..."

Hassiktir. Onu nasıl gördü?

"İyi ama hiçbirini yapmıyorum ki artık." Artık açık ve net değilim; şimdi suçlu bir deli gibi lafları ağzımın içinde geveliyorum.

"Bunu fark ettik ve memnun olduk. Peki ama...nasıl sulh olacağız? Senin için işleri kolaylaştırmak istiyoruz. Söyle, ne yapabiliriz? Ben elbette ki Laura'nın ne kadar özel olduğunu ve işlerin şu an senin için yolunda gitmesinin imkânsız olduğunu biliyorum. Onu kaybetsem ben de çıldırırdım. Ama bir gün Laura artık beni görmek istemediğine karar verirse sanırım bu kararına saygı duyarım. Ne demeye çalıştığımı anlıyor musun?"

"Evet."

"İyi. Öyleyse bu işi nasıl bitiriyoruz?"

"Bilmem." Ve telefonu kapatıyorum - zekice, vurucu tek bir cümleyle ya da şiddetli bir küfür sağanağıyla değil, bir 'bilmem' ile. Bu ona unutamayacağı bir ders verdi.

O: "İyi. Öyleyse bu işi nasıl bitiriyoruz?"

BEN: Ben bu işi çoktan bitirdim seni zavallı küçük ahmak. Liz senin hakkında bayağı haklıymış. [*Ahizeyi çarparak kapatır.*]

O: "İyi. Öyleyse bu işi nasıl bitiriyoruz?"

BEN: Bu işi bitirmeyeceğiz Ian. Yani en azından, ben bitirmeyeceğim. Yerinde olsam telefon numaramı değiştirirdim. Adresimi de. Çok yakında evine tek bir ziyaret ile gecede on telefonu mumla arar olacaksın. Hareketlerine dikkat et oğlum. [*Ahizeyi çarparak kapatır.*]

O: Ama bir gün Laura artık beni görmek istemediğine karar verirse sanırım bu kararına saygı duyarım.
BEN: Seni görmek istemediğine karar verirse buna ben de saygı duyarım. Laura'ya da saygı duyarım. Arkadaşları da ona saygı duyar. Herkesin keyfi yerine gelir. Dünya daha güzel bir yer olur.

O: Ben Ian. Ray.
BEN: Siktir git. [*Ahizeyi çarparak kapatır.*]

Aman neyse.

Aman neyse, boşverin. Bunlardan birini söylemeliydim. En azından edepsiz bir laf etmeliydim. Onu şiddetle tehdit etmeliydim. "Bilmem" deyip kapatmamalıydım. Bunlar beni yiyip bitirecek, yiyip bitirecek ve ben kanserden veya kalpten veya başka bir şeyden gideceğim. Aralıksız titriyorum ve söylemeyi tasarladıklarımın etkisi yüzde yüz kanıtlanmış bir zehire dönüşene dek senaryoyu kafamda tekrar tekrar yazıyorum; ama bunların hiçbiri işe yaramıyor.

On dokuz

Sarah bana hâlâ, üzerinde adresi ve telefon numarası yazan Noel kartları gönderiyor (Bunları elle yazmıyor: O rezil, küçük etiketlerden kullanıyor). Kartlarda, onun o büyük ve yuvarlak ilkokul öğretmeni yazısıyla yazılmış bir "Mutlu Noeller! Sevgiler. Sarah," dışında bir şey olmuyor. Karşılığında ben de ona, eşit derecede manasız kartlar gönderiyorum. Birkaç yıl önce

adresinin değiştiğini fark ettim ve de adresin Tek Bir Numara, Bilmemne Caddesi'yken arkasından bir harf gelen bir numaraya –ki hâlâ ev anlamına gelebilecek bir "b" harfi bile değil, daireden başka bir anlama gelemeyecek olan bir "c"ye ya da "d"ye- dönüştüğünü de fark ettim. O zaman fazla üzerinde durmamıştım, ama şimdi hafiften kötüye yoruyorum. Bana, Tek Bir Numara, Bilmemne Caddesi Tom'a aitmiş ve Tom artık etrafta değilmiş gibi geliyor. Sevinçli miyim? Ben mi?

Pek değişmemiş –belki biraz daha zayıf (Penny acayip şişmanlamıştı, ama onu son görüşümden bu yana yaşı da ikiye katlanmıştı; Sarah otuzdan otuz beşe geçti yalnızca ve bu da yaşamın en şişmanlatıcı yolculuğu değil), ama hâlâ kâküllerinin altından etrafı incelemeye devam ediyor. Pizza yemek için dışarı çıkıyoruz; bunun onun için bu denli büyük bir olay olması insanı kederlendiriyor: Pizza yeme eylemi değil de, bu akşamın bir randevu sayılması. Tom *gitmiş*, üstelik bayağı görkemli bir şekilde gitmiş. Şuna bir bakın: Ona ilişkide mutsuz olduğunu ya da görüşmek istediği başka biriyle tanıştığını ya da başka biriyle görüştüğünü değil, başkasıyla *evlenmek üzere olduğunu* söylemiş. Klasik, ha? Aslında gülmek lazım, ama ben gülmemeyi başarıyorum. Kurbanlarına feci bir şekilde yansıyan o kötü şans öykülerinden biri bu da; bu yüzden, gülmek yerine, evrenin en acımasız gizemlerine kafamı sallıyorum.

Şarabına bakıyor. "Seni onun için terk ettiğime inanamıyorum," diyor. "Çok saçma."

Bunu duymak istemiyorum. Reddedişi reddetmesini istemiyorum; bunun açıklamasını istiyorum ki günahlarını bağışlayabileyim.

Omzumu silkiyorum. "Herhalde o zamanlar iyi bir fikir gibi gelmişti."

"Herhalde. Nedenini anımsayamasam da."

Bu işi bir sevişmeyle noktalayabilirdim; üstelik bu düşünce beni dehşete sürüklemiyor. Reddediliş şeytanlarını kovmak

için sizi reddeden kişiyi becermekten daha iyi bir yol olabilir mi? Ama Sarah'nın durumunda yalnızca bir kişiyle değil, bütün bir üzgün bekâr kültürüyle yatmış olurdunuz. Ona gitseydik etrafta bir kedi olacaktı ve bu kedi hayati önem taşıyan bir anda yatağa atlayacak, Sarah kediyi kovalayıp mutfağa kapatana dek ara vermek zorunda kalacaktık. Üstelik büyük ihtimalle *onun* Eurythmics plaklarını dinlemek zorunda kalacaktık, ayrıca evde içecek bir şey de bulunmayacaktı. Üstelik, Marie LaSalle'in hey-kadınlar-da-azabilir türünden omuz silkişlerinden de olmayacaktı, telefon konuşmaları, utanç ve pişmanlık olacaktı. Bu yüzden gece boyunca bir an gelip de ya Sarah ya hiç kimse duygusunu yaşamadığım sürece Sarah ile yatmayacağım ve bu gece üzerime böyle bir basiretin çökeceğini hiç sanmıyorum. Zaten en başta çıkmaya karar verişimizin nedeni de buydu. Beni Tom için terk etmesinin nedeni de buydu. Bir hesap yapmış, tüm olasılıkları enine boyuna hesaplamış ve sağlam bir bahse plase oynayıp gitmişti. Benimle yeniden denemek istemesi, hem benim hakkımda, hem de kendisi hakkında her şeyi açıklıyor aslında: Otuz beş yaşında ve yaşamın ona bu gece burada yaşadığından –bir pizza ve başlangıçta o kadar da hoşlanmadığı eski bir erkek arkadaş– daha fazlasını sunmayacağını düşünüyor. Bu oldukça acımasız bir çıkarım, ama bu noktaya nasıl vardığını anlamak zor değil.

Ah, ikimiz de bunu dert etmemiz gerektiğini biliyoruz; yaşamın eşleşmekten başka anlamlar da taşıdığını, suçun medyada olduğunu vesaire vesaire. Ama bazen bir Pazar sabahı, bir tek atmak ve günün ilk sohbetini yapmak için bara gitmenize daha on saat varken dünyayı bu şekliyle algılamak pek de kolay olmaz.

Reddedilme muhabbetine girmek gelmiyor içimden. Aramızda kırgınlık yok; hatta iyi ki Sarah beni terk etmiş, tam tersi olmamış diye seviniyorum. Kendimi yeterince suçlu hissediyorum zaten. Birazcık filmlerden –*Kurtlarla Dans*'a bayılmış,

ama *Rezervuar Köpekleri*'nin adı hoşuna gitmemiş– birazcık işten, biraz da Tom'dan ve biraz da Laura'dan konuşuyoruz; gerçi ben yalnızca Laura'yla zor bir dönemden geçtiğimizi söylüyorum. Beni evine çağırıyor ama gitmiyorum, birlikte iyi vakit geçirdiğimiz konusunda görüş birliğine varıp bunu yeniden yapma kararı alıyoruz. Geriye bir tek Charlie kaldı.

Yirmi

"Deneysel çalışmalarınız nasıl gidiyor? Hâlâ pop duyarlılığınızı esnetiyor musunuz?"

Barry bana dik dik bakıyor. Grup hakkında konuşmaktan nefret ediyor.

"Evet ya. Gerçekten olayınız aynı mıymış Barry?" diye soruyor Dick tüm masumiyetiyle.

"Bizim bir 'olayımız' falan yok Dick. Şarkı çalıyoruz. Kendi şarkılarımızı."

"Tamam," diyor Dick "Özür dilerim."

"Of, atma Barry," diyorum. "Şarkılarınız neye benziyor? Beatles'a? Nirvana'ya? Papa Abraham and the Smurfs'e?"

"Esin kaynaklarımızı büyük olasılıkla tanımazsın," diyor Barry.

"Dene bakalım."

"Büyük bir kısmı Alman."

"Ne, Kraftwerk falan mı?"

Bana acıyarak bakıyor. "Şey, pek değil."

"Kim o zaman?"

"Hiçbirini duymamışsındır Rob, onun için kes sesini."

"Birinin adını söyle bari."

"Hayır."

"O halde baş harflerini söyle."

"Hayır."

"Senin de bir bok bildiğin yok, öyle değil mi?"

Ağır adımlarla dükkândan çıkıyor.

İnsanların her şeye böyle tepki verdiklerinin farkındayım ve üzgünüm, ama morartılması gereken biri varsa o da Barry'dir.

Charlie hâlâ Londra'da yaşıyor. Telefon numarasını ve adresini bilinmeyen numaralardan alıyorum –Ladbroke Grove'da yaşıyor, tabii ki. Arıyorum, ama biri açarsa çabucak kapatabileyim diye ahizeyi telefonun birkaç santim uzağında tutuyorum. Biri açıyor. Kapatıyorum. Aşağı yukarı beş dakika sonra tekrar arıyorum, ama bu kez ahizeyi kulağıma birazcık daha yakın tutuyorum ve bir insanın değil de bir makinenin konuştuğunu duyabiliyorum. Yine de kapatıyorum. Onun sesini duymaya henüz hazır değilim. Üçüncüde mesajını dinliyor, dördüncüde kendiminkini bırakıyorum. Geçtiğimiz on yıl boyunca, böyle bir şey yapabildiğimi hayal etmek bile inanılmaz geliyordu. Ona gözümde o kadar üstün bir yer biçmişim ki Mars'ta yaşaması lazım geldiğini, bu yüzden onunla iletişim kurma girişimlerinin milyonlarca pound tutacağını ve ona ulaşmanın ışık yılları alacağını sanıyordum. O bir uzaylı, bir hayalet, bir efsaneydi; telesekreteri, paslanmakta olan bir wok'u* ve şehrin iki bölgesinde geçen toplu taşıma pasosu olan biri değil.

Sesi daha yaşlı çıkıyor bence ve birazcık daha tiki -Londra onun Bristol aksanındaki canlılığı silip süpürmüş- ama sesin ona ait olduğu kesin. Biriyle birlikte yaşayıp yaşamadığını söylemiyor –halihazırdaki duygusal hayatının detaylarını veren bir mesaj beklediğimden değil ama, bilirsiniz ya, "Ne Charlie ne de Marco şu anda telefona yanıt verebiliyor" gibilerinden bir şey söylemiyor. Sadece, "Şu anda burada kimse yok, lütfen bip sesinden sonra mesajınızı bırakın." Adımı, telefon numaramı söylüyorum ve görüşmeyeli uzun zaman oldu türünden bir mesaj bırakıyorum.

* wok (İng.) Çin yemeği pişirmekte kullanılan derin tava. Ç.N.

Yanıt gelmiyor. Birkaç gün sonra yeniden deniyorum ve aynı lafları ediyorum. Hâlâ çıt yok. Reddetmekten söz ediyorduk değil mi, şimdi çok daha inandırıcı oldu: Sizi reddedişinden on yıl sonra mesajlarınıza bile yanıt vermeyen biri.

Marie dükkâna geliyor.

"Selam millet."

Dick ve Barry kuşku uyandırıcı ve utanç verici bir biçimde ortadan kayboluyorlar.

Arkalarından"Güle güle çocuklar," diyor ve omzunu silkiyor.

Beni uzun uzun süzüyor. "Benden kaçıyor musun ufaklık?" diyor yalandan bir öfkeyle.

"Hayır."

Kaşlarını çatıyor ve başını yana eğiyor.

"Doğru söylüyorum. Son birkaç gündür nerede olduğunu bilmezken senden nasıl kaçabilirdim ki?"

"Peki, o halde utanıyorsun?"

"Of, Tanrım, evet."

Bir kahkaha atıyor. "Buna hiç gerek yok."

Bir Amerikalıyla yatmanın karşılığında elinize geçen bu galiba, dürüstçe sergilenen bir iyi niyet. Bir gecelik ilişkiden sonra bu dükkâna gelecek tek bir aklı başında İngiliz kadını bulamazsınız. Bizce bu tür şeyleri hepten unutmak en iyisi. Ama sanırım Marie bu konuda konuşmak, neyin yanlış gittiğini irdelemek istiyor; belki de, bir cumartesi gecesi yanlış yola sapıp tek gecelik ilişki yaşamış bir sürü başka çiftle birlikte katılmamızı istediği bir grup terapisi bile vardır. Büyük bir ihtimalle giysilerimizi çıkarmak ve olanları yeniden canlandırmak zorunda kalacağız ve kazağım kafama dolanacak.

"Bu gece T-Bone'u dinlemeye gelmek ister miydin diye soracaktım."

Elbette istemiyorum. Seninle artık konuşamayız, anlamıyor musun be kadın? Seviştik ve bu her şeyin sonuydu. Bu ül-

kede kanun böyle. Hoşlanmıyorsan, geldiğin yere dön.

"Tabii. Harika olur."

"Stoke Newington diye bir yer duydun mu? Orada çalıyor. The Weavers Arms'da."

"Orayı biliyorum." Gitmeyiveririm olur biter, ama gideceğimi biliyorum.

Ve iyi vakit geçiriyoruz. Bu konuda Amerikalı olmakta haklı: Birlikte yatağa girmiş olmamız birbirimizden nefret etmek zorunda olduğumuz anlamına gelmiyor. T-Bone'un programının tadını çıkarıyoruz ve Marie izleyicilerin "bi daha" diye bağırdığı şarkıyı onunla birlikte söylüyor (sahneye çıktığında insanlar onun az önce durduğu yere bakıyorlar, sonra da o yerin yanında duran kişiye bakıyorlar; bu iş bayağı hoşuma gidiyor). Sonra üçümüz bir tek atmaya onun evine gidip, Londra'dan, Austin'den ve plaklardan konuşuyoruz, ama genel anlamda cinsellikten ya da özel anlamda geçen geceden söz etmiyoruz; bu sanki öylesine yaptığımız bir şeymiş, Hint lokantasına gitmek gibiymiş, ne bir didikleme ne de bir tartışma gerektiriyormuş gibi davranıyoruz. Sonra ben eve gitmek için kalkıyorum, Marie bana tatlı bir öpücük konduruyor ve ben dönüş yolunda, gerçekten yolunda giden bir ilişkim, yalnızca tek bir ilişkim, hayatımda gurur duyabileceğim, küçük pürüzsüz bir nokta varmış gibi hissediyorum.

Charlie nihayet arıyor; daha erken aramadığı için üzgün, ama iş için Amerika'ya gitmiş. Nasıl bir şey olduğunu bilirmişim gibi davranmaya çalışıyorum, ama tabii ki bilmiyorum –iş için Brighton'a, Redditch'e, hatta Norwich'e gittim, ama Amerika'ya hiç gitmedim.

"Eee, nasılsın?" diye soruyor ve bir an için, yalnızca bir an için bile olsa, içimden ona mutsuzmuşum gibi davranmak geliyor: "Pek iyi değil, yine de sağol Charlie, aman bu seni kaygılandırmasın. Sen iş icabı Amerika'ya uç, bana aldırma." Ancak kendimi frenleyip gururumu sonsuza dek koruyorum ve

son görüşmemizden bu yana geçen on iki yıl boyunca tüm işlevleri yerli yerinde bir insanoğlu gibi yaşamayı başarmışcasına davranıyorum.

"İyiyim, sağol."

"İyi. Buna sevindim. İyisin ve iyi olmayı hak ediyorsun."

Bir yerde bir terslik var, ama ne olduğunu bulmakta zorlanıyorum.

"Sen nasılsın?"

"İyi. Harika. İyi bir iş, güzel arkadaşlar, hoş bir daire, bilirsin işte. Üniversite asırlar öncesindeymiş gibi geliyor artık. Barda oturup hayatın bize neler getireceğini merak ederdik, hatırlıyor musun?"

Hayır.

"Neyse... ben benimkinden çok memnunum, senin de kendininkinden memnun olduğuna sevindim."

Ben hayatımdan memnun olduğumu söylemedim ki. Ben iyi olduğumu söyledim, yani grip değilim, yakın zamanda trafik kazası geçirmedim, şartlı tahliye edilmedim, ama neyse.

"Çocukların falan var mı, herkes gibi?"

"Hayır. İsteseydim olurdu elbette, ama istemedim. Daha çok gencim ve çocuklar da çok..."

"Genç mi?"

"Şey, evet, genç, pek tabii ki," –sinirli bir kahkaha atıyor, sanki ben geri zekalıymışım gibi, belki de öyleyim, ama onun düşündüğü biçimde değil– "ama... çok *vakit alıyorlar*, sanırım aradığım ifade buydu."

Bunların hiçbirini uydurmuyorum. Aynen böyle konuşuyor; sanki tüm bir dünya tarihinde daha önce hiç kimse bu konudan söz etmemiş gibi.

"Ah tamam. Ne demek istediğini anlıyorum."

Charlie'ye sinir oldum. Charlie! Charlie Nicholson! Bu tuhaf işte. Son on iki yıl boyunca, hemen her gün Charlie'yi düşündüm ve benim için yanlış giden pek çok şeyden onu ya da ayrılığımızı sorumlu tuttum. Misal: Okulu bırakmazdım, Record

and Tape'de çalışmaya başlamazdım, kendimi bu dükkâna bağlamazdım, tatminsiz bir özel hayatım olmazdı. Kalbimi kıran, hayatımı mahveden kadın bu; beş parasızlığımın, içimdeki boşluk duygusunun ve başarısızlığımın tek sorumlusu bu kadın; nereden baksanız beş yıldır, hiç kesintisiz bir şekilde onun hayalini kuruyorum ve *şimdi onunla dalga geçiyorum.* Kendime saygı duymam gerekir gerçekten. Kendime şapka çıkarmam ve "Rob sen harbi bir adamsın," demem gerekir.

"Var mısın, yok musun Rob?"

"Affedersin anlayamadım?" Hâlâ yalnızca kendisinin anlayabildiği şeyler söylediğini duymak insanı rahatlatıyor. Bundan hoşlanırdım, hatta buna gıpta ederdim; ben böyle garip şeyler bulamazdım.

"Yok, ben özür dilerim. Sadece...uzun zamandır ortalarda olmayan erkek arkadaşlarla yapılan konuşmaları biraz kasıcı buluyorum da. Son zamanlarda acayip çoğaldılar. Senden sonra çıktığım Marco denen herifi hatırlıyor musun?"

"Hımm... Evet, sanırım." Sıradakini biliyorum ve buna inanamıyorum. Bütün o acı dolu fantezi, evlilik ve çocuklar yıllarca sürdü; oysa Charlie, onu son görüşümden altı ay sonra *herifi postalamış sanırım.*

"Neyse işte, birkaç ay önce aradı ve ona ne söyleyeceğimi bilemedim. Sanırım bütün-bunların-ne-anlamı-var tadında bir süreçten geçiyordu ve beni görmek, olanlar hakkında konuşmak, sende ne var ne yok diye sormak istedi; ama ben buna pek hevesli değildim. Bütün erkekler bu süreçten geçiyor mu?"

"Ben hiç duymadım."

"Demek benim seçtiklerimde var böyle bir damar. Demek istediğim..."

"Hayır hayır, sorun değil. Birdenbire ortaya çıkıp seni aramam biraz tuhaf görünüyor olmalı. Ama ben düşündüm ki... bilirsin ya..." Ben bilmiyorum ki, o nasıl bilsin! "Peki, var mısın yok musun ne demek?"

"Arkadaş mıyız değil miyiz bilmiyorum demek. Çünkü eğer arkadaşsak, güzel; ama değilsek telefonda eski defterleri deşmek için bir neden görmüyorum. Cumartesi akşamı yemeğe gelmek ister misin? Bazı arkadaşlarım bana gelecek ve boşta bir adama ihtiyacım var. Sen boşta mısın?"

"Ben..." Ne anlamı var ki? "Şu anda evet."

"Peki var mısın, yok musun?"

"Varım."

"İyi. Arkadaşım Clara geliyor ve ona eşlik edecek biri yok. Üstelik tam senin sokağının yukarısında oturuyor. Sekiz gibi uygun mu?"

İşte bu kadar. Şimdi tersliğin nerede olduğunu saptayabiliyorum. Charlie berbat bir tip. Eskiden berbat değildi, ama başına kötü bir şey gelmiş ve şimdi korkunç, aptalca şeyler söylüyor ve öyle görünüyor ki espri anlayışından da yoksun. Bruce Springsteen Charlie'den ne çıkarırdı?

Liz'e, Ian'ın beni aradığını söylediğimde, bunun insanı öfkeden kudurtacağını ve Laura'nın dehşet içinde kalacağını söylüyor; bu da beni son derece sevindiriyor. Ben de ona Alison, Penny, Sarah ve Jackie ile olanları, küçük, aptal, ışıklı kalemi, Charlie'yi ve Charlie'nin iş icabı gittiği Amerika'dan yeni döndüğünü anlatıyorum. Liz, kendisinin de iş icabı Amerika'ya gitmek üzere olduğunu söyleyince onunla dalga geçiyorum, ama gülmüyor.

"Neden senden daha iyi bir işi olan kadınlardan nefret ediyorsun Rob?"

Liz bazen böyledir işte. Fena biri değildir, gel gör ki söylediğiniz her şeyde kötü niyet arayan o *paranoyak* feministlerden biridir.

"Ne demeye çalışıyorsun?"

"Sinemaya küçük bir ışıklı kalem götüren kadından nefret ediyorsun, oysa karanlıkta yazmak istiyorsa bu yaptığı son derece mantıklı görünüyor. Öteki kadın... Charlie miydi?

...Charlie'nin Amerika'ya gitmiş olmasından da nefret ediyorsun –yani, belki de Amerika'ya gitmek istemiyordu. Mesela ben istemiyorum. Ayrıca, Laura'nın işini değiştirdikten sonra başka bir şansı olmadığı için giymeye başladığı kıyafetlerden de hoşlanmıyordun ve şimdi ben aşağılığın teki oluyorum, çünkü Chicago'ya uçup bir otelin konferans salonunda sekiz saat boyunca birtakım adamlarla konuşmam ve sonra eve geri uçmam gerekiyor."

"Eh, ben seksistim o halde, öyle mi? Doğru cevap bu mu?"

Gülümsemek ve katlanmak zorundasınız, yoksa sizi deli ederler.

Yirmi bir

Charlie kapıyı açtığında, içim eriyor: Çok güzel görünüyor. Saçları hâlâ kısa ve sarı, ama şimdi çok daha pahalı bir kesimi var; Charlie gerçekten şık bir biçimde yaşlanıyor –gözlerinin kenarında, Sylvia Sims'i andıran hafif, dostane, seksi kırışıklıklar, üzerinde de ona ne yaptığını bilen bir yetişkin havası katan siyah bir kokteyl elbisesi var (gerçi, bana ne yaptığını bilen biri gibi görünmesinin tek nedeni, benim hatırladığım bol kotuyla Tom Robinson Band tişörtünü az önce çıkarmış olması olabilir). Ona yeniden âşık olmaktan ve kendimi aptal durumuna düşürmekten ve her şeyin, tıpkı daha önce olduğu gibi acıyla, aşağılamayla ve kendimden iğrenmekle sonuçlanmasından korkmaya başlıyorum hemen. Beni öpüyor, kucaklıyor, hiç değişmemiş olduğumu ve beni görmenin harika olduğunu söylüyor, sonra da bir odayı parmağıyla işaret ederek, oraya ceketimi bırakabileceğimi söylüyor. Burası onun yatak odası (bir duvarında koskoca, soyut bir tablo, öbüründe kilim gibi bir şey olan sanatsal bir oda, elbette); oraya girdiğimde birdenbire panikliyorum. Yatağın üzerindeki diğer ceketler pahalı şeyler ve bir an için, hepsinin ceplerini karıştırıp toz olma düşüncesiyle eğleniyorum.

Ama Charlie'nin tam benim sokağımın yukarısında oturan arkadaşı Clara'yı görmek istiyorum. Onu görmek istiyorum, çünkü sokağımın nerede olduğunu bilmiyorum, kentin hangi bölgesinde, hangi *şehirde*, hangi *ülkede* olduğunu bile bilmiyorum, belki o nerede olduğumu bulmama yardımcı olabilir. Üstelik Charlie'nin hangi sokakta yaşadığımı düşündüğünü anlamak da ilginç olacak, Old Kent Sokağı'nda mı yoksa Park Geçiti'nde mi? (Bilebildiğim kadarıyla benim sokağımda oturmayan, ama bizim oralara taşınmaya karar verirse başımın üzerinde yeri olacak beş kadın: *Broadcast News*'deki Holly Hunter, *Sleepless in Seattle*'daki Meg Ryan, bir keresinde televizyonda gördüğüm, uzun ve kıpkırmızı saçları olan ve Muhafazakar Partili bir milletvekilini embriyolarla ilgili bir tartışmada yere seren kadın doktor, adını ne yazık ki bilmiyorum ve yarı çıplak bir posterini de asla bulamadım; *The Philadelphia Story*'deki Katherine Hepburn; *Rhoda* adlı televizyon dizisindeki Valerie Harper. Bunlar herkese ağzının payını verebilen, kafası çalışan, tiz sesli, keskin ifadeli kadınlar... ama aynı zamanda, iyi bir adamın sevgisine de ihtiyaç duyuyor gibi görünen kadınlar. Ben onları kurtarabilirdim. Onları günahlarından arındırabilirim. Onlar beni güldürebilirlerdi ve ben de, eğer iyi bir günümdeysem onları güldürebilirdim belki, evde oturup onların filmlerinden ya da televizyon programlarından ya da embriyo tartışmalarından birini videodan izleyebilir, birlikte fakir bir çocuğu evlat edinebilir ve Central Park'ta ailecek futbol oynayabilirdik).

Oturma odasına girer girmez uzun, yavaş, boğucu bir ölüme mahkûm olduğumu görebiliyorum. Odada kiremit rengi cekete benzer bir şey giymiş bir adam, özenle kırıştırılmış keten bir takım elbise giymiş başka bir adam, kokteyl elbisesi içerisinde Charlie, yanar döner bir tayt ve beyaz ipekten büyüleyici bir bluz giymiş bir kadın ve pantolona benzeyen o eteklerden, hayır, eteğe benzeyen o pantolonlardan, her neyse işte

ondan giymiş bir başka kadın var. Ve ben onları gördüğüm anda ağlamak istiyorum, yalnızca korkudan değil, katıksız bir *kıskançlık*tan: *Benim hayatım niçin böyle değil?*

Charlie'nin arkadaşlarının ikisi de güzel –tatlı, çekici, albenili değil, *güzel*– ve benim panikleyen, kırpışıp duran, seğiren gözlerime birbirinden farksız görünüyorlar: kilometrelerce koyu renk saç, binlerce kocaman küpe, metrekarelerce kıpkırmızı dudak, yüzlerce beyaz diş. Beyaz ipek bluz giyen kadın Charlie'nin camdan, kurşundan ya da altından –her halükarda insanın gözünü korkutan, kanepe kavramıyla pek örtüşmeyen bir malzemeden- yapılmış dev kanepesine doğru seğirtiyor ve bana gülümsüyor; Charlie millete seslenerek ("Çocuklar, çocuklar...") beni partinin kalanıyla tanıştırıyor. Kanepedeki Clara, hani sanki benimki, ha ha ha; kiremit rengi ceketli, Nick; keten takımlı, Barneyi eteğe benzeyen pantolonlu ise Emma. Şayet bu insanlar benim sokağıma adım atacak olsalar kendimi daireme hapsetmek zorunda kalırdım.

"Biz de tam, bir köpeğimiz olsa adını ne koyacağımızdan söz ediyorduk," diyor Charlie. "Emma'nın Dizzy adında bir Labrador'u var, ismi Dizzy Gillespie'dan geliyor."

"Ah, güzel," diyorum. "Köpeklerle aram pek iyi değildir."

Bir müddet kimse konuşmuyor; köpeklerden hazzetmeyişim üzerine *söyleyebilecekleri* pek fazla bir şey yok hakikaten.

"Neden dairenin ufak olması mı, yoksa çocukluktan kalma bir korku mu, yoksa koku mu, yoksa...?" diye soruyor Clara, çok tatlı bir tonla.

"Bilmem. Ben sadece..." Umutsuzca omuz silkiyorum "bilirsiniz işte, pek hazzetmiyorum."

Kibarca gülümsüyorlar.

Sonradan ortaya çıkacağı üzere, tüm bir gece boyunca süren sohbete başlıca katkım bu kadarla kalıyor ve daha sonraları bu sözlerimi, sanki Zekânın Altın Çağına aitmişcesine hasretle anımsarken buluyorum kendimi. Elimden gelseydi bu sözleri yeniden kullanırdım, ama tartışılan diğer konular bu-

na fırsat vermiyor –izledikleri filmleri ya da oyunları görmemişim, gittikleri yerlere gitmemişim. Clara'nın yayıncılık, Nick'in ise halkla ilişkiler alanında çalıştığını keşfediyorum, Emma'nın Clapham'da yaşadığını da öğreniyorum. Emma, benim Crouch End'de yaşadığımı, Clara ise bir plak dükkânım olduğunu keşfediyor. Emma, John McCarthy ile Jim Morrell'ın özyaşamöykülerini okumuş; Charlie okumamış ama okumayı çok istermiş ve hatta Emma'nın kitabını ödünç bile alabilirmiş. Barney geçenlerde kayağa gitmiş. Mecbur kalsaydım birkaç şey daha anımsayabilirdim herhalde. Ne var ki, gecenin büyük bir kısmı boyunca ortada bir pelte gibi oturuyorum; sırf o gece için geç yatmasına izin verilmiş bir çocuk gibi hissediyorum kendimi. Ne olduğunu bilmediğim şeyler yiyoruz ve ya Nick ya da Barney, benim getirdiğim dışında, içtiğimiz bütün şaraplar üzerine yorum yapıyor.

Bu insanlarla aramdaki fark şu: Onlar üniversiteyi bitirdi, ben bitirmedim (onlar Charlie'den ayrılmadı, ben ayrıldım); neticede onların düzgün, benimse pespaye bir işim var; onlar zengin, bense yoksulum; onların özgüveni tam, bense sidiklinin tekiyim; onlar sigara içmiyor, bense içiyorum; onların görüşleri var, benimse listelerim. Onlara en berbat jetlag'in hangi uçak yolculuğunun ardından yaşandığını söyleyebilir miydim? Hayır. Onlar bana the Wailers'ın orijinal sırasını söyleyebilir miydi? Hayır. Vokalistin adını bile söyleyemezlerdi büyük ihtimalle.

Ama kötü insanlar değiller. Ben bir sınıf savaşçısı değilim ve zaten onlar da acayip tiki tipler değiller – büyük ihtimalle, onların da Watford'un hemen dışında ya da dengi bir yerde yaşayan anne babaları vardır. Onların sahip olduklarının birazını olsun istiyor muyum? Dalga mı geçiyorsunuz? Onların görüşlerini istiyorum, onların paralarını istiyorum, onların kıyafetlerini istiyorum, onların köpek isimleri hakkında hiç utanıp sıkılmadan konuşabilme yeteneklerini istiyorum. 1979'a geri dönmek ve en baştan başlamak istiyorum.

Charlie'nin bütün gece palavra sıkıp durması hiçbir işe yaramıyor; hiç kimseyi dinlemiyor, sıradışı yorumlar yapmak için fazla kasıyor, konuşmasına, bilinmedik ve duruma yakışmayan tüm aksanları ve sözcükleri yerleştiriyor. Bunların hepsinin yeni havalar olduğunu söyleyebilmek isterdim, ama değiller; hepsi daha önce de vardı, yıllar öncesinde de. Hiç kimseyi dinlemeyişini sağlam karakterin belirtisi sanmıştım bir zamanlar, kalın kafalılığını gizem addetmiştim, yaptığı aksanları cazibe ve oyun olarak görmüştüm. Aradan geçen onca yıl boyunca tüm bunları kurgulamayı nasıl becermiştim? Onu dünyanın tüm sorularının yanıtı haline getirmeyi nasıl başarmıştım?

Pes etmiyorum ve kanepede işgal ettiğim yer kadar bile değerim olmasa da Clara, Nick, Barney ve Emma'dan daha uzun kalıyorum. Onlar gittiğinde bütün geceyi konuşmak yerine içki içerek geçirdiğimi fark ediyorum ve bunun bir sonucu olarak da artık dikkatimi doğru düzgün toparlayamıyorum.

"Haklıyım, değil mi?" diye soruyor Charlie "Clara tam senin tipin."

Omzumu silkiyorum. "O herkesin tipi." Kendime biraz daha kahve koyuyorum. Sarhoşum ve doğrudan konuya dalmak iyi bir fikir gibi geliyor: "Charlie niye beni Marco için terk ettin?"

Bana sert bir bakış atıyor. "Biliyordum."

"Neyi?"

"Sen de bütün-bunların-ne-anlamı-var sürecinden *geçiyorsun*." Bütün-bunların-ne-anlamı-var sözünü Amerikan aksanıyla söyleyip alnını kırıştırıyor.

Yalan söyleyemeyeceğim. "Aslında, evet geçiyorum. Evet. Aynen öyle."

Gülüyor -sanırım söylediklerime değil de benim durumuma gülüyor- ve sonra yüzüklerinden biriyle oynamaya başlıyor.

"Ne istiyorsan söyleyebilirsin," diyorum ona cömertçe.

"Artık hepsi... zamanın yoğun sisinde kaybolmuş gibi." "Zamanın yoğun sisi"ni, nedense İrlanda aksanıyla söylüyor ve sanırım sisin yoğunluğunu belirtmek için elini yüzünün önünde şöyle bir sallıyor. "Marco'yu daha çok beğendiğimden değil, çünkü seni de onun kadar çekici buluyordum." (Duraksama). "Yalnız, o yakışıklı olduğunun farkındaydı, sense değildin ve bu bir şekilde bir fark yaratıyordu. Seninle vakit geçirmeyi istediğim için sanki ben tuhaf biriymişim gibi davranıyordun ve bu yorucu bir hale gelmişti sanki, anlarsın ya. Senin kendini algılayış biçimin beni olduğumdan daha parlak göstermeye başladı ve sonunda ben de *tuhaf* biri olduğumu düşünmeye başladım. Senin ince ve düşünceli biri olduğunu biliyordum, beni güldürüyordun ve sevdiğin şeylere kapılıp gitmene bayılıyordum... ama Marco biraz daha, bilmiyorum, gösterişli miydi acaba? Kendinden daha emin, daha dışa dönük?" (Duraksama). "Daha kolay; çünkü seni birazcık sürüklüyormuşum gibi geliyordu." (Duraksama). "Biraz daha aydınlık ve biraz daha pırıltılı." (Duraksama). "Bilmiyorum ki. İnsanların o yaşta nasıl olduğunu bilirsin. Son derece yüzeysel yargılarda bulunurlar."

Yüzeysel olan ne? Ben, donuk, kasvetli, can sıkıcı, modası geçmiş, beğenilecek yanı olmayan, beceriksiz biriydim ve dolayısıyla hâlâ da öyleyim. Bunlar bana yüzeysel gelmiyor. Bunlar yüzeysel yaralar değil. Bunlar iç organlara saplanmış ölümcül yaralar.

"Bu seni incitiyor mu? Marco budalanın tekiydi; eğer seni avutacaksa."

Pek değil, ama ben avuntu istememiştim zaten. Ben istediğimi aldım. Burada ne Alison Ashworth'ün kısmeti, ne Sarah'nın resmi tarih yazışı, ne de Penny'deki gibi tüm bir reddedilme olayını tersinden anladığımı anımsatan bir şey var. Yalnızca, neden bazı insanların başarıp, bazılarının başaramadığına dair son derece net bir açıklama var burada. Daha sonra taksinin arka koltuğundayken, Charlie'nin tüm yaptığının

benim normal olma dehama dair duygularımı sözcüklere dökmek olduğunu fark ediyorum; öyle görünüyor ki, bu özgün yetenek –elimdeki yegâne şey- biraz abartılmıştı.

Yirmi iki

Barry'nin grubu bir barda konser verecek ve Barry dükkâna afiş asmak istiyor.

"Hayır. Siktir git."

"Desteğin için sağol, Rob. Sana gerçekten minnettarım."

"Sefil grupların afişleri için bir kuralımız vardı sanırım."

"Evet, sokaktan gelip yalvaranlar içindi o. Bütün o zavallılar için"

"Mesela... dur bir bakalım. Suede, geri çevirmiştin. The Auteurs. St Etienne. Bu zavallıları mı kastediyorsun?"

"Geri çevirmiştin de ne demek? Bu senin kuralındı."

"Evet ama sen de bu kurala bayılıyordun, öyle değil mi? O zavallı çocuklara toz olun demek sana müthiş bir zevk veriyordu."

"Tamam, yanılmışım demek ki. Hadi Rob, yapma. Buranın devamlı müşterilerine ihtiyacımız var, yoksa hiç kimse gelmeyecek."

"Tamam, grubun adı ne? İyi bir şeyse afişini asabilirsin."

Afişi bana doğru fırlatıyor –üzerinde eğri büğrü bir desenden ve grubun adından başka bir şey yok.

"'Barrytown'. 'Barrytown' mu? Hassiktir. Senin kendini beğenmişliğinin bir sonu yok mu?"

"Benim yüzümden değil ki. Steely Dan'in bir şarkısının adı bu. *The Commitments*'da vardı."

"Evet, ama yapma Barry. Adın Barry olup da Barrytown diye bir grupta şarkı söyleyemezsin. Kulağa..."

"Benden önce de adları buymuş, tamam mı? Benim fikrim değildi."

"Seni bu yüzden aldılar, değil mi?"

Barrytown'lu Barry'den gık çıkmıyor.

"Öyle değil mi?"

"Başta bana sormalarının nedenlerinden biri buydu, evet. Ama..."

"Harika! Aman ne harika! Sırf adın yüzünden senden şarkı söylemeni istediler! Afişini elbette ki asabilirsin Barry. Mümkün olduğunca çok kişinin grubun adını görmesini istiyorum. Cama olmaz ama, tamam mı? Şuradaki rafların üzerine asabilirsin."

"Sana kaç bilet ayırayım?"

Kasıklarımı tutarak keyifsizce gülüyorum. "Ha ha ha. Ho ho ho. Yapma Barry, beni öldüreceksin."

"Gelmiyor musun yani?"

"Tabii ki gelmiyorum. Kuzey Londra'daki berbat bir barda çalınan berbat bir deneysel şamatayı dinleyecek bir adama benziyor muyum ben? Neredeydi?" Afişe bakıyorum. "Kıçımın kenarı Harry Lauder! Hah!"

"Dostluğun bu kadarmış demek. Sen acımasız piçin tekisin, Rob. Bunu biliyor musun?"

Acımasız. Huysuz. Bu konuda herkes hemfikir galiba.

"Acımasız mı? Barrytown'dan olmadığım için mi? Tüh, o kadar belli oluyor mu? Oysa sen Dick'e Anna konusunda ne kadar harika davranmıştın, değil mi? Kızın kendini Championship Vinyl ailesinden hissetmesini sağlamıştın."

Dick ile Anna'ya sonsuz mutluluklar dilediğimi unutmuşum. Peki bu durum huysuzluğumla nasıl uyuşuyor? Bunun nesi acımasız?

"O Anna muhabbeti şakaydı. Fena kız değil. Sana gelince... senin bir öyle, bir böyle olman benim hatam değil."

"Ah, sen beni izlemeye gelenler arasında ilk sırada yer alırdın oysa, değil mi?"

"İlk sırada değilse bile mutlaka orada olurdum."

"Dick geliyor mu?"

"Tabii ki. Anna da. Marie ile T-Bone da."

Dünya gerçekten bu kadar yüce gönüllü mü? Hiç bilmiyordum.

İsteseydiniz bunu acımasızlık sayabilirdiniz sanırım. Ben acımasız olduğumu düşünmüyorum, ama yine de kendimi hayal kırıklığına uğrattım; bundan biraz daha değerli bir şeylere dönüşeceğimi umuyordum, ama belki bu hayal kırıklığı tümüyle safsatadır. Sorun yalnızca iş değil, sorun yalnızca otuz beş yaşında ve bekâr olmak değil, gerçi bunlar da işleri kolaylaştırmıyor ama. Sorun... of, bilmiyorum. Hiç çocukluk fotoğraflarınıza baktınız mı? Ya da ünlü kişilerin çocukluk fotoğraflarına? Kanımca, çocukluk fotoğrafları sizi ya mutlu eder ya da üzer. Paul McCartney'nin çok sevimli bir çocukluk fotoğrafı var, onu ilk gördüğümde kendimi iyi hissetmiştim: Tüm o yetenek, tüm o servet, tüm o mesut aile hayatı yılları, kaya gibi sağlam bir evlilik ve sevimli çocuklar ve o bunları henüz bilmiyor bile. Ama bir de diğerleri var –JFK ve rock camiasındaki bütün o ölümler ve dibe vuruşlar, deliren insanlar, raydan çıkan insanlar, cinayet işleyen insanlar, kendilerini ya da başkalarını sayılamayacak kadar çok biçimde mutsuz etmiş insanlar– şöyle düşünürsünüz: Orada kal! Yaşayacağın en iyi şey bu zaten!

Son birkaç yıldır çocukluk fotoğraflarım -eski kız arkadaşların görmesini asla istemediklerim-... şey, bana bir tür sancı vermeye başladı –mutsuzluk değil mi, bu kesin, ama bir tür sessiz, derin pişmanlık. Kafamda kovboy şapkası, silahımı fotoğraf makinesine doğrulttuğum, kovboy gibi bakmaya çalışıp beceremediğim bir resmim var ve artık ona bakmayı yüreğim kaldırmıyor. Laura bu resmi tatlı (bu sözcüğü kullandı! Tatlı, acımasızın karşıtı!) buluyordu ve mutfak rafına raptiyelemişti, ama ben onu çekmeceye geri koydum. Sürekli o küçük adamdan özür dilemek istiyorum: "Üzgünüm; seni yarı yolda bıraktım. Sana sahip çıkması gereken insan bendim, ama eli-

me yüzüme bulaştırdım. Kötü zamanlarda yanlış kararlar verdim ve sen bu hale geldin."

Anlıyor musunuz, o Barry'nin grubunu dinlemek isterdi; Ian'ın işçi tulumlarını, Penny'nin fenerkalemini (Penny'nin fenerkalemine *bayılırdı*), Charlie'nin Amerika yolculuklarını kafaya takmazdı. Aslında onların hepsine niye bu kadar kötü davrandığımı da anlamazdı. Şimdi burada olabilseydi, o fotoğraftan atlayıp bu dükkâna girebilseydi koşarak dosdoğru kapıdan dışarı çıkar ve küçük ayaklarının becerebileceği en hızlı biçimde 1967'ye geri dönerdi.

Yirmi üç

Nihayet, nihayet, terk edişinden bir ay kadar sonra, Laura eşyalarını almaya geliyor. Neyin kime ait olduğuna dair pek fazla bir tartışma yaşanmıyor; iyi plaklar benim, iyi eşyalar, mutfak ıvır zıvırlarının çoğu ve ciltli kitaplar onun. Tek yaptığım, ona armağan ettiğim bir yığın plak ve birkaç CD'yi ayırmak oldu; benim de istediğim, ama onun hoşlanacağını düşündüğüm şeylerdi ve sonunda benim koleksiyonumdaki yerlerini bir şekilde aldılar. Bu konuda gerçekten vicdanlı davrandım: Bu plakların yarısını hatırlamazdı, hepsini alsam ruhu bile duymazdı, ama her birini tek tek seçip çıkardım.

Ian'ı da yanında getireceğinden korkmuştum, ama getirmedi. Aslına bakılırsa, Ian'ın beni aramış olmasından rahatsız olduğu belli.

"Unut gitsin."

"Bunu yapmaya hakkı yoktu, bunu ona da söyledim."

"Hâlâ birlikte misiniz?"

Şaka yapıp yapmadığımı anlamak için suratıma bakıyor ve sonradan düşündüğünüzde pek de çekici gelmeyen bir şansına küs ifadesi takınıyor.

"İyi gidiyor mu?"

"Bu konuda konuşmak istemiyorum açıkçası."

"O kadar kötü ha?"

"Ne demek istediğimi biliyorsun."

Haftasonu için babasının Volvo Estate'ini ödünç almış ve arabanın her bir santimetrekaresini dolduruyoruz; işimiz bittiğinde bir çay içmek için eve geliyor.

"Çöplük gibi, değil mi?" diyorum. Daireye göz attığını, duvarlara astığı şeyler çıkınca geride kalan tozlu, rengi solmuş boşluklara baktığını görebiliyorum; bu yüzden gelecek eleştirilerin önüne geçmem gerektiğini hissediyorum.

"Lütfen burayı adam et Rob. Fazla bir şey tutmaz, hem kendini de daha iyi hissedersin."

"Bahse girerim, bir zamanlar burada ne işin olduğunu şimdi hatırlamıyorsun bile öyle değil mi?"

"Yoo, hatırlayabiliyorum. Buradaydım, çünkü seninle olmak istiyordum."

"Yok, benim demek istediğim, yani... şu anda ne kadar kazanıyorsun? Kırk beş? Elli? Ve Crouch End'deki bu döküntü delikte yaşadın."

"Umrumda değildi, biliyorsun. Üstelik Ray'in evi de buradan daha iyi değil."

"Pardon ama şu durumu bir açıklığa kavuşturabilir miyiz? Onun adı ne? Ray mi, Ian mı? Sen ona ne diyorsun?"

"Ray. Ian'dan nefret ediyorum."

"Tamam. Ben de öyle biliyordum. Her neyse, Ian'ın evi neye benziyor?" Çocukça, ama beni mutlu ediyor. Laura acılı ve sabırlı kadın ifadesini takınıyor. Bu ifadeyi daha önce birkaç kez görmüştüm.

"Küçük. Buradan daha küçük. Ama daha derli toplu, burası gibi darmadağınık değil."

"Çünkü onun sadece on tane plağı var."

"Ve bu da onu berbat bir insan yapıyor, öyle mi?"

"Benim kitabımda evet. Barry, Dick ve ben, bir insanın ciddiye alınabilmesi için –"

"Beş yüzden fazla plağı olması gerektiğine karar verdiniz. Evet, biliyorum. Bunu bana daha önce yüzlerce kez söyledin. Katılmıyorum. Bence bir plağın bile olmadan saygıdeğer bir insan olmak mümkün."

"Kate Adie gibi."

Bana bakıyor, kaşlarını çatıyor ve ağzını açıyor; benim kafayı yediğimi ifade etmek istediğinde böyle yapar. "Kate Adie'nin bir tane bile plağı olmadığını nereden biliyorsun?"

"Eh, *sıfır* değildir tabii. Herhalde birkaç tane vardır. Pavarotti vesaire. Belki birkaç Tracy Chapman, *Bob Dylan'ın Greatest Hits*'i, hatta iki ya da üç tane Beatles albümü."

Gülmeye başlıyor. Açıkçası şaka yapmıyordum, ama komik olduğumu düşünüyorsa öyleymişim gibi davranmaya hazırım.

"Ayrıca, bahse girerim partilerde 'Brown Sugar' şarkısı eşliğinde çığlık atan tiplerdendi."

"Sana göre bundan daha büyük bir suç olamaz, değil mi?"

"Bununla yarışabilecek tek şey yüksek sesle 'Hi Ho Silver Lining' nakaratını söylemektir."

"Ben eskiden yapardım bunu."

"Yapmazdın."

İşte şimdi şaka bitti, dehşet içinde ona bakıyorum. Böğürerek gülmeye başlıyor.

"Bana inandın! Bana inandın! *Her şeyi* yapabileceğimi düşünüyor olmalısın." Yeniden gülüyor; eğlenmekte olduğunun farkına varınca duruyor.

Ona repliğini hatırlatıyorum. "Tam bu noktada, yüzyıllardır bu kadar gülmediğini söylemen ve sonra da yaptıklarının yanlışlığını görmen gerekiyor."

Bana ee n'olmuş gibilerinden bakıyor. "Beni Ray'dan çok daha fazla güldürüyorsun, çıkarmak istediğin sonuç buysa."

Sanki kendimden hoşnutmuşum gibi sahte bir gülücük fırlatıyorum, ama yalandan bile olsa kendimden hoşnut değilim. Gerçek neyse onu hissediyorum.

"Ama bu hiçbir şeyi değiştirmez Rob. Ben gülmekten hastanelik bile olsam bu, arabayı boşaltıp bütün eşyalarımı geri içeri taşıyacağım anlamına gelmiyor. Beni güldürebildiğini zaten biliyordum. Bilmediğim, bunun dışındaki şeyler."

"Neden Ian'ın göt herifin teki olduğunu ve onunla işinin bittiğini itiraf etmiyorsun? Kendini çok daha iyi hissederdin."

"Liz'le mi konuştun sen?"

"Niye ki? O da mı Ian'ın göt herifin teki olduğunu düşünüyor? İlginç."

"Canımızı sıkma Rob. Bugün iyi geçindik. Kavga etmeden bitirelim bugünü."

Ona ayırdığım plak ve CD yığınını çekip alıyorum. Aralarında Donald Fagen'ın *The Nightfly*'ı var, çünkü bu albümü hiç duymamıştı; bundan başka, sahip olması gerektiğine karar verdiğim birtakım blues derlemeleri, caz dansı dersine gitmeye başladığında onun için aldığım ama sonradan caz dans müziğinden farklı ve açıkçası çok daha pespaye bir şey olduğu ortaya çıkan birkaç albüm, country hakkındaki düşüncelerini değiştirmeyi amaçlayan beyhude çabamla aldığım birkaç country albümü ve...

Hiçbirini istemiyor.

"Ama onlar *senin*."

"Aslında değiller, öyle değil mi? Onları benim için aldığını biliyorum, gerçekten çok güzel bir davranıştı, ama bu beni kendine çevirmeye çalıştığın sıralardaydı. Onları alamam. Orada öylece durup gözlerini bana dikeceklerini biliyorum ve ben varlıkları yüzünden utanç duymaya başlayacağım... hem benim diğer albümlerimle de uyuşmuyorlar, anlıyor musun? Bana aldığın o Sting albümü... o *bana* alınmış bir armağandı. Ben Sting severim, ama sen nefret edersin. Ama diğerleri..." Blues derlemesini eline alıyor. "Little Walter da kim ola ki? Peki ya Junior Wells? Ben bu insanları tanımıyorum. Ben..."

"Tamam. Tamam. Anlayacağımı anladım."

"Bunu sürdürdüğüm için üzgünüm. Ama, bilmiyorum, bu-

nun içinde bir yerde bir ders var ve ben senin o dersi aldığından emin olmak istiyorum."

"Dersimi aldım. Sting'i seviyorsun ama Junior Wells'i sevmiyorsun, çünkü onu hiç duymadın."

"Kasten kalın kafalılık yapıyorsun."

"Evet, doğru, öyle yapıyorum."

Gitmek üzere kalkıyor.

"Peki ama, bunu bir düşün."

Sonradan düşünüyorum da; niye ki? Bunu düşünmenin ne anlamı var? Eğer bir daha bir ilişkim olursa, ona, o her kimse, hoşlanması gereken ama daha önce hiç duymadığı şeyler alacağım; yeni erkek arkadaşlar bunun içindir. Ve umarım ondan borç para almayacağım ya da başka biriyle kaçamak yaşamayacağım, kürtaj olmasına ya da komşularla kaçmasına gerek kalmayacak ve geriye düşünecek bir şey de kalmayacak. Laura, ona hiç de meraklısı olmadığı Cdler aldım diye Ray'le kaçmadı; bunun aksiymiş gibi davranmak sadece... sadece... psikopatça bir mastürbasyon olur. Eğer böyle düşünüyorsa, birkaç çalı çırpı uğruna Brezilya yağmur ormanlarını kaçırıyor demektir. Yeni kız arkadaşlar için özel fiyatlı toplama albümler satın alamayacaksam bu işten tümüyle vazgeçebilirim; zira başka bir şey yapmayı bildiğimden pek emin değilim.

Yirmi dört

Genellikle doğum günlerimin tadını çıkartırım, ama bugün pek hoşuma gitmiyor. Buna benzer yıllarda doğum günleri askıya alınmalı. Doğada değilse bile insanoğlunun dünyasında bir yasa olmalı; yalnızca, hayat tıkır tıkır işlediğinde yaşlanmanıza izin veren bir yasa. Neden şimdi otuz altı olmak isteyeyim ki? İstemiyorum. Şu anda uygun değil. Rob Fleming'in hayatı şu anda donmuştur ve kendisi yaşlanmayı reddetmektedir. Lütfen tüm kartları, pastaları ve armağanları bir başka

sefere saklayınız. Aslına bakarsanız, insanlar da böyle yapmış gibi görünüyor. Gerzek takvimler, bu yıl doğum günümün Pazar gününe denk gelmesi gerektiğini buyurduğu için ne kart, ne de armağan geliyor. Cumartesi de hiçbir şey gelmedi. Dick'ten ya da Barry'den bir şey beklemiyordum zaten, yine de işten sonra gittiğimiz barda onlara söyledim ve onlar da kendilerini kötü hissedip bana bir içki ısmarladılar ve bir sürü vaatte bulundular (şey, toplama kasetler falan); ama zaten ben de onların doğum günlerini hiç hatırlamam –hatırlamazsınız ki, öyle değil mi, yani kadın ırkından değilseniz şayet– dolayısıyla, öfke nöbeti geçirmek bu duruma pek uygun düşmeyecekti. Peki ya Laura? Akrabalar? Dostlar? (Siz bilmeseniz de benim de bazı dostlarım var ve onlarla bazen görüşüyorum, üstelik bir iki tanesi doğum günümün ne zaman olduğunu da biliyor). Vaftiz anne babalar? Başka kimse kaldı mı? Annemin yazdığı ve babam adına da imzaladığı bir kart geldi, ama anne babalar sayılmaz; dostlarınızdan bir kart bile gelmediyse başınız gerçekten dertte demektir.

Doğum günü sabahı, Laura'nın düzenlediği, tanımadığı bazı insanların adres ve telefonlarını anne ve babamdan aldığı koskocaman bir sürpriz parti hayaliyle saatler geçiriyorum; bu hayal öyle bir hal alıyor ki bana durumu çıtlatmadıkları için annemlere gıcık bile oluyorum. Ya ben onlara haber vermeden doğum günümü tek başıma kutlamak için sinemaya gitseydim? O zaman ne yapacaklardı peki? Ben Scala'da üç film birden seansında *Baba*'yı izlerken hepsi bir dolapta saklanıyor olacaktı. Bu onları adam ederdi. Nereye gittiğimi onlara söylememeye karar veriyorum; onları karanlıkta ezilmiş büzülmüş, her yerleri tutulmuş, sinirleri bozulmuş bir halde bırakacağım. ("Onu *senin* arayacağını sanıyordum", "Söyledim ya zamanım olmadı", vs). Ne var ki birkaç fincan kahveden sonra bu yöndeki düşüncelerin bana bir yarar sağlamayacağını, bilakis beni delirteceğini fark ediyorum ve bana pozitif şeyler hissettirecek bir uğraş bulmaya karar veriyorum.

Ama ne?

İlk iş olarak videocuya gitmeli ve bunun gibi kasvetli durumlar için sakladığım bir yığın kasedi kiralamalı : *Çıplak Silah 21/2*, *Terminatör 2*, *Robocop 2*. Sonra bu gece dışarıda bir şeyler içmek üzere birkaç kişiyi aramalı. Dick ve Barry olmaz. Belki Marie olabilir ya da uzun zamandır görmediğim insanlar olabilir. Sonra kasetlerden bir ikisini seyretmeli, bira içip cips, hatta belki Kettle Cips yemeli. İyi bir fikir gibi görünüyor. Otuz altısına yeni basmış birinin yaşaması *gereken* bir doğum günü gibi görünüyor. (Aslına bakarsanız, otuz altısına yeni basmış birinin yaşayabileceği *tek* doğum günü gibi görünüyor – karısı, ailesi, kız arkadaşı ya da parası olmayan otuz altı yaşında biri. Kettle Cips! Siktirsin!)

Videocuda hiçbir şey bulamayacağımı düşündünüz değil mi? Öylesine trajik bir şahsiyet yarattım ki bu ülkenin sinemalarında gösterime girmemiş, komedi-korku karışımı bir Whoopi Goldberg filmi izleyecek kadar küçüleceğimi düşündünüz. Ama hayır! Kasetlerin hepsi mevcut ve istediğim tüm saçmalıkları kolumun altına sıkıştırmış bir halde dükkândan çıkıyorum. Saat on ikiyi geçmiş, bu demek oluyor ki bira içebilirim; eve gidiyorum, bir kutu bira açıyor, Mart güneşini dışarıda tutmak için perdeleri çekiyor ve sonradan epey komik olduğunu fark ettiğim *Çıplak Silah*'ı izliyorum.

Tam *Robocop 2*'yi videoya koyarken annem arıyor ve ben, arayan başka biri olmadığı için bir kez daha hayal kırıklığına uğruyorum. Doğum gününüzde anneniz bile aramazsa başınız gerçekten dertte demektir.

Bana çok iyi davranıyor. Günü onunla ve babamla geçirmektense tek başıma geçirdiğim için kırılmış olmalı, ama yine de bunu anlayışla karşılıyor. ("Bu akşam baban, Yvonne ve Brian'la sinemaya gitmek ister misin?" diye soruyor. "Hayır," diyorum. Hepsi bu kadar. Sadece "Hayır". Fazla mı ölçülü oldu?) Bu cevabın ardından söyleyecek bir şey bulamıyor. Ço-

cukları için işlerin pek yolunda gitmediğini, fakat onlara eski anne baba yollarıyla da artık ulaşılamadığını, çünkü bu yolların fazlasıyla değişmiş olduğunu görmek, anne babalar için zor oluyordur sanırım. Önceki doğum günlerimden söz etmeye başlıyor; yüzlerce-ve-binlerce sandviç yemekten ve çok fazla gökkuşağı kokteyli içmekten hasta düştüğüm doğum günlerimden. Ama onlar en azından mutlulukla hatırlanan kusmuklardı ve annemin bu konuları açması keyfimi hiç de yerine getirmiyor; onu susturuyorum. Bunun üzerine, biliyorum ki çaresizlikten ve kapıldığı panikten kendini-bu-sıçık-hayata-nasıl-soktun konu başlıklı sulugöz bir konuşmaya girişiyor; ama bugün benim günüm, evet öyle ve ben bunları dinlemeye hiç de hazır değilim. Onu susturmamı da pek takmıyor gerçi; çünkü bana hâlâ çocukmuşum gibi davranıyor, eh, doğum günleri de çocukluk yapmama izin verilen günler.

Robocop 2'nin ortasında, Laura *bir telefon kulübesinden* arıyor. Bu nokta oldukça ilginç, ama bunun nedenini konuşmak için –en azından Laura'yla konuşmak için- şu an pek uygun değil sanırım. Belki daha sonra Liz'le ya da başka biriyle konuşurum, ama şimdi değil. Süzme bir gerizekalı dışında herkes bunu anlar.

"Neden telefon kulübesinden arıyorsun?"

"Öyle mi yapıyorum?" diyor. Verilebilecek en net yanıt bu değil.

"Benimle konuşmak için bir deliğe para atmak ya da kart sokmak zorunda mı kaldın en sonunda? Etrafta iğrenç bir sidik kokusu var mı? Bu sorunun yanıtı evetse, bir telefon kulübesindesin. Neden telefon kulübesinden arıyorsun?"

"Doğum gününü kutlamak için. Kart göndermeyi unuttuğum için üzgünüm."

"Benim kastettiğim..."

"Eve gidiyordum ve..."

"Neden eve varana kadar beklemedin?"

"Cevap vermeme gerek var mı? Sen cevabı zaten bildiğini

düşünüyorsun."

"Doğrulanmasını istiyorum sadece."

"Günün iyi geçiyor mu?"

"Fena değil. *Çıplak Silah 21/2*: Çok komik. *Robocop 2*: İlki kadar iyi değil. Şimdilik bu kadar."

"Video mu izliyorsun?"

"Öyle."

"Tek başına mı?"

"Evet. Uğramak ister misin? Sırada *Terminatör 2* var."

"Gelemem. Eve dönmem gerek."

"Peki."

"Neyse."

"Baban nasıl?"

"Şu anda çok kötü değil, sorduğun için sağol."

"İyi."

"Eğlenmene bak, tamam mı? Bugün iyi bir şeyler yap. Bütün günü televizyonun karşısında geçirme."

"Tamam."

"Yapma Rob. Evde tek başına olman benim suçum değil. Tanıdığın tek insan ben değilim. Hem ben seni düşünüyorum, seni ortada bırakmış falan değilim."

"Ian'a selam söyle olur mu?"

"Çok komik."

"Ciddiyim."

"Ciddi olduğunu biliyorum. Çok komik."

Onu faka bastırdım. Ian bana telefon etmesini istemiyor ve o da beni aradığını söylemeyecek. Güzel.

Terminatör 2'nin bitişiyle ben de bitiyorum. Saat henüz altı bile değil ve ben bu arada üç sersefil videoyu ve altı kutuluk bira paketini devirdiysem de doğum günü namına pek bir şey yaşamadığım duygusunu hâlâ üzerimden atabilmiş değilim. Okunacak gazeteler ve yapılacak toplama kasetler var ama, bilirsiniz ya. Bunların yerine, telefonu elime alıyorum ve bar-

da kendi sürpriz partimi düzenlemeye başlıyorum. Birkaç kişiyi bir araya toplayacak, onları bizzat arayarak çağırdığımı unutmaya çalışacak, hafif hafif demlenmek için sekiz civarında Crown'a ya da Queen's Head'e gidecek ve bir milyon yıl içinde orada görmeyi asla ummadığım doğum günü kutlayıcılarına sırtımı sıvazlatacağım.

Düşündüğümden daha zor oluyor. Londra işte! İnsanlardan sizinle bir tek atmak için bir ara dışarı çıkmalarını istemek, işten bir yıl izin alıp sizinle dünyayı gezmelerini istemekle aynı şeydir: Bir ara, o ay, o yıl ya da doksanlar içinde bir ara demektir, asla o gün içinde bir ara anlamına gelmez. "Bu gece mi?" diye tepki veriyor hepsi; aylardır konuşmadığım eski iş arkadaşları, eski okul arkadaşları ya da eski iş ve okul arkadaşları aracılığıyla tanıdığım insanlar. "*Bu gece* bir ara mı?" Dehşet içinde kalıyorlar, şaşkınlıktan taş kesiliyorlar, sanki hafiften eğleniyorlar, ama her şeyden çok, inanamıyorlar. Biri arıyor ve bu gece bir tek atmayı teklif ediyor; birdenbire, ne bir davetiye, ne bir alternatif buluşma tarihi listesi, ne de eşinizle yapacağınız uzunca bir konsültasyon. Akıllara ziyan.

Bir iki tanesi zayıflık belirtileri gösteriyor ve ben bu zayıflığı merhametsizce sömürüyorum. Bu, ahh-yapmamam-lazım-ama-bir-bira-da-ne-iyi-giderdi gibisinden bir zayıflık değil; hayır-diyememek gibisinden bir zayıflık. Bu gece dışarı çıkmak istemiyorlar, ama sesimdeki çaresizliği duyabiliyorlar ve teklifimi gereken netlikte geri çevirmeyi başaramıyorlar.

İlk çözülen Dan Maskell oluyor (asıl adı Adrian, ama doğal olarak kullanılmıyor). Evli, bir çocuğu var, Hounslow'da yaşıyor ve Pazar gecesi bile olsa oltadan kurtulmasına izin vermeyeceğim.

"Merhaba. Dan? Ben Rob."

"Selam abi."(Bu esnada gerçek bir sevinç duyuyor, ki bence bu da bir şeydir).

"Nasılsın?"

Böylece ona nasıl olduğumu anlatıyorum, sonra da üzücü durumu açıklıyorum –kusura bakma, fazla ani oldu, bu yüzden organizasyon kısmı biraz boktan oldu (genel olarak hayat kısmında da her şeyin boktan olduğunu söylememeyi başarıyorum), ama yine de onu görmek güzel olurdu, vesaire vesaire; sesindeki kararsızlığı duyabiliyorum. Son olarak ise –Adrian büyük bir müzik hayranıdır, okulda da bu sayede tanışmıştık, sonrasında da bağımızı bu sayede koparmadık- kozumu oynuyorum.

"Marie La Salle ismini hiç duydun mu? Folka yakın country tarzında söyleyen çok iyi bir şarkıcı."

Duymamış, bu hiç şaşırtıcı değil, ama ilgilendiğini söyleyebilirim.

"Şey, neyse işte, o benim... şey, arkadaşım ve o da gelecek, işte... harika biri ve tanışman lazım ve... bilmiyorum eğer..."

Yeterli sanırım. Size karşı dürüst olmam gerekirse Adrian birazcık süzmedir, bu yüzden Marie'nin onu kandırmakta işe yarabileceğini düşündüm. Peki neden doğum günümü bir süzmeyle içerek geçirmek istiyorum? Bu, birçoğunuzun şimdiden vâkıf olduğu üzere uzun bir hikaye.

Steve Butler Kuzey Londra'da yaşıyor, ne karısı var ne de doğru düzgün bir arkadaşı. Öyleyse niye bu gece çıkamıyor? Video kaseti kiralamış çünkü, işte nedeni bu.

"Siktir git Steve."

"N'apayım, daha önce arasaydın. Videocudan yeni geldim."

"Niçin kasedi şimdi izlemiyorsun?"

"Olmaz. Yemekten önce video izlememek gibi tuhaf bir huyum var. O zaman sadece izlemiş olmak için izliyormuşsun gibi geliyor, anlıyor musun? Üstelik gündüz vakti izlediğin her kaset, gece izleyebileceklerinden birinin eksilmesi demek."

"Bu harika sonuca nasıl vardın?"

"Çünkü onları harcamış oluyorsun, öyle değil mi?"

"Başka zaman izle öyleyse."

"Ah, tabii. O kadar çok param var ki videocudaki o herife her gece iki pound verebilirim."

"Bunu her gece yapmanı istemiyorum. Ben... bak, sana iki papeli veririm, olur mu?"

"Bilmem ki. Emin misin?"

Eminim ve işte oldu. Dan Maskell ve Steve Butler. Birbirlerini tanımıyorlar, birbirlerinden hoşlanmayacaklar ve plak koleksiyonlarındaki hafif bir örtüşme dışında hiçbir ortak noktaları yok (Dan siyah müziğe pek meraklı değil, Steve ise beyaz müziğe pek meraklı değil, ikisinin de birkaç caz albümü var). Ayrıca, Dan Marie'yi görmeyi bekliyor, ama Marie Dan'i görmeyi beklemiyor, onun varlığından bile haberi yok. Muhteşem bir gece olacak.

Marie'nin bir telefonu var artık ve Barry numarayı biliyor; ve Marie aradığıma seviniyor, bir şeyler içmek için dışarı çıkma teklifimi duyunca daha da mutlu oluyor, doğum günüm olduğunu bilseydi herhalde sevinçten havalara uçardı, ama nedendir bilmem ona söylememeye karar veriyorum. Onu gece çıkmak için ikna etmeme gerek yok, iyi ki de yok, çünkü böyle bir gece için onu ikna edebileceğimi sanmıyorum. Gerçi onun daha öncesinde yapması gereken başka bir şey var, bu yüzden Steve ve Dan ile başbaşa, ıstırap verici bir saat geçiriyorum. Steve oyun makinesinde şansı yaver giden birini izlerken Dan'la rock müzik hakkında; Dan bira altlığı ile yalnız hakiki bir gıcığın bilebileceği o numarayı yaparken Steve ile soul müzik hakkında konuşuyorum. Sonra hep birlikte caz hakkında konuşuyoruz, sonra peki-ya-sen-ne-yapıyorsun tadında gayet iç karartıcı bir muhabbete bulaşıyoruz ve sonra hepimizin pili bitiyor ve oyun makinesinde şansı yaver giden herifi izlemeye başlıyoruz.

Marie, T-Bone ve Amerikalı, çok sarışın, çok cazibeli, çok genç bir kadın ancak ona çeyrek kala geliyorlar; dolayısıyla, iç-

mek için sadece kırk beş dakikamız kalıyor. Ne içmek istediklerini soruyorum, ama Marie kararsız, ne var ne yok diye bakmak için benimle bara geliyor.

"T-Bone'un seks hayatı hakkında ne demeye çalıştığını şimdi anladım," diyorum beklerken.

Gözlerini tavana kaldırıyor. "Hatun nasıl ama? Ve biliyor musun, o bugüne dek çıktığı en çirkin kadın."

"Gelebildiğine sevindim."

"O zevk bize ait. Bu çocuklar kim?"

"Dan ve Steve. Onları yıllardır tanırım. Biraz sıkıcı tipler, ama bazen onlarla da buluşmak zorunda kalıyorum işte."

"Kara ördekler ha?"

"Efendim?"

"Ben onlara kara ördek diyorum. Topal ördek ile *kara belanın* karışımı. Görmek istemediğin, ama görmen gerektiğini hissettiğin insanlar."

Kara ördekler. Tabii ya. Kara ördeklerime yalvarmak, hatta doğum günümde benimle içki içmeye gelmeleri için onlara *para ödemek* zorunda kaldım.

Böyle şeyleri derinlemesine düşünmem hiç. "Doğum günün kutlu olsun Rob," diyor Steve içkisini önüne koyduğumda. Marie bana bir bakış atıyor –şaşkınlık dolu bir bakış sanırım, ama aynı zamanda derin bir duygudaşlık ve sonsuz bir anlayış yüklü bir bakış bu, fakat ben karşılık vermeyeceğim.

Oldukça berbat bir gece oluyor. Çocukken, büyükannem Noel'in ertesi günü ikindi vaktini bir arkadaşın büyükannesiyle geçirirdi; anne ve babam Adrian'ın anne babasıyla içki içerdi ve ben Adrian'la oynardım; iki yaşlı karşılıklı memnuniyetlerini ifade ederek televizyonun karşısında otururlardı. Espri, her ikisinin de sağır oluşuydu, ama bu pek de önemli değildi. Diğer insanların sohbetlerindeki aynı sessizlikleri, aynı baş sallamalarını ve aynı gülümsemeleri içeren, ama bütün bağlantılardan yoksun olan sohbet tarzlarından hoşnuttular. Bunu yıllardır düşünmemiştim, ama bu gece aklıma geliyor.

Steve beni bütün gece sinir ediyor: Sohbet tam akışına kavuşana kadar bekleyip ben başka biriyle konuşmaya ya da başka birini dinlemeye yeltendiğim anda kulağıma bir şeyler fısıldama numarasına girişiyor. Ben de ya onu duymazdan gelip kaba görünmek ya da ona yanıt vererek, herkesi de söylediğim şeye dahil edip sohbetin gidişatını bütünüyle değiştirmek zorunda kalıyorum. Ve konu soul müzik ya da *Uzay Yolu* (toplantılarına falan katılıyor) ya da İngiltere'nin kuzeyindeki alkol çeşitleri gibi (toplantılarına falan katılıyor) kimsenin hakkında bir şey bilmediği şeylere geldiğinde, tüm bu süreç yeniden başlıyor. Dan habire esniyor, Marie sabırlı, T-Bone hırçın, hatunu Suzie ise gerçekten şaşkın. Leş gibi bir barda bu heriflerle ne işi var? Hiçbir fikri yok. Benim de yok. Belki Suzie ve ben daha samimi olabileceğimiz bir yere gitmek üzere ortadan kaybolup bu zavallıları kendi hallerine bırakaksak daha iyi olacak. Size tüm akşamı aktarabilirim, ama pek eğleneceğinizi zannetmiyorum, onun için yavan, ama olan biteni bütünüyle temsil eden bir örnek verip bırakacağım.

MARIE: İnanılmaz, yani, gerçekten *hayvanlar*. "Love Hurts" ü söylüyordum ve herif "Ben öyle yapmıyorum bebek," diye bağırdı ve sonra da kendi üstüne boydan boya kustu ve *kılını bile kıpırdatmadı*. Sahneye bağırarak ve kankalarıyla kahkaha krizine girerek orada öylece dikildi.

[*Güler*]. Sen de oradaydın, değil mi T-Bone?

T-BONE: Galiba.

MARIE: T-Bone da bu kadar kibar müşterilerin *hayalini kuruyor*, öyle değil mi T-Bone? Onun çaldığı yerleri bir görseniz... [*Müdahale yüzünden işitilemiyor...*]

STEVE: [*Kulağıma fısıldayarak*] *Baron*'un video kaseti çıktı, biliyor musun? Altı bölüm. Müziğini hatırlıyor musun?

BEN: Hayır. Hatırlamıyorum. [*Marie, T-Bone ve Dan'den gülüşmeler*] Affedersin Marie, son söylediğini kaçırdım. Ne demiştin?

MARIE: Diyordum ki, T-Bone ile benim çaldığımız yerde...
STEVE: Harikuladeydi. Der-der-DER! Der-der-der-DER!
DAN: Bunu hatırlıyorum. *Bavuldaki Adam* mıydı?
STEVE: Hayır. *Baron*. Videosu çıktı.
MARIE: *Baron* mu? Kim oynuyordu?
DAN: Steve Forrest.
MARIE: Sanırım bizde de oynuyordu. Bu herifin tekinin... [*Müdahale yüzünden işitilemiyor...*]
STEVE: [*Kulağıma fısıldayarak*] *Gölgelerden Sesler*'i hiç okudun mu? Soul Dergisi hani? Harikulade. Sahibi Steve Davis, biliyor musun? Bilardocu."
[*Suzie T-Bone'a bir işaret çakıyor. T-Bone saatine bakıyor.*]

Vesaire.

Bu insanlar bir daha asla aynı masanın etrafına oturtulmayacak; bunun bir daha olması imkânsız ve zaten durum da bunu gösteriyor. Bu kadar insanın güven ve rahatlık duygusu sağlayacağını sanmıştım, ama öyle olmadı. Bu insanların hiçbirini, yattığım kadını bile aslında tanımıyorum ve Laura'dan ayrıldığımdan beri ilk kez yere yığılıp, gözlerim şişip de kapanana dek hönkürerek ağlamak istiyorum. Evimi özledim.

İlişkileri yüzünden kendi çevrelerinden vazgeçmeye razı olanların kadınlar olduğu düşünülür. Daha çok adamın arkadaşlarıyla görüşmeye, adamın yaptıklarını yapmaya başlarlar (Richard Thompson'ın kim olduğunu anımsamaya ve Simple Minds tarzının yanlışlığını bellemeye çalışan zavallı Anna gibi) ve terk edildiklerinde, yahut kendileri terk ettiğinde, en son üç ya da dört yıl önce görmüş oldukları arkadaşlarından fazlasıyla uzağa savrulduklarını fark ediverirler. Laura'dan önce benim ve partnerlerim için de –çoğu için diyelim- hayat aynen böyleydi.

Ama Laura... Ne oldu bilmiyorum. Onun ekibinden, Liz'den ve the Groucho'ya uğrayan diğerlerinden hoşlanıyordum. Üstelik bazı nedenlerden ötürü –karşılaştırmalı kariyer

başarısı galiba ve bunun getirdiği silsilemeli ertelemeler– onun ekibi benimkinden daha bekar ve daha esnekti. Bu yüzden hayatımda ilk kez ben kadın rolünü oynadım ve tüm bahsi çıktığım insana yatırdım. O benim arkadaşlarımı (Dick, Barry, Steve ve Dan gibi değil, *doğru düzgün* arkadaşlarımı, kaybetmeye göz yumduğum arkadaşlarımı) sevmediğinden değil, kendininkileri daha çok sevdiğinden ve benim de sevmemi istediğindendi yalnızca; ben de öyle yaptım. Onları, kendi arkadaşlarımı sevdiğimden daha çok sevdim ve daha ben farkına varmadan (iş işten geçene kadar farkına varmadım desem) ilişkim, yön duygumu sağlayan şey olup çıkmıştı. Ve yön duygunuzu kaybederseniz, evinizi özlersiniz. Makul.

Öyleyse şimdi ne olacak? Yolun sonuna gelmiş gibi hissediyorum. Bunu Amerikan rock'n'roll intiharı anlamında söylemiyorum; İngiliz Tank Motoru Thomas anlamında söylüyorum. Soluğum kesildi ve hiçliğin ortasında hassas bir noktada duruyorum.

"Bu insanlar senin arkadaşın mı?" diye soruyor Marie ertesi gün, beni doğum günü sonrası, çıtır domuz pastırma ve avakadolu sandviç yemeye götürdüğünde.

"O kadar da kötü değil. Yalnızca iki tanesi oradaydı."

Şaka yapıp yapmadığımı anlamak için yüzüme bakıyor. Güldüğüne göre şaka yapıyor olmalıyım.

"Ama dün senin *doğum günündü*."

"İşte bilirsin ya."

"*Doğum günün* ve elinden gelen bu kadar mı?"

"Diyelim ki bugün senin doğum günün ve bir şeyler içmek için bu gece dışarı çıkmak istiyorsun. Kimi davet ederdin? Dick ile Barry'yi mi? T-Bone'u mu? Beni mi? Dünyadaki en iyi arkadaşların biz değiliz, öyle değil mi?"

"Yapma Rob. Ben kendi *ülkemde* bile değilim. Evden binlerce kilometre uzaktayım."

Benim söylemeye çalıştığım da aynen bu.

Dükkâna gelen, barlarda, otobüslerde ve pencerelerden gördüğüm çiftleri seyrediyorum. Bazıları, birbirleriyle konuşan ve birbirlerine dokunan ve gülen ve çok soru soranlar besbelli ki yenidir ve onlar sayılmaz. Çoğu insan gibi ben de, yeni bir çift oluşumu içerisindeyken hiç de fena değilimdir. Beni ilgilendiren, daha oturmuş, daha durulmuş çiftler, hayatı yüz yüze değil sırt sırta ya da yan yana geçirenler.

Yüzlerine bakarak deşifre edebileceğiniz pek bir şey yoktur. Onları yalnız insanlardan ayıran pek bir şey de yoktur; yolda yanınızdan geçen insanları yaşamın dört kategorisinden birine sokmayı deneyin –mutlu çiftler, mutsuz çiftler, yalnızlar ve bedbahtlar-, bunu yapamadığınızı keşfedeceksiniz. Daha doğrusu, yapabilirsiniz ama doğruluğundan emin olamazsınız. Bence bu akıl almaz bir şey. Hayattaki en önemli şey bu, ama insanların ona sahip olup olmadığını söyleyemiyorsunuz. Dilerim ki bu tespit yanlış olsun. Mutlu insanlar, ne vakit olursa olsun, ne kadar paraları olursa olsun, ayakkabıları ne kadar vurursa vursun, çocukları ne kadar az uyursa uyusun, her koşulda mutlu *görünsün*; hayatları yolunda giden ama ruh ikizini henüz bulamamış insanlarsa, ne bileyim, *Harry Sally ile Buluşunca*'daki Billy Crystal gibi, iyi ama huzursuz görünsün; bedbaht olanlarsa, diğer bedbahtlarca tanınmalarına yarayacak bir şey, mesala bir sarı kurdele falan taksın. İçinde bulunduğum bedbahtlıktan kurtulduğumda, tüm bunları çözüp hallettiğimde, size yemin ediyorum ki bir daha asla dükkânın işlerinin nasıl gittiğinden veya modern pop müziğin ruhsuzluğundan veya yolun başındaki sandviççilerin malzeme konusunda cimri davrandıklarından (mayonezli yumurta ve çıtır domuz pastırma £1.60, üstelik henüz hiçbirimiz tüm bir porsiyonda dört parçadan fazla çıtır domuz pastırmasına rastlamadık) veya herhangi başka bir şeyden şikayet etmeyeceğim. Katıksız bir *rahatlamadan* ötürü, neşe içinde gülümseyeceğim devamlı.

Birkaç hafta boyunca pek bir şey olmuyor, ki bununla her zaman olan bitenden bile azını kastediyorum. Evin yakınlarındaki bir eskici dükkânında "All Kinds Of Everything"i bulup on beş kuruşa alıyor ve sonsuza dek siktirip giderek bizi yalnız bırakması koşuluyla Johnny'ye veriyorum. Ertesi gün geri geliyor ve plağın çizik olduğundan şikayet ederek parasını geri istiyor. Barrytown, Harry Lauder'ın temellerini yerinden oynatan ilk konserinden zaferle çıkıyor ve çok ses getiriyorlar, ortalıkta A&R tiplerine benzeyen bir dolu insan var, hepsi tümüyle uçuyor ve cidden Rob, orada olmalıydın (Marie'ye sorduğumda yalnızca gülüyor ve herkesin bir yerden başlamak zorunda olduğunu söylüyor). Dick, Anna ve Anna'nın yirmi bir yaşındaki bir arkadaşıyla dörtlü çıkmamız için beni ikna etmeye çalışıyor, ama gitmiyorum; Marie'nin Farringdon'da bir folk kulübünde sahne alışını izliyoruz ve Marie şarkılarından birini "Championship Vinyl'deki çocuklara" adamış olsa da, iç burkucu şarkılar esnasında Marie'den çok Laura'yı düşünüyorum; Liz'le bir şeyler içmeye gidiyorum ve Liz bütün akşam Ray'den yakınıp duruyor, ki bence bu harika bir şey; sonra Laura'nın babası ölüyor ve her şey değişiyor.

Yirmi beş

Haberi onunla aynı sabah alıyorum. Sadece telesekretine bir mesaj bırakma niyetiyle, dükkândan onu arıyorum; böylesi daha kolay ve tek amacım telesekreterimize (Benim telesekreterime. Kanuni iyelikten bahsediyorsak onun ama her neyse) onun için bir mesaj bırakan eski bir iş arkadaşının notunu iletmek. Laura'nın telefonu açmasını beklemiyordum, ama açıyor ve sesi sanki denizin dibinden konuşuyormuş gibi geliyor. Boğuk ve alçak ve dümdüz ve ilk hecesinden son hecesine kadar sümükle kaplı.

"Ah canım, hayatım. Bu bir buçuk porsiyon soğuk algınlı-

ğı. Umarım iyi bir kitap ve iyi bir su şişesiyle yataktasındır. Bu arada ben Rob."

Hiçbir şey söylemiyor.

"Laura? Ben Rob."

Hâlâ ses yok.

"İyi misin?"

Ve sonra korkunç bir an.

"Pigsty," diyor, ama ilk hece sadece bir uğultu şeklinde çıktığından "pig" sadece zekice bir tahmin.

"Buna kafayı takma," diyorum. "Yatağa gir ve bunu unut. Daha iyi olduğun zaman düşünürsün."

"Pig öldü," diyor.

"Pig kim ola ki?"

Bu kez onu duyabiliyorum. "Babam öldü," diye hıçkırıyor. "Babam, babam."

Sonra da kapatıyor.

İnsanların ölümünü sürekli düşünürüm, ama bunlar hep benimle bağlantısı olan insanlardır. Laura ölse ne hissedeceğimi, ben ölsem Laura'nın ne hissedeceğini ve annem ya da babam ölse ne hissedeceğimi düşünmüştüm ama Laura'nın annesinin ya da babasının ölümü hakkında hiç düşünmemiştim. Düşünülmez ki, öyle değil mi? Üstelik, Laura'yla bütün ilişkim boyunca babası hasta olmasına rağmen bunu hiç ırgalamadım. Bu durumu şöyle algılıyordum. Benim babamın sakalı var, Laura'nın babasının ise nefes yetersizliği. Bunun bir şeye *yol açacağını* hiç düşünmemiştim. O artık yok, keşke... ne? Ne diliyorum? Ona karşı daha kibar olmayı mı? Karşılaştığımız birkaç seferde de ona karşı son derece kibar davranmıştım. Onunla daha yakın olmayı mı? O benim kayın pederim sayılırdı ve birbirimizden çok farklıydık ve o hastaydı ve... olmamız gerektiği kadar yakındık. İnsanlar öldüğünde keşke demeniz, içinizi pişmanlıklarla doldurmanız, tüm hatalarınız ve ihmalleriniz yüzünden kendi ağzınıza sıçmanız gerekir; ben de bu konuda elimden geleni yapıyorum. Tek sorun, hiç-

bir hata veya ihmal bulamayışım. Eski sevgilimin babasıydı, anlıyor musunuz? Ne hissetmem gerekiyor ki?

"İyi misin?" diyor Barry, beni gözlerimi boşluğa dikmiş görünce. "Kiminle konuşuyordun?"

"Laura. Babası ölmüş."

"Ah, tüh. Ne kötü." Sonra kolunun altına sıkıştırdığı bir yığın posta siparişiyle postaneye doğru yola koyuluyor. Görüyor musunuz? Laura'dan bana, benden Barry'ye: Elemden kafa karışıklığına, oradan da kısacık, minnacık bir ilgiye. Ölümün iğnesini çekip çıkartmak istiyorsanız, Barry sizin için biçilmiş kaftandır. Bir an için, bu iki insanın birbirini tanıyor oluşu çok tuhaf geliyor; biri acıdan deliye döndüğü için zorlukla konuşabiliyor, diğeriyse omuz silkecek merakı bile güçlükle buluyor; aralarındaki bağı oluşturan şeyin ben olmam da tuhaf, hatta aynı zamanda aynı yerde yaşıyor olmaları da tuhaf. Ama Ken, Barry'nin patronunun eski sevgilisinin babasıydı. Ne hissetmesi gerekiyor ki?

Laura bir saat kadar sonra yeniden arıyor. Aramasını beklemiyordum.

"Üzgünüm," diyor. Sümük, gözyaşı ve sesinin tonu ve yüksekliği yüzünden ne söylediğini anlayabilmek hâlâ zor.

"Hayır, hayır."

Sonra biraz ağlıyor. O birazcık olsun sakinleşene kadar hiçbir şey söylemiyorum.

"Ne zaman eve gidiyorsun?"

"Hemen. Toparlanır toparlanmaz."

"Yapabileceğim bir şey var mı?"

"Hayır." Sonra, bir hıçkırığın ardından, sanki hiç kimsenin onun için yapabileceği hiçbir şeyin olmadığını ve hayatta ilk kez kendisini böyle bir durumun içinde bulduğunu tümüyle kavramışcasına yeniden "Hayır," diyor. Ben kendimi böyle bir durumda hiç bulmadım. Şimdiye dek hayatımda ters giden her şey, bir banka müdürünün sihirli değneğini şöyle bir salla-

yışıyla veya bir kız arkadaşın bakış açısını aniden değiştirmesiyle, ya da yeterince zorlarsam kendi içimde bulabileceğim bazı niteliklerle –azim, kendini bilme, esneklik gibi özelliklerle- düzelebilirdi. Laura'nın hissettiği türden bir mutsuzlukla hiçbir zaman baş etmek istemiyorum, hiçbir zaman. Eğer insanlar ölmek zorundaysa, benim yanımda ölmelerini istemiyorum. Annem ve babam yanımda ölmeyecekler, bunu garantiye aldım. Gittiklerinde, hemen hiçbir şey hissetmeyeceğim.

Ertesi gün yine arıyor.

"Annem cenazeye gelmeni istiyor."

"Benim mi?"

"Babam seni severdi. Öyle görünüyor. Ayrıca annem ona ayrıldığımızı söylemedi, çünkü babam bunu kaldıramazdı ve... of, bilmiyorum. Ben de pek anlamadım ve şu anda bunu tartışmakla uğraşamam. Sanırım babamın neler olup bittiğini görebileceğini düşünüyor. Sanki..." Manik bir kıkırdama olduğunu anladığım tuhaf bir ses çıkarıyor. "Annem, babamın ölümdü vesaireydi bir sürü zor şey yaşadığını düşünüyor ve onu daha fazla üzmek istemiyor."

Ken'in beni sevdiğini biliyordum, ama nedenini asla tam olarak anlayamadım; bir keresinde *My Fair Lady*'nin orijinal kadro kaydını arıyordu ve ben de plak fuarında bir tane bulup ona göndermiştim, bunun dışında bir neden aklıma gelmiyor. Rastlantısal inceliklerin sizi nerelere götürdüğünü görüyor musunuz? Kahrolası cenazelere, işte götürdüğü yer orası.

"*Sen* benim orada olmamı istiyor musun?"

"Benim için sorun değil. Elini tutmamı beklemediğin sürece."

"Ray geliyor mu?"

"Hayır, Ray gelmiyor."

"Neden?"

"Çünkü davet edilmedi, tamam mı?"

"Benim için sorun olmaz, biliyorsun, eğer sen istiyorsan."

"Ah, ne kadar da iyisin Rob. Ne de olsa, bugün senin günün."

Tanrım.

"Bana bak, geliyor musun, gelmiyor musun?"

"Elbette geliyorum."

"Liz seni alır. Nereye gidileceğini falan o biliyor."

"İyi. Sen nasılsın?"

"Şohbet edecek zamanım yok Rob. Çok işim var."

"Tamam. Cuma günü görüşürüz." Ona incindiğimi göstermek için bir şey söylemesine olanak kalmadan telefonu kapatıyorum, sonra yeniden arayıp özür dilemek istiyorum, ama bunu yapmamam gerektiğini biliyorum. Eskiden yattığınız biriyle artık yatmamaya başladığınızda, onun yanında bir türlü doğru davranamıyorsunuz sanki. Ne kadar çabalarsanız çabalayın, geriye ya da ileriye giden bir yol veya bir kavşak göremiyorsunuz.

Ölüm hakkında yapılmış fazla pop şarkısı yok gerçekten – en azından iyi şarkılar yok. Belki de pop müzikten hoşlanmamın ve klasik müziği biraz korkutucu bulmamın nedeni budur. Elton John'un enstrümantal bir parçası vardı, "Song for Guy", ama bilirsiniz ya, havaalanında da, aynı cenazenizdeki kadar iyi gidecek tıngır mıngır bir piyano ezgisiydi o da.

"Hadi bakalım çocuklar. Ölüme dair en iyi beş pop şarkısı."

"Çok kıyak iş," diyor Barry. "Laura'nın Babasını Anma Listesi. Peki, peki. 'Leader Of the Pack'. Herif motosikletinde ölüyordu, değil mi? Sonra Jan and Dean'den 'Dead Man's Curve' ve Twinkle'dan 'Terry' var. Hımmm... Bobby Goldsboro'nun şarkısı, bilirsiniz, 'And Honey, I Miss You...'" Şarkıyı her zamankinden daha bet bir sesle söylüyor ve Dick gülüyor. "Peki ya 'Tell Laura I Love Her'e ne dersiniz? Ev yıkılırdı kesin." Laura'nın burada olup da babasının ölümünün bize nasıl bir eğlence kaynağı olduğunu görmediğine memnunum.

"Ben daha ciddi şarkılar düşünmeye çalışıyordum. Bilirsin

işte, biraz daha saygı içeren şeyler."

"Ne o, cenazede DJ'lik mi yapıyorsun yoksa? Of of. Amma zor iş. Yine de, Bobby Goldsboro cuk oturabilirdi. İnsanların şöyle bir nefes almaya ihtiyacı olduğu sırada falan. Laura'nın annesi söyleyebilirdi." Aynı mısrayı söylüyor, yine bet bir sesle, ama bu sefer şarkıcının kadın olduğunu göstermek için tiz bir sesle söylüyor.

"Siktir git Barry."

"Ben kendi listeme neleri koyacağımı buldum bile. Madness'tan 'One Step Beyond'. 'You Can't Always Get What You Want'."

"Sırf *The Big Chill*'de var diye."

"Ben *The Big Chill*'i izlemedim ki."

"Seni yalancı piç. Lawrence Kasdan'ın iki film birden matinesinde *Bodyheat* ile birlikte izlemiştin."

"Ah, evet. Ama bunu unutmuşum, cidden. Fikri aşırmaya çalışmıyordum."

"Sanmıyorum ya."

İşte böyle sürüp gidiyor.

Daha sonra yeniden deniyorum.

"'Abraham, Martin and John'," diyor Dick. "Bu bayağı hoş bir parça."

"Laura'nın babasının adı neydi?"

"Ken."

"'Abraham, Martin, John and Ken'. Yok, olmuyor."

"Siktir git."

"Black Sabbath? Nirvana? Hepsi de ölüm olayına giriyor."

Championship Vinyl'de Ken'in yası işte böyle tutuluyor.

Gülmekten ölürler diye kimseye sıralayamamış olsam da cenazemde çalınmasını istediğim parçaları önceden düşünmüştüm. Bob Marley'den "One Love"; Jimmy Cliff'ten "Many Rivers To Cross"; Aretha Franklin'den "Angel". Buna ek olarak, güzel ve gözü yaşlı birinin Gladys Knight'tan "You're The

Best Thing That Ever Happened To Me"nin çalınması için ısrar edeceği fantazisini kurdum hep, ama o güzel ve gözü yaşlı kişinin kim olabileceğini hayal edemiyorum. Ama denir ya, ne de olsa bu benim cenazem ve bu konuda istediğim kadar cömert ve duygusal olabilirim. Ne var ki bu, Barry'nin farkına varmadan işaret ettiği noktayı değiştirmiyor: Burada yaklaşık yedi katrilyon saat uzunluğunda kayıtlı müziğimiz var ve bunun bir dakikası bile Laura'nın şu anda hissettiklerini ifade edemiyor.

Bir tane takım elbisem var; koyu gri, en son üç yıl önce bir düğünde giymiştim. Artık belli yerleri üzerime dar geliyor, ama idare etmek zorunda. Beyaz gömleğimi ütülüyorum ve deriden yapılmamış ya da her tarafında saksofonlar olmayan bir kravat buluyorum ve Liz'in gelip beni almasını bekliyorum. Yanımda götürecek bir şeyim yok –gazete bayiindeki kartların hepsi de tiksinç şeylerdi. Addams Ailesi'nin doğum günlerinde birbirlerine göndereceği türden şeylere benziyorlardı. Keşke daha önce bir cenazeye gitmiş olsaydım. Büyükbabalarımdan bir tanesi ben doğmadan, diğeri ben çok küçükken ölmüş; büyükannelerimin her ikisi de yaşıyor, buna yaşamak derseniz, ama onları hiç görmüyorum. Bir tanesi bakımevinde, diğeri babamın kız kardeşi Eillen Hala'yla yaşıyor. Öldüklerinde de bu, dünyanın sonu olmayacak. Sadece birileri: "Hey, baskıyı durdurun, fi tarihinde doğmuş yaşlı biri ölmüş," diyecekler. Arkadaşları ölen arkadaşlarım olsa da –Laura'nın üniversiteden gay bir arkadaşı AIDS'e yakalandı, arkadaşım Paul'ün bir arkadaşı motosiklet kazasında öldü ve bir sürü arkadaşım anne babasını kaybetti– bunların hepsinden kaçabilmiştim. Şimdi bunun hayatımın geri kalanında yapacağım şeylerden biri olduğunu görebiliyorum. İki büyükanne, Annem ve Babam, halalar ve amcalar ve aralarında ilk giden ben olmazsam yakın çevremdeki bir sürü insan; hele de bazılarının beklenenden daha çabuk gideceği düşünülürse. Bu konu insanın

aklına düşmeye görsün. Hayat korkunç derecede bunaltıcı geliyor, sanki önümüzdeki kırk yıl boyunca haftada üç ya da dört cenazeye gidecekmişim ve başka bir şey yapmaya zamanım ya da halim kalmayacakmış gibi. İnsanlar bununla nasıl başa çıkıyor? Gitmek zorunda mısınız? Cenazeleri çok tatsız oldukları gerekçesiyle reddetseniz ne olur? ("Senin için ve tüm olanlar için çok üzgünüm Laura, ama biliyorsun bu işler pek bana göre değil.") Halihazırda olduğumdan daha fazla yaşlanmak istemiyorum ve sırf yüzlerce cenazeye gidip bu konuda sızlanmadıkları, en azından bana sızlanmadıkları için anne ve babama gönülsüzce de olsa bir hayranlık besliyorum. Belki de bizimkiler, cenazelerin göründüğünden daha bunaltıcı olduğunu göremeyecek kadar hayal gücünden yoksunlar.

Dürüst olmak gerekirse, cenazeye gidişimin tek nedeni, bunun uzun vadede bana faydasının dokunabilecek olması. Babasının cenazesinde eski kız arkadaşınızla yatabilir misiniz? Pek ihtimal vermezdim. Ama belli olmaz. "Demek papaz iyi şeyler söyleyecek ve sonra, ne oluyordu, hep birlikte dışarı çıkacağız ve onu gömecekler mi?"

Liz bana baştan sona anlatıyor.

"Cenaze krematoryumda."

"Dalga geçiyorsun."

"Dalga geçmiyorum tabii ki, salak mısın?"

"Krematoryum ha? Tanrım."

"Ne fark eder ki?"

"Şey, hiiiç, ama... Tanrım. Kendimi buna hazırlamamıştım."

"Sorun nedir?"

"Bilmiyorum, ama... hassiktir."

İç çekiyor. "Seni bir metro istasyonunda indirmemi ister misin?"

"Hayır, tabii ki hayır."

"O halde kes sesini."

"Baygınlık geçirmek istemiyorum, hepsi bu. Hazırlıksız olduğum için baygınlık geçirirsem, bu senin suçun olacak."

"Türünün ne kadar zavallı bir örneğisin sen. Kimse bu tür şeylerden zevk almaz, bunun farkındasın değil mi? Bu sabah hepimiz için korkunç derecede üzücü geçecek. Sırf sen değilsin yani. Hayatımda bir kez ceset yakma törenine gittim ve nefret ettim. Ama yüz tanesine gitmiş olsam bile işler kolaylaşmayacak. Bebek gibi davranmayı kes."

"Ray niçin gelmiyor sence?"

"Davetli değil. Ailede kimse onu tanımıyor. Ken sana bayılırdı ve Jo senin harika biri olduğunu düşünüyor." Jo, Laura'nın kız kardeşi ve bence harika biri. Görünüşü Laura'ya benziyor, ama ne keskin çizgili takımları, ne sivri bir dili, ne de mezuniyet sınavlarında üstün başarıları ve dereceleri var.

"Bu kadar mı?"

"Ken sana faydası olsun diye ölmedi. Sanki herkes senin hayat hikayenin filminde yardımcı oyuncu."

E tabii ki. Herkes için öyle değil midir?

"Senin baban ölmüştü, değil mi?"

"Evet. Uzun zaman önce. Ben on sekiz yaşındayken."

"Bu seni etkiledi mi?" Korkunç. Aptalca. "Yıllarca?" Yırttım. Tam kenarından.

"Hâlâ etkiliyor."

"Nasıl?"

"Bilmiyorum. Onu hâlâ özlüyorum, sık sık onu düşünüyorum. Ara sıra onunla konuşuyorum."

"Ne söylüyorsun?"

"Bu onunla benim aramda." Ama bunu tatlı bir sesle ve suratında minik bir gülücükle söylüyor. "Benim hakkımda yaşarken bildiğinden daha fazlasını biliyor şimdi."

"Peki bu kimin hatası?"

"Onun. Tipik bir babaydı, bilirsin işte, fazlasıyla meşgul, fazlasıyla yorgun. O öldükten sonra bu konuda kendimi kötü hissetmeye başladım, ama sonradan, o zamanlar sadece küçük

bir kız, hem de gayet iyi bir küçük kız olduğumun farkına vardım. Bu ona bağlıydı, bana değil."

Bu harika. Ölü aileleri, ölü arkadaşları ya da ölü sevgilileri olan insanlarla dostluklar kuracağım. Onlar dünyanın en ilginç insanları. Üstelik ulaşılması da kolay! Dört bir yanımız onlarla çevrili! Astronotların, eski Beatles'ın ya da deniz kazazedelerinin size sunacak daha çok şeyi olsa bile –ki bundan şüpheliyim– onlarla asla karşılaşamayacaksınız nasıl olsa. Ölü birilerini tanıyan insanlar, Barbara Streisand'ın söyleyebileceği ancak söylemediği gibi, dünyanın en şanslı insanlarıdır. "O yakılmış mıydı?"

"Niye ki?"

"Bilmem. Sadece merak ettim. Çünkü bir yakılma törenine gittiğini söylemiştin ve ben de merak ettim, yani..."

"Ben olsam onu böyle sorularla boğmadan önce Laura'ya birkaç gün verirdim. Bu boş gevezeliklere açık bir hayat deneyimi değil."

"Ve bu da senin bana kes sesini deme biçimin, öyle mi?"

"Doğru."

İyi bakalım.

Krematoryum hiçliğin ortasında bir yerde. Arabayı koskocaman, neredeyse bomboş bir otoparka bırakıp yeni ve ürkütücü, fazlasıyla parlak, gerekli ağırbaşlılıktan yoksun binalar arasından ilerliyoruz. Burada insanları yakacaklarını tahayyül edemezsiniz; olsa olsa lay lay lom ve gürültücü, yeni bir dini grubun haftada bir şarkı söylemek için buluştuğunu düşleyebilirsiniz. Ben, bizim ihtiyarı buraya gömdürmezdim. Sanırım gerçekten kederlenmek için ortamdan destek almam gerekir ve aradığım desteği bütün bu tuğlalardan ve damarlı çam kaplamalarından alamazdım.

İçinde üç küçük kilise bulunan çok katlı bir bina bu. Her bir kilisede saat kaçta ne olduğunu gösteren bir tabela bile bulunuyor.

KİLİSE 1	11.30	BAY E BARKER
KİLİSE 2	12.00	BAY K LYDON
KİLİSE 3	12.00	–

Hiç olmazsa üçüncü kilisede iyi haberler var. Yakma işlemi iptal edilmiş. Ölüm raporu abartılmış, ha ha. Ortam dolmaya başlarken resepsiyonda oturup bekliyoruz. Liz birkaç kişiyi başıyla selamlıyor, ama ben hiçbirini tanımıyorum; E ile başlayan erkek isimleri bulmaya çalışıyorum. Birinci odada işleme tabi tutulanın yaşlı birisi olmasını diliyorum, çünkü yasını tutanların dışarı çıktığını görecek olursak, fazla kederli olmalarını istemiyorum. Eric. Ernie. Ebenezer. Etheldred. Ezra. Biz iyiyiz. Gülüyoruz. Eh, tam anlamıyla gülmek değilse de, bu kişi her kimse en az dört yüz yaşında ve bu koşullar altında kimsecikler elemden ölüp bitmez, değil mi? Ewan. Edmund. Edward. Zırva. Her yaşta olabilir.
Resepsiyon alanında henüz kimse ağlamıyor, ama ağlamak üzere olan birkaç kişi var ve sabah sona ermeden bu işi tamamına erdireceklerini görebiliyorsunuz. Hepsi orta yaşlı ve bu tür işlerin nasıl yürüdüğünü biliyorlar. Alçak sesle konuşup el sıkışıyor, ölgün bir şekilde gülümsüyor ve bazen de öpüşüyorlar. Ve sonra hiç anlayamadığım bir nedenden ötürü ayağa kalkıyor ve üzerinde KİLİSE 2 yazan kapıya doğru hep birlikte yürümeye başlıyorlar. Umutsuzluğa kapılıyor, kendimi boyumdan büyük bir işe kalkışmış gibi yitik ve cahil hissediyorum.

İçerisi karanlık en azından, havaya girmek daha kolay. Tabut ön tarafta, yerden hafifçe yüksekte, ama neyin üzerinde durduğunu göremiyorum; Laura, Jo ve Janet Lydon, yanı başlarında tanımadığım iki adamla birlikte birbirlerine bitişik vaziyette, en ön sırada duruyorlar. Bir ilahi söyleyip dua ediyoruz, papaz kısa ve hiç kimseyi tatmin etmeyen bir konuşma yapıyor, kitabından bir şeyler okuyor, sonra bir ilahi daha söyleni-

yor ve tabutun altındaki mekanizmadan ani, insanın yüreğini ağzına getiren, küt diye bir ses çıkıyor ve tabut aşağıya doğru çekilerek yavaşça gözden kayboluyor. Bunlar olurken, ön tarafımızdan bir uluma sesi geliyor, hiç duymak istemediğim, korkunç, korkunç bir ses: Tanımakta zorlansam da, bu sesin Laura'dan geldiğini biliyorum ve o anda yanına gidip, kendisine bakmama ve iyi hissetmesini sağlamaya çalışmama izin verirse bambaşka bir insan olmayı, eski benden kalan tüm izleri yok etmeyi teklif etmek istiyorum.

Aydınlığa çıktığımızda, insanlar Laura, Jo ve Janet'ın etrafında toplanıyor ve onları kucaklıyor; ben de aynısını yapmak istiyorum, ama nasıl yapabileceğimi bilmiyorum. Ama Laura, Liz'le benim grubun kenarında dikildiğimizi görüyor ve yanımıza gelip cenazeye geldiğimiz için teşekkür ediyor. İkimize de uzun uzun sarılıyor ve beni bıraktığında bambaşka biri olmayı teklif etmeme gerek olmadığını hissediyorum: Bu oldu bile.

Yirmi altı

Evde her şey daha kolay. En kötüsünün sona erdiğini hissedebiliyorsunuz, odada yorgun bir sakinlik var; tıpkı kustuktan sonra midenizde hissettiğiniz o yorgun sakinlik gibi. İnsanların başka şeylerden söz ettiğini bile duyuyorsunuz, gerçi bunların hepsi de ağır konular: iş, çocuklar, hayat. Kimse Volvo'sunun benzin tüketiminden ya da köpekleri için seçecekleri isimlerden bahsetmiyor. Liz'le kendimize birer içki alıp odanın kapıya uzak köşesinde sırtımızı bir kitaplığa dayayıp dikiliyoruz; nadiren konuşuyor, çoğunlukla insanları seyrediyoruz.

Bu odada bulunmak bana iyi geliyor; burada bulunma nedenlerim pek iç açıcı olmasa da. Lydonlar'ın Viktorya tarzı büyük bir evleri var; bir sürü ıvır zıvırla süslenmiş, –mobilyalar,

tablolar, süslemeler, bitkiler- eski ve pejmürde eşyalar birbiriyle uyumlu değil, ama her birinin zevk ve özenle seçildiği belli. İçinde bulunduğumuz odada, şöminenin üzerindeki duvarda, kızlar yaklaşık on ve sekiz yaşlarındayken yapılmış devasa, tuhaf bir aile tablosu var. Kızlar nedime elbisesine benzer bir şeyler giymiş, Ken'in yanında güven içinde dikiliyorlar; resimde ben ortaya çıkmadan önce ölmüş olan bir köpek de var, Allegro, Allie, önlerinde duruyor ve kızları bir parça kapatıyor. Patilerini Ken'in karnına dayamış, Ken ise onun tüylerini okşuyor ve gülümsüyor. Janet diğer üçünden biraz ayrı ve arkada durmuş, kocasını izliyor. Tüm aile gerçek hayatta olduklarından daha zayıf (ve daha boyalı, ama bu sizler için resim demek oluyor). Modern sanat dedikleri şey bu; parlak ve eğlenceli ve besbelli ki ailenin tarzını bilen biri tarafından yapılmış (Laura resmi yapan kadının sergiler falan açtığını söylemişti), ama altındaki şömine rafının üzerinde duran doldurulmuş su samuru ve nefret ettiğim türden eski, koyu renk eşyalarla rekabet etmek zorunda. Ah, bir de köşede, yastıklarla doldurulmuş bir hamağa ve diğer köşede duran onca tabloya ve antikalara rağmen Ken'in en değerli varlığı saydığı yeni, siyah bir müzik seti var. Her şey karman çorman, ama burada yaşayan aileyi kesin seversiniz, çünkü onların ilginç, nazik ve kibar insanlar olduklarını hemen anlarsınız. Şimdi, bu ailenin bir parçası olmaktan hoşlandığımı farkediyorum; üstelik, hafta sonları ya da pazar öğleden sonraları buraya gelmek konusunda ağlayıp sızlanıyorduysam da burada bir kez olsun sıkılmadım. Birkaç dakika sonra Jo yanımıza yaklaşıyor, her ikimizi de öpüyor ve geldiğimiz için teşekkür ediyor.

"Siz nasılsınız?" diye soruyor Liz ve "siz"e vurgu yaparak soruyu anlamlı ve hisli kılmış oluyor. Jo omzunu silkiyor.

"Ben iyiyim, yani sanırım. Annem de fena değil, ama Laura... bilmiyorum."

Liz "Zaten son birkaç hafta epey zor geçmişti," diyor ve içime gurura benzer küçük bir duygu seli doluyor: O *bendim.*

Onun böyle hissettmesine ben sebep oldum. Ben ve Laura'nın kendisi de dahil olmak üzere birkaç kişi daha, ama ne!. Ona bir şeyler hissettirebildiğimi unutmuştum ve insan bunu, benim sınırlı tecrübeme göre duygusal gücünüzü tümüyle yitirmenize yol açan cenaze hadisesinin tam ortasında hatırlayınca bir tuhaf oluyor.

"Düzelecek," diyor Liz kendinden emin bir tonla. "Ama tüm enerjini hayatının bir kısmına yöneltip, sonra birdenbire bunun yanlış kısım olduğunu fark edivermek zordur." Bana bir bakış atıyor, mahçup ya da suçlu ya da ona benzer bir bakış bu.

"Bana aldırmayın," diyorum. "Gerçekten. Dert değil. Bir başkası hakkında konuşuyormuş gibi davranın." Bunu nezaket içeren bir şey olarak söylemiştim. Laura'nın aşk hayatının herhangi bir boyutu hakkında konuşmak istiyorlarsa, bilhassa bugün bunu dert etmeyeceğimi söylemeye çalışmıştım, hepsi bu.

Jo gülümsüyor, ama Liz bana sert bir bakış atıyor. "Başka biri hakkında konuşuyoruz. Laura hakkında. Aslında, Laura ve Ray hakkında."

"Bu haksızlık Liz."

"Öyle mi?" İtaatsizlik ediyormuşum gibi bir kaşını kaldırıyor.

"Ve sakın o sıçtığımın 'Öyle mi'lerine başlama." S ile başlayan kelimeyi kullandığımda birkaç kişi dönüp bana bakıyor, Jo ise elini koluma koyuyor. Elini silkeliyorum. Birdenbire zıvanadan çıkıyorum ve nasıl sakinleşeceğimi bilmiyorum. Sanki son birkaç haftayı kolumda birisinin eliyle geçirdim: Laura'yla konuşamıyorum, çünkü başka biriyle yaşıyor, beni telefon kulübelerinden arayıp oradan aramıyormuş gibi davranıyor; Liz'le konuşamıyorum, çünkü parayı ve kürtajı ve başka biriyle takıldığımı biliyor; Barry ve Dick'le konuşamıyorum, çünkü onlar Barry ve Dick; arkadaşlarımla konuşamıyorum, çünkü arkadaşlarımla konuşmam; şu anda da konuşamı-

yorum, çünkü Laura'nın babası öldü ve bunu sineye çekmek zorundayım yoksa kötü adam olurum; burada vurgu "adam"ın üstünde: ben merkezci, kör ve aptal. Ağzına sıçayım, ben kötü adam *değilim*, en azından her zaman değilim ve bunu söylemek için doğru zaman olmadığını biliyorum –o kadar da kalın kafalı değilim– ama ne zaman söylememe izin verilecek?

"Üzgünüm Jo. Gerçekten çok üzgünüm." İçimden çığlık atmak gelse de cenaze mırıltısına geri dönüyorum. "Ama Liz bilirsin işte... ya kendi tarafımı tutacağım, ya da senin benim hakkımda söylediğin her şeye inanıp günün her saniyesini kendimden nefret etmekle geçirmeye başlayacağım. Sence böyle yapmam gerek belki de, ama buna da yaşamak denemez pek, öyle değil mi?"

Liz omzunu silkiyor.

"Bu yetmez Liz. Baştan sona yanılıyorsun ve eğer bunun farkına varamıyorsan benim düşündüğümden daha kıt zekâlısın demektir."

Dramatik bir şekilde iç geçiriyor ve sonra yüzümdeki bakışı görüyor.

"Belki birazcık haksızlık ettim. Ama sırası mı şimdi?"

"Asla sırası değil zaten. Hayatımız boyunca özür dileyemeyiz ya."

"'Dileyemeyiz' derken erkekleri kastediyorsan, bir kerenin bile yeterli olacağını söyleyebilirim."

Laura'nın babasının cenazesini surat asarak terk etmeyeceğim. Laura'nın babasının cenazesini surat asarak terk etmeyeceğim. Etmeyeceğim, işte o kadar.

Laura'nın babasının cenazesini surat asarak terk ediyorum.

Lydonlar, en yakın kasaba olan Amersham'ın birkaç kilometre dışında yaşıyorlar ve oraya giden yolu da bilmiyorum zaten. Köşeyi dönüyorum, bir köşeyi daha dönüyorum ve bir tür anayola varıyorum ve bir otobüs durağı görüyorum, ama bu

insana güven veren otobüs duraklarından değil: Otobüs bekleyen kimse yok ve etraf neredeyse bomboş – yolun bir tarafında bir dizi büyük müstakil ev, diğer tarafındaysa bir oyun sahası var. Takım elbisemin içinde buz keserek bir süre orada bekliyorum, ama tam bunun birkaç dakikalık değil de birkaç günlük yatırım gerektiren duraklardan biri olduğunu anlamışken yolun ilerisinde tanıdık, yeşil bir Volkswagen görüyorum. Laura bu, beni aramaya çıkmış.

Bir an bile düşünmeden, müstakil evlerden birini kaldırımdan ayıran duvarın üzerinden atlıyorum ve birilerinin çiçek tarhına iki seksen uzanıyorum. Yer ıslak. Ama ortadan yok olduğum için Laura'nın bana köpürmesindense iliklerime kadar ıslanmayı tercih ederim, bu yüzden insanın dayanma sınırlarını zorlayana kadar orada kalıyorum. Ne zaman dibe vurduğumu zannetsem daha da derine batmanın bir yolunu buluyorum; ama bu seferkinin en beteri olduğunu ve şu andan itibaren başıma ne gelirse gelsin, ne kadar zavallı, aptal ya da yalnız olursam olayım, bu birkaç dakikanın parıltılı bir işaret fişeği olarak zihnimde kalacağını biliyorum. İcra memurları dükkâna geldiğinde ya da bir sonraki Laura bir sonraki Ray'le uzadığında "Laura'nın babasının cenazesi sonrasında bir çiçek tarhında yüzükoyun yatmaktan daha mı iyi?" diye soracağım kendime ve yanıt daima ama daima "Evet" olacak.

Daha fazla dayanamayacağımı anladığımda, gömleğim yarı şeffaf hale geldiğinde, ceketim çamurla kaplandığında ve bacaklarıma ağrılar –kramp, romatizma ya da artrit, kim bilir?– saplandığında ayağa kalkıyorum ve üstümü silkeliyorum; sonra besbelli ki bütün bunlar esnasında otobüs durağında park ettiği arabasının içinde bekleyen Laura camını açıyor ve arabaya atlamamı söylüyor.

Cenazede başıma gelen şey şöyle bir şeydi: İlk defa ölmekten ve başkalarının ölmesinden ne kadar korktuğumu ve bu korkunun beni, hayatta her türlü şeyi yapmaktan nasıl da alıkoy-

duğunu farkettim; sigarayı bırakmak (çünkü ölümü fazla ciddiye alırsanız ya da benim bugüne dek yaptığım gibi gerektiğince ciddiye almazsanız sigarayı bırakmanın ne anlamı olur ki?) ve hayatımı, özellikle işimi, gelecek kavramını da hesaba katarak düşünmek (çok korkutucu, çünkü gelecek ölümle son buluyor) gibi bir sürü şey. En çok da, beni bir ilişkiye bağlanmaktan alıkoymuş; çünkü bir ilişkiye bağlanırsanız yaşamınız o insanınkine bağımlı hale gelir ve sonra o insan, ortada istisnai koşullar var olmadığı sürece –örneğin bilim kurgu romanından bir karakter değilse–yazgılı olduğu biçimde ölür... eh, akıntıya kürek çekiyorsunuz, öyle değil mi? Önce ben ölürsem sorun kalmaz sanırım; ama başka birisinin ölümünden önce ölmek durumunda olmak beni pek neşelendiren bir gereklilik değil. Onun ne zaman öleceğini nasıl bilebilirim ki? Hani denir ya, yarın bir otobüsün altında kalabilir, ki bu durumda benim kendimi bugün bir otobüsün altına atmam gerekir. Krematoryum'da Janet Lydon'un suratını gördüğümde... nasıl o kadar cesur olabilirsiniz? Janet şimdi ne yapıyor? Yeterince yaşlanana dek bir kadından diğerine sıçramak, sonra da yalnız yaşayıp yalnız ölmek bana daha mantıklı geliyor. Diğer seçeneklerle karşılaştırıldığında bunda o kadar da kötü bir taraf yok ki? Bazı geceler, Laura uyurken yatakta onun sırtına yaslanırdım ve içim bu kocaman, isimsiz dehşet duygusuyla dolardı. Artık ona bir isim buldum: Brian. Ha ha ha. Tamam, sahiden bir isim değil ama, bu duygunun nereden çıktığını ve niye baş belası eşzamanlı orgazm hatunu Rosie ile yatmak istediğimi anlayabiliyorum. Bu söylediklerim kulağınıza hem zavallıca, hem de bencilce geliyorsa –oh, ne güzel! Ölümden korktuğu için başka kadınlarla yatıyor!- şey, üzgünüm ama bu işler böyle.

Geceleri Laura'nın sırtına yaslandığımda korkardım, çünkü onu kaybetmek istemiyordum ve bizler eninde sonunda birilerini kaybederiz ya da onlar bizi kaybeder. Bu riski göze almamayı tercih ederim. On ya da yirmi yıl içinde, işten eve

döndüğümde kan sıçtığını söyleyen *–özür dilerim, çok özür dilerim ama bu insanların başına gelen bir şey–*, korkmuş ve yüzü kireç gibi olmuş bir kadınla karşılaşmamayı da; sonra doktora gideriz, sonra doktor ameliyatın mümkün olmadığını söyler ve sonra... buna cesaretim yok, anlıyor musunuz? Bu durumda ben büyük bir ihtimalle oradan uzaklaşır, sahte bir adla başka bir şehirde yaşamaya başlarım; Laura da ölmek için hastaneye yatar ve ona "Eşiniz ziyarete gelmeyecek mi?" diye sorarlar ve o da, "Hayır, kanser olduğumu öğrenince beni terk etti," der. Ne kadar da mükemmel bir adam! "Kanser mi? Üzgünüm, bana gelmez! Kanserden hoşlanmıyorum!" En iyisi kendini o duruma hiç düşürmemek. En iyisi her şeyi öylece bırakmak.

Peki bu beni nereye götürüyor? Bütün mantık, benim oynadığım yüzde oyununda yatıyor. Şimdi otuz altı yaşındayım. Ve diyelim ki en ölümcül hastalıklar –kanser, kalp hastalığı, falan filan– elliden sonra vuruyor. Talihiniz yaver gitmeyebilir ve daha erken yakalanabilirsiniz, ama elli yaş üstü grup paylarına düşenden daha fazlasını alıyor belalardan. Öyleyse, sağlam ilerlemek için vakti geldiğinde son vereceksiniz: Önümüzdeki on dört yıl içinde her birkaç yılda bir ilişki yaşa, sonra çık git, birdenbire dur, vazgeç. Bunu her çıktığım insana açıklayacak mıyım? Belki. Böylesi daha adil olur sanırım. İlişkileri bitiren olağan karmaşadan, bir şekilde, daha az duygusal. "Nasıl olsa öleceksin, öyleyse devam etmemizin pek bir anlamı yok, öyle değil mi?" Biri göç edecek ya da kendi ülkesine dönecekse ilişkinin daha da derinleşmesi acı vereceği için ayrılmak son derece kabul edilebilir bir şeydir, o halde ölüm neden bir ayrılma sebebi olmasın ki? Ölümün getirdiği ayrılık, göçün getirdiği ayrılıktan kuşkusuz ki çok daha acı olmalı. Yani, göç durumunda onunla gidebilirsiniz. Kendi kendinize, "Öf, siktir et, her şeyimi toplayıp Teksas'da bir kovboy ya da Hindistan'da bir çay toplayıcısı olacağım," diyebilirsiniz. Ama bunu büyük Ö ile yapamazsınız, değil mi? Tabii Ro-

meo'nun yoluna sapmazsanız ve birazcık düşünürseniz...

"Bütün bir öğleden sonrayı o çiçeklikte uzanarak geçireceğini sandım."

"Öyle mi? Ah. Ha ha. Hayır. Ha ha." Eski kız arkadaşınızın babasının gömüldüğü –yakıldığı– gün bir yabancının çiçekliğinde uzanmak adetten bir şey değil, bir anlık bir macera, sözünü etmeye değmeyecek bir şey olsa da, ortada bir şey yokmuş gibi yapmak bu durumda göründüğünden daha zor geliyor.

"Sırılsıklamsın."

"Mmm."

"Ayrıca aptalsın da."

Başka muharebeler de olacaktır. Bütün deliller benim aleyhimeyken bu seferkini sürdürmenin pek bir anlamı yok.

"Niye böyle dediğini anlayabiliyorum. Bak, üzgünüm. Gerçekten üzgünüm. İstediğim en son şey... bu yüzden gittim, çünkü ... kontrolümü kaybettim ve orada patlamak istemiyordum ve... bak Laura, Rosie'yle yatmamın ve her şeyi berbat etmemin nedeni senin öleceğinden korkmamdı. Ya da ölmenden. Ya da her neyse. Ve bunun sana nasıl geldiğini biliyorum, ama..." Her şey patladığı gibi çabucak sönüyor ve ağzım açık ona bakakalıyorum.

"Eh, öleceğim elbet. O konuda farklı bir şey iddia edemem."

"Yoo yo, seni tümüyle anlıyorum ve bana farklı bir şey söylemeni beklemiyorum. Sadece bilmeni istedim o kadar."

"Teşekkür ederim. Bunu takdir ediyorum."

Arabayı çalıştırmak için bir harekette bulunuyor.

"Ben senin için aynı şeyi söyleyemeyeceğim."

"Nasıl yani?"

"Ray'le senin ölmenden korktuğum için yatmadım. Ray'le yattım, çünkü senden bıkmıştım ve beni bundan kurtaracak bir şeye ihtiyacım vardı."

"Ah, tabii ki, hayır, anlıyorum. Bak, daha fazla zamanını almak istemem. Sen geri dön, ben burada otobüs bekleyeceğim."

"Geri dönmek istemiyorum. Benim de tepem attı."

"Ah. Tamam. Harika. Yani, harika değil tabii, ama anla işte."

Yağmur yeniden başlıyor ve dışarıyı pek net olmasa da görebilelim diye silecekleri çalıştırıyor.

"Senin canını kim sıktı?"

"Hiç kimse. Kendimi yeterince yaşlı hissetmiyorum, hepsi bu. Babam öldüğü için bana bakacak birine ihtiyacım var, ama ortada bunu yapabilecek hiç kimse yok. Bu yüzden Liz bana senin ortadan kaybolduğunu söylediğinde, bunu dışarı çıkmak için bahane olarak kullandım."

"Biz iyi bir ikiliyiz, değil mi?"

"Senin canını kim sıktı?"

"Ah. Kimse. Şey, Liz. O..." Yetişkinlere yakışır bir ifade bulamıyorum, bu yüzden aklıma ilk geleni kullanıyorum. "Bana sataşıyordu."

Laura kahkahayla gülüyor. "O sana sataşıyordu, sen de şimdi onu gammazlıyorsun."

"Öyle sayılır."

Kısa, zorlama bir kahkaha atıyor. "Hepimizin boka batmış bir halde olmasına şaşmamalı, değil mi? Tom Hanks'in *Big*'deki haline benziyoruz. Yetişkin bedenlerine hapsolmuş ve bununla yaşamaya zorlanan küçük oğlanlar ve kızlar. Üstelik gerçek hayatta çok daha kötüsü oluyor, çünkü sorun yalnızca masum öpücükler ve ranzalar değil, öyle değil mi? Bir de bu yaşadıklarımız var." Arabanın ön camından tarlaları, otobüs durağını ve köpeğini gezdiren bir adamı işaret ediyor, ama ben aslında ne demek istediğini anlıyorum. "Sana bir şey söyleyeceğim Rob. O cenazeden çıkıp gitmek hayatımda yaptığım en kötü şeydi; ama aynı zamanda da en rahatlatıcı şeydi. Ne kadar iyi ve kötü hissettiğimi anlatamam. Yok anlatabili-

rim: Fırınlanmış bir alaska frigo gibi hissettim.

"Cenazeden çıkıp gitmiş sayılmazsın zaten. Parti kısmından çıkıp gittin. Aynı şey değil."

"Ama annem ve Jo ve... bunu asla unutmayacaklar. Umurumda değil, gerçi. Onun hakkında çok düşündüm, çok konuştum ve şimdi evimiz, onun hakkında biraz daha düşünüp konuşmam için bana zaman ve fırsat vermek isteyen insanlarla dolu ve içimden çığlık çığlığa bağırmak geldi."

"Baban bunu anlardı."

"Öyle mi dersin? Ben anlayacağımdan emin değilim. Ben insanların acı sona dek kalmasını isterdim. Hiç olmazsa bunu yapabilirlerdi."

"Eh, baban senden daha tatlıydı zaten."

"Öyleydi, değil mi?"

"Beş ya da altı kat daha tatlı."

"Şansını zorlama."

"Özür dilerim."

Elinde bir gazete, bir şemsiye ve bir köpek tasması tutarken sigarasını yakmaya çalışan bir adamı izliyoruz. Bunu yapmak mümkün değil, ama o vazgeçmeyecek.

"Sen ne zaman dönüyorsun?"

"Bilmiyorum. Bir gün. Daha sonra. Baksana Rob, benimle yatar mısın?"

"Ne?"

"Canım sevişmek istiyor. Üzüntü ve suçluluk duygusu dışında bir şeyler hissetmek istiyorum. Ya bunu yaparız ya da eve gidip elimi ateşe sokarım. Tabii eğer kolumda sigara söndürmek istemiyorsan."

Laura böyle değildir. Laura mesleği ve tabiatı gereği bir avukattır, oysa şimdi bir Harvey Keitel filminde yardımcı bir rol kapmaya çalışıyormuş gibi davranıyor.

"Sadece iki sigaram kaldı. Onları da sonraya saklıyorum."

"Öyleyse sevişmek zorundayız."

"Ama nerede? Peki ya Ray? Peki ya..." "her şey" demek is-

tiyorum. Peki ya her şey?

"Arabada yapmak zorundayız. Bize bir yer bulacağım."

Bize bir yer buluyor.

Şu anda ne dediğinizi biliyorum: *Sen zavallı bir fantezi manyağısın, Fleming, bekle bekle, rüyanda görürsün*, vesaire. Ama bir milyon yıl bile geçse, bugün başıma gelenleri herhangi bir cinsel fantezi türünün temeli olarak kullanmam. Bir kere ıslağım ve ıslaklığın sonsuz sayıda cinsel göndermesi olduğunu takdir edebiliyorsam da, orasından burasından yapraklar sarkarken ve benimki gibi soğuk, rahatsız (takım elbisemin pantolonu sırılsıklam ve bacaklarımın derisi soyuluyor) ve kötü kokulu (mühim parfüm üreticilerinin hiçbiri ıslak pantolon kokusunu elde etmeye çalışmamış, nedeni belli oluyor) bir ıslaklık içinde en azimkâr sapığın bile heyecana kapılması epey güç olurdu. Ayrıca bu işi arabada yapmak yönünde bir hevesim asla olmadı (fantezilerim daima ama daima yatak temelinde kurulmuştur); üstelik, cenaze merhumun kızı üzerinde tuhaf bir etki yaratmış olsa da benim için bir parça üzücü bir olaydı açıkçası; bir de, Laura başka biriyle birlikte yaşarken onunla sevişmek konusunda net değilim (o daha mı iyi, o daha mı iyi, o daha mı iyi?) ve her neyse...

Arabayı durduruyor ve yolculuğun son bir iki dakikası boyunca çukurlara girip çıktığımızın farkına varıyorum.

"Çocukken babam bizi buraya getirirdi."

Geniş bir eve çıkan, uzun, tekerlek izleriyle dolu bir toprak yolun kıyısındayız. Yolun bir tarafında upuzun ot ve çalılardan oluşan yabani yeşillik, diğer yanındaysa bir sıra ağaç bulunuyor; biz ağaçlı tarafta, eve çıkan yolun kenarında, bir yanımızla bankete düşmüş durumdayız.

"Burası eskiden küçük bir özel anaokuldu, ama yıllar önce battılar ve o zamandan beri boş duruyor."

"Baban sizi buraya niye getirirdi?"

"Yürüyüş için. Yazları böğürtlenler olurdu etrafta, sonbaharda ise at kestaneleri. Bu yol özel mülke ait, bu da her şeyi

daha heyecan verici kılardı."

Tanrım. İyi ki psikoterapi, Jung, Freud ve o muhabbet hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Bilseydim, şu ana kadar büyük ihtimalle dehşete kapılmış olurdum: Ölmüş babasıyla eskiden yürüyüşe çıktığı yerde, şimdi benimle sevişmek isteyen bir kadın herhalde çok tehlikelidir.

Yağmur durdu, ama ağaçlardan düşen damlalar arabanın tepesinden aşağı süzülüyor ve rüzgâr dalları delice sallıyor; bu yüzden ara sıra üzerimize kocaman yapraklar düşüyor.

"Arkaya geçmek ister misin?" diye soruyor Laura, ruhsuz, dalgın bir sesle; yoldan başka birini alacağız sanki.

"Olur. Herhalde öyle daha kolay olur."

Ağaçlara fazla yakın park etmiş, bu yüzden benim tarafımdan tırmanmak zorunda.

"O ıvır zıvırları arka camın önüne atıver."

Ivır zıvırlar arasında bir adet "A'dan Z'ye Londra", büyük bir yol haritası, birkaç boş kaset kapağı, açılmış bir Opal Fruits paketi ve bir avuç şekerleme kâğıdı var. Onları kaldırırken hiç acele etmiyorum.

"Bu sabah etek giyerken bunun bir işe yarayacağını biliyordum," diyor içeriye girerken. Üstüme abanıyor ve beni dudaklarımdan öpüyor, diller falan da işe karışıyor ve bende, bana rağmen bir ilgi uyanıyor.

"Kımıldama." Elbisesinde bazı ayarlamalar yapıyor ve üzerime çıkıyor. "Merhaba. Sana bu açıdan bakalı pek uzun zaman geçmiş gibi gelmiyor." Bana gülümsüyor, beni yeniden öpüyor ve elbisesinin altından fermuarıma uzanıyor. Ardından ön sevişme falan geliyor ve sonra –nedendir bilmem- hatırlanması gereken, ama nadiren hatırlanan bir şey geliyor aklıma.

"Şey, Ray'le..."

"Of Rob, tekrar başlamayalım."

"Hayır hayır, o değil... hâlâ hap kullanıyor musun?"

"Tabii ki. Endişelenecek bir şey yok."

"Onu kastetmedim. Demek istediğim... yalnızca hap mı kullanıyordunuz?"

Hiçbir şey söylemiyor ve sonra ağlamaya başlıyor.

"Baksana, diğer şeyleri yapabiliriz," diyorum. "Ya da kente inip bir şey alabiliriz."

"Yapamadığımız için ağlamıyorum," diyor. "Sorun bu değil. Yalnızca... ben seninle birlikte yaşadım. Daha birkaç hafta önce benim sevgilimdin. Ve şimdi seni öldürebileceğimi düşünerek endişeleniyorsun, ki buna hakkın var. Korkunç bir şey değil mi? Üzücü değil mi?" Başını sallıyor, hıçkırıyor, üzerimden iniyor ve arka koltukta tek bir laf etmeden, camlardan inen damlaları seyrederek yan yana oturuyoruz.

Daha sonra, acaba asıl derdim Ray'in nerede olduğu muydu diye düşünüyorum. Ray biseksüel mi ya da damardan uyuşturucu bağımlısı mı acaba? Hiç sanmam. (İkisini de götü yemez). Ömrü hayatında bir uyuşturucu bağımlısıyla ya da biseksüel bir erkekle yatmış biriyle yatmış olabilir mi? Hiçbir fikrim yok ve bu bilgisizlik korunma konusunda ısrarlı davranmak için bana her hakkı veriyor. Ama aslında beni ilgilendiren korkudan çok simgesellikti. Onu incitmek istedim, tam da bugün; çünkü beni terk ettiğinden beri elime geçen ilk fırsat buydu.

İyi bira ve pahalı sandviçler satan 'country' taklidi, pek cici küçük bir bara gidiyoruz ve bir köşeye oturup konuşuyoruz. Bir paket sigara alıyorum, Laura yarısını içiyor; daha doğrusu, bir tane yakıyor, bir iki nefes çekiyor, suratını ekşitiyor, sigarayı söndürüyor ve beş dakika sonra bir tane daha alıyor. Sigaraları öyle bir şiddetle söndürüyor ki onları kurtarmak olanaksız, ayrıca böyle yaptığı için dikkatimi söylediklerine de veremiyorum, çünkü sigaralarımın teker teker yok olmasını izlemekle meşgulum. Sonunda o da bunu fark ediyor ve sonra bana sigara alacağını söylüyor ve ben kendimi cimri hissediyorum.

Daha çok babası hakkında konuşuyoruz ya da onsuz hayatın nasıl olacağı hakkında. Sonra genel olarak, babalar olmadan yaşamın nasıl olacağı hakkında konuşuyoruz ve kendinizi nihayet büyümüş hissetmenize yol açan şeyin bu olup olmadığını konuşuyoruz (Laura öyle düşünmüyor; eldeki deliller ışığında). Benim konuşmak istediğim konu bu değil tabii: Ray'den ve kendimden, sevişmeye bir daha bu kadar yaklaşıp yaklaşmayacağımızdan ve bu sohbetin sıcaklık ve yakınlığının bir anlamı olup olmadığından konuşmak istiyorum, ama kendimi tutmayı başarıyorum.

Sonra, ben tam bunların hiçbirisinin benimle, benimle, benimle ilgili olmayacağını kabullenmeye başlamışken Laura iç çekiyor, sandalyesinin arkasına yaslanıyor ve yarı keyifli, yarı acılı bir sesle "Seninle birlikte olmamak için fazla yorgunum," diyor.

Bu cümle bir tür çifte olumsuzluk yüklü -"fazla yorgun" olumsuz, çünkü pek olumlu bir şey söylemiyor-, bu yüzden ne dediğini anlamam için biraz zaman gerekiyor.

"Bir dakika, yani biraz daha enerjin olsaydı ayrı olmaya devam edecektik. Ama şu haliyle, sen pestil gibi olduğun için yeniden birleşmemizi istiyorsun."

Kafasıyla onaylıyor. "Her şey çok zor. Belki başka bir zaman olsa, kendi başıma kalacak cesareti bulabilirdim, ama şimdi bulamıyorum."

"Ray'e n'oldu peki?"

"Ray tam bir felaket. Ne olduğunu bilmiyorum, gerçekten; ama bazen, kötü bir ilişkinin ortasına bir el bombası gibi düşüp ilişkiyi paramparça edecek birine ihtiyaç duyuyorsun."

Ray'in hangi konularda bir felaket olduğunu biraz daha ayrıntılı konuşabilmek isterdim; hatta bira altlığımın arkasına bunların bir listesini yapıp sonsuza dek saklamak isterdim. Belki başka bir zaman.

"Şimdi o kötü ilişkinin dışındasın, onu paramparça ettin ve geri dönüp tekrar birleştirmek istiyorsun."

"Evet. Tüm bunların pek romantik olmadığını biliyorum, ama eminim ileride romantik bir şeyler de olacaktır. Ama biriyle birlikte olmaya ihtiyacım var ve tanıdığım, iyi geçindiğim biriyle birlikte olmaya ihtiyacım var ve sen de beni geri istediğini açıkça belirttin, bu yüzden..."

Bilin bakalım ne oluyor? Birdenbire paniğe kapılıyorum ve başım dönmeye başlıyor ve duvarlarıma plak şirketi logoları yaptırmak ve Amerikalı şarkıcılarla yatmak istiyorum. Laura'nın elini tutuyor ve onu yanağından öpüyorum.

Eve geri döndüğümüzde elbette ki korkunç bir manzarayla karşılaşıyoruz. Bayan Lydon gözyaşları içinde, Jo öfkeli ve evde kalan son birkaç misafir de hiçbir şey söylemeden gözlerini içkilerine dikmiş duruyorlar. Laura annesini mutfağa götürüp kapıyı kapatıyor, ben oturma odasında, omuzlarımı silkerek, kafamı sallayarak, kaşlarımı kaldırarak ve ağırlığımı bir ayağımdan diğerine vererek, utanç, sempati, tasvip etmeme ve talihsizlik çağrıştıracak her türlü hareketi yaparak Jo ile dikiliyorum. Kaşlarım acımaya başlamış, kafam sallanmaktan neredeyse yerinden çıkmış ve aynı nokta üzerinde bir buçuk kilometre yol katetmişken Laura bir hışımla mutfaktan çıkıyor ve beni kolumdan yakalıyor.

"Eve gidiyoruz," diyor ve ilişkimiz böylece eski halini alıyor.

Yirmi yedi

Beş konuşma:

1. (Üçüncü gün, Hint lokantasında, Laura ısmarlıyor).

"Bahse girerim yaptın. Bahse girerim, ben gittikten beş dakika sonra orada oturup bir *cigara*" –onaylamadığını göstermek için bu sözcüğü daima vurgulayarak söyler– "tellendir-

din ve kendi kendine, yahu o kadar da kötü değil, bununla başa çıkabilirim, diye düşündün. Sonra oturup evle ilgili saçma sapan bir plan yaptın... Biliyorum, biliyorum, ben sana taşınmadan önce duvara plak şirketi logoları yapacak bir herif ayarlamıştın, değil mi? Bahse girerim orada oturup bir *cigara* tellendirdin ve acaba o herifin numarası hâlâ duruyor mu diye düşündün."

Gülümsediğimi görmesin diye diğer tarafa bakıyorum, ama ne fayda. "Tanrım, ne kadar haklıyım, değil mi? O kadar haklıyım ki buna inanamıyorum. Ve sonra -bi dakka bi dakka- " beynine birtakım sinyaller yükleniyor gibi parmaklarını şakaklarına dayıyor "sonra denizde daha çok balık olduğunu, uzun zamandır ilk kez kendini bir parça yeni biri gibi hissettiğini düşündün ve sonra müzik setinde bir şeyler çaldın ve senin zavallı küçük dünyanda her şey yolundaydı."

"Peki sonra n'oldu?"

"Sonra işe gittin ve Dick'le Barry'ye hiçbir şey söylemedin; Liz baklayı ağzından çıkarana dek gayet iyiydin, ama sonra intihar edecek hale geldin."

"Ve sonra başka biriyle yattım."

Beni duymuyor.

"Sen o Ray dümbeleğiyle düzüşürken, ben *LA Kanunları*'ndan fırlamış Susan Dey'e benzeyen Amerikalı bir şarkıcı-söz yazarını beceriyordum."

Hâlâ duymuyor. Gevrek yufkadan bir parça kırıp mango sosuna batırıyor.

"Ve iyiydim. Hiç fena değildim. Aslına bakarsan oldukça iyiydim."

Tepki yok. Belki de yeniden denemeliyim, bu sefer yüksek sesle, kafamın içindeki ses yerine gerçek sesimi kullanarak.

"Hepsini biliyorsun, değil mi?"

Omzunu silkiyor, gülümsüyor ve kendinden hoşnut surat ifadesini takınıyor.

2. (Yedinci gün, yatakta, sonrasında).

"Aslında sana anlatmamı beklemiyorsun."

"Neden olmasın?"

"Ne diye anlatayım ki? Sana her anını, her saniyesini anlatabilirim, ki anlatacak çok da fazla bir şey yok ve sen de incinirsin, ama gerçekten önemli olan şeyi gene de anlamamış olursun."

"Umurumda değil. Sadece bilmek istiyorum."

"Neyi bilmek istiyorsun?"

"Neye benzediğini."

Bir of çekiyor. "Sekse benziyordu. Başka neye benzeyebilir ki?"

Bu cevabı bile incitici buluyorum. Sekse benzemeyeceğini ummuştum; çok daha sıkıcı ya da nahoş bir şeye benzeyeceğini ummuştum.

"İyi sekse mi benziyordu, kötü sekse mi benziyordu?"

"Ne farkı var?"

"Ne farkı olduğunu biliyorsun."

"Ben senin müfredat dışı faaliyetlerinin nasıl gittiğini hiç sormadım."

"Hayır sordun. Ben hatırlıyorum. 'İyi vakit geçiriyor musun tatlım?'"

"Öylesine sormuştum. Bak, şu anda iyiyiz. Az önce iyi vakit geçirdik. Orada bırakalım."

"Tamam. Tamam. Ama şu birlikte az önce geçirdiğimiz iyi vakit... birkaç hafta önce geçirdiğin iyi vakitlerden daha mı iyiydi, daha mı az iyiydi, yoksa o vakitlerle eşit ölçüde mi iyiydi?"

Bir şey söylemiyor.

"Hadi Laura. Bir şey söyle. İstiyorsan yalan söyle. Böylece kendimi daha iyi hissederim ve soru sormayı da bırakırım."

"Yalan söyleyecektim ama artık söyleyemem, çünkü yalan olduğunu anlarsın."

"Niye yalan söyleyesin ki zaten?"

"Kendini daha iyi hisset diye."

İşte böyle. Ardarda orgazmları ve bir gecede on seferi ve saksofonları ve daha önce hiç duymadığım pozisyonları bilmek (tabii aslında bilmemek) istiyorum, ama soracak cesaretim yok ve o da bana asla anlatmaz. O işi yaptıklarını biliyorum ve bunu bilmek yeterince kötü; şimdilik umduğum tek şey hasar kontrolü. Yavan olduğunu, ortalamanın altında olduğunu, sırt-üstü-uzan-ve-Rob'u-düşün tadında bir sevişme olduğunu, Meg Ryan'ın şarküteride aldığı keyfin Laura'nın Ray'in evinde hissettiğinden daha çok fazla olduğunu söylemesini istiyorum. Çok şey mi istiyorum?

Dirseğinin üzerinde doğruluyor ve göğsüme bir öpücük konduruyor. "Bak Rob. Bu yaşandı. Bunun yaşanmış olması pek çok açıdan iyi oldu; ikimiz hiçbir yere doğru gitmiyorduk, ama şimdi bir yere doğru gidiyor olabiliriz. Eğer cinsellik senin sandığın kadar önemli olsaydı ve eğer muhteşem bir cinsellik yaşıyor olsaydım şu anda burada uzanıyor olmazdık. Bu konudaki son sözlerim bunlar, tamam mı?"

"Tamam." Daha kötü bir son söz de olabilirdi; gerçi pek fazla bir şey söylemedi ama.

"Yine de, keşke penisin onunki kadar büyük olsaydı."

Ardından gelen kıkırdamaların, hönkürmelerin, hırlamaların, böğürmelerin uzunluğuna ve şiddetine bakılırsa, bu Laura'nın hayatında yaptığı en komik şaka –hatta ve hatta dünya tarihinde herhangi birinin şimdiye dek yaptığı en komik şaka. Sanırım bu, ünlü feminist espri anlayışının bir örneği. Ne kadar da komik, öyle değil mi?

3. (Arabayla annesine giderken, ikinci hafta sonu, içinde Simply Red *ve* Genesis *ve* Art Garfunkel'den "Bright Eyes" olan toplama bir kaset dinliyoruz).

"Umrumda değil. İstediğin kadar surat as. Değişen şeylerden biri de bu. *Benim* arabam. *Benim* araba teybim. *Benim* toplama kasedim. *Benim* annemleri görmeye gidiyoruz."

Annemlerdeki çoğul eki bir süre havada asılı kalıyor; geldiği yere sürünerek geri dönmeye çabalayışını izliyor ve sonra da unutuyoruz. Şiddetli kadın-erkek savaşlarının muhtemelen en şiddetlisine yeniden girişmeden önce ona biraz zaman veriyorum.

"Art Garfunkel'ı *ve* Solomon Burke'u sevdiğini nasıl söyleyebilirsin? İsraillileri *ve* Filistinlileri desteklediğini söylemek gibi birşey bu."

"Hiç de değil Rob. Art Garfunkel ve Solomon Burke pop albümleri yapıyor, İsrailliler ve Filistinliler ise yapmıyor. Art Garfunkel ile Solomon Burke arasında şiddetli bir toprak anlaşmazlığı yok, İsrailliler ile Filistinliler arasında ise var. Art Garfunkel ve Solomon Burke..."

"Tamam. Tamam. Ama..."

"Hem Solomon Burke'u sevdiğimi kim söyledi?"

Bu kadarı da fazla ama.

"Solomon Burke! 'Got To Get You Off My Mind'! Bu bizim şarkımız. Tüm ilişkimizden Solomon Burke sorumlu!"

"Öyle mi? Sende telefon numarası var mı? Ona söylecek bir çift sözüm var."

"Yaa hatırlamıyor musun?"

"Şarkıyı hatırlıyorum. Kimin söylediğini hatırlayamadım sadece."

İnanamadığımı belirtircesine başımı sallıyorum.

"Erkeklerin her şeyi bırakıp gitmek istedikleri an işte budur. 'Bright Eyes' ile 'Got To Get You Off My Mind' arasındaki farkı göremiyor musun sahiden?"

"Görebiliyorum tabii ki. Birisi tavşanlar hakkında ve ötekinde nefesli çalgılar var."

"Nefesli çalgılar mı? Nefesli çalgılar ha? O bir *korno solosu*! Lanet olsun."

"Neyse ne. Niye Solomon'ı Art'a tercih ettiğini anlayabiliyorum. Anlıyorum, sahiden. Biri bana hangisinin daha iyi olduğunu sorsaydı her seferinde Solomon derdim. Otantik ve

siyah ve efsanevi vesaire vesaire. Ama 'Bright Eyes'ı seviyorum. Bence hoş bir ezgisi var ve ötesi beni ilgilendirmiyor. Dert edecek başka o kadar çok şey var ki. Annen gibi konuştuğumu biliyorum, ama bunlar yalnızca pop albümü ve birinin diğerinden daha iyi olması Barry, Dick ve senin dışında kimin umurunda? Bana göre bu, McDonalds ile Burger King arasındaki farkı tartışmaya benziyor. Eminim bir fark vardır, ama onun ne olduğunu bulmakla kim uğraşır ki?"

Korkunç olan, pek tabii ki benim bu farkı çoktan bilmem ve bu konuya dair karmaşık ve derin görüşlere sahip olmam. Ama McDonalds'ın bigmac'ine karşı Burger King'in whooper'ı konusuna girersem her ikimiz de onun söylemeye çalıştığı şeyi benim bir şekilde kanıtladığımı hissedeceğiz, bu yüzden boş veriyorum.

Ama tartışma sürüyor, köşeleri dönüyor, karşıdan karşıya geçiyor, kendisi üzerine odaklanıyor ve sonunda her ikimizin de daha önce hiç görmediği -en azından ayıkken ve gündüz saatlerinde görmediği- bir yerde son buluyor.

"Eskiden Solomon Burke gibi şeylere şimdikinden daha çok önem verirdin," diyorum. "Seninle ilk tanıştığım ve sana o kasedi kaydettiğim zaman gerçekten heyecanlanmıştın. Şöyle söylemiştin –ve alıntılıyorum- 'o kadar iyiydi ki kendi plak koleksiyonumdan utanç duydum.'"

"Ne kadar utanmazmışım, değil mi?"

"Bu ne demek oluyor?"

"Eh, seni beğenmiştim. Sen bir DJ'din ve ben seni hoş buluyordum ve erkek arkadaşım yoktu ve olsun istiyordum."

"Öyleyse müzikle hiç ilgilenmiyordun?"

"Şey, evet. Birazcık. Şimdikinden daha fazla. Ama hayat da bu değil mi zaten?"

"Ama görüyorsun... *Benim her şeyim bu.* Başka bir şey yok. Buna ilgini yitirmişsen her şeye ilgini yitirmişsindir. İkimizin ne anlamı kalır ki?"

"Buna gerçekten inanıyor musun?"

"Evet. Bana bir bak. Eve bak. Plaklardan, CD'lerden ve kasetlerden başka ne var?"

"Peki evini bu haliyle seviyor musun?"

Omzumu silkiyorum. "Pek sayılmaz."

"İkimizin anlamı *bu işte*. Sende potansiyel var. Ben bu potansiyeli açığa çıkarmak için buradayım."

"Ne potansiyeli?"

"İnsan potansiyeli. Tüm temel bileşenlere sahipsin. Canın isterse gerçekten çok sevilesi biri olabiliyorsun. Canın isterse insanları güldürebiliyorsun nazik birisin, birisinden hoşlandığına karar verdiğinde, o insan kendini dünyanın merkeziymiş gibi hissediyor ve bu çok seksi bir duygu. Sorun şu ki, genellikle canın bunların hiçbirini istemiyor."

Aklıma gelen tek cevap "Hayır," oluyor.

"Senin tek yaptığın... senin tek yaptığın hiçbir şey *yapmamak*. Kendi kafanın içinde kayboluyorsun ve bir şeyin üzerine gitmek yerine, oturup düşünüyorsun ve bu düşündüklerin çoğu kez saçmalıktan ibaret oluyor. Asıl olan biteni sürekli kaçırıyorsun sanki."

"Bu çalan, kasetteki ikinci Simply Red şarkısı. Bir tanesi bile bağışlanamaz bir şeydir. İki tanesi ise savaş suçu demektir. İleri sarabilir miyim?" Cevabı beklemeden kasedi ileri sarıyorum. Motown sonrası berbat bir Diana Ross şarkısında duruyorum ve acıyla inliyorum. Laura hiç oralı olmadan arabayı sürmeye devam ediyor.

"Şu tipleri bilir misin, sürekli kendini didiklemekten başka bir şey yapmayanları? İşte sen onlardansın."

"Peki ne yapmam gerekiyor?"

"Bilmem. Herhangi bir şey. Çalışmak. İnsanlarla görüşmek. Bir izci takımını çalıştırmak ve hatta bir kulüp işletmek. Hayatın değişmesini beklemek ve bu sırada bütün kapıları açık tutmak dışında bir şey. Elinde olsa tüm hayatın boyunca bütün kapılarını açık tutarsın. Ölüm döşeğinde, sigara kaynaklı bir hastalıktan ölmek üzereyken, eh, en azından bütün kapılarını

açık bıraktım diye düşüneceksin. En azından geri dönemeyeceğim hiçbir şey yapmadım. Ama kapılarını açık tuttuğun sürece onları kapamış oluyorsun aslında. Otuz altı yaşındasın ve çocuğun yok. Peki ne zaman olacak? Kırk yaşındayken mi? Elli mi? Diyelim ki kırk yaşındasın ve diyelim ki çocuğun otuz altı yaşına *gelene* kadar çocuk istemiyor. Bu demektir ki, torununa sırf *bir bakış atabilmek* için payına düşen yetmiş yıldan çok daha uzun süre yaşamak zorunda kalacaksın. Kendini bir şeylerden nasıl mahrum bıraktığını görüyor musun?"

"Demek hepsi buraya çıkıyor."

"Nereye?"

"Ya çocuk yapalım ya da ayrılalım. Kitaptaki en eski tehdit."

"Siktir git, Rob. Söylediğim bu değil. Çocuk isteyip istememen umrumda bile değil. Ben istiyorum, bunu biliyorum, ama çocuğu senden isteyip istemediğimi bilmiyorum, hele senin çocuk isteyip istemediğini hiç bilmiyorum. Bu meseleyi kendi açımdan halletmek zorundayım. Seni sadece uyandırmaya çalışıyorum. Sana hayatının yarısını yaşadığını ama elinde yalnızca on dokuz yaşındayken de sahip olabileceğin bir şeyler olduğunu göstermeye çalışıyorum hepsi bu, ayrıca paradan ya da mal mülkten bahsetmiyorum."

Bunu biliyorum. Ayrıntılardan, ıvır zıvırdan, insanı başıboş sürüklenmekten alıkoyan şeylerden söz ediyor.

"Sizin için söylemesi kolay, değil mi Parlak Avukat Hamfendi? Dükkânın iyi iş yapmaması benim hatam değil."

"Yüce Tanrım." Oldukça sert hareketlerle vitesi değiştiriyor ve bir süre benimle konuşmuyor. Neredeyse bir yere varmak üzereydik, bunun farkındayım; biraz cesaretim olsaydı ona, haklı ve akıllı olduğunu, onu sevdiğimi ve ona ihtiyaç duyduğumu söyler, benimle evlenmesini falan isterdim. Ama bir sorun var, biliyorsunuz ki kapılarımı açık tutmak istiyorum, hem zaten, buna zaman da yok çünkü benimle işi daha bitmedi.

"Beni gerçekten sinir eden şey nedir biliyor musun?"

"Evet. Demin söylediğin her şey. Kapılarımı açık tutmam falan."

"Onun dışında."

"Ne bileyim ben ya."

"Sana sorununun tam olarak ne olduğunu ve bu konuda neler yapman gerektiğini bir bir –hiç eksiksiz- söyleyebilirim, ama sen benim için aynısını yapamazdın, yapabilir miydin?"

"Tabii ki."

"Başla o zaman."

"Sana işinden gına gelmiş."

"Demek benim sorunum bu, öyle mi?"

"Aşağı yukarı bu."

"Gördün mü? En ufak bir fikrin bile yok."

"Bana bir şans daha ver. Tekrar birlikte yaşamaya daha yeni başladık. Birkaç hafta içinde başka bir şey tespit ederim herhalde."

"Ama işimden gına falan geldiği yok ki. Aslına bakarsan, bayağı hoşuma gidiyor."

"Beni aptal durumuna düşürmek için böyle söylüyorsun."

"Hayır, onun için söylemiyorum. İşimden memnunum. İnsanı diri tutan bir iş. Birlikte çalıştığım insanlardan hoşlanıyorum ve paraya da alıştım... ama işimden memnun olmaktan memnun değilim. Kafamı karıştırıyor. Büyüdüğümde olmak istediğim insan değilim."

"Nasıl biri olmak istiyordun ki?"

"Sekreteri olan ve bir ortaklığa göz koymuş tayyörlü bir kadın değil. Yasal yardım işinde çalışan ve DJ bir sevgilisi olan bir avukat olmak istiyordum, ama her şey ters gidiyor."

"Öyleyse kendine bir DJ bul. Benden bu konuda ne yapmamı istiyorsun ki?"

"Senden bu konuda hiçbir şey yapmanı istemiyorum. Yalnızca, kendimi bir tek seninle ilişkim üzerinden tanımlamadığımı anlamanı istiyorum. Bunu anlamanı istiyorum, çünkü

aramızdaki ilişkinin yoluna girmesi, benim hayatımın yoluna girmesi anlamına gelmiyor. Benim başka kuşkularım, kaygılarım ve arzularım var. Nasıl bir hayat yaşamak istediğimi bilmiyorum, nasıl bir evde yaşamak istediğimi bilmiyorum, birkaç yıl içinde kazanacağım paranın miktarı beni ürkütüyor ve..."

"Neden bunu en baştan söylemedin? Bunları ben nasıl tahmin edebilirim ki? Büyük sır nedir?"

"Sır falan yok. Yalnızca, hikâyenin ikimizden ibaret olmadığını söylüyorum. Biz birlikte değilken de benim var olmaya devam ettiğimi söylüyorum."

Bunu kendi başıma da kavrayacaktım, eninde sonunda. Ben bir hayat arkadaşım olmadığında yalpalıyorum diye herkes aynı şeyi yapacak değil ya.

4. (Ertesi akşam, televizyonun karşısında).

"...güzel bir yere. İtalya. Amerika. Hatta Batı Hint Adaları."

"Harika bir fikir. Hemen yarın, Elvis Presley'in Sun'dan çıkardığı 78'liklerin olduğu nane şekerlerinden bir kutu edineyim de tatilin parasını ödeyeyim." Maceraperest kocasının plaklarını elden çıkaran Wood Green'li kadın aklıma geliyor ve ani bir pişmanlık sancısı yaşıyorum.

"Sanırım bu da plak koleksiyonu sahibi alaycı erkeklerin yaptığı esprilerden biri."

"Beş parasız olduğumu biliyorsun."

"Sen de, senin masraflarını çekeceğimi biliyorsun. Bana hâlâ borçlu olsan da. Tatilimi Isle of Wight'ta bir çadırda geçireceksem bu işi yapmamın ne anlamı var ki?"

"Ah evet, hem ben yarım çadırın parasını nereden bulacağım ki?"

Jack Duckworth'ün at yarışlarında kazandığı elli poundu Vera'dan saklamaya çalışmasını izliyoruz.

"Para sorun değil, biliyorsun. Ne kadar az kazandığın umrumda değil. İşinde daha mutlu olmanı elbette ki isterdim,

ama sonuçta ne yapmak istiyorsan onu yapabilirsin."

"Ama böyle olmaması gerekmiyordu. Seninle tanıştığımda aynı tarz insanlardık, ama artık değiliz ve..."

"Nasıl aynı tarz insanlardık?"

"Sen Groucho'ya gelen tarzda biriydin ve ben de orada müzik yapan tarzda biriydim. Sen deri ceketler ve tişörtler giyiyordun ve ben de onları giyiyordum. Ve ben hâlâ onları giyiyorum, ama sen giymiyorsun."

"Çünkü giymeme *izin verilmiyor*. Geceleri giyiyorum."

Eskiden olduğumuz gibi olmadığımızı söylemenin farklı bir yolunu bulmaya çalışıyorum, büyüdüğümüzü ve birbirimizden uzaklaştığımızı falan filan, ama bu kadarı beni aşıyor.

"'Eskiden olduğumuz gibi değiliz. Büyüdük ve birbirimizden uzaklaştık.'"

"Neden bu aptal ses tonuyla konuşuyorsun?"

"Tırnak işaretlerini vurgulamaya çalışıyordum. Durumu ifade edecek yeni bir yol bulmaya çalışıyordum. Tıpkı senin, ya çocuk yaparız ya da ayrılırız demenin yeni bir yolunu bulmaya çalıştığın gibi."

"Ben öyle *demedim*..."

"Şaka yapıyorum yalnızca."

"Yani bu ilişkiyi zorlamayalım mı? Söylemeye çalıştığın bu mu? Eğer buysa, sabrım taşmak üzere haberin olsun."

"Hayır, ama..."

"Ama ne?"

"Eskiden olduğumuz gibi olmamamız nasıl oluyor da hiçbir önem taşımıyor?"

"Öncelikle, senin bu konuda bir gram bile suçunun olmadığını belirtmem lazım."

"Teşekkür ederim."

"Sen aynen eskiden olduğun gibisin. Seni tanıdığım yıllar boyunca bir çift çorap kadar bile değişmedin. Eğer büyüdük ve birbirimizden uzaklaştıysak, büyüme kısmını gerçekleştiren taraf benim. Ve tek yaptığım işimi değiştirmek oldu."

"Ve saç şeklini ve kıyafetlerini ve tavrını ve arkadaşlarını ve..."

"Haksızlık yapıyorsun Rob. İşe diken diken saçlarla gidemeyeceğimi biliyorsun. Ayrıca artık alışverişe daha çok para harcayabiliyorum. Ayrıca geçen bir iki yıl içinde anlaşabileceğim birkaç kişiyle tanıştım. Geriye bir tek tavırlar kalıyor."

"Daha katısın."

"Kendime daha çok güveniyorumdur belki."

"Daha sert."

"Daha az nevrotik diyelim. Sen hayatının geri kalanı boyunca aynı kalmaya mı niyetlisin? Aynı arkadaşlar, ya da arkadaşsızlık? Aynı iş? Aynı tavır?"

"Ben iyiyim."

"Evet, sen iyisin. Ama kusursuz değilsin, ayrıca kesinlikle mutlu da değilsin. Peki ya bir gün *mutlu ol*uverirsen ne olacak? Evet bunun Elvis Costello albümlerinden birinin adı olduğunu biliyorum, dikkatini çekmek için özellikle kullandım, beni hepten salak mı zannediyorsun sen? Senin bedbaht haline alıştığım için ayrılmamız mı gerekiyor? Peki ya, ne bileyim, kendi plak şirketini kurarsan ve tutarsa? Yeni bir kız arkadaşın zamanı geldi mi diyeceksin?"

"Saçmalıyorsun."

"Neden? Senin bir plak şirketi kurmanla benim yasal yardım işinden plazalara geçmem arasındaki farkı göster bakalım."

Aklıma tek bir şey bile gelmiyor.

"Bütün demeye çalıştığım şu: Uzun vadeli, tek eşli bir ilişkiye inanıyorsan bu esnada insanın başına bir şeyler gelmesine ve insanların başına bir şeyler gelmemesine razı olmalısın. Yoksa ne anlamı var ki?"

"Hiçbir anlamı yok." Bunu alaycı bir uysallıkla söylüyorum, ama aslında ödüm kopuyor –zekasından, yırtıcılığından ve hep haklı oluşundan. En azından, beni susturmaya yetecek kadar haklıdır hep.

5. (Yatakta, öncesinde ve sırasında gibi, gerisini anlayın artık, iki gece sonra)

"Bilmiyorum. Üzgünüm. Sanırım kendimi güvende hissetmediğim için böyle oluyor."

"Üzgünüm Rob, ama buna bir an bile inanmamı bekleme. Kafan kıyak olduğu için oluyor bence. Daha önce aynı sorunu yaşadığımızda genellikle sebep bu oluyordu."

"Bu sefer değil. Bu sefer kendimi güvende hissetmediğim için oldu." "Güvende" derken dilim dolaşıyor, "d" yerine "c" diyorum. Bu yanlış telaffuz işe yaramıyor.

"Hangi konuda güvende değilsin sence?"

Ağzımdan kısa, zorlama bir 'Ha!' çıkıyor, sığ gülüş sanatının ders kitaplarındaki tezahürü.

"Hâlâ hiçbir şey bilmiyorum."

"Senden ayrılamayacak kadar yorgunum. Tüm o muhabbet. Ve Ray ve sen benimle sürekli... *takışıyor* gibisin. Bu kadar umutsuz bir vaka olduğum için kızıyorsun sanki."

"Vaz mı geçiyoruz?" Bununla konuşmayı ya da ilişkiyi değil de, sevişmeyi kastediyor.

"Galiba." Kendimi yana yuvarlıyorum ve yatakta bir kolum ona dolanmış, gözlerimi tavana dikmiş uzanıyorum.

"Biliyorum. Üzgünüm Rob. Ben pek... Bunu çok istiyormuş gibi davranmadığımın farkındayım."

"Peki bunun nedeni ne sence?"

"Dur bi. Bunu doğru düzgün açıklamayı deneyeceğim. Tamam. Bizi birbirimize bağlayan tek şeyin basit bir bağ, yani ilişkimiz olduğunu düşünüyordum ve bu bağı koparırsam her şey sona erecek diye düşünüyordum. O yüzden kopardım, ama hiç de beklediğim gibi olmadı. Aramızda bir değil, yüzlerce, binlerce bağ vardı ve nereye baksam karşıma çıkıyorlardı - ayrıldığımızı söylediğim Jo'nun suskun kalışı, doğumgününde kendimi bir tuhaf hissedişim,... Ray ile *sevişirken* değilse bile sonrasında kendimi bir tuhaf hissedişim, benim için kaydettiğin toplama kasetlerden biri arabada kalmıştı,

onu dinlediğimde kendimi çok kötü hissettim, sürekli senin nasıl olduğunu merak ediyordum ve... of, milyonlarca şey. Ayrıca sen, düşündüğümden çok daha fazla üzüldün, bu da işleri daha da zorlaştırdı... ve sonra cenaze günü... orada olmanı isteyen bendim, annem değil. Annem de memnun olmuştur eminim. Ama Ray'e sormak aklıma bile gelmedi ve işte o an yorulduğumu hissettim. Tüm bunları kaldırmaya hazır değildim. Buna değmezdi, sırf sen gözden ırak olasın diye." Hafifçe gülüyor.

"Bunları söylemenin en nazik biçimi bu mu yani?"

"Biliyorsun ağdalı laflar etmekte pek başarılı değilimdir." Omzuma bir öpücük konduruyor.

Duydunuz mu? Ağdalı laflar etmekte pek başarılı değilmiş? İşte bu, benim açımdan, bir sorun; etkilere açık olduğu bir yaşta Dusty Springfield'dan "Look Of Love"ı dinleyen her erkek için sorundur zaten. Evlendiğimde (o zamanlar "evlendiğimde" diyordum – şimdiyse "durulduğumda" ya da "işleri yoluna koyduğumda" diyorum) her şeyin "Look Of Love"daki gibi olacağını sanıyordum. Tüm gözeneklerinden bana beslediği hayranlık fışkıran, seksi sesli, seksi göz makyajlı o seksi kadınla birlikte olacağımı sanıyordum. Tamam, aşk dolu bakış diye bir şey mevcut - Dusty bizi tümüyle kandırmamış- ama sorun şu ki var olan aşk dolu bakış benim hayalini kurduğuma hiç benzemiyor. Örtüsü davetkârca açılmış çift kişilik bir yatağın ortasında arzudan neredeyse yuvalarından fırlayacakmış gibi duran bir çift iri göz yerine, bir annenin yeni yeni yürümeye başlamış çocuğuna fırlattığı iyilik yüklü, hoşgörü içeren bir bakış ya da tatlı bir kızgınlıkla dolu bir bakış, hatta acı dolu bir endişeyle yüklü bir bakış bana sunulan. Peki ya Dusty Springfield'ın aşk dolu bakışı nerede? Unut gitsin. Egzotik iç çamaşırları gibi, bu da efsaneden öte bir şey değil.

Kadınlar, medyadaki kadın imajından şikayet ederken bir noktayı kaçırıyorlar. Erkekler olarak, herkesin Bardot göğüsle-

rine, Jamie Lee Curtis boynuna ya da Felicity Kendall poposuna sahip olamayacağının farkındayız ve bunu hiç umursamıyoruz. Elbette ki Kim Basinger'ı Hattie Jacques'a tercih ederiz; tıpkı kadınların Keanu Reeves'i Bernard Manning'e tercih etmesi gibi, ama önemli olan vücut değil, alçalma seviyesidir. Bond kızlarının bizim klasmanımızın dışında olduğunu çok çabuk kavradık; gel gör ki, kadınların bize asla, Ursula Andress'in Sean Connery'ye baktığı gibi, hatta Doris Day'in Rock Hudson'a baktığı gibi bile bakmadığını fark etmemiz bir çoğumuz için çok daha uzun sürdü. Bana sorarsanız, bunu fark edip etmediğim konusunda hala net değilim.

Laura'nın hayatımı birlikte geçireceğim insan olabileceği fikrine alışmaya başlıyorum, sanırım (ya da en azından, onsuzken içler acısı bir halde olduğum ve bu yüzden diğer seçenekleri düşünmeye bile değmeyeceği fikrine alışmaya başlıyorum). Fakat küçük bir oğlan çocuğuyken kafamda oluşan o romantizm kavramının, o ipekli geceliklerin, o evde mum ışığında yenen akşam yemeklerinin ve kor gibi gözlerle yaşanan upuzun bakışmaların gerçek hayatta yeri olmadığı düşüncesine alışmak çok daha zor. Kadınların köpürmesi gereken şey bu işte; bir ilişkide doğru düzgün işlev gösteremeyişimizin nedeni bu. Sorun selülitler ya da göz çevresi kırışıklıkları değil. Sorun... sorun... *saygısızlık.*

Yirmi sekiz

İki hafta kadar sonra bolca diyalog, bolca seks ve tahammül edilebilir miktarda tartışmanın ardından, Laura'nın arkadaşları Paul ve Miranda ile akşam yemeğine çıkıyoruz. Bu size pek heyecan verici gelmeyebilir, ama benim için çok büyük bir olay: bu bir güvenoyu, bir kabul, hiç değilse bir iki ay daha buralarda olacağımı tüm dünyaya gösteren bir işaret. Paul ve Miranda konusunda Laura'yla asla anlaşamadık, onlarla he-

nüz tanışmış olmasam da. Laura ve Paul, hukuk bürosuna hemen hemen aynı zamanda girdiler ve iyi anlaşıyorlardı, bu yüzden Laura (ve ben) onlara davet edildiğimizde ben gitmeyi reddettim. Paul hakkında duyduklarım, ayrıca Laura'nın ona olan düşkünlüğü hoşuma gitmiyordu; ancak ortada bir de Miranda olduğunu duyduğumda aptalca davrandığımı anladım, bu yüzden bir sürü başka şey uydurdum. Bu yeni ve havalı işe girdiğine göre, bundan böyle devamlı Paul gibi insanlarla tanışacağını ve beni ihmal ettiğini söyledim; Laura sinir oldu, bu yüzden ben de dereceyi arttırdım ve ne zaman Paul'den söz etsem "bu" ve "otuz birci" sözcüklerini kullanmaya başladım, ona muhtemelen sahip olmadığı kibirli bir ses tonu ile bir dizi hal ve tavır yükledim ve sonra Laura cidden sinir oldu ve tek başına gitti. Paul'ü pek çok kez otuz birci olarak nitelemiş olduğum için kendisiyle kötü bir başlangıç yaptığımızı hissediyordum ve Laura onları bize çağırdığında, bir çocukları olduğunu ve saat on bir buçuk olmadan gitmiş olacaklarını bilmeme rağmen onlarla karşılaşmamayı garantilemek için sabahın ikisine kadar dışarılarda dolaştım. Bu yüzden Laura tekrar davet edildiğimizi söylediğinde bunun büyük bir olay olduğunun farkındaydım; yalnızca Laura bana bir şans daha vermeye hazır olduğu için değil, bu, tekrar birlikte yaşamaya başladığımıza dair onlara bir şeyler söylediği ve bu söylediklerinin tümüyle kötü olamayacağı anlamına geldiği için.

Evlerinin girişinde beklerken (fiyakalı bir yer değil, Kensal Green'da üç yatak odalı, teraslı bir ev) 501'imin düğmesiyle oynuyorum; Laura'nın, herhalde anlaşılabilir nedenlerden ötürü hiç ama hiç onaylamadığı huylarımdan biri. Ama bu gece bana bakıp gülümsüyor ve elimi (öteki elimi, deli gibi kasığımla oynamayan elimi) hafifçe sıkıyor ve ben ne olduğunu bile anlayamadan kendimizi evin içinde bir gülücük, öpücük ve selamlaşma seli içinde buluyoruz.

Paul, uzun boylu ve uzun (kuaför kontrolündeki bir uzun-

luk değil de, bilgisayar kurdu tarzında, kestirmekle-uğraşamam tadında, modanın dışında bir uzunluk) koyu renk saçları ve beş çayından çok, iş çıkışı bara gitmeye yakın olduğunu gösteren havasıyla yakışıklı biri. Eski, kahverengi fitilli kadifeden bir pantolon ile üzerinde yeşil bir şey, bir kertenkele ya da bir ağaç ya da bir sebze ya da başka bir şey resmedilmiş bir Body Shop tişörtü giymiş. Keşke pantolonumun birkaç düğmesi açık kalmış olsaydı diye düşünüyorum, böylece kendimi aşırı giyinik hissetmezdim. Miranda, tıpkı Laura gibi, bol bir kazak ile tayt giymiş; bayağı hoş, çerçevesiz gözlükleri ve Dawn French kadar olmasa da hemen fark edilen yuvarlak, güzel ve sarışın hatları var. Dolayısıyla, kıyafetler ya da ev ya da insanlar konusundaki korkularım ortadan kalkıyor, hatta insanlar bana o kadar iyi davranıyor ki bir an için handiyse gözlerim yaşarıyor: En güvensiz adam bile, Paul ve Miranda'nın burada bulunmamdan dolayı mutlu olduklarını apaçık görebilir; bunun sebebi, ya benim İyi Bir Şey olduğuma kanaat getirmeleridir ya da Laura onlara işlerin gidişatından memnun olduğunu söylemiştir (ama eğer yanılıyorsam, yani onlar sadece rol yapıyorlarsa bile, oyuncular bu kadar iyi olduktan sonra kim takar?)

Herkes birbirinin ne yaptığını bildiği için (Miranda bir eğitim kurumunda İngilizce öğretmeni) ve kısmen de, gece Charlie'nin evindeki geceye hiç benzemediği için köpeğin-olsa-adını-ne-koyardın gibilerinden bir muhabbet dönmüyor. Laura'nın babası hakkında sorular soruyorlar ve Laura onlara cenazeden, en azından bir kısmından söz ediyor ve bilmediğim başka bazı şeyler de anlatıyor: Acıya ve kedere boğulmadan önce, bir an için, "Tanrım, bu başıma gelen en yetişkince şey," gibisinden ufak bir heyecan duyduğunu söylüyor.

Miranda da biraz annesinin ölümünden söz ediyor ve Paul ile ben bu konuyla ilgili sorular soruyoruz ve Paul ile Miranda benim annemle babam hakkında sorular soruyorlar ve sonra sohbet bir şekilde arzularımıza, ne istediğimize, nelerden

hoşnut olmadığımıza geliyor ve... ben bilmiyorum. Aptalca gelebilir ama, konuştuğumuz konuya rağmen gerçekten eğleniyorum - kimseden korkmuyorum ve ne söylesem insanlar ciddiye alıyor ve Laura'yı ara sıra bana sevecenlikle bakarken yakalamak moralimi yükseltiyor. Kimse akılda kalıcı, bilgece ya da önemli bir şey söylediğinden falan değil; daha çok, havayla ilgili bir şey sanki. Hayatımda ilk kez kendimi... bir... bir plakçıda çalışıp bütün gün sandviçlerin içindeki malzemelerden ve saksofon sololarından söz eden üç adam hakkında henüz yapılmamış bir sitcom yerine *Thirtysomething*'in bir bölümündeymişim gibi hissediyorum ve bu duyguyu seviyorum. Üstelik, *Thirtysomething*'in ağlak, klişe, Amerikanvari ve sefil bir şey olduğunu biliyorum ve bunu görebiliyorum. Ama Crouch End'de tek odalı bir dairede oturuyorsanız ve işiniz boka sarmışsa ve kız arkadaşınız üst katta oturan herifle kaçmışsa, *Thirtysomething*'in gerçek hayattan kesitler taşıyan bir bölümünde başrol oynamak, bunun beraberinde getireceği tüm o çocuklar ve evlilikler ve işler ve barbekü partileri ve k.d.lang CD'leri, yaşamdan beklenebilecek olandan çok daha fazlasını sunuyormuş gibi görünüyor.

Birine ilk kez aşık oluşum, Alison Ashworth'den dört beş yıl öncesine rastlar. Cornwall'da tatil yapıyorduk ve yanımızdaki kahvaltı masasında bir balayı çifti oturuyordu, onlarla konuşmaya başladık ve ikisine birden âşık oldum. Birinden birine değil, birlikteliklerine aşık oldum (Şimdi düşünüyorum da, ilişkilere dair gerçek dışı beklentilerimin oluşmasında Dusty Springfield kadar, o ikisinin de payı var). Sanırım her ikisi de yeni evlilerin zaman zaman yaptığı gibi, çocuklarla aralarının harika olduğunu göstermeye çalışıyordu, adam ne harika bir baba, kadın da ne muhteşem bir anne olacağını ve ben de bundan nasibimi almıştım: Beni yüzmeye ve kayaların arasındaki gölcüklere götürdüler, bana uçurtma aldılar ve gittiklerinde ben geride kalbi kırık bir şekilde kalakaldım.

Paul ve Miranda'yla geçirdiğim bu gece de biraz ona benziyor. İkisine birden aşık oluyorum – sahip oldukları şeye, birbirlerine davranma biçimlerine ve bana kendimi, dünyalarının yeni merkeziymişim gibi hissettirme biçimlerine. Bence muhteşemler, onları hayatımın geri kalanı boyunca haftada iki kez görmek istiyorum.

Tuzağa düşürüldüğümü ancak gecenin sonunda fark ediyorum. Miranda küçük velet ile üst katta; Paul ise bir yerlerde, bir dolabın köşesinde midelerimizdeki yangını bastırabilecek, tatilden kalma bayat içkilerden kalmış mı diye bakınıyor.

"Git de plaklarına bir bak," diyor Laura.

"Buna gerek yok. Başkalarının plak koleksiyonlarına burun kıvırmadan da yaşayabilirim."

"Lütfen. Bakmanı istiyorum."

Bunun üzerine kalkıp rafın orada dolanıyorum, başımı yana eğip gözlerimi şaşılaştırıyorum ve burası kesinlikle bir felaket bölgesi, bu CD koleksiyonu öylesine zehirli bir rezalet ki çelik bir kasaya konup bir Üçüncü Dünya Ülkesi çöplüğüne boşaltılmalı. Tam takım oradalar: Tina Turner, Billy Joel, Kate Bush, Pink Floyd, Simply Red, Beatles, tabii ki, Mike Oldfield (*Tubular Bells I* ve *II*), Meat Loaf... Plaklara bakacak zamanım yok, ama bir çift Eagles görüyorum ve gözüme Barbara Dickson albümünü fazlasıyla andıran bir şey takılıyor.

Paul geri geliyor.

"Bunların çoğunu onaylamazsın sanırım, öyle değil mi?"

"Ah, bilmem ki. Beatles iyi bir gruptur."

Gülüyor. "Ne yazık ki yeni çıkanları pek takip etmiyoruz. Bir gün dükkana gelelim de bizi adam et."

"Herkes ne seviyorsa onu dinlesin derim ben."

Laura bana bakıyor. "Daha önce bunu söylediğini hiç duymamıştım. 'Herkes ne seviyorsa onu dinlesin' sözünün Fleming'in yeni cesur dünyasında adamı ipe götürecek türden bir düşünce olduğunu sanıyordum."

Yüzüme çarpık bir gülümseme yerleştirmeyi başarıyorum

ve yapış yapış şişeden biraz daha eski Drambuie almak için brendi bardağımı uzatıyorum.

"Bunu kasten yaptın," diyorum Laura'ya, eve dönerken. "Onları seveceğimi en baştan biliyordun. Beni tuzağa düşürdün."

"Ya evet. Seni tuzağa düşürüp harika bulacağın insanlarla tanıştırdım. Güzel bir gece geçirmen için seni kandırdım."

"Ne kastettiğimi biliyorsun."

"Herkesin inancı zaman zaman sınanmak ister. Seni Tina Turner albümü olan biriyle tanıştırıp, sonra hâlâ aynı şeyleri hissedip hissetmediğini görmenin eğlenceli olacağını düşündüm."

Aynı şeyleri hissettiğimden eminim. Veya hiç değilse, hissedeceğimden eminim. Ama bu gece, o tuhaf, çatlakımtırak, tekrarlanması olanaksız koşullar göz önüne alındığında belki de, neden hoşlandığının değil, neye benzediğinin önemli olduğunu itiraf etmek zorundayım (ama, pek tabii ki yalnızca kendime). Fakat, bunun nasıl olup da olabileceğini Barry'ye açıklayan kişi ben olmayacağım.

Yirmi dokuz

Laura'yı, Marie'yi dinlemeye götürüyorum; bayılıyor.

"Harikulade!" diyor. "Neden daha çok tanınmıyor? Bar niçin tıklım tıklım değil?"

Bu durumu birazcık ironik buluyorum, zira tüm ilişkimizi, ünlü olması gereken ama olmamış insanları dinlemesini sağlamaya çalışarak geçirdim; ama bu noktayı ayrıca belirtmeye gerek görmüyorum.

"Onun ne kadar harika olduğunu anlamak için epey bir zevk sahibi olmak lazım sanırım ve insanların çoğu buna sahip değil."

"Demek dükkâna geldi?"

Evet. Onunla yattım. Kıyak iş, di mi?

"Evet. Onunla ben ilgilendim. Kıyak iş, di mi?"

"Seni yıldız avcısı seni." Marie şarkısını bitirdiğinde, yarıya inmiş Guinness'i tutan elinin tersiyle alkış tutuyor. "Dükkânda çalmasını ayarlasana! Özel bir gösteri mesela? Hiç böyle bir şey yapmadın."

"Hiç böyle bir şey yapacak durumda olmadım."

"Neden olmasın ki? Eğlenceli olur. Herhalde mikrofona bile ihtiyaç duymaz."

"Championship Vinyl'de mikrofona ihtiyaç duyarsa, ses tellerinde büyük bir sorun var demektir zaten."

"Kasetlerinden de satabilirsiniz, yanında birkaç başka şey de satılır. Ayrıca *Time Out*'un gösteri listesine de sokabilirsin."

"Ağır ol Lady Macbeth. Sakinleş ve müziği dinle." Marie, ölen bir amcayla ilgili bir balad söylüyor ve Laura'nın heyecanı son raddeye vardığında birkaç kişi dönüp bize bakıyor.

Ama bu fikri tuttum. Özel bir gösteri! HMV'deki gibi! (İnsanlar kaset imzalıyor mudur acaba? İmzalıyorlardır herhalde). Hem belki Marie'ninki iyi giderse başkaları da yapmak ister –gruplar bile gelir belki, Bob Dylan'ın Kuzey Londra'da ev aldığı doğruysa... şey, neden olmasın ki? Süperstarların eski albümlerinin ikinci el satışına yardım etmek için özel gösterilere pek sık çıkmadıklarının farkındayım, ama *Blonde on Blonde*'un o tek kopyasını fahiş bir fiyatla elden çıkarabilsem, onunla yarı yarıya kırışırız. İmzalayacak olursa, altmışa kırk bile yapabilirim belki.

Championship Vinyl'de bir kereliğine akustik Bob Dylan konseri gibi küçük bir olaydan (sınırlı sayıda basılmış bir konser albümü de olabilir belki, ne dersiniz? Ortaya azıcık çetrefilli bir sözleşme sorunu çıkabilir, ama hiçbir şey imkansız değildir diye düşünüyorum) daha büyük, daha iyi, daha parlak günlere sıçramak zor değil. Belki de Rainbow'u yeniden açabilirim? Yolun hemen aşağısında ve onu benden başka isteyen kimse yok. Açılışı hayır kurumu yararına bir konserle yapabi-

lirim, belki de Eric Clapton'un Rainbow konserini yeniden...

Ara olunca, kasetlerini satmakta olan Marie'nin yanına gidiyoruz.

"A aa, merabaaa! Rob'u orada biriyle gördüm ve umarım sensindir diye düşündüm," diyor Laura'ya, suratında kocaman bir gülümsemeyle.

Kafamda canlandırdığım konser olayıyla o kadar meşguldum ki Laura ve Marie karşı karşıya geldiğinde olabilecekler konusunda endişelenmeyi unuttum (İki kadın. Bir adam. En aptal insan bile bu manzaradaki bela kokusunu alabilirdi. Falan filan). ve şimdiden bir açıklama borçluyum. Anlattıklarıma bakılırsa, Marie dükkâna birkaç kez gelmişti, hepsi bu. Öyleyse, Marie neye dayanarak Laura'nın Laura olmasını umuyordu? ("Beş pound doksan dokuz peni lütfen. Ah, kız arkadaşımın da öyle bir cüzdanı var. Eski kız arkadaşım aslında. Tanışmanızı çok isterdim, ama biz ayrıldık.")

Laura'nın yüzünden makul bir şaşkınlık okunuyor, ama o konuşmayı sürdürüyor.

"Şarkılarını çok sevdim. Ve senin onları yorumlayışını." Çok hafiften kızarıyor ve sabırsızlıkla başını sallıyor.

"Beğenmene sevindim. Rob haklıymış. Sen özel *birisin*." ("İşte paranızın üstü: dört pound bir peni. Eski kız arkadaşım özel biridir.")

"İkinizin bu kadar ahbap olduğunuzu bilmiyordum" diyor Laura; sesindeki asit miktarı midem için gerekenden çok daha fazla.

"Ah, buraya geldiğimden beri Rob bana arkadaşlık yapıyor. Dick ve Barry de öyle. Beni gerçekten çok iyi ağırlıyorlar!"

"Bırakalım da Marie kasetlerini satsın, Laura."

"Marie, Rob'un dükkânında özel bir gösteriye çıkar mısın?"

Marie gülüyor. Gülüyor ve yanıt vermiyor. Orada salak gibi dikiliyoruz.

"Dalga geçiyorsunuz, değil mi?"

"Yoo. Bir cumartesi, öğleden sonra, dükkân dolu olduğunda. Tezgahın üzerine çıkabilirsin." Bu son ayrıntı Laura'ya ait; gözlerimi ona dikiyorum.

Marie omzunu silkiyor. "Olur. Ama kaset satışından gelen parayı alırım."

"Elbette." Yine Laura. Ona zaten dik dik bakmakta olduğumdan daha da sert bir bakış atmakla yetinmek zorundayım.

"Çok sağol, tanıştığımıza memnun oldum."

Dikildiğimiz yere geri dönüyoruz.

"Gördün mü?" diyor. "Ne kadar kolay."

Laura döndükten sonra birkaç hafta boyunca, arada bir, hayatın şu anda neye benzediğini anlamaya çalışıyorum: Daha mı iyi yoksa daha mı kötü; Laura'ya olan duygularım ne şekilde değişti, tabii değiştiyse eğer; eskiden olduğundan daha mı mutluyum; yeniden kaşınmaya ne zaman başlarım; Laura'da herhangi bir değişiklik var mı; onunla yaşamak nasıl bir şey? Bunların cevabını vermek kolay –daha iyi, bir şekilde, evet, bir süre sonra, pek değil, oldukça hoş– ama bu cevaplar pek tatmin edici değil; çünkü bunların derinlerden gelen cevaplar olmadığını biliyorum. Ama her nasılsa, Laura döndüğünden beri düşünmeye daha az zaman kalıyor. Konuşmakla, çalışmakla ya da sevişmekle (şu sıralar bol bol sevişiyoruz, bu sevişmelerin çoğu benim tarafımdan, güvensizlik duygusunu uzak tutmak için başlatılıyor) ya da yemek yemekle ya da sinemaya gitmekle meşguluz. Belki de bütün bunları kesmem lazım; ki olayı adam gibi anlayayım, çünkü bu dönemin ne kadar önem taşıdığının farkındayım. Ama belki de kesmemeliyim, belki işler böyle yürüyordur. İnsanlar ilişkilerini yürütmeyi bu şekilde başarıyorlardır belki de.

"Oh ne güzel. Bizden burada çalmamızı hiç istemedin ama?"

Barry. Gerizekalı. Marie'nin çok yakında dükkânda gerçekleştireceğimiz gösterisinde sızlanacak bir şeyler bulacağını tahmin etmeliydim.

"İstemedim mi? Bence istedim ve sen hayır dedin."

"Arkadaşlarımız bile bize şans vermezse nasıl ilerleyebiliriz ki?"

"Rob posteri asmana izin verdi Barry. Haksızlık etme." Bu Dick için oldukça sivri bir çıkış, ama Barry'nin grubu olması fikrinden içten içe hoşlanmıyor zaten. Grup ona fazla hareketli geliyor sanırım, ayrıca yeterince hayranı olan grup da değil.

"Ah, harbiden harika. Ne işe yararsa. Altı üstü bir poster."

"Grup buraya nasıl sığar ki? Yandaki dükkânı da satın almak gerekir ve sırf bir cumartesi öğleden sonra siz burada berbat bir gürültü çıkarasınız diye bunu yapamam."

"Akustik bir repertuar yapabilirdik."

"Ah, doğru ya. Akustik Kraftwerk. Ne hoş olurdu."

Bu esprim Dick'i güldürüyor, ama Barry öfkeli bir bakış fırlatıyor.

"Kapa çeneni aptal. Söyledim ya sana, artık Alman işi yapmıyoruz."

"Hem zaten ne anlamı olurdu ki? Ne satacaksınız? Plağınız var mı? Hayır mı? Eh buyrun o halde."

Bu söylediklerimde o kadar haklıyım ki Barry beş dakika boyunca dükkânın içinde rap rap yürüyerek dolanmak ve sonra kasaya yerleşip kafasını eski bir *Hot Press*'e gömmekle yetinmek zorunda kalıyor. Arada bir saçma sapan şeyler söylüyor - "Sırf onu becerdin diye" gibi, ya da "Müzikle hiç ilgilenmezken nasıl oluyor da müzik dükkânı işletebiliyorsun acaba?" Ama büyük oranda, Barrytown'a Championship Vinyl'de çalma fırsatı verseydim neler olabileceği hayaline saplanmış bir şekilde sessiz sakin oturuyor.

Küçük dandik bir şey bu, gösteri yani. Sonuçta altı üstü, yarım düzine insan önünde akustik gitarla çalınacak yarım düzine şarkıdan ibaret her şey. Canımı sıkan şey, bu gösteriyi bu kadar hevesle bekliyor ve yaptığımız acınası hazırlıktan (birkaç poster, bazı albümlere ulaşabilmek için birkaç telefon konuşması) bu kadar zevk alıyor olmam. Ya payıma düşenden

memnun kalmazsam? O zaman ne yaparım? Payıma düşen... *yaşam* miktarının bana yetmeyeceği düşüncesi beni dehşete düşürüyor. Lüzumsuz şeyleri bırakıp kalanlarla idare etmemiz gerektiğini sanıyordum, ama durum hiç de böyle değil galiba.

Büyük gün curcuna içinde geçiyor, Live Aid'de Bob Geldof'a da aynısı olmuştur herhalde. Marie geliyor ve onu izlemek isteyen tonlarca insan da geliyor (dükkân tıklım tıklım ve Marie tezgahın üzerine çıkmıyor ama tezgâhın arkasında, onun için bulduğumuz iki tahta kasanın üzerinde durmak zorunda kalıyor) ve bu insanlar alkış tutuyor ve olay bitince bazıları Marie'nin kasedini satın alıyor ve bir kısmı da dükkânda gördükleri diğer albümlerden satın alıyorlar; bu iş bana yaklaşık on pounda patladı ama otuz ya da kırk kâğıtlık mal satıyorum, bu yüzden gülüyorum. Hafif hafif gülümsüyorum. Yüzüm gülüyor yani.

Marie benim yerime satış yapıyor. Aşağı yukarı bir düzine şarkı çalıyor, bunlardan yalnızca yarısı onun şarkısı; başlamadan önce çalmayı düşündüğü şarkıların bütün uyarlamaları elimizde var mı diye kontrol edip, albümlerin adlarını ve fiyatlarını not ederek plak raflarını kolaçan ediyor. Eğer yoksa şarkıyı listeden çıkarıyor ve bende olan bir şarkıyı koyuyor.

"Bu Emmylou Harris'den 'Boulder to Birmingham' adlı şarkı," diye anons ediyor. "*Pieces Of The Sky* albümünde. Rob bugün bu albümü beş pound doksan dokuz peni gibi inanılmaz bir fiyata satıyor. İşte şurada, 'Country Sanatçıları – (Kadın)' bölümünde bulabilirsiniz." "Bu bir Butch Hancock şarkısı, adı..." Ve gösteri sonunda, insanlar albümleri almak isteyip de isimlerini unuttuklarında Marie onlara yardımcı olmak için yine orada. Muhteşem biri; şarkı söylemeye başladığında ise keşke Laura ile birlikte yaşamasaydım ve Marie ile birlikte olduğumuz gece daha iyi geçseydi diye düşünüyorum. Belki bir dahaki sefere; bir dahaki sefer diye bir şey olursa, Laura'nın

gidişine bu kadar üzülmem ve o zaman Marie ile her şey farklı olur... ama ben Laura'nın gidişine daima üzüleceğim. Öğrendiğim şey işte budur. O halde Laura ile beraber olduğum için mutluluk duymalıyım, öyle değil mi? Böyle olması gerekir, değil mi? Ve böyle oluyor. Gibi gibi. Bu konu üzerinde fazla düşünmediğim zaman.

Dükkânımdaki küçük olayın, kendi çapında, en azından teknik açıdan, Live Aid'den daha başarılı olduğu savunulabilir. Herhangi bir sorun ya da teknik sıçış olmuyor (gerçi itiraf etmek gerekirse, gitar tellerinden birinin kopması ya da Marie'nin kasalardan tepetaklak düşmesi dışında bir aksaklık olması zor) ve talihsiz tek bir olay yaşanıyor: İkinci şarkının ardından, dükkânın arka tarafından, tam kapının yanından tanıdık bir ses yükseliyor.

"'All Kinds Of Everything'i çalacak mısın?"

"O şarkıyı bilmiyorum," diyor Marie tatlı bir sesle. "Bilseydim senin için söylerdim."

"Bilmiyor musun?"

"Hayır."

"*Bilmiyor musun*?"

"Bir kere daha hayır."

"Aman Tanrım, o şarkı Eurovizyon Şarkı Yarışması'nı kazandı be kadın!"

"Ben epey bi cahilim demek? Söz veriyorum, bir daha burada çaldığımda o şarkıyı öğrenmiş olacağım."

"Umarım öyle olur!"

Sonra ben milleti ite kaka kapıya doğru ilerliyorum; Johnny ile ufak dansımızı yapıyoruz ve onu dışarı atıyorum. Ama bu Paul Mc Cartney'nin mikrofonunun "Let It Be" sırasında ötmesi gibi bir şey sayılmaz, değil mi?

"Süper zaman geçirdim," diyor Marie gösteri sonrasında. "Tutacağını sanmıyordum, ama tuttu. Üstelik hepimiz de para yaptık! Bu benim keyfimi daima yerine getirir."

Benim keyfim yerinde değil, çünkü her şey geçip bitti. Bir ikindi süresince başka insanların da uğramak istediği bir yerde çalışmış oldum ve bu bende bir farklılık yarattı –sanki, sanki, sanki, haddi söyle artık, *daha bir adam gibi* hissettim kendimi; hem şaşırtıcı, hem de rahatlatıcı bir duygu.

Adamlar, Holloway'in sessiz, terk edilmiş arka sokaklarında çalışmazlar; City'de ya da West End'de, fabrikalarda, madenlerde, istasyonlarda, havaalanlarında veya bürolarda çalışırlar. Başka insanların da çalıştığı yerlerde çalışır ve oraya ulaşmak için savaşmak zorunda kalırlar ve belki bunun bir sonucu olarak, gerçek yaşamın başka bir yerde akıp gittiği duygusuna kapılmazlar. Ben kendimi dünyanın merkeziymişim gibi bile hissetmiyorum, bu haldeyken nasıl başkasının hayatının merkeziymişim gibi hissedebilirim ki? Son kişi de dükkândan çıkıyor, ben arkasından kapıyı kilitliyor ve birden paniğe kapılıyorum. Dükkânla ilgili olarak bir şeyler yapmak –bırak gitsin, yanıp kül olsun, ne olursa olsun– ve kendime bir kariyer bulmak zorunda kalacağımı biliyorum.

Otuz

Ama bir bakın:

Hayalimdeki beş iş

1. *NME* muhabiri, 1976-1979
   The Clash, Sex Pistols, Chrissie Hynde, Danny Baker vs. ile tanışma fırsatı. Tonlarca bedava plak –hem de iyi plaklar. Kendi bilgi yarışmamı veya ona benzer bir şey sunma fırsatı.
2. Yapımcı, Atlantic Records, 1964-1971 (yaklaşık)
   Aretha, Wilson Pickett, Solomon Burke vs. ile tanışma fırsatı. Tonlarca bedava plak (büyük ihtimalle) – hem de iyi plaklar. Deste deste para.
3. (Klasik ya da rap dışında) bir tür müzisyen

Nedeni ortada. Ama Memphis Horns'da olmak da bana yeter, Hendrix, Jagger ya da Otis Redding olmasam da olur.

4. Film yönetmeni
Gene, herhangi bir tür; ama mümkünse Alman filmi ya da sessiz film olmasın.

5. Mimar
5 numarada sürpriz bir girdi var, biliyorum; ama okuldayken teknik resimde bayağı iyiydim.

İşte bu kadar. Bu liste benim *ilk* beşim bile değil gerçi: Yer darlığı yüzünden çıkarmak zorunda kaldığım bir altı ya da yedi numara yok. Dürüst olmak gerekirse mimar olmaya bile o kadar meraklı değilim –sırf, beş tane yazmayı beceremezsem biraz zavallı görüneceğini düşündüm.

Böyle bir liste yapmam Laura'nın fikriydi ve makul bir liste tasarlayamadığım için böyle saçma sapan bir liste yaptım. Ona göstermeyecektim, ama kendine acıma mı desem, haset mi desem, bir şey kanıma giriyor ve gösteriyorum.

Hiçbir tepki vermiyor.

"Eh bu halde mimar olmak zorunda kalacaksın, değil mi?"

"Öyle sanırım."

"Yedi yıl eğitim."

Omzumu silkiyorum.

"Buna hazır mısın?"

"Pek değil."

"Ben de öyle tahmin etmiştim."

"Gerçekten mimar olmak istediğimden de emin değilim."

"Öyleyse bu liste, nitelikler, zaman, tarih ve maaş sorun olmasaydı yapacağın beş şeyi sıralıyor ve bunlardan bir tanesi umrunda değil."

"Eh, onu beş numaraya koydum zaten."

"NME'de muhabir olmayı, mesela, bir on altıncı yüzyıl kaşifi ya da Fransa Kralı olmaya tercih mi ederdin cidden?"

"Tanrım, evet."

Kafasını sallıyor.

"Peki sen listene ne koyardın?"

"Yüzlerce şey. Oyun yazarı. Balerin. Müzisyen, evet ama aynı zamanda ressam da veya Oxford, Cambridge gibi bir üniversitede hoca, romancı ya da büyük bir aşçı."

"Aşçı mı?"

"Evet. Öyle bir yeteneğim olmasını çok isterdim. Sen istemez miydin?"

"Fark etmez. Ama geceleri çalışmak istemem doğrusu." Aşçı olmak da istemem zaten.

"O zaman en iyisi sen dükkânda kal."

"Bu sonuca nereden vardın?"

"Bunu mimarlığa tercih etmez misin?"

"Sanırım ederim."

"Gördün mü bak? Mimarlık, hayalindeki meslekler listesinde beşinci sırada yer alıyor ve diğer dördü pratik olarak imkansız olduğuna göre, olduğun yerde kalman en iyisi."

Dick ve Barry'ye dükkânı kapatmayı düşündüğümü söylemiyorum. Ama onlara hayallerindeki beş işi soruyorum.

"Alt gruplar yapma hakkımız var mı?" diye soruyor Barry.

"Nasıl yani?"

"Mesela, saksofoncu ile piyanist iki ayrı iş olarak sayılır mı?"

"Bence sayılır."

Dükkânda sessizlik hakim; birkaç dakika süresince, sessizce resim dersi yapan bir ilkokul sınıfı haline geldi. Tükenmez kalemlerin uçları kemiriliyor, yazılanlar karalanıyor, kaşlar çatılıyor ve ben omuzların üzerinden bakıyorum.

"Peki ya basçı ve baş gitarist?"

"Bilmem ki. Bence tek bir iş."

"Ne yani, Keith Richards ile Bill Wymen aynı işi mi yapıyor sence?"

"Ben öyle demedim..."

"Birinin bunu onlara söylemesi lazım. En azından biri bin türlü dertten kurtulabilirdi."

"Peki ya sinema eleştirmeni ile müzik eleştirmeni?" diyor Dick.

"Tek iş."

"Muhteşem. Böylece başka şeylere yer kalıyor."

"Gerçekten mi? Ne gibi?"

"Piyanist ve saksofoncu, en başta. Ve hâlâ iki boş yerim var."

Böyle sürüp gidiyor. Ama önemli olan şu ki, benim listem hiç de çatlakça değildi. Herkes tarafından yapılabilecek bir liste. Herhangi biri tarafından. En azından, burada çalışan herhangi biri tarafından. Kimse "avukat" sözcüğünün nasıl yazıldığını sormuyor. Kimse "veteriner" ile "doktor"un iki ayrı seçenek sayılıp sayılmayacağını öğrenmek istemiyor. Her ikisi de, kayıt stüdyoları ve soyunma odaları ve Holiday Inn barları arasında kaybolup gitmiş durumdalar.

Otuz bir

Laura'yla annemlere gidiyoruz; bu birazcık resmi bir durum, sanki bir şeyi ilan ediyoruz gibi. Sanırım bu duygu bizden çok, onlardan kaynaklanıyor. Annem bir elbise giymiş, babam ise ne kendi üretimi olan aptal ve adi ev şarabı elinde telaşla oradan oraya koşuşturuyor, ne de uzaktan kumandaya uzanıyor; bir sandalyeye oturmuş, dinliyor ve sorular soruyor; ışık loş olsaydı misafirleriyle sohbet eden sıradan bir insanoğlunu bile andırabilirdi.

Kız arkadaşınız varsa annebabanızla baş etmek daha kolaydır. Bunun nasıl olup da doğru olduğunu bilmiyorum ama, doğru. Annem ve babam, hayatımda biri olduğunda beni daha çok seviyorlar ve daha huzurlu görünüyorlar; Laura sanki bir çeşit insan mikrofona, kendimizi duyurabilmek için içine

doğru konuştuğumuz birine dönüşüyor.

"*Inspector Morse*'u izliyor musunuz?" diye soruyor Laura, durup dururken.

"Hayır," diyor babam. "Tekrar veriyorlar, değil mi? Bizde ilk seferden kalma videoları var." İşte babamın tipik davranışı. Tekrar bölümlerini asla izlemediğini, her şeyi daima ilk kendisinin yaptığını söylemek ona yetmiyor; gereksiz ve yalandan bir ayrıntı da eklemek zorunda.

"İlk oynadığında videonuz yoktu," diye belirtiyorum makul bir biçimde. Babam duymamış gibi davranıyor.

"Niçin öyle dedin ki?" diye soruyorum babama. Anlaşılması hayli güç bir aile şakasının ortasındaymışcasına Laura'ya göz kırpıyor. Laura da gülümseyerek karşılık veriyor. İyi de, kimin ailesi bu?

"Dükkânlarda bulabilirsin," diyor. "Hazır kasetler."

"Bunu biliyorum. Ama sizde yok, öyle değil mi?"

Babam duymamış gibi davranıyor ve bu noktada, eğer üçümüz olsaydık kavga ederdik. Ben ona akıl hastası ve/veya yalancı olduğunu söylerdim; annem bana pireyi deve yaptığımı falan söylerdi ve ben de anneme bütün gün bu muhabbeti dinlemek zorunda mısın diye sorardım ve kaldığımız yerden devam ederdik.

Ama Laura buradayken... annem ve babam için ölüp bittiğini söyleyecek kadar ileri gitmem, ama anne babaların genel olarak iyi bir şey olduğunu düşünüyor ve bu yüzden, ona göre, onların o küçük tuhaflıklarının ve geri zekâlılıklarının teşhir edilmesi değil, sevilmesi lazım. Babamın ufak yalanlarını ve böbürlenmelerini ve birbirini tutmayan sözlerini, kıyıya çarpıp kırılan dev dalgalar olarak görüyor, onların üzerinden ustalık ve zevkle kayıp gidiyor.

"Çok pahalılar ama, değil mi, o hazır olanlar?" diyor. "Birkaç yıl önce, Rob'a doğum gününde birkaç video kaset almıştım ve neredeyse yirmi beş pounda mal olmuştu."

Bu yaptığı terbiyesizlik. Laura yirmi beş pound'un çok pa-

ra olduğunu düşünmüyor, ama onların öyle düşüneceklerini biliyor ve annem, beklendiği üzere, yüksek sesli, dehşet dolu bir yirmi beş pound çığlığı koparıyor. Ardından da şunun bunun fiyatına dalıyoruz –çikolatalar, evler, aslında aklımıza gelebilen her şey– ve babamın insanı çileden çıkaran yalanları unutuluyor.

Bulaşıkları yıkarken benzer bir hadise annemle yaşanıyor.

"Geri dönüp onu adam etmene sevindim," diyor annem. "Kendi kendine bakmak zorunda kalsaydı, ev kim bilir ne hale gelirdi."

Bu laf cidden tepemi attırıyor, a) çünkü onu, Laura'nın yakın bir zaman zarfındaki yokluğunu anımsatacak bir şey söylememesi konusunda uyarmıştım, b) çünkü hiçbir kadına, ama özellikle Laura'ya, başlıca yeteneklerinden birinin bana bakmak olduğunu söylememelisiniz ve c) ikimizden derli toplu olan benim ve işin aslını isterseniz, ev Laura'nın yokluğu sırasında daha düzenliydi..

"Mutfağımızın durumunu incelemek için gizlice içeri girdiğini bilmiyordum Anne."

"Gizlice içeri girmeme gerek yok ki. Seni tanıyorum."

"Benim on sekiz yaşındaki halimi tanıyorsun. Şimdi nasıl olduğumu bilmiyorsun, şansına küs." O çocukça, sataşmacı, huysuz "şansına küs" de nereden çıktı? Ah, nereden çıktığını biliyorum. Doğrudan 1973'ten çıkıp geldi.

"O benden çok daha düzenli," diyor Laura sade ve ciddi bir edayla. Laura'yı buraya ilk kez getirmeye mecbur bırakıldığımdan beri bu cümleyi, tam olarak aynı tonlamayla, yaklaşık on kez duydum.

"Ah, gerçekten iyi bir çocuktur. Ben sadece kendini biraz toparlamasını istiyorum."

"Toparlayacak." Ve ikisi de bana sevgi dolu bir şekilde bakıyorlar. Evet, işte böyle, beni harcadılar ve bana büyüklük tasladılar ve hakkımda kaygılandılar, ama şimdi, daha önce annemin gözyaşlarıyla ve benim kapıyı çarpıp çıkmamla sona

erecek karşılıklı bir düşmanlığın yaşanacağı bu mutfakta, şimdi bir pırıltı, gerçekten üç yönlü bir sevgi ortamı var. Bu durumu tercih ederim, hakikaten; Laura burada olduğu için mutluyum.

Otuz iki

El ilanları. Ben onlar için yaratılmışım. Tüm hayatım boyunca aklıma gelen tek yaratıcı fikir, el ilanları fotoğraflarından oluşan bir sergiydi. Yeterli malzemeyi toplamak yirmi ya da otuz yıl sürer, ama bittiğinde gerçekten iyi bir şey ortaya çıkar. Benim dükkânın karşısında, tahtalarla kaplı dükkânın vitrininde önemli tarihsel belgeler var: bir Frank Bruno dövüşü afişi, Nazi karşıtı bir kampanya afişi, Prince'ın yeni single'ını tanıtan bir poster, Batı Hint Adalarından bir komedyenin afişi ve yüzlerce gösteri afişi... Birkaç hafta içinde hepsi gitmiş, zamanın yer değiştiren kumlarıyla kaplanmış olacak –ya da en azından, yeni U2 albümünün ilanıyla kaplanacak. Çağın ruhuna dair bir şeyler yakalıyorsunuz, değil mi? (Size bir sır vereceğim: Aslında projeye başladım. 1988'de Polaroid makinemle Holloway Sokağı'ndaki boş bir dükkânın üç tane fotoğrafını çektim, ama sonra dükkânı devrettiler ve ben hevesimi yitirdim sayılır. Resimler iyi çıktı –iyi gibi diyelim- ama üç fotoğrafla sergi açmanıza kimse izin vermez, öyle değil mi?)

Her neyse, ara sıra kendimi sınavdan geçiririm. Yakında konsere çıkacak grupların isimlerini duyduğumdan emin olmak için gözlerimi dükkânın vitrinine dikerim, ama ne acıdır ki, yavaş yavaş bağlantımı yitiriyorum. Eskiden, ne kadar aptalca olursa olsun, grubun çaldığı mekânın büyüklüğü ne olursa olsun herkesi, her bir ismi bilirdim. Üç ya da dört yıl önce müzik dergilerindeki her bir sözcüğü yalayıp yutmayı bıraktığımda, bazı barlarda ve ufak kulüplerde çalan isimleri artık tanımadığımı fark ettim; geçen yıl ise, Forum'da çalan ve

adları bana hiçbir şey ifade etmeyen bir iki grup oldu. Forum! Bin beş yüz kişilik bir salon! Benim adını bile duymadığım bir grubu görmeye giden bin beş yüz kişi! Bu ilk kez başıma geldiğinde bütün bir akşamı depresyonda geçirmiştim, bunun nedeni sanırım cehaletimi Dick ve Barry'ye itiraf etme hatasına düşmüş olmamdı. (Barry gırgır geçmekten neredeyse patlayacak hale gelmişti; Dick ise, benimle göz göze bile gelemeyecek kadar benim adıma utanmış bir halde gözlerini içkisine dikmişti).

Bir her neyse daha patlatıyorum. İlanları kontrol ediyorum (en azından Prince hâlâ yerinde, böylece *sıfır puan* almıyorum - bir gün gelip *sıfır puan* alacağım ve sonra da kendimi asacağım) ve gözüme tanıdık bir ilan ilişiyor. "BÜYÜK İSTEK ÜZERİNE!" diyor. "GROUCHO KULÜP GERİ DÖNÜYOR!". Ve sonra altta, "20 TEMMUZ'DAN İTİBAREN HER CUMA, THE DOG AND THE PHEASANT." Orada, ağzım bir karış açık, ilana bakarak saatlerce dikiliyorum. Bizim Groucho'nun eski posteriyle aynı renk ve boyda, üstelik bizim resmimizin ve logomuzun –"Groucho"nun ikinci "o" sunda Groucho Marx gözlükleri ve bıyığı "kulüp"ın sonundaki "b"nin kıçının çatalından (muhtemelen doğru teknik terim bu değildir, ama biz öyle diyorduk) çıkan puro- aynısını kullanma yüzsüzlüğünü bile göstermişler.

Bizim eski ilanlarımızda, en altta, benim çaldığım müziği listeleyen bir satır olurdu; parlak, yetenekli DJ'in adını, ona tapınan bir kitle yaratmanın imkansız olduğunu bile bile yine de ya olursa diye sona koyardım. Bu ilanın altını göremiyoruz, çünkü grubun biri, üstüne bir sürü küçük el ilanı yapıştırmış; onları tırnağımla kazıyarak soyuyorum ve işte orada: 'STAX ATLANTIC MOTOWN R&B SKA MERSEYBEAT VE MADONNA'NIN OLAY SINGLE'I –İHTİYARLAR İÇİN DANS MÜZİĞİ –DJ ROB FLEMING.' Onca yıldan sonra hâlâ bunu yaptığımı görmek ne güzel.

Neler oluyor? Aslında sadece üç olasılık var: a) Bu ilan

1986'dan beri orada ve el ilanı arkeologları onu henüz keşfettiler; b) Kulübü yeniden açmaya karar verdim, ilanları bastırdım ve astım, sonra da geçici hafıza kaybına uğradım; c) Başka biri kulübü benim için açmaya karar verdi. Bence "c" şıkkındaki açıklama en olası ihtimal ve eve gidip Laura'yı beklemeye başlıyorum.

"Bu geç kalmış bir doğum günü hediyesi. Bu fikir Ray'le birlikte yaşarken aklıma geldi ve o kadar iyi bir fikirdi ki artık birlikte olmadığımız için çok üzülmüştüm. Belki de bu yüzden geri döndüm. Sevindin mi?" diyor. İşten sonra birileriyle içki içmeye gitmiş ve hafiften çakırkeyif.

Bunu daha önce düşünmemiştim, ama mutluyum. Huzursuz ve yılgınım –bulunup çıkarılması gereken onca plak, sağlanması gereken onca donanım var–, ama mutluyum. Heyecandan tüylerim diken diken oluyor.

"Bunu yapmaya hakkın yoktu," diyorum ona. "Tut ki...?" Ne? "Tut ki iptal edilmesi imkansız olan bir iş randevum var!"

"İptal edilmesi imkansız olan ne yaptın ki şimdiye dek?"

"Konu bu değil." Niçin böyle olmak; böyle sert, asık suratlı ve sen-ne-karışıyorsun tadında olmak zorundayım bilmiyorum.

İç çekiyor, kanepeye yaslanıyor ve ayakkabılarını tekmeleyerek çıkarıyor.

"Eh, sert adam. Bu işi yapacaksın."

"Belki."

Günün birinde, buna benzer bir şey olduğunda, ona sadece sağ ol diyeceğim, bu harika bir şey, ne kadar düşüncelisin, o günü iple çekiyorum. Ama henüz buna hazır değilim.

"Programın ortasında birkaç şarkıyla çıkacağız, biliyorsun değil mi?" diyor Barry.

"Bok çıkarsınız."

"Laura çıkabileceğimizi söyledi. İlanlara falan yardım edersem."

"Tanrım! Bir an boş bulunmuş, bundan yararlanmayacaksınız herhalde?"

"Elbette yararlanacağız."

"Çalmazsanız size girişin yüzde onunu veririm."

"Onu zaten alıyoruz."

"Laura'nın derdi ne ya? Tamam tamam, yüzde yirmi."

"Hayır. Bize gösteri lazım."

"Yüzde yüz on. Bu son teklifim."

Bir kahkaha atıyor.

"Şaka yapmıyorum. Yüz kişi beşer kâğıt atarsa sana beş yüz elli pound vereceğim. Sizi çalarken duymamak benim için bu kadar önemli işte."

"Zannettiğin kadar kötü değiliz Rob."

"Olmaz. Bak Barry. Orada Laura'nın işinden insanlar olacak, köpekleri ve bebekleri ve Tina Turner albümleri olan insanlar. Onlarla nasıl baş edeceksiniz?"

"Asıl onlar bizimle nasıl baş edecek? Bu arada artık Barrytown değiliz. Barry/Barrytown olayından baydılar. Yeni adımız SDM. Sonic Death Monkey."

"'Sonic Death Monkey' mi?"

"Sence nasıl? Dick beğendi."

"Barry, artık otuzunun üzerindesin. Kendine ve dostlarına ve annene ve babana karşı, Sonic Death Monkey adlı bir grupta söylememek gibi bir yükümlülüğün bulunuyor."

"Kendime karşı, çizginin dışına çıkmak gibi bir yükümlülüğüm bulunuyor Rob ve bu grup sahiden çizginin dışına çıkıyor. Aslında ötesine geçiyor."

"Önümüzdeki cuma gecesi yakınlarımda bir yere yaklaşacak olursan gerçekten öteki tarafa geçeceksin, Barry."

"Bizim istediğimiz de bu işte. Tepki. Eğer Laura'nın burjuva avukat arkadaşları bizi kaldıramıyorlarsa siktirip gitsinler. Bırak ayaklansınlar, biz bununla başa çıkabiliriz. Hazır olacağız." Şeytani, uyuşturucudan çılgına dönmüş bir kıkırdama olduğunu iddia ettiği bir ses çıkarıyor.

Bazıları tüm bu olanlardan keyif alır. Bunlardan bir anekdot çıkarıp bar yerinden oynarken hatta kulak zarları kanayan avukatlar çıkışlara koşarken söylenen her bir sözcüğü anımsarlar. Ben o insanlardan değilim. Ben bu olanların hepsini, en sertinden sinirsel bir endişe yumağı haline getirip güvenli bir şekilde saklayabilmek için bağırsağıma; göbek deliğim ile göt deliğim arasında bir yere yerleştiriyorum. Laura bile bu kadar endişeli görünmüyor.

"Bu sadece ilk gece. Ayrıca yarım saatten fazla sürdüremeyeceklerini de söyledim. Hem tamam, benim arkadaşlarımdan birkaçını kaybedebilirsin, ama zaten her hafta bebek bakıcısı tutmayacaklardır."

"Depozito ödemek zorundayım biliyorsun. Ayrıca, mekân kirası da."

"Hepsi halledildi."

Sırf bu kısacık cümle içimde bir şeyleri harekete geçiriyor. Birdenbire boğazıma bir şey takıldığını hissediyorum. Olay para değil, onun her şeyi düşünmüş olması: Bir sabah uyandığımda, onu single'larımı karıştırırken, çaldığımı anımsadığı şeyleri çıkarıp, eskiden kullandığım ve yıllar önce bir dolaba kaldırdığım kutulara koyarken buldum. Arkamdan itilmeye ihtiyaç duyduğumu biliyordu. Eskiden bu işi yaparken ne kadar mutlu olduğumu da biliyordu ve nereden bakarsam bakayım, bunu beni sevdiği için yapıyormuş gibi görünüyor.

Bir süredir içimi kemiren bir şeye teslim oluyorum ve kollarımla onu sarıyorum.

"Aptalın teki gibi davrandığım için özür dilerim. Benim için yaptıklarının değerini anlıyorum ve bunu en iyi nedenlerle yaptığını biliyorum ve seni seviyorum, sevmiyormuşum gibi davransam da."

"Sorun değil. Ama öyle aksi görünüyorsun ki."

"Biliyorum. Kendimi anlayamıyorum."

Ama gelişigüzel bir tahmin yapmak zorunda kalsaydım sıkışıp kaldığımı bildiğim ve bundan hiç hoşlanmadığım için

aksi davrandığımı söylerdim. Ona bu kadar bağlı olmasaydım bazı açılardan daha iyi olurdu; o tatlı olasılıklar, on beş, yirmi, hatta yirmi beş yaşındayken taşıdığınız o hülyalı umutlar ve dünyadaki en kusursuz insanın her an dükkânınıza, büronuza ya da bir arkadaşınızın partisine gelebileceğini bilmenin verdiği his... bunların hepsi hâlâ bir yerlerde, arka cepte ya da en alt çekmecede var olsaydı daha iyi olurdu. Ama sanırım hepsi bitti gitti ve bir insanı aksi kılmak için bu yeterli bir sebep. Benim şu andaki halim Laura ve başka türlüymüş gibi davranmanın hiçbir faydası yok.

Otuz üç

Caroline'la çalıştığı gazete için benimle söyleşi yapmak üzere geldiğinde tanışıyorum ve o bana bir içki almak için barda beklerken ona balıklama âşık oluyorum, hiç şüphe yok. Sıcak bir gün, yılın ilk sıcak günü –gidip dışarıda küçük masalardan birine oturuyor ve trafiği seyrediyoruz-, yanakları pespembe, kolsuz, şekilsiz bir yazlık elbise ile ağır botlar giymiş ve nedendir bilinmez, bu giysiler üzerinde gerçekten iyi duruyor. Ama sanırım bugün karşıma kim çıksa âşık olurdum. Hava sanki hissetmemi engelleyen tüm ölü sinir uçlarından kurtulmuşum gibi bir his veriyor; hem bir gazete için sizinle söyleşi yapmak isteyen birine nasıl olur da âşık olmazsınız ki?

İnsanların kapınızın altından fırlattıkları ve sizin de çöp kovasına fırlattığınız, o ilan dolu, bedava dergilerden biri olan *Tufnell Parker*'a yazıyor. Aslında öğrenci - gazetecilik dersi alıyor ve iş tecrübesi olsun diye bu dergide çalışıyor. Ve aslında editörünün bu yazıyı isteyip istemediğinden emin olmadığını, çünkü kendisinin dükkânın ya da kulübün adını hiç duymadığını ve Holloway'in, onun sorumlu olduğu semtin, seçim alanının, hizmet bölgesinin ya da adı her neyse işte oranın tam sınırında kaldığını söylüyor. Ama Caroline eskiden kulübe ge-

lir ve orayı çok severmiş ve bize bir kıyak çekmek istemiş.

"Seni içeri almamam gerekirdi," diyorum. "O zamanlar on altı yaşında falan olmalısın."

"Zavallı ben," diyor ve az önce ne dediğimi fark edene dek neden böyle söylediğini anlayamıyorum. Bunu korkunç bir yazış cümlesi olarak sarfetmemiştim, aslında yazış cümlesi bile değildi; benim kastettiğim, şu anda öğrenci olduğuna göre o zamanlar liseye gidiyor olması gerektiğiydi, gerçi yirmilerinin sonunda ya da otuzlarının başında görünüyor ama. Üniversiteye sonradan girdiğini, önceden solcu bir yayınevinde sekreterlik yaptığını anladığımda, bırakmış olduğum izlenimi, üzerini tümden tipekslemeden –anlarsınız ya- düzeltmeye çalışıyorum ve birazcık yüzüme gözüme bulaştırıyorum.

"Seni içeri almamaktan bahsederken, genç göründüğünü söylemeye çalışmıyordum. Genç görünmüyorsun." Aman Tanrım. "Yaşlı da görünmüyorsun. Tam olduğun gibi görünüyorsun." Hassiktir. Ya kırk beş yaşındaysa? "Yani, öyle görünüyorsun. Belki biraz daha genç, ama çok da değil. Çok fazla değil. Tam kıvamında. Sonradan üniversiteye dönenler hakkında bildiklerimi unuttum bak." Haftanın her günü pot kıran, yarı tutarlı, sabuklayan bir budala olmaktansa, kaygan bir sümük topağı olmayı tercih ederdim.

Ama birkaç dakika içinde, o sabuklayan budala günlerimi özlemle anıyorum; bir sonraki canlı timsalimin yanında kesinlikle tercih edilir görünüyorlar: Şapşal Adam.

"Devasa bir plak koleksiyonun vardır herhalde," diyor Caroline.

"Evet," diyorum. "Gelip görmek ister misin?"

Kastettiğim gerçekten buydu! Yemin ederim! Belki koleksiyonumun önünde ayakta dururken bir resmimi falan isterler diye düşündüm! Ama Caroline güneş gözlüklerinin üzerinden bana bir bakış fırlattığında kasedi başa sarıyor, ne söylediğimi dinliyor ve işitilebilir bir şekilde, umutsuzlukla inliyorum.

"Genelde böyle değilimdir, cidden."

"Boşver. Zaten editörün *Guardian* söyleşilerinden yapmama izin vereceğini sanmıyorum."

"Dert ettiğim şey o değil."

"Sorun değil, gerçekten."

Gerçi bir sonraki sorusuyla bunların hepsi unutuluyor. Hayatım boyunca bu anı bekledim ve o an geldiğinde buna inanmakta güçlük çekiyorum. Kendimi hazırlıksız yakalanmış hissediyorum; sıkışıyorum.

"Tüm zamanların en sevdiğin beş albümü nedir?" diyor.

"Efendim?"

"Tüm zamanların en sevdiğin beş albümü? Issız ada CDlerin, eksi – kaç? Üç mü?"

"Ne eksi üç mü?"

"*Issız Ada CDleri* sekizlik bir seri, öyle değil mi? Sekiz eksi beş üç eder, değil mi?"

"Evet. Ama artı üç. Eksi üç değil."

"Yok, onu sadece.... Tüm zamanların beş albümü lütfen."

"Nerede, kulüpte mi, evde mi?"

"Fark eder mi?"

"ELBETTE..." Fazla tiz. Boğazımda bir şey varmış gibi yapıyor, onu temizleyip baştan başlıyorum. "Şey, evet, bir parça. Tüm zamanların en sevdiğim beş dans albümü ve bir de tüm zamanların en sevdiğim beş albümü listem var. Yani, tüm zamanların en sevdiğim albümlerinden biri Flying Burrito Brothers'dan 'Sin City', ama bunu kulüpte çalmam. Bir country-rock baladıdır. Çalmaya kalksam herkes kalkıp eve gider."

"Neyse. Herhangi bir beş o zaman. Yani dört tane daha."

"Dört tane daha ne demek?"

"Eh, bir tanesi bu 'Sin City' ise, geriye dört tane kalıyor."

"HAYIR!" Bu kez panik duygumu gizlemeye çalışmıyorum. "Bunun beş şarkıdan biri olduğunu söylemedim! Yalnızca en sevdiklerimden biri olduğunu söyledim! Altı ya da yedi numara olabilirdi!"

Kendimi hafiften ahmak durumuna düşürüyorum, ama ne yapayım, elimde değil. Bu çok ama çok önemli bir konu ve ben çok uzun bir süredir bu anı bekliyordum. Peki ama nereye kayboldular; bir gün gelir de Roy Plomley, Michael Parkinson, Sue Lawley veya Radio One'da *En Sevdiğim On iki Şarkı* programını sunan her kimse benimle bağlantı kurar da, ünlü birinin yerini alacak, geç kalmış ve adı sanı bilinmedik kişi olarak işe başlamamı ister diye yıllarca aklımda tuttuğum tüm o albümler nereye gitti? Nedendir bilinmez ama aklıma "Respect"ten başka hiçbir albüm adı gelmiyor ve o da en sevdiğim Aretha şarkısı değil kesinlikle.

"Eve gidip hazırlasam ve sana bildirsem olur mu? Bir hafta içinde falan?"

"Bak, aklına bir şey gelmiyorsa boşver. Ben bir tane yaparım. Eski Groucho Kulüp'den en sevdiğim beş şarkıyı falan yazarım olur biter."

O yapacakmış! Bir gazetede basılması için liste yapma konusundaki ilk ve tek şansımı elimden alacak! Avcunu yalar!

"Ah, eminim ben bir şeyler ayarlayabilirim."

"A Horse With No Name". "Beep Beep". "Ma Baker". "My Boomerang Won't Come Back". Kafam bir anda berbat albüm isimlerinin istilasına uğruyor ve hızlı hızlı solumaya başlıyorum.

"Tamam, 'Sin City'yi koy." Tüm bir pop tarihinde başka iyi albümler de olmalı.

"'Baby Let's Play House'!"

"Kimin şarkısı?"

"Elvis Presley."

"Ah, doğru ya."

"Ve.." Aretha. Aretha'yı düşün.

"Aretha'dan 'Think'. Franklin."

Sıkıcı ama işe yarar. Üç tane oldu. İki kaldı. Haydi Rob.

"Kingsmen'den 'Louie, Louie', Prince'den 'Little Red Corvette.'"

"Güzel. Çok iyi oldu."

"Bu kadar mı?"

"Şey, zamanın varsa biraz konuşmak isterim."

"Olur tabii. Ama listeyle işin bitti mi?"

"Beş etti. Değiştirmek istediğin bir şey var mı?"

"'Stir It Up' ı söyledim mi? Bob Marley?"

"Hayır."

"Onu eklesem iyi olur."

"Neyi çıkarmak istiyorsun?"

"Prince."

"Sorun değil."

"Ve 'Think' yerine 'Angel'ı koyacağım."

"Peki." Saatine bakıyor. "Gitmeden önce sana birkaç soru sormak istiyorum. Neden yeniden başlatmak istedin?"

"Bir arkadaşımın fikriydi aslında." Bir arkadaş. Zavallısın oğlum sen. "Bir çeşit doğum günü hediyesi olarak, bana haber vermeden ayarlamış. Listeye bir de James Brown koysam iyi olacak bence. 'Papa's Got A Brand New Bag'. Elvis'in yerine."

Gerekli çizikleri atıp yenisini yazarken pür dikkat onu izliyorum.

"Ne iyi bir arkadaş."

"Ya evet."

"Adı nedir?"

"Hmm... Laura."

"Soyadı?"

"Yalnızca... Lydon."

"Peki ya o slogan: 'İhtiyarlar İçin Dans Müziği'? Sana mı ait?"

"Laura'ya ait."

"Ne anlama geliyor?"

"Bak, çok üzgünüm ama listede Sly and the Family Stone'dan 'Family Affair' de olsun isterim. 'Sin City'nin yerine."

Tekrar çizip karalıyor.

"İhtiyarlar İçin Dans Müziği?"

"Ah, bilirsin ya... insanların bir sürüsü kulübe gitmek için hiç de yaşlı değiller, ama acid caz ve garage ve ambient falan için çok yaşlılar. Bir parça Motown, vintage funk, Stax ve birazcık da yenilerden dinlemek istiyorlar ve gidip hepsini bir arada dinleyebileceğin hiçbir yer yok."

"Anladım. Bu kadarı işimi görür sanırım." Kamışıyla portakal suyunun dibinde kalanı da içiyor. "Çok sağ ol. Gelecek cumayı iple çekiyorum. Çaldığın müziği çok severdim."

"İstersen sana bir kaset çekerim."

"Çeker misin? Gerçekten mi? Evde kendi Groucho Kulüp'üm olurdu."

"Dert değil. Kaset hazırlamayı severim."

Kasedi çekeceğim, bunu biliyorum, büyük ihtimalle de bu gece; ama kaset kabının üzerindeki naylon ambalajı yırtıp "pause" düğmesine bastığım anda ihanet ediyormuşum gibi hissedeceğim, bunu da biliyorum.

"İnanamıyorum," diyor Laura, Caroline'ı anlattığımda. "Bunu nasıl yaparsın?"

"Neyi?"

"Seni tanıdığımdan beri bana Marvin Gaye'in 'Let's Get It On'unun tüm zamanların en iyi albümü olduğunu söylersin, ama şimdi ilk beşinde bile adı geçmiyor."

"Hassiktir. Lanet olsun. Ağzına sıçayım. Biliyordum..."

"Peki Al Green'e ne oldu? Ya Clash'e? Ya Chuck Berry'ye? Peki ya o hakkında tartıştığımız adama? Solomon bilmemkim?"

Aman Tanrım.

Ertesi sabah Caroline'ı arıyorum. Yok. Mesaj bırakıyorum. Geri aramıyor. Yeniden arıyorum. Başka bir mesaj bırakıyorum. Durum biraz utanç verici olmaya başladı ama "Let's Get It On"un o ilk beşte yer almaması diye bir şey mümkün olamaz. Üçüncü denememde ona ulaşıyorum, sesi şaşkın ama mahçup

çıkıyor ve yalnızca listeyi değiştirmek için aradığımı anladığında rahatlıyor.

"Pekâlâ. Kesin ilk beş. Bir numara, Marvin Gaye'den 'Let's Get It On'. İki numara, Aretha Franklin'den 'This Is The House That Jack Built'. Üç numara, Chuck Berry'den 'Back In The USA'. Dört numara, Clash'den 'White Man In The Hammersmith Palais'. Ve sonuncusu, sona kaldı ama dona kalmadı ha ha ha, Al Green'den, So Tired Of Being Alone".

"Bunu tekrar değiştiremem ama. Tamamdır."

"İyi."

"Ya düşünüyordum da, en iyi beş kulüp albümünün listesini yapsak daha manalı olurdu belki. Bu arada editör hikayeyi beğendi, Laura kısmını falan."

"Ah."

"Dans pistini dolduran parçaların bir listesini hemencecik yapman mümkün mü? Yoksa çok şey mi istiyorum?"

"Hayır. Hepsi aklımda." Heceleyerek yazdırıyorum (buna rağmen makale gazetede çıktığında *"In* the Ghetto" yazıyor, Elvis şarkısı gibi ve Barry, bu hata benim cehaletimden kaynaklanıyormuş gibi davranıyor).

"Kasedin bitmek üzere."

"Öyle mi? Ne kadar tatlısın."

"Sana göndereyim mi? Yoksa benimle bir içki içmek ister misin?"

"Mmm... bir içki harika olurdu. Teşekkür etmek için sana bir içki ısmarlamak isterim."

"Harika."

Kasetler ha? Her zaman işe yararlar.

"O kime?" diye soruyor Laura, beni yavaş yavaş sesi kısarken, çekilecek plakları sıraya sokarken ve ayarlarla oynarken gördüğünde.

"Ah, bedava gazete için benimle sohbet eden kadına. Carol mıydı? Caroline mı? Öyle bir şey işte. Bilirsin işte, çaldığımız

tarz müziği hissedebilirse daha kolay olurmuş." Ama bunu kızarmadan ve gözlerimi kasetçalara dikmeden söyleyemiyorum ve bana inanmadığına eminim. Toplama kasetlerin ne anlama geldiğini o herkesten iyi bilir.

Caroline ile bir şeyler içmek üzere buluşmadan bir gün önce birine vurulmanın kitaplarda yazan tüm semptomlarını gösteriyorum: rahatsız bir mide, gündüz düşleriyle geçirilen uzun süreler, nasıl göründüğünü hatırlayamama. Giysiyi ve botları anımsayabiliyorum ve bir perçem görebiliyorum, ama yüzünün yerinde bir boşluk var ve ben bu boşluğu bazı adsız erkek dergilerindeki ayrıntılarla dolduruyorum: dolgun kırmızı dudaklar –oysa beni ilk anda ona çeken yüzündeki zeki İngiliz kızı bakışıydı-; badem gözler –oysa görüşmemizde güneş gözlüğü takmıştı-; soluk, kusursuz bir ten –oysa yüzünün epeyi bir çilli olduğunun farkındayım. Onunla buluştuğumda ilk anda bir hayal kırıklığı yaşayacağımı biliyorum –bütün o pır pır heyecan *bunun* için miydi?– ama sonra, yeniden heyecanlanacak bir şeyler bulacağım: kalkıp buralara kadar gelmiş olması, seksi bir ses, zekâ, hazırcevaplık, herhangi bir şey. İkinci buluşma ile üçüncünün arasında ise yeni efsaneler doğmuş olacak.

Ama bu kez farklı bir şey oluyor. Buna yol açan şey gündüz düşleri. Her zaman yaptığımı yapıyorum –ilk öpücükten yatağa, birlikte oturmaya, evliliğe (eskiden düğünde çalınacak şarkıların sırasını bile düzenlerdim), hamile kaldığında ne kadar tatlı görüneceğine, çocukların isimlerine kadar ilişkinin bütün gidişatını en ince ayrıntısına kadar hayal ediyorum–; ta ki, aslında *meydana gelecek* hiçbir şey kalmadığını birdenbire fark edene dek. Hepsini yaptım, tüm ilişkiyi kafamda yaşadım. Filmi hızlı çekimde izledim; bütün hikâyeyi, sonunu, tüm iyi sahnelerini biliyorum. Şimdi başa sarmak ve gerçek yaşamda hepsini baştan izlemek zorundayım; iyi de eğlence bunun neresinde?

Hassiktir... ne zaman bitecek bu boktan iş? Hayatımın geri kalanı boyunca, tek bir kaya bile kalmayana değin bir kayadan diğerine mi atlayacağım? Ayaklarım her kaşındığında koşacak mıyım? Zira üç ayda bir, faturaların gelişiyle birlikte ayaklarım da kaşınmaya başlıyor. Daha da sık aslında, İngiliz Yaz Saati uygulaması boyunca. On dört yaşımdan beri içgüdülerimle düşünüyorum ve açık söylemek gerekirse, aramızda kalsın ama, içgüdülerimde zekâ yerine saman olduğu sonucuna vardım.

Laura'yla ilgili sorunu biliyorum. Laura'yla ilgili sorun şu: Onu bir daha asla ilk kez ya da ikinci kez ya da üçüncü kez göremeyeceğim. Bir daha asla, terden sırılsıklam bir halde onun nasıl göründüğünü anımsamaya çalışarak iki ya da üç gün geçirmeyeceğim; bir daha asla onunla buluşmak için bir bara yarım saat erken gidip, gözlerimi aynı makaleye dikerek her otuz saniyede bir saatime bakmayacağım; onu düşünmek, bende bir daha asla "Let's Get It On"un başlattığına benzer bir duyguyu harekete geçirmeyecek. Tabii ki onu seviyorum, ondan hoşlanıyorum, onunla güzel sohbetler, keyifli bir seks ve yoğun tartışmalar yaşıyorum ve o benimle ilgileniyor ve benim için endişeleniyor ve benim için Groucho Kulüp'ü ayarlıyor; ama çıplak kolları, tatlı bir gülümsemesi ve ayaklarında bir çift Doc Martens'i ile biri dükkâna girip benimle söyleşi yapmak istediğini söylediğinde, bütün bunlar kaç yazıyor? Sıfır, ama belki de biraz daha fazla yazması gerekir.

Lanet olsun. O başbelası kasedi postalayacağım. Büyük bir ihtimalle.

Otuz dört

On beş dakika gecikiyor, bu benim kırkbeş dakikadır gözlerimi bir dergide aynı makaleye dikmiş halde barda oturmakta olduğum anlamına geliyor. Mahçup gibi, ama pek de *samimi*

bir mahcubiyet, düşünceli bir hal değil bu; ama bu konuda ona bir şey söylemiyorum. Bugün doğru gün değil.

"Selam," diyor ve gazozlu şarabını Sol şişemle tokuşturuyor. Yüzündeki makyaj sıcak yüzünden hafiften akmış ve yanakları pespembe; çok tatlı görünüyor. "Ne hoş bir sürpriz."

Hiçbir şey söylemiyorum. Çok gerginim.

"Yarın akşam için mi endişeleniyorsun?"

"Pek sayılmaz." Limon dilimini şişenin ağzından aşağı yollamaya uğraşıyorum.

"Benimle konuşacak mısın, yoksa gazetemi mi çıkarayım?"

"Konuşacağım."

"İyi."

Limonun tadı iyice karışsın diye biramı şöyle bir sallıyorum.

"Benimle ne hakkında konuşacaksın?"

"Evlenmeyi isteyip istemediğin hakkında. Benimle."

Kocaman bir kahkaha atıyor. "Ha ha ha. Ho ho ho."

"Ciddiyim."

"Biliyorum."

"Ya, sana binlerce teşekkür ederim o zaman."

"Ah, affedersin. İki gün önce, seninle yerel gazete için söyleşi yapan o kadına âşık değil miydin sen?"

"*Aşk* demeyelim ama..."

"Eh, senin dünyadaki en iyi tercih olduğunu düşünmediğim için kusura bakma lütfen."

"Öyle olsaydım benimle evlenir miydin?"

"Hayır, sanmam."

"İyi. Oldu o zaman. Eve gidelim mi?"

"Suratını asma. Bu nereden çıktı?"

"Bilmem."

"Çok ikna edici."

"Sen ikna edilebilir misin?"

"Hayır. Sanmıyorum. Yalnızca, insanın iki gün içinde birine kaset çekmekten bir başkasına evlenme teklif etmeye giden

yolu nasıl katettiğini merak ettim. Oldu mu?"

"Oldu."

"Eee?"

"Sürekli bunları düşünmekten bıktım."

"Bunları dediğin nedir?"

"Bunlar işte. Aşk ve evllilik. Başka bir şey düşünmek istiyorum."

"Fikrimi değiştirdim. Bu şimdiye kadar duyduğum en romantik şey. Evlenirim. Seninle evleneceğim."

"Bi susar mısın. Açıklamaya çalışıyorum."

"Affedersin. Devam et."

"Bak, evlilikten daima korktum çünkü, bilirsin işte, zincirler falan, özgürlüğümü istiyorum feşmekan. Ama o aptal kızı düşünürken birdenbire her şeyin tam tersi olduğunu gördüm: Sevdiğin biriyle evlenirsen ve hayatını yoluna koyarsan, bu seni başka şeyler yapman için özgür kılar. Biliyorum, sen bana karşı ne hissettiğini bilmiyorsun, ama ben sana karşı ne hissettiğimi biliyorum. Seninle olmak istediğimi biliyorum ve hem sana hem de kendime karşı tam tersiymiş gibi davranıyorum ve tökezleyip duruyoruz. Sanki her birkaç haftada bir yeni bir kontrat imzalıyor gibiyiz, ama ben artık bunu istemiyorum. Ve biliyorum ki evlenirsek bunu ciddiye alırım ve herşeyi boka çevirmem."

"Evlilik konusunda aynen bu şekilde karara varabiliyorsun demek, öyle mi? Soğukkanlı bir şekilde, pat pat, bunu yaparsam bu olur. Ben işlerin bu şekilde yürüdüğünden pek emin değilim."

"Ama öyle *yürüyor* baksana. Bu bir ilişki ve aşırı duygusal muhabbetler üzerine kurulu diye bu konuda akla dayanarak kararlar veremez misin yani? Bazen öyle yapmak zorunda kalırsın, yoksa hiçbir yere varamazsın. Benim yanlışım buradaydı işte. Havadaki bir değişikliğin, karın kaslarımın ya da bir Pretenders single'ındaki muhteşem bir akor değişikliğinin benim yerime karar vermesine izin veriyordum, ama artık kendi

kararlarımı kendim almak istiyorum."

"Belki."

"Belki ne demek?"

"Yani, belki de haklısın. Ama bu beni rahatlatmıyor ki! Sen hep böylesin. Sen bir şey tasarlayınca herkes hizaya girmek zorundadır. Evet dememi mi bekliyordun gerçekten?"

"Bilmiyorum. Bunu pek düşünmedim aslında. Önemli olan sormaktı."

"Eh, sordun işte." Ama bunu tatlı bir sesle söylüyor, sanki ilgilenmese bile sormamın tatlı bir şey olduğunu, bir çeşit anlamı olduğunu düşünürmüş gibi. "Teşekkür ederim."

Otuz beş

Grup sahneye çıkmadan önce herşey muhteşem gidiyor. Eskiden ısınma turları biraz zaman alırdı, ama bu gece insanlar doğrudan olaya girmek istiyorlar. Bunun bir nedeni, bu gece burada bulunan insanların birkaç yıl öncekinden birkaç yaş daha büyük olması -yani bu tümüyle aynı kalabalık, onların 1994'teki denkleri değil- ve havaya girmek için yarıma ya da bire kadar beklemek istememeleri: Bunun için artık fazla yorgunlar, hem zaten bir kısmı bebek bakıcılarını azat etmek için eve dönmek zorunda. Ama asıl neden, mekanda, gelecek hafta ve belki ondan sonraki hafta da burada yapılacak bir kulüp eğlencesinden çok bir düğün kokteyli ya da doğum günü partisi varmış gibi, gerçek bir parti atmosferi, fırsat-çıkmışken-eğlenelim-bari tadında bir hava esmesi.

Acayip iyi olduğumu, eski havamdan hiçbir şey yitirmediğimi söylemeliyim. Art arda çaldığım bir dizi şarkı –the O'Jays ("Back Stabbers"), Harold Melvin and the Bluenotes ("Satisfaction Guaranteed"), Madonna ("Holiday") , "The Ghetto" (sanki Donny Hathaway'in değil de benim şarkımmış gibi alkış alıyor) ve the Specials'dan "Nelson Mandela"– onları mer-

hamet diye yalvartmaya yetiyor. Sonra grubun vakti geliyor.

Onları takdim etmem istenmişti; Barry ne söyleyeceğimi bile yazdı: "Bayanlar baylar! Titreyin. Tir tir titreyin. İşte karşınızda... SONIC DEATH MONKEY!" Amaan, canları cehenneme, ben yalnızca mikrofona eğilip grubun adını mırıldanıyorum.

Takım elbise giymiş ve ipince kravatlar takmışlar. Gitarlarını fişe taktıklarında bir an için, açılış parçaları olmasından korktuğum korkunç bir vınlama çıkıyor. Ama Sonic Death Monkey çok yol kat etmiş. Aslına bakarsanız artık isimleri Sonic Death Monkey bile değil.

"Artık Sonic Death Monkey değiliz," diyor Barry mikrofona geçtiğinde. "Adımızı the Futuristics yapmanın eşiğindeyiz, ama henüz karar vermedik. Bu gece için Backbeat'iz. Bir ki üç... WELL SHAKE IT UP BABY..." Ve kusursuz bir tonla "Twist and Shout"a girdiklerinde mekandaki herkes çılgına dönüyor.

Ve Barry şarkı söyleyebiliyor.

"Route 66"yı ve "Long Tall Sally"yi ve "Money"yi ve "Do You Love Me?"yi çalıyorlar, "In The Midnight Hour" ile "La Bamba" yı istek üzerine tekrar ediyorlar. Uzun lafın kısası, çaldıkları her şarkı havamsı civamsı bir tatta, herkes tarafından bilinen şeyler ve hip-hop'un, çocuklarının müzik ve beden derslerinde yaptığı bir şey olduğunu düşünen otuzluklar grubunu memnun etme garantisi taşıyor. İnsanlar o kadar memnun ki Sonic Death Monkey tarafından korkutulup kafaları karıştırıldıktan sonra onları yeniden havaya sokmak için sıraladığım şarkılarda yerlerine oturuyorlar.

"O da neydi?" diye soruyorum; Barry terlemiş, kafası kıyak ve kendinden hoşnut bir halde DJ kabinine çıktığında.

"İyi miydi?"

"Beklediğimden çok daha iyiydi."

"Laura, ancak bu gece için doğru düzgün şarkılar öğrenirsek çalabileceğimizi söylemişti. Ama bu işi çok sevdik. Çocuk-

lar pop yıldızı muhabbetini bırakıp gümüş evlilik yıldönümlerinde çalmaktan söz etmeye başladılar."

"Bu konuda sen ne düşünüyorsun?"

"Olur, niye olmasın. Müzikal gidişatımızı merak etmeye başlamıştım zaten. İnsanları elleri kulaklarında çıkışa doğru koşarak görmektense 'Long Tall Sally' ile dans ederken görmeyi tercih ederim."

"Kulüp hoşuna gitti mi?"

"İdare eder. Bana göre biraz, bilirsin, biraz popülist," diyor. Şaka yapmıyor.

Gecenin geri kalanı bir filmin sonu gibi geçiyor. Tüm kadro dans ediyor: Dick ile Anna (Dick öylece dikiliyor ve ayak sürüyor diyelim; Anna da Dick'in ellerini tutmuş onu biraz kıpırdatmaya çalışıyor), Marie ile T-Bone (Marie sarhoş, T-Bone onun omzunun üzerinden besbelli ki hoşlandığı birine bakıyor –Caroline'a!), Laura ile Liz (Liz, bir şey hakkında ellerini kollarını sallayarak ve gözle görünür bir öfkeyle konuşuyor).

Solomon Burke'den "Got To Get You Off My Mind"ı çalıyorum ve ancak en iyi dansçılar bu parçada bir şey yapabilecek olsalar da, herkes, sırf vazife uğruna harekete geçiyor; oysa mekândaki hiç kimse en iyi dansçı olmayı bırakın ortalama bir dansçı olduğunu bile iddia edemez. Laura açılış notalarını duyduğunda aniden dönüyor, yüzüne geniş bir gülümseme yayılıyor ve başparmağını çok iyi dercesine bana doğru birkaç kez sallıyor; kafamda onun için toplama bir kaset hazırlamaya başlıyorum, şimdiye kadar duyduğu ve dinlemek isteyeceği şarkılarla dolu bir kaset. Bu gece, hayatımda ilk kez, bunun nasıl yapılacağını anlar gibi oluyorum.

NICK HORNBY

Türkçesi: Defne Orhun

Plak dükkanı sahibi Rob, otuz beş yaşına geldiğinde hayatta pek de başarılı olmadığının farkına varır: saygın bir işi yoktur, insanları müzik zevklerine göre sınıflandırmaktadır ve daha da önemlisi henüz evliliğe gidebilecek bir ilişki kurmayı başaramamıştır. En son sevgilisi Laura da onu terk edince eski sevgilileri ile tekrar görüşüp neden ilişkilerinde başarısız olduğunu anlamaya karar verir.

Ölümüne Sadakat, artık olgunlaşmak zorunda olduğunu düşünerek hayatına yön vermek isteyen bir erkeğin bakışından modern çağda ilişkilerin nasıl yaşandığını anlatmakla kalmıyor, erkeklerin neden "böyle davrandıklarını" da açıklıyor.

Müzik tarihinin en muhteşem parçaları eşliğinde hayatın ve ilişkilerin en karmaşık noktalarına yapılan son derece eğlenceli bir yolculuk...

ISBN 975-570-244-X

SEL YAYINCILIK